

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/817 rendelete (2021. május 20.) az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 1
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/818 rendelete (2021. május 20.) a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 34
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/819 rendelete (2021. május 20.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézetről (átdolgozás) ⁽¹⁾ 61

HATÁROZATOK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/820 határozata (2021. május 20.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó, „Európa innovációs tehetségének és kapacitásának felfejlesztése” című stratégiai innovációs tervéről és az 1312/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről ⁽¹⁾ 91

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/817 RENDELETE

(2021. május 20.)

az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 165. cikke (4) bekezdésére és 166. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az oktatás, a képzés, az ifjúság és a sport területén – a háttérétől és anyagi lehetőségeitől függetlenül – a mindenkire kiterjedő, tanulási célú mobilitásba, valamint az együttműködésbe és az innovatív szakpolitikák fejlesztésébe való beruházás kulcsfontosságú az inkluzív, összetartó és reziliens társadalmak kialakítása és az Unió versenyképességének fenntartása szempontjából, és ez a technológiai forradalom és a globalizáció által előidézett gyors és mélyreható változásokkal összefüggésben még nagyobb jelentőséggel bír. Továbbá az ilyen beruházás hozzájárul az európai identitás és értékek erősítéséhez és az Unió demokratikusabbá tételéhez.
- (2) A Bizottság „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című, 2017. november 14-i közleményében előterjesztette egy olyan európai oktatási térség 2025-ig történő létrehozására vonatkozó jövőképét, amelyben a tanulást nem gátolják határok. E közlemény egy olyan Unió jövőképét vázolta fel, amelyben standarddá válik egy másik országban bármely formában vagy összefüggésben a tanulmányok folytatása és tanulás céljából időt tölteni, ahol normává válik az anyanyelven túl két másik nyelven beszélni, és ahol az emberek európaiakként erős identitástudattal rendelkeznek, tisztában vannak Európa kulturális örökségével és sokféleségével. A Bizottság ezzel összefüggésben hangsúlyozta a kipróbált és jól bevált Erasmus+ program megerősítésének szükségességét valamennyi olyan tanulói kategóriában, amelyre már kiterjed, a kevesebb lehetőséggel rendelkező tanulók megszólítása céljából.

⁽¹⁾ HL C 62., 2019.2.15., 194. o.

⁽²⁾ HL C 168., 2019.5.16., 49. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. március 28-i álláspontja (HL C 108., 2021.3.26., 965. o.) és a Tanács 2021. április 13-i álláspontja első olvasatban (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Az Európai Parlament 2021. május 18-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

- (3) „Az Európai Unió új, korszerű többéves pénzügyi kerete a 2020 utáni prioritások megvalósításának hatékony szolgálatában” című, 2018. február 14-i bizottsági közleményben kifejezésre jut az oktatás, a képzés és az ifjúság jelentősége az Unió jövője szempontjából. E közlemény hangsúlyozta a tagállamok által a tisztességes munkafeltételekről és a növekedésről Göteborgban, 2017. november 17-én tartott szociális csúcstalálkozón tett kötelezettségvállalások megvalósításának szükségességét, többek között az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én ünnepélyesen kihirdetett és aláírt szociális jogok európai pillérének⁽⁴⁾ és az abban foglalt, az oktatással, a képzéssel és az egész életen át tartó tanulással kapcsolatos első alapelvnek a teljes körű megvalósítása révén. E közlemény hangsúlyozta a mobilitás és a csereprogramok fokozásának szükségességét, többek között egy jelentős mértékben megerősített, inkluzív és kibővített Erasmus+ program révén, amint arra az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetéseiben felhívott.
- (4) A szociális jogok európai pillérének első alapelve kimondja, hogy mindenkinek joga van a minőségi és inkluzív oktatáshoz, képzéshez és egész életen át tartó tanuláshoz olyan készségek fenntartása és megszerzése érdekében, amelyek lehetővé teszik számára, hogy teljes mértékben részt vegyen a társadalomban, és sikeresen kezelje a munkaerőpiaci átmeneteket. A szociális jogok európai pillére egyértelművé teszi a minőségi kisgyermekkorú nevelés és gondozás, valamint az esélyegyenlőség mindenki számára történő biztosításának fontosságát is.
- (5) A 2016. szeptember 16-án aláírt Pozsonyi Nyilatkozatban 27 tagállam vezetői hangsúlyozták az ifjúság számára jobb lehetőségek biztosítására irányuló elszántságukat. A 2017. március 25-én aláírt Római Nyilatkozatban 27 tagállam, valamint az Európai Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság vezetői elkötelezték magukat egy olyan Unió irányába teendő erőfeszítések mellett, amelyben a fiatalok a lehető legjobb oktatást és képzést kapják, valamint a kontinensen bárhol tanulhatnak és találhatnak munkát, továbbá amely megőrzi kulturális örökségünket, és előmozdítja a kulturális sokféleséget.
- (6) Az 1288/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁵⁾ létrehozott Erasmus+ program (2014–2020) (a továbbiakban: a 2014–2020-as program) félidős értékeléséről készült 2018. január 31-i bizottsági jelentés megerősítette, hogy egy egységes oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozása jelentős egyszerűsítést, racionalizálást és szinergiákat eredményezett az említett program irányításában, de arra a következtetésre jutott, hogy további javítások szükségesek a 2014–2020-as programnak a hatékonyságnövekedés terén elért eredményeinek további konszolidációja érdekében. A félidős értékeléssel és a jövőbeli programmal kapcsolatos konzultációk során a tagállamok és az érdekelt felek nyomatékosan felhívták a folytonosságra az Erasmus+ program hatályát, strukturáját és megvalósítási mechanizmusait illetően, ugyanakkor számos javítanivalóra is felhívtak, így például az Erasmus+ programnak a kedvezményezettek számára inkluzívabbá, egyszerűbbé és irányíthatóbbá tételére. A tagállamok és az érdekelt felek teljes támogatásukat is kifejezték aziránt, hogy az Erasmus+ program integrált maradjon, és alapjául továbbra is az egész életen át tartó tanulás paradigmája szolgáljon. Az Európai Parlament az Erasmus+ végrehajtásáról szóló, 2017. február 2-i állásfoglalásában⁽⁶⁾ üdvözölte a 2014–2020-as program integrált strukturáját, és felhívta a Bizottságot, hogy teljes mértékben használja ki az említett programnak az egész életen át tartó tanulási dimenzióját az ágazatközi együttműködés előmozdítása és ösztönzése révén az Erasmus+ program keretében. A tagállamok és az érdekelt felek kiemelték az Erasmus+ program nemzetközi dimenziója további erősítésének szükségességét is.
- (7) Az értékek és a mobilitás területére vonatkozó uniós finanszírozásról folytatott 2018-as nyilvános konzultáció megerősítette a 2014–2020-as program félidős értékeléséről szóló jelentésnek az említett kulcsfontosságú megállapításait, és hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a jövőbeli programot inkluzívabbá kell tenni, a prioritásokat továbbra is az oktatási és képzési rendszerek korszerűsítésére kell összpontosítani, és meg kell erősíteni az európai identitás, az aktív polgári szerepvállalás és a demokratikus életben való részvétel előmozdítására vonatkozó prioritásokat.
- (8) A „Modern költségvetés a polgárainak védelmet, biztonságot és lehetőségeket nyújtó Unió számára – A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret” című, 2018. május 2-i közleményében a Bizottság az emberekbe történő nagyobb mértékű befektetésre és nyomatékosabb „ifjúság” fókuszra hívott fel a következő pénzügyi keretben. Az említett közleményben a Bizottság elismerte, hogy az Erasmus+ program az Unió egyik leglátványosabb sikertörténete. Az „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” című, 2020. május 27-i közleményében a Bizottság elismerte az Erasmus+ program szerepét az Unió reziliensebbé tételében és a

⁽⁴⁾ HL C 428., 2017.12.13., 10. o.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1288/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az „Erasmus+”: elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról, valamint az 1719/2006/EK, az 1720/2006/EK és az 1298/2008/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 50. o.).

⁽⁶⁾ HL C 252., 2018.7.18., 31. o.

társadalmi-gazdasági kihívások kezelésében. Megerősítette továbbá elkötelezettségét egy jelentősen megerősített Erasmus+ program iránt. Ez lehetővé tenné, hogy több ember költözzön tanulás vagy munkavállalás céljából egy másik országba, valamint lehetővé tenné a program számára, hogy az inkluzivitásra és a kevesebb lehetőséggel rendelkezők megszólítására összpontosítson.

- (9) Ezzel összefüggésben létre kell hozni a 2014–2020-as program utódjaként az uniós oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogramot, az Erasmus+-t (a továbbiakban: a program). Meg kell erősíteni a 2014–2020-as program integrált, a tanulás valamennyi kontextusára – akár formális, nemformális vagy informális formájára – és az összes életrészt kiterjedő jellegét rugalmas tanulási pályák ösztönzése érdekében, ezáltal lehetővé téve az emberek számára olyan tudás, készségek és kompetenciák elsajátítását és fejlesztését, amelyek szükségesek az egyéni fejlődéshez, valamint a 21. század kihívásainak való megfeleléshez és lehetőségeinek maximális kiaknázásához.
- (10) A programot hétéves időszakra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽⁷⁾ megállapított, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (a továbbiakban: a 2021–2027-es MFF) időtartamához.
- (11) A program számára biztosítani kell a megfelelő eszközöket ahhoz, hogy még nagyobb mértékben hozzá tudjon járulni az Unió szakpolitikai célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén. Az egész életen át tartó tanulás kapcsolatos koherens megközelítés központi jelentőségű azon különböző átmenetek kezelése szempontjából, amelyekkel az emberek életük során szembesülni fognak. Az ilyen megközelítést hatékony ágazatközi együttműködés révén kell ösztönözni. Az ilyen megközelítés előmozdítása során a programnak szoros kapcsolatot kell fenntartania az oktatás és képzés és az ifjúság területén folytatandó uniós szakpolitikai együttműködésre vonatkozó átfogó stratégiai kerettel, beleértve az iskolákra, a felsőoktatásra, a szakképzésre és a felnőttkori tanulásra vonatkozó szakpolitikai menetrendeket is, megerősítve és fejlesztve ugyanakkor az egyéb kapcsolódó uniós programokkal és szakpolitikai területekkel való új szinergiákat.
- (12) A program az európai oktatási térség kialakításának kulcsfontosságú eleme. „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című, 2017. november 14-i közleményére építve, a Bizottság az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról szóló, 2020. szeptember 30-i közleményében emlékeztetett arra, hogy az Erasmus+ program továbbra is döntő szerepet játszik a minőségi és inkluzív oktatás, képzés és egész életen át tartó tanulás célkitűzéseinek elérésében, valamint az Uniónak a zöld és digitális átállásra való felkészítésében. A program számára biztosítani kell a megfelelő eszközöket ahhoz, hogy hozzá tudjon járulni az oktatás és képzés terén folytatott európai együttműködés stratégiai keretrendszerének utódjához és a fenntartható versenyképességre, társadalmi méltányosságra és rezilienciára vonatkozó, a Bizottság 2020. július 1-jei közleményében létrehozott aktualizált európai készségfejlesztési programhoz, osztozva a készségeknek, a kulcskompetenciáknak, valamint a tudásnak a munkahelyek megőrzése és a növekedés, a versenyképesség, az innováció és a társadalmi kohézió támogatása szempontjából fennálló stratégiai jelentősége iránti elkötelezettségben, összhangban a 2018. május 22-i tanácsi ajánlással ⁽⁸⁾. A programnak hozzá kell járulnia a Bizottság „Digitális oktatási cselekvési terv 2021–2027 – Az oktatás és képzés átalakítása a digitális kornak megfelelően” című, 2020. szeptember 30-i közleményében létrehozott digitális oktatási cselekvési terv megvalósításához. A programnak reagálnia kell az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport szükséges digitális átalakulására. A programnak támogatnia kell a tagállamokat a polgári szerepvállalásnak, valamint közös értékeinknek: a szabadságnak, a toleranciának és a megkülönböztetésmentességnek az oktatás által történő előmozdításáról szóló, 2015. március 17-i párizsi nyilatkozat céljainak elérésében is.
- (13) Összhangban az Európai Unió 2019–2027-es ifjúsági stratégiájával ⁽⁹⁾, az ifjúsági területen folytatott európai együttműködésnek a 2019–2027-es időszakra vonatkozó keretével, amely „A fiatalok bevonása, összekapcsolása és érvényesülésük elősegítése: az EU új ifjúsági stratégiája” című, 2018. május 22-i bizottsági közleményen alapul, a programnak támogatnia kell a magas színvonalú ifjúságsegítő munkát, az ifjúságsegítők képzését szolgáló eszközöket és rendszereket, a nemformális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítését, valamint az ifjúsági szervezetek szerepvállalásának növelését szolgáló minőségi megközelítéseket. A programnak támogatnia kell az inkluzív és széles körű uniós ifjúsági párbeszédet, amelynek prioritásait a fiatalok szükségletei határozzák meg.
- (14) A programnak figyelembe kell vennie a sportra vonatkozó releváns európai uniós munkatervet, amely az uniós szintű együttműködés kerete a sport területén. Biztosítani kell az összhangot és a kiegészítő jelleget a sportra vonatkozó releváns európai uniós munkaterv és a program keretében a sport területén támogatott intézkedések között. Szükséges különösen az alulról szerveződő sportokra összpontosítani, figyelembe véve, hogy a sport fontos szerepet játszik a testmozgás és az egészséges életmód, a személyes kapcsolatok, a társadalmi inklúzió és az egyenlőség előmozdításában. A programnak támogatnia kell a sportért felelős személyzet tanulási célú mobilitását,

⁽⁷⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

⁽⁸⁾ A Tanács ajánlása (2018. május 22.) az egész életen át tartó tanulásához szükséges kulcskompetenciákról (HL C 189., 2018.6.4., 1. o.).

⁽⁹⁾ HL C 456., 2018.12.18., 1. o.

elsősorban az alulról szerveződő sportokban. A nem alulról szerveződő sportokban közreműködő személyzet – beleértve a párhuzamosan sportbéli és nem sportbéli pályát befutókat – is fokozhatja a tanulási hatást és a tudástranszfert az alulról szerveződő sportokban közreműködő személyzet és szervezetek tekintetében. A program ezért támogathat tanulási célú mobilitási lehetőségeket a nem alulról szerveződő sportokban közreműködő személyzet számára, amennyiben az ilyen személyzet részvétele az alulról szerveződő sport javára válhat. A programnak hozzá kell járulnia a közös európai értékek előmozdításához a sport, a jó sportirányítás és a sport integritása, a fenntartható fejlődés, valamint a sportban és a sporton keresztül megvalósuló oktatás, képzés és készségszerzés révén. A program által támogatott nem profitorientált sporteseményeknek európai dimenziót és hatást kell elérniük.

- (15) A program bármely tanulmányi területet támogathat, és különösen az Unió innovációs kapacitásának megerősítéséhez kell hozzájárulnia olyan tevékenységek támogatásával, amelyek segítenek az embereknek fejleszteni azon tudást, készségeket, kompetenciákat és magatartásformákat, amelyekre jövőorientált tanulmányi vagy tudományterületeken – így például a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok, a művészetek és a matematika (STEAM), az éghajlatváltozás, a környezetvédelem, a fenntartható fejlődés, a tiszta energia, a mesterséges intelligencia, a robotika, az adatelemzés, a formatervezés és az építészet, valamint a digitális jártasság és a médiatudatosság területén – szükségük van. Az innovációt valamennyi – közvetlenül vagy közvetetten irányított – tanulási célú mobilitási és együttműködési intézkedéssel elő lehet mozdítani.
- (16) Az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ által létrehozott Horizont Európa programmal (a továbbiakban: Horizont Európa) való szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy a program és a Horizont Európa kombinált forrásait az európai felsőoktatási intézmények megerősítését és modernizációját szolgáló tevékenységek támogatására használják fel. A Horizont Európa adott esetben ki fogja egészíteni a program által az Európai Egyetemek létrehozására vonatkozó kezdeményezéshez nyújtott támogatást az új közös és integrált, hosszú távú és fenntartható oktatási, kutatási és innovációs stratégiák kidolgozásának részeként. A Horizont Európa programmal való szinergiák segíteni fogják az oktatás és a kutatás integrációjának előmozdítását, különösen a felsőoktatási intézményekben.
- (17) Az új és kialakulóban lévő technológiák jelentős tanulási és cserlehetőségeket kínálnak, és különösen fontosnak bizonyultak a Covid19-világjárvány során. A fizikai formában megvalósuló tanulási célú mobilitás mellett – amely a program fő intézkedése marad – virtuális formátumokat, így például a virtuális tanulást is elő kell mozdítani a fizikai mobilitás kiegészítése vagy támogatása érdekében, hogy érdemi tanulási lehetőségeket lehessen kínálni azoknak, akik képtelenek fizikailag elutazni a tartózkodási helyük szerinti országtól eltérő országba, valamint az innovatív tanulási formákon keresztüli cserék ösztönzése érdekében. A program keretében adott esetben elő kell mozdítani a virtuális együttműködést. A Bizottságnak – amennyiben lehetséges és helyénvaló – biztosítania kell, hogy a program keretében kidolgozott virtuális tanulási eszközök a szélesebb nyilvánosság rendelkezésére álljanak.
- (18) Célkitűzéseinek teljesítése során a programnak inkluzívabbá kell válnia a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek részvételének javítása révén. Egy sor intézkedés segíthet növelni a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek részvételét a programban, beleértve a jobb és célzottabb tájékoztatást, kommunikációt, tanácsadást és segítségnyújtást, az egyszerűsített eljárásokat, a tanulási célú mobilitás rugalmasabb formátumait és a kisebb szervezetekkel való fokozottabb együttműködést, különösen az olyan újonnan pályázó szervezetekkel és közösségi alapú helyi szervezetekkel, amelyek közvetlenül hátrányos helyzetű, bármely életkorba tartozó tanulókkal foglalkoznak. Fontos elismerni, hogy az alacsony szintű részvétel a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek körében különböző okokból fakad, és különböző körülményektől is függ. Ezért a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek körében a részvétel növelését célzó ilyen intézkedéseknek az egész Unióra kiterjedő keretében inklúziós cselekvési terveket kell kidolgozni, és azokat az egyes tagállamok célcsoportjaihoz és sajátos körülményeihez kell igazítani.
- (19) Néhány esetben kevésbé valószínű, hogy kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek részt vesznek a programban pénzügyi okokból, akár a gazdasági helyzetük miatt, akár a sajátos helyzetükből adódó magasabb részvételi költségek miatt, ami gyakori eset a fogyatékossgal élő személyeknél. Ilyen esetekben a részvételüket célzott pénzügyi támogatással lehet elősegíteni. A Bizottságnak ezért biztosítania kell, hogy ilyen pénzügyi támogató intézkedéseket vezessenek be, többek között a vissza nem térítendő támogatások lehetséges nemzeti szintű kiigazításai révén. Az inklúzió elősegítésére irányuló intézkedésekkel kapcsolatos többletköltségek nem szolgálhatnak valamely jelentkező elutasításának indokául.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

- (20) A program hozzáférhetőbbé tétele érdekében az újonnan pályázó szervezetek és a kisebb adminisztratív kapacitással rendelkező szervezetek számára, valamint a program kezelhetőbbé tétele érdekében a kedvezményezettek számára, egy sor intézkedést kell hozni a program eljárásainak egyszerűsítésére a végrehajtás szintjén. E tekintetben a program információtechnológiai rendszereinek felhasználóbarátoknak kell lenniük, és egyszerű hozzáférést kell biztosítaniuk a program által kínált lehetőségekhez. Hasonlóképpen, a program végrehajtása érdekében bevezetett eljárásoknak következeteseknek és egyszerűeknek kell lenniük, és azokat magas színvonalú támogató intézkedéseknek és tájékoztatásnak kell kísérniük. E célból rendszeres találkozókat kell szervezni a nemzeti irodák hálózata körében.
- (21) „Az európai identitás megerősítése az oktatás és a kultúra révén” című, 2017. november 14-i közleményében a Bizottság kiemelte, hogy az oktatás, a kultúra és a sport meghatározó szerepet játszik az aktív polgári szerepvállalás és a közös értékek előmozdításában a legfiatalabb nemzedékek körében. Európa és demokratikus társadalmaink jövője szempontjából döntő fontosságú az európai identitástudat erősítése, valamint az egyének és a civil társadalom demokratikus folyamatokban történő aktív részvételének ösztönzése. A külföldön végzett tanulmányok, oktatás, képzés és munkavállalás, vagy ifjúsági és sporttevékenységekben való részvétel hozzájárul az említett, a sokszínűségben rejlő európai identitás erősítéséhez. Megerősíti az egy kulturális közösséghez tartozás érzését, valamint minden korosztályban ösztönzi az interkulturális tanulást, a kritikai gondolkodást és az aktív polgári szerepvállalást. Azoknak, akik tanulási célú mobilitási tevékenységekben vesznek részt, be kell kapcsolódniuk helyi közösségük életébe, és a fogadó ország helyi közösségeibe is be kell illeszkedniük tapasztalataik megosztása érdekében. A programnak támogatnia kell a kreativitás valamennyi aspektusának az oktatás, a képzés és az ifjúság területén való megerősítésével és az egyéni kulcskompetenciák fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeket.
- (22) A program csak olyan intézkedéseket és tevékenységeket támogathat, amelyek potenciális európai hozzáadott értéket képviselnek. Az európai hozzáadott érték fogalmát tágan kell értelmezni, és az különböző módokon mutatható ki, így például olyan intézkedések vagy tevékenységek esetében, amelyek transznacionális jelleggel bírnak, különös tekintettel a fenntartható rendszerszintű hatás elérését célzó tanulási célú mobilitásra és együttműködésre, amelyek kiegészítik és ösztönzik a más nemzeti, uniós és nemzetközi szintű programokkal és szakpolitikákkal való szinergiákat, vagy amelyek hozzájárulnak az átláthatóságot és az elismerést szolgáló uniós eszközök hatékony felhasználásához.
- (23) Meg kell erősíteni a program nemzetközi dimenzióját, és a programnak törekednie kell több lehetőséget biztosítani a tanulási célú mobilitásra, együttműködésre és szakpolitikai párbeszédre a programhoz nem társult harmadik országokkal. Az elődprogramok keretében az oktatás és képzés és az ifjúság területén folytatott nemzetközi felsőoktatási és ifjúsági tevékenységek sikeres végrehajtására építve, a nemzetközi tanulási célú mobilitási tevékenységeket más ágazatokra is ki kell terjeszteni, így például a szakképzésre és a sportra. Az említett tevékenységek hatásának növelése érdekében fontos fokozni a szinergiákat a program és a külső tevékenységgel kapcsolatos uniós eszközök – így például a Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) – között. A külső tevékenységgel kapcsolatos uniós eszközöknek törekedniük kell arra, hogy – különösen a programhoz nem társult harmadik országokból származó egyének és szervezetek számára – bővítsék a lehetőségeket, támogatva ezen országokban különösen a kapacitásépítést, a készségfejlesztést és az emberek közötti kapcsolatokat, több lehetőséget kínálva ugyanakkor az együttműködésre, a tanulási célú mobilitásra és a szakpolitikai párbeszédre.
- (24) A 2014–2020-as program alapvető struktúrája, amely három fejezetre – nevezetesen oktatásra és képzésre, ifjúságra és sportra – tagolódott, és három fő intézkedés köré szerveződött, sikeresnek bizonyult, és azt meg kell tartani. A program által támogatott intézkedések egyszerűsítését és racionalizálását szolgáló javításokat kell bevezetni. Az irányítási és végrehajtási módokat illetően is biztosítani kell a stabilitást és a folyamatosságot. Összességében a program költségvetésének legalább 75 %-át a nemzeti irodáknak kell közvetett irányítás keretében végrehajtaniuk. Ide tartoznak az olyan intézkedések, mint például a tanulási célú mobilitás az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport valamennyi területén, valamint az együttműködési partnerségek, beleértve a kisléptékű partnerségeket az oktatás és képzés és az ifjúság területén. Adott esetben a 2. és a 3. fő intézkedés keretében – a kisléptékű partnerségek kivételével – az egész Unióra kiterjedő hálózatokat és európai szervezeteket érintő intézkedések tekintetében a közvetlen irányításra vonatkozóan egyedi szabályozást kell bevezetni.

- (25) A programnak számos intézkedést kell végrehajtania a tanulási célú mobilitás, a szervezetek és intézmények közötti együttműködés, a szakpolitikai fejlesztés és együttműködés, valamint a Jean Monnet tevékenységek támogatása érdekében. E rendeletnek meg kell határoznia az említett intézkedéseket és azok leírását, beleértve az említett intézkedések keretében a programozási időszak alatt végrehajtható tevékenységeket is.
- (26) A programnak meg kell erősítenie a meglévő tanulási célú mobilitási lehetőségeket, különösen azon ágazatokban, ahol a program a legnagyobb hatékonyságnövekedést érheti el, az ilyen lehetőségeknek szélesebb célközönséghez történő eljuttatása és a magas kielégítetlen kereslet kielégítése érdekében. Ehhez elsősorban növelni kell és meg kell könnyíteni a felsőoktatási hallgatók, az iskolai tanulók, a felnőttoktatásban részt vevő tanulók és a szakképzésben részt vevő tanulók, például a tanulószerveződéses tanulók és a gyakornokok – többek között továbbképzési és átképzési célokból történő – tanulási célú mobilitási tevékenységét. A friss diplomások és a szakképesítésüket frissen megszerzettek is képesek kell, hogy legyenek részt venni a tanulási célú mobilitásban. A frissen végzettek tanulási célú mobilitásban való részvételének objektív kritériumokon és az egyenlő bánásmód elvén kell alapulnia. Ki kell terjeszteni a tanulási célú mobilitási lehetőségeket a nemformális tanulási tevékenységekben részt vevő fiatalok számára is több fiatal elérése érdekében. Tekintettel a multiplikátorhatására, meg kell erősíteni az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén dolgozó személyzet tanulási célú mobilitását is. A tanulási célú mobilitási lehetőségek különböző formákat ölthetnek, beleértve a szakmai gyakorlatokat, a tanulószerveződéses gyakorlati képzéseket, az ifjúsági csereprogramokat, az iskolai csereprogramokat, a tanítást vagy a szakmai továbbképzési tevékenységekben való részvételt, és azoknak a különböző ágazatok egyedi igényein kell alapulniuk. A programnak támogatnia kell a tanulási célú mobilitás terén a minőséget, beleértve a 2006. december 18-i európai parlamenti és tanácsi ajánlásban⁽¹⁾, valamint a 2011. június 28-i⁽²⁾, a 2012. december 20-i⁽³⁾, a 2018. március 15-i⁽⁴⁾, a 2018. november 26-i⁽⁵⁾ és a 2020. november 24-i⁽⁶⁾ tanácsi ajánlásban meghatározott elveken alapuló minőséget.
- (27) A valódi európai oktatási térség víziójával összhangban a programnak a folyamatok digitalizálásának támogatásával – például az európai diákigazolványra vonatkozó kezdeményezésen keresztül – is ösztönöznie kell a tanulási célú mobilitást és a csereprogramokat, valamint elő kell mozdítania a felsőoktatási hallgatók oktatási és kulturális és sporttevékenységekben való részvételét. Ezzel összefüggésben a Bizottságnak ki kell dolgoznia az európai diákigazolványra vonatkozó kezdeményezést, különösen a programban részt vevő felsőoktatási hallgatók számára. Az európai diákigazolvány kezdeményezés fontos lépés lehet ahhoz, hogy a mobilitás mindenki számára valósággá váljon, lehetővé téve a felsőoktatási intézmények számára, hogy cserék céljából több felsőoktatási hallgatót küldjenek és fogadjanak, növelve ugyanakkor a felsőoktatási hallgatók tanulási célú mobilitásának minőségét, valamint megkönnyítve hozzáférésüket is olyan különféle szolgáltatásokhoz, mint a könyvtárak, a közlekedés és a szállás, már a külföldi intézménybe való tényleges megérkezésük előtt.
- (28) A programnak ösztönöznie kell a fiatalok részvételét Európa demokratikus életében, többek között olyan tevékenységek támogatásával, amelyek hozzájárulnak az állampolgári ismeretek oktatásához, valamint a fiataloknak a polgári társadalomban való szerepvállalását és e részvétel megtanulását célzó részvételi projektekhez, felkeltve ezáltal a figyelmet az európai közös értékekre, ideértve az alapvető jogokat, valamint az európai történelmet és kultúrát is, kapcsolatot teremtve a fiatalok és a helyi, nemzeti és uniós szintű döntéshozók között, továbbá hozzájárulva az európai integrációs folyamathoz.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2006. december 18.) a Közösségen belüli, oktatási és képzési célú transznacionális mobilitásról: az európai mobilitásminőségi charta (HL L 394., 2006.12.30., 5. o.).

⁽²⁾ A Tanács ajánlása (2011. június 28.) – Mozgásban az ifjúság – a fiatalok tanulási célú mobilitásának ösztönzése (HL C 199., 2011.7.7., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács ajánlása (2012. december 20.) a nem formális és az informális tanulás eredményeinek érvényesítéséről (HL C 398., 2012.12.22., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács ajánlása (2018. március 15.) a színvonalas és eredményes tanulószerveződéses gyakorlati képzés európai keretrendszeréről (HL C 153., 2018.5.2., 1. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács ajánlása (2018. november 26.) a felsőfokú és a felső középfokú képesítések, valamint a külföldi tanulmányi időszakok eredményei automatikus kölcsönös elismerésének ösztönzéséről (HL C 444., 2018.12.10., 1. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács ajánlása (2020. november 24.) a fenntartható versenyképességet, a társadalmi méltányosságot és a rezilienciát célzó szakképzésről (HL C 417., 2020.12.2., 1. o.).

- (29) A 2018-ban előkészítő intézkedésként elindított DiscoverEU kezdeményezés értékelésére és továbbfejlesztésére építve a programnak több lehetőséget kell kínálnia a fiatalok számára, hogy külföldi tanulási tapasztalatok segítségével felfedezzék Európa minden szegletét. A fiatalok, és különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok számára esélyt kell kínálni arra, hogy egy olyan informális vagy nemformális oktatási tevékenység keretében egyénileg vagy csoportosan egy első, rövid utazást tegyenek Európa-szerte, amelynek célja, hogy erősítse bennük az Unióhoz tartozás érzését, és lehetővé tegye számukra, hogy felfedezzék a kontinens kulturális és nyelvi sokszínűségét. A résztvevőket egyértelmű és átlátható kritériumok alapján kell kiválasztani. A végrehajtó szervezeteknek támogatniuk kell olyan intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy a DiscoverEU kezdeményezés inkluzív és földrajzilag kiegyensúlyozott legyen mind a kiosztott utazási igazolványok, mind a felkeresett tagállamok tekintetében, és amelyek előmozdítják az erős tanulási dimenzióval rendelkező tevékenységeket. E tekintetben a programnak céltartó intézkedésekkel – például tájékoztató tevékenységekkel, indulás előtti tájékoztató ülésekkel, fiataloknak szóló eseményekkel – azt is elő kell segítenie, hogy a fiatalok kevésbé látogatott tagállamokat és peremterületeket válasszanak úticélként. Amennyiben vasúti közlekedés nem áll rendelkezésre, vagy a gyakorlatban nagyon körülményes, tekintettel különösen az úti cél sajátos helyzetére, fontolóra kell venni más közlekedési módokat is. A DiscoverEU kezdeményezésnek törekednie kell kapcsolatok kiépítésére olyan releváns helyi, regionális, nemzeti és európai kezdeményezésekkel, mint például az „Európa Kulturális Fővárosa” című uniós fellépés, az Európa Ifjúsági Fővárosai, az Európa Önkéntességi Fővárosai és az Európa Zöld Fővárosai programok.
- (30) A nyelvtanulás hozzájárul az Unión belüli és kívüli kölcsönös megértéshez és a mobilitáshoz, és a nyelvi kompetenciák az élet és a munkavégzés szempontjából alapvető készségek. A programnak ezért elő kell mozdítania a nyelvtanulást, beleértve adott esetben a nemzeti jelnyelvek elsajátítását is, többek között az online eszközök szélesebb körű alkalmazása révén, mert az e-tanulás a hozzáférés és a rugalmasság tekintetében további előnyöket kínál a nyelvtanulás terén. Ugyanakkor fontos, hogy a program végrehajtása során az egyik alapvető elv a többnyelvűség legyen a programhoz való széles körű és inkluzív hozzáférés biztosítása érdekében.
- (31) A programnak támogatnia kell azon intézkedéseket, amelyek ösztönzik az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén aktív intézmények és szervezetek közötti együttműködést, elismerve ezáltal az intézmények és szervezetek alapvető szerepét az egyének felvértezésében a változó világban szükséges tudással, készségekkel és kompetenciákkal, valamint segítve az intézményeket és szervezeteket, hogy megfelelően kiteljesítsék innovációs, kreatív és vállalkozói potenciáljukat, különösen a digitális gazdaságon belül.
- (32) Az Európai Tanács 2017. december 14-i következtetéseiben felkérte a tagállamokat, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy folytassák a több kezdeményezést érintő munkát azzal a céllal, hogy új szintre emeljék az oktatás és képzés területén folytatott európai együttműködést, ösztönözve többek között azt, hogy 2024-ig létrejöjjön az egyetemek alulról felfelé építkező, az egész Unióra kiterjedő hálózataiból álló „Európai Egyetemek” kezdeményezés. 2018. június 28-i következtetéseiben az Európai Tanács felhívott a kutatás, az innováció és az oktatás közötti, többek között az „Európai Egyetemek” kezdeményezés révén megvalósuló együttműködés ösztönzésére. A programnak támogatnia kell az említett Európai Egyetemeket abban, hogy a magas színvonalú oktatásra, kutatásra és innovációra, valamint a társadalom szolgálatára vonatkozó közös, hosszú távú stratégiákat dolgozzanak ki.
- (33) Az „Elmélyített európai együttműködésről a szakoktatás és szakképzés területén a 2011–2020 közötti időszakban” című, 2010. december 7-i Bruges-i közlemény felhívott az intelligens és fenntartható növekedést szolgáló szakképzési kiválóság támogatására. „Az innováció erősítése Európa régióiban” című, 2017. július 18-i közleményében a Bizottság felhívta a tagállamokat, hogy a regionális szintű intelligens szakosodási stratégiák részeként kapcsolják a szakképzést az innovációs rendszerekhez. A programnak biztosítania kell az eszközöket az említett felhívásokra válaszul, és támogatnia kell a szakképzési kiválósági központok transznacionális platformjainak fejlesztését, amelyek beépültek a fenntartható növekedésre, az innovációra és versenyképességre irányuló, helyi és regionális szintű stratégiákba. Az említett kiválósági központoknak – az ágazati kihívások összefüggésében – minőségi szakmai készségek motorjaként kell működniük, ugyanakkor támogatniuk kell az Unión belüli átfogó strukturális változásokat, valamint a társadalmi és gazdasági szakpolitikákat.
- (34) A virtuális együttműködést szolgáló, felhasználóbarát online platformok és eszközök fontos szerepet tölthetnek be az uniós oktatási, képzési és ifjúsági politika megvalósításának támogatásában. Annak érdekében, hogy a virtuális együttműködési tevékenységek nagyobb teret nyerjenek, a programnak támogatnia kell az olyan online platformok szisztematikusabb és koherensebb használatát, mint például az eTwinning, a School Education Gateway portál, a felnőttkori tanulás elektronikus európai platformja, az Európai Ifjúsági Portál és az online felsőoktatási platformok, valamint szükség esetén az oktatás és képzés és az ifjúság területén létrehozható bármely további online platform használatát.

- (35) A releváns uniós keretekkel és eszközökkel összhangban a programnak hozzá kell járulnia a kompetenciák, készségek és képzések átláthatóságának és elismerésének, valamint a kreditek vagy a tanulmányi eredmények egységei átvitelének elősegítéséhez a minőségbiztosítás előmozdítása, valamint a nemformális és informális tanulás eredményeinek érvényesítése, a készségmenedzsment és a tanácsadás támogatása érdekében. E tekintetben a programnak támogatást kell nyújtania az olyan nemzeti és uniós szintű kapcsolattartó pontok és hálózatok számára is, amelyek elősegítik az európai szintű csereprogramokat és a rugalmas tanulási pályák kialakítását az oktatás és képzés és az ifjúság különböző területei, valamint a formális és nemformális tanulás között. A programnak támogatást kell nyújtania a bolognai folyamat számára is.
- (36) A programnak hasznosítania kell az Erasmus+ program korábbi résztvevőinek tapasztalatait, és támogatnia kell különösen az Erasmus+ öregdiák-hálózatok, nagykövetek és európeérek kapcsolódó tevékenységeit, arra ösztönözve őket, hogy a részvétel növelése céljából népszerűsítsék a programot.
- (37) Az egyéb uniós eszközökkel való együttműködés és a más uniós szakpolitikák támogatása érdekében tanulási célú mobilitási lehetőségeket kell kínálni a különböző tevékenységi területeken – például a köz- és a magánszférában, a mezőgazdaságban és a vállalkozói szférában – dolgozó emberek számára, hogy olyan külföldi tanulási tapasztalatokat szerezhessenek, amelyek életük bármely szakaszában lehetővé teszik számukra, hogy fejlődhessenek mind személyesen – különösen európai identitástudatuk felismerésének és az európai kulturális sokféleség megértésének fejlesztésével –, mind szakmai szempontból a munkaerőpiac szempontjából releváns készségek megszerzésével. A programnak hozzáférést kell kínálnia az erőteljes tanulási dimenzióval rendelkező uniós transznacionális mobilitási programokhoz, egyszerűsítve az ilyen programok kínálatát a kedvezményezettek és az e tevékenységekben résztvevők számára. Elő kell segíteni a programprojektek kiterjesztését. Konkrét intézkedéseket kell bevezetni, amelyek segítenek a programprojektek kifejlesztőinek, hogy támogatásokra pályázzanak, vagy szinergiákat alakítsanak ki a kohéziós politika pénzeszközeiből, valamint a migrációval, a biztonsággal, a jogérvénysüléssel és az uniós polgársággal, az egészségüggyel, a médiával, a kultúrával és az önkéntes munkával kapcsolatos programokból nyújtott támogatással. Lehetővé kell tenni, hogy azon minőségi projektjavaslatoknak, amelyek költségvetési korlátok miatt nem finanszírozhatók a program keretében, korlátozott számú kritérium alapján kiválósági pecsétet ítélhessenek oda. A kiválósági pecsét elismeri a javaslat minőségét, és leegyszerűsíti az alternatív finanszírozás keresését az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Regionális Fejlesztési Alap (a továbbiakban: az Európai Regionális Fejlesztési Alap) vagy az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Szociális Alap Plusz (a továbbiakban: az Európai Szociális Alap Plusz) keretében.
- (38) Fontos ösztönözni az európai integrációval kapcsolatos kérdések, köztük az Unió előtt álló jövőbeli kihívások és lehetőségek oktatását, tanulását és kutatását, valamint előmozdítani az e témákról folytatott vitát a felsőoktatás területén, valamint az oktatás és képzés más területein a Jean Monnet tevékenységekből nyújtott támogatással, különösen a tanárok és a személyzet képzése útján. Az Európához tartozás érzésének és az Európa iránti elkötelezettségnek az erősítése különösen fontos, tekintettel az Unió alapjául szolgáló és közös európai identitásunk részét képező közös értékeket próbára tevő kihívásokra, valamint azon tényre, hogy a polgári szerepvállalás szintje alacsony. A programnak továbbra is hozzá kell járulnia a kiválóság fejlesztéséhez az európai integrációs tanulmányok területén. Helyénvaló figyelemmel kísérni és rendszeresen értékelni, hogy a Jean Monnet tevékenységek keretében finanszírozott intézmények milyen haladást érnek el a program célkitűzéseinek megvalósítása terén. A tudományos élet szabadságának maradéktalan tiszteletben tartása mellett ösztönözni kell az ezen intézmények és az egyéb, nemzeti és transznacionális szintű intézmények közötti cseréket.
- (39) Szem előtt tartva az éghajlatváltozás kezelésének fontosságát, összhangban az Uniónak az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye⁽¹⁷⁾ keretében elfogadott Párizsi Megállapodás végrehajtására és az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak elérésére vonatkozó kötelezettségvállalásaival, a program szándéka hozzájárulni az éghajlati szempontoknak az uniós szakpolitikákban való érvényesítéséhez, és ahhoz, hogy összességében az uniós költségvetési kiadások 30 %-a támogassa az éghajlat-politikai célok elérését. Az európai zöld megállapodással – mint a fenntartható növekedés megvalósítási tervével – összhangban az e rendelet szerinti intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a „ne árts” elvet anélkül, hogy megváltoztatnák a program alapvető jellegét. A program végrehajtása során releváns intézkedéseket kell beazonosítani és bevezetni, továbbá újból értékelni a releváns értékelésekkel és felülvizsgálatokkal összefüggésben. Szintén helyénvaló mérni az éghajlat-politikai célkitűzések eléréséhez hozzájáruló releváns intézkedéseket, beleértve a program környezeti hatásának csökkentésére irányulókat is.

⁽¹⁷⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (40) Ez a rendelet megállapítja a program pénzügyi keretösszegét, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, 2020. december 16-i intézményközi megállapodás⁽¹⁸⁾ 18. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára. Az említett pénzügyi keretösszeg 0,5 milliárd EUR-t tesz ki 2018-as állandó áron, összhangban az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság 2020. december 16-i, az egyedi programok megerősítéséről és az alap-jogiaktusok kiigazításáról szóló együttes nyilatkozatával⁽¹⁹⁾.
- (41) A nemzeti irodák által az oktatás és képzés területén irányítandó intézkedések keretösszegén belül a minimumösszegeket ágazatonkénti felosztásban kell meghatározni annak biztosítása érdekében, hogy garantálható legyen az előirányzatoknak a tervezett teljesítmény és eredmények eléréséhez szükséges kritikus tömege a következő ágazatok mindegyikében: felsőoktatás, szakképzés, iskolai oktatás és felnőttoktatás.
- (42) E programra az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽²⁰⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (43) Az e rendelet szerinti finanszírozási formákat és végrehajtási módokat az alapján kell megválasztani, hogy azok mennyire alkalmasak a tevékenységek egyedi célkitűzéseinek megvalósítására és eredmények elérésére, figyelemmel különösen az ellenőrzések költségeire, az adminisztratív terhekre és a szabályok be nem tartásának várható kockázataira. Az említett választás megtételekor mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, az egységköltségek és a százalékos átalányok, valamint a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említettek szerinti, a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazását. A nemzeti irodák által irányított tevékenységek végrehajtásához szükséges költségvetési előirányzatok mellett, irányítási díj formájában, megfelelő támogatást kell nyújtani a nemzeti irodák működési költségeihez is, hogy biztosított legyen az átruházott feladatok hatékony és fenntartható végrehajtása. Az átláthatóságnak, az egyenlő bánásmódnak és a megkülönböztetésmentességnek a költségvetési rendeletben szereplő elvét a program végrehajtásakor tiszteletben kell tartani.
- (44) Azon harmadik országok, amelyek az Európai Gazdasági Térség tagjai, részt vehetnek uniós programokban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás⁽²¹⁾ alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás értelmében a programok végrehajtásának az e megállapodás alapján elfogadott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvétele egyéb jogi eszközökön is alapulhat. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia, amely előírja harmadik országok számára, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Harmadik országoknak a programban való teljes körű részvétele az érintett harmadik országnak a programban való részvételére vonatkozó külön megállapodásban meghatározott feltételekhez kötött. A teljes körű részvétel továbbá maga után vonja a nemzeti iroda létrehozására és az egyes programintézkedések közvetett irányítás keretében történő irányítására vonatkozó kötelezettséget. A programhoz nem társult harmadik országok jogalanyai a munkaprogramban és a Bizottság által közzétett pályázati felhívásokban meghatározottak szerint vehetnek részt a program bizonyos intézkedéseiben. A program végrehajtása során egyedi szabályokat lehet alkalmazni az európai törpeállamok jogalanyainak részvétele tekintetében.
- (45) Tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkére, és összhangban a „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az Unió legkülső régióival” című, 2017. október 24-i bizottsági közleménnyel, a programnak figyelembe kell vennie az e cikkben említett régiók sajátos helyzetét. Intézkedéseket kell hozni a legkülső régiók részvételének növelésére valamennyi intézkedésben, többek között pénzügyi támogatás útján, adott esetben a tanulási célú mobilitás érdekében. Elő kell segíteni az e régiók és harmadik országok – különösen a szomszédai – lakosai és szervezetei közötti mobilitási csereprogramokat és együttműködést. Az ilyen intézkedéseket nyomon kell követni, és rendszeresen értékelni kell.

⁽¹⁸⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽¹⁹⁾ HL C 444. I, 2020.12.22., 1. o.

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽²¹⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

- (46) A 2013/755/EU tanácsi határozat ⁽²²⁾ értelmében a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek finanszírozásban részesülhetnek, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint az azon tagállam tekintetében esetlegesen alkalmazandó rendelkezésekre, amelyhez a releváns tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik. Az ezen országok és területek távoli fekvéséből adódó korlátokat figyelembe kell venni a program végrehajtása során. Ezen országok és területek programban való részvételét nyomon kell követni, és rendszeresen értékelni kell.
- (47) A költségvetési rendelettel összhangban a Bizottságnak munkaprogramokat kell elfogadnia, és ezekről tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot. A munkaprogramoknak meg kell határozniuk a program általános és egyedi célkitűzéseivel összhangban a végrehajtáshoz szükséges intézkedéseket, a vissza nem térítendő támogatások kiválasztásának és odaítélésének kritériumait, valamint valamennyi egyéb szükséges elemet. A munkaprogramokat és azok bármely módosítását a vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadni.
- (48) Az elért haladás értékelése és a program végrehajtásának esetleges javítása érdekében a Bizottságnak el kell végeznie a program időközi értékelését. Ezen időközi értékeléshez csatolni kell a 2014–2020-as program végleges értékelését, és ezen értékelés releváns tanulságainak is be kell épülniük az időközi értékelésbe. A program általános eredményességének és teljesítményének értékelése mellett különösen fontos, hogy az időközi értékelés alaposan kiértékelje az új kezdeményezések, valamint a bevezetett inklúziós és egyszerűsítési intézkedések végrehajtását. A Bizottságnak adott esetben és az időközi értékelés alapján jogalkotási javaslatot kell benyújtania e rendelet módosítására vonatkozóan. A Bizottságnak minden értékelést továbbítania kell az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére.
- (49) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás ⁽²³⁾ (22) és (23) bekezdése alapján a programot egyedi monitoring követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. A kapcsolódó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén elfogadott rendelkezések ezért nem vezethetnek jelentős további terhekhez a tagállamok számára. A monitoringkövetelményeknek konkrét, mérhető és reális mutatókat kell magukban foglalniuk, amelyek hosszabb időn keresztül mérhetőek, alapul szolgálva a program által a gyakorlatban kifejtett hatások értékeléséhez.
- (50) Helyi, nemzeti és európai szinten is megfelelő tájékoztatást, publicitást és terjesztést kell biztosítani a program keretében támogatott intézkedések kínálta lehetőségek és az elért eredmények vonatkozásában, és ennek során figyelembe kell venni a fő célcsoportokat az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén, valamint adott esetben olyan egyéb különféle célcsoportok széles körét, mint a pályaorientációs és foglalkoztatási szolgáltatások, a kulturális szervezetek, a vállalkozások és az alapítványok. A tájékoztatási, publicitási és terjesztési tevékenységeknek támaszkodniuk kell a program valamennyi végrehajtó szervére, és adott esetben rendelkezniük kell más releváns érdekelt felek támogatásával is. Továbbá a Bizottságnak a programciklus során rendszeresen együtt kell működnie az érdekelt felek széles körével, köztük a programban részt vevő szervezetekkel, hogy elősegítse a bevált gyakorlatok és a projekteredmények cseréjét, valamint visszajelzést gyűjtsön a programról. A nemzeti irodákat fel kell kérni az említett folyamatban való részvételre.
- (51) Annak érdekében, hogy a lakossági tájékoztatás hatékonyabb legyen, és erősebb szinergia alakuljon ki a Bizottság kezdeményezésére végzett kommunikációs tevékenységek között, az e rendelet alapján kommunikációs tevékenységekre előírt pénzügyi forrásoknak hozzá kell járulniuk az Unió politikai prioritásairól szóló intézményi kommunikációhoz is, amennyiben az említett prioritások kapcsolódnak a program célkitűzéseihez.
- (52) E rendelet hatékony és eredményes végrehajtásának biztosítása érdekében a programnak maximálisan ki kell használnia a már meglévő megvalósítási mechanizmusokat. A program végrehajtását ezért a Bizottságra és a nemzeti irodákra kell bízni. Amennyiben megvalósítható, és az eredményesség maximalizálása érdekében, a nemzeti irodáknak azonosaknak kell lenniük a 2014–2020-as program irányítására kijelöltekkel. Az előzetes megfelelési értékelés hatályát azon követelményekre kell korlátozni, amelyek újak és csak a programra jellemzőek, kivéve, ha az ettől való eltérés indokolt, így például az érintett nemzeti iroda részéről felmerülő súlyos hiányosságok vagy alulteljesítés esetén.

⁽²²⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

⁽²³⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (53) Annak érdekében, hogy minden egyes tagállamban vagy a programhoz társult minden egyes harmadik országban biztosított legyen a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és a jogbiztonság, minden egyes nemzeti hatóságnak ki kell jelölnie egy független auditszervezetet. Amennyiben megvalósítható, és az eredményesség maximalizálása érdekében, a független auditszervezeteknek azonosaknak kell lenniük a 2014–2020-as program keretében kijelöltekkel.
- (54) A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy elfogadják a programhoz való hozzáférést akadályozó vagy a program megfelelő működését gátló jogi és közigazgatási akadályok megszüntetéséhez szükséges valamennyi megfelelő intézkedést. Idetartozik – lehetőség szerint és a harmadik országbeli állampolgárok beutazására és tartózkodására vonatkozó uniós jog sérelme nélkül – az olyan kérdések megoldása, amelyek nehézségeket támasztanak a vízumok és tartózkodási engedélyek megszerzése tekintetében.
- (55) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a programvégrehajtás nyomon követésére és az értékelésre vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen, időben és megfelelő szintű részletességgel gyűjtsék össze. Az ilyen adatokat a releváns adatvédelmi szabályoknak megfelelő módon kell közölni a Bizottsággal.
- (56) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezen hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek⁽²⁴⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (57) A kedvezményezettekre vonatkozó követelmények egyszerűsítése érdekében a lehető legnagyobb mértékben egyszerűsített vissza nem térítendő támogatásokat kell alkalmazni egyösszegű átalányok, egységköltségek és százalékos átalányok formájában. A program keretében a tanulási célú mobilitás támogatására nyújtott, a Bizottság által meghatározottak szerinti egyszerűsített vissza nem térítendő támogatásoknak figyelembe kell venniük a fogadó országban szokványos lakhatási és megélhetési költségeket. A Bizottságnak és a küldő országok nemzeti irodáinak lehetőséget kell biztosítani, hogy objektív kritériumok alapján kiigazíthassák az említett vissza nem térítendő támogatásokat, különösen a kevesebb lehetőséggel rendelkezők számára történő hozzáférés biztosítása érdekében. A nemzeti joggal összhangban a tagállamokat ösztönözni kell arra is, hogy mentesítsék az említett vissza nem térítendő támogatásokat bármely adó és járulék alól; a köz- vagy magán jogalanyok által egyéneknek odaítélt vissza nem térítendő támogatásokat azonos módon kell kezelni.
- (58) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽²⁵⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom⁽²⁶⁾, a 2185/96/Euratom, EK⁽²⁷⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁽²⁸⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az OLAF a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁹⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet alapján megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽²⁶⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽²⁷⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽²⁸⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (59) Biztosítani kell a programintézkedések – köztük a transznacionális vagy nemzetközi jelleggel nem rendelkező intézkedések – kiegészítő jellegét és összhangját a tagállamok által végrehajtott tevékenységekkel és egyéb uniós tevékenységekkel, különösen azokkal, amelyek az oktatással és a képzéssel, a kultúrával és a médiával, az ifjúsággal és a szolidaritással, a foglalkoztatással és a társadalmi inklúzióval, a kutatással és az innovációval, az iparral és a vállalkozásokkal, a digitális szakpolitikával, a mezőgazdasággal és a vidékfejlesztéssel kapcsolatosak, és amelyek a fiatal mezőgazdasági termelőkre, a környezetvédelemre és az éghajlatváltozásra, a kohézióra, a regionális politikára, a migrációra, a biztonságra, valamint a nemzetközi együttműködésre és fejlesztésre összpontosítanak.
- (60) Jóllehet a 2014–2020-as program keretszabályozása lehetővé tette, hogy a tagállamok és a régiók a 2014–2020-as programozási időszakban szinergiákat alakítsanak ki az említett program és más uniós eszközök, így például az európai strukturális és beruházási alapok között, amelyek szintén támogatják az oktatási, képzési és ifjúsági rendszerek minőségi fejlesztését az Unióban, ez a lehetőség mindeddig kihasználatlan maradt, korlátozva így a projektek rendszerszintű hatásait és a szakpolitikára gyakorolt hatást. A hatás maximalizálása érdekében nemzeti szinten hatékony kommunikációra és együttműködésre kell, hogy sor kerüljön az említett különféle eszközök irányításáért felelős nemzeti szervezetek között. A programnak lehetővé kell tennie az említett eszközökkel való aktív együttműködést, különösen annak biztosítása érdekében, hogy adott esetben a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek támogatása céljából megfelelő pénzügyi támogató intézkedések kerüljenek bevezetésre.
- (61) A teljes egészében vagy részben az Unió költségvetéséből finanszírozott beruházások hozzáadott értékének optimalizálása érdekében szinergiákra kell törekedni, különösen a program és egyéb uniós programok között, beleértve a megosztott irányítás révén végrehajtott alapokat is. E szinergiák maximalizálása érdekében kulcsfontosságú támogató mechanizmusokat kell biztosítani, beleértve valamely, a program és egy másik uniós program keretében végrehajtott intézkedés kumulatív finanszírozását mindaddig, amíg az ilyen kumulatív finanszírozás nem haladja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét. E célból e rendeletnek megfelelő szabályokat kell megállapítani, különösen azon lehetőségre vonatkozóan, hogy ugyanazon költséget vagy kiadást arányosan jelentsék be a programhoz és egy másik uniós programhoz kapcsolódóan.
- (62) A releváns területeken bekövetkező fejleményekhez való szükség szerinti adaptáció érdekében, valamint a program célkitűzéseinek megvalósítása terén elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el e rendelet I. mellékletének a programintézkedések leírásának kibővítésével történő módosítása céljából, és e rendelet II. mellékletének a program teljesítménymutatói tekintetében történő módosítása céljából, valamint e rendeletnek egy nyomonkövetési és értékelési keret létrehozásáról szóló rendelkezésekkel történő kiegészítése céljából. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértők rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (63) Helyénvaló biztosítani, hogy a 2014–2020-as program megfelelő lezárásra kerüljön, különös tekintettel az irányítására vonatkozó többéves megállapodások – így például a technikai és adminisztratív segítségnyújtás finanszírozása – folytatására. A technikai és adminisztratív segítségnyújtásnak 2021. január 1-jétől szükség esetén biztosítani kell a 2014–2020-as program keretében 2020. december 31-ig le nem zárult intézkedések irányítását.
- (64) Ez a rendelet tiszteletben tartja, illetve figyelembe veszi a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) által elismert alapvető jogokat, illetve elveket. E rendelet különösen törekszik a nők és a férfiak közötti egyenlőséghez való jog, valamint a nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésmentességhez való jog maradéktalan tiszteletben tartásának biztosítására, továbbá a Charta 21. és 23. cikke alkalmazásának előmozdítására. A Charta 13. cikkével összhangban azt is biztosítani kell, hogy a program keretében pénzeszközökből részesülő országok tiszteletben tartsák a tudományos élet szabadságát.
- (65) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. E szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, és azok meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés, pénzdíjak és közvetett végrehajtás révén történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, valamint rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségére vonatkozó ellenőrzésekről. Amennyiben az uniós hozzájárulás egyösszegű átalányok, egységköltségek

vagy százalékos átalányok formáját ölti, a pénzügyi támogatás mértékét rendszeresen felül kell vizsgálni, és szükség szerint ki kell igazítani a költségvetési rendeletnek megfelelően, figyelembe véve adott esetben a fogadó országban szokványos lakhatási és megélhetési költségeket, valamint az utazási költségeket. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok egy, az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerrel is tartalmazzák.

- (66) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdésének megfelelően egy már megkezdett intézkedésre is odaítélhető vissza nem térítendő támogatás, feltéve, hogy a pályázó bizonyítani tudja, hogy az intézkedést a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt szükséges megkezdeni. A vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtásának napja előtt felmerült költségek azonban nem jogosultak uniós finanszírozásra, kivéve kellően indokolt, kivételes esetekben. Az említett rendelet 193. cikke (4) bekezdésének megfelelően működési támogatások esetében a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtásának napját megelőzően felmerült költségek sem jogosultak uniós finanszírozásra, és ilyen esetben a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodást a kedvezményezett pénzügyi évének kezdetétől számított négy hónapon belül alá kell írni. Az uniós támogatásokban bekövetkező olyan fennakadások elkerülése érdekében, amelyek károsak lehetnek az Unió érdekeire, lehetővé kell tenni, hogy a finanszírozási határon belül a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetén korlátozott időtartamra, és csak kellően indokolt esetekben rendelkezzenek a tevékenységeknek és költségeknek a 2021-es pénzügyi év kezdetétől való támogathatóságáról, még akkor is, ha az említett tevékenységeket a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtása előtt hajtották végre, és az említett költségek azt megelőzően merültek fel.
- (67) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban – a program transznacionális jellege, a finanszírozott tanulási célú mobilitási és együttműködési tevékenységek nagy volumene és kiterjedt földrajzi hatálya, a tanulási célú mobilitáshoz való hozzáférésre és általában az uniós integrációra gyakorolt hatások, valamint a program megerősített nemzetközi dimenziója miatt – e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (68) Az 1288/2013/EU rendeletet ezért 2021. január 1-jén kezdődő hatállyal hatályon kívül kell helyezni.
- (69) A releváns szakpolitikai területen történő támogatásnyújtás folyamatosságának biztosítása és a végrehajtás megkezdésének a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetétől történő lehetővé tétele érdekében e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszamenőleges hatállyal, 2021. január 1-jétől kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az Erasmus+ elnevezésű, az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területére vonatkozó uniós cselekvési programot (a továbbiakban: a program) a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időtartamára.

A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021-től 2027-ig tartó időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit és az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „egész életen át tartó tanulás”: a tanulás valamennyi formája – akár formális, nemformális vagy informális –, amelyre valamennyi életszakaszban sor kerül, és amely egyéni, polgári, kulturális, társadalmi vagy foglalkoztatással összefüggő szempontból a tudás, a készségek, a kompetenciák és a magatartásformák vagy a társadalmi részvétel javítását vagy naprakészé tételét eredményezi, beleértve a tanácsadási és orientációs szolgáltatások nyújtását is; beletartozik a kisgyermekkorú nevelés és gondozás, az általános képzés, a szakképzés, a felsőoktatás, a felnőttoktatás, az ifjúsági munka, valamint a formális oktatáson és képzésen kívüli egyéb tanulási környezetek, és jellemzően előmozdítja az ágazatokon átnyúló együttműködést és a rugalmas tanulási pályákat;

2. „tanulási célú mobilitás”: a lakóhely szerinti országtól eltérő országba történő tényleges átköltözés tanulmányok, képzés, illetve nemformális vagy informális tanulás folytatása érdekében;
3. „virtuális tanulás”: tudás, készségek és kompetenciák megszerzése információs és kommunikációs technológiai eszközök használatával, amelyek lehetővé teszik a résztvevők számára, hogy érdemi transznacionális vagy nemzetközi tanulási tapasztalatokhoz jussanak;
4. „nemformális tanulás”: a formális oktatáson és képzésen kívül, a tanulási célkitűzések és a tanulási idő tekintetében tervezett tevékenységeken keresztül sorra kerülő tanulás, és ahol a tanulástámogatás valamilyen formája jelen van;
5. „informális tanulás”: a napi tevékenységekből és tapasztalatokból eredő tanulás, amely a célkitűzések, az idő vagy a tanulástámogatás tekintetében nem szervezett vagy strukturált; ez a tanuló szempontjából nem szándékos is lehet;
6. „fiatalok”: 13 és 30 év közötti személyek;
7. „alulról szerveződő sport”: valamennyi korosztályba tartozó ember által egészségügyi, oktatási vagy társadalmi célokból, rendszeresen, nem professzionális szinten gyakorolt alulról szerveződő fizikai tevékenységek;
8. „felsőoktatási hallgató”: felsőoktatási intézménybe beiratkozott személy, beleértve a rövid ciklusú képzést, az alapképzést, a mesterképzést vagy a doktori képzést, illetve az ezekkel egyenértékű képzést, vagy egy ilyen intézményben a közelmúltban végzett személy;
9. „személyzet”: az oktatásban, képzésben vagy nemformális tanulásban – annak bármely szintjén – szakmai vagy önkéntes alapon közreműködő személy, és ide tartoznak az egyetemi tanárok, a tanárok – beleértve az óvodapedagógusokat is –, az oktatók, az iskolai vezetők, az ifjúságsegítők, a sportért felelős személyzet, a kisgyermekkorú nevelésben és gondozásban közreműködő személyzet, a nem oktatással foglalkozó személyzet és más, a tanulás előmozdításában rendszeresen közreműködő szakemberek;
10. „sportért felelős személyzet”: sportcsapat vagy egyéni sportoló oktatásában, edzésében és menedzselésében akár javadalmazás ellenében, akár önkéntes alapon közreműködő személy;
11. „szakképzésben részt vevő tanuló”: szakmai alap- vagy továbbképzési programra beiratkozott személy, a középfokú oktatástól a posztszekunder képzésig bármely szinten, vagy olyan személy, aki egy ilyen program keretében a közelmúltban végzett vagy képesítést szerzett;
12. „iskolai tanuló”: a kisgyermekkorú neveléstől és gondozástól kezdve a felső középfokú oktatási szintig általános képzést nyújtó intézménybe tanulói minőségben beiratkozott személy vagy az intézményes oktatáson kívül iskolázott, az illetékes hatóságok által a saját területükön a programban való részvételre jogosultnak tekintett személy;
13. „felnőttoktatás”: felnőttek iskolarendszerű oktatás utáni nem szakmai oktatásának bármilyen formája, amely lehet formális, nemformális vagy informális jellegű;
14. „harmadik ország”: olyan ország, amely nem uniós tagállam;
15. „partnerség”: az intézmények vagy szervezetek egy csoportján belüli megállapodás közös tevékenységek és projektek végrehajtása céljából;
16. „Erasmus Mundus közös mesterképzés”: legalább két felsőoktatási intézmény által nyújtott integrált tanulmányi program, amely valamennyi részt vevő intézmény által közösen kiállított és aláírt olyan egyetlen oklevelet vagy több oklevelet eredményez, amelye(ke)t hivatalosan elismernek azon országokban, ahol a részt vevő intézmények találhatóak;
17. „nemzetközi”: minden olyan intézkedésre vonatkozik, amelyben részt vesz legalább egy, a programhoz nem társult harmadik ország;
18. „virtuális együttműködés”: bármely olyan együttműködési forma, amely információs és kommunikációs technológiai eszközöket használ bármely releváns programintézkedés megkönnyítésére és támogatására;
19. „felsőoktatási intézmény”: olyan intézmény, amely – a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban – elismert oklevél vagy más elismert felsőfokú képesítés megszerzéséhez vezető képzést nyújt, függetlenül az ilyen intézmény megnevezésétől, vagy valamely hasonló felsőfokú intézmény, amelyet a nemzeti hatóságok a saját területükön a programban való részvételre jogosultnak tekintenek;
20. „transznacionális”: bármely olyan intézkedésre vonatkozik, amelyben legalább két olyan ország részt vesz, amelyek vagy tagállamok, vagy a programhoz társult harmadik országok;

21. „ifjúsági részvételi tevékenység”: fiatalok informális csoportjai vagy ifjúsági szervezetek által végzett, és formális oktatáson és képzésen kívüli tevékenység, amelyet nemformális vagy informális tanulási megközelítés jellemez;
22. „ifjúságsegítő”: olyan személy, aki szakmai vagy önkéntes alapon nemformális tanulásban működik közre, és támogatja a fiatalokat személyes szociálpedagógiai és szakmai fejlődésükben, valamint a kompetenciáik fejlesztésében; ide tartoznak az ifjúsági területen tevékenységeket tervező, irányító, koordináló és végrehajtó személyek is;
23. „uniós ifjúsági párbeszéd”: a fiatalok és az ifjúsági szervezetek, illetve a szakpolitikai és egyéb döntéshozók, valamint adott esetben szakértők, kutatók és a civil társadalom más szereplői közötti párbeszéd; fórumként szolgál a fiatalok prioritásairól és a fiatalok számára releváns valamennyi területről szóló, folyamatos közös gondolkodáshoz és konzultációhoz;
24. „jogalany”: olyan természetes személy vagy a nemzeti jog, az uniós jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és ilyenként elismert jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és amely saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat, vagy a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
25. „kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek”: olyan személyek, akik gazdasági, társadalmi, kulturális, földrajzi vagy egészségügyi okokból, migráns háttérük miatt vagy olyan okokból, mint például fogyatékoság vagy tanulási nehézségek, vagy bármely egyéb okból, beleértve az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke szerinti megkülönböztetés alapjául szolgáló okot is, olyan akadályokkal szembesülnek, amelyek megakadályozzák őket abban, hogy ténylegesen hozzáférjenek a program keretében fennálló lehetőségekhez;
26. „nemzeti hatóság”: valamely tagállamban vagy a programhoz társult harmadik országban a program irányításának nemzeti szintű nyomon követéséért és felügyeletéért felelős egy vagy több hatóság;
27. „nemzeti iroda”: valamely tagállamban vagy a programhoz társult harmadik országban a program végrehajtásának nemzeti szintű irányításáért felelős egy vagy több szerv;
28. „újjonnan pályázó szervezet”: olyan szervezet vagy intézmény, amely a program vagy a 2014–2020-as program által támogatott bármely adott intézkedéstípusban sem koordinátorként, sem partnerként nem kapott korábban támogatást.

3. cikk

A program célkitűzései

(1) A program általános célkitűzése, hogy egész életen át tartó tanulás révén támogassa az emberek tanulmányi előmenetelét, szakmai és egyéni fejlődését az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén Európában és Európán kívül, hozzájárulva ezáltal a fenntartható növekedéshez, a minőségi munkahelyekhez és a társadalmi kohézióhoz, az innováció serkentéséhez, valamint az európai identitás és az aktív polgári szerepvállalás erősítéséhez. A program kulcsfontosságú eszköz az európai oktatási térség létrehozása, az oktatás és képzés területén folytatott európai stratégiai együttműködés – beleértve az alapul szolgáló ágazati menettrendjeit is – végrehajtásának támogatása, a 2019–2027-es európai uniós ifjúsági stratégia keretében az ifjúságpolitikai együttműködés előmozdítása, továbbá a sport európai dimenziójának fejlesztése érdekében.

(2) A program egyedi célkitűzései a következők előmozdítására irányulnak:

- a) az egyének és csoportok tanulási célú mobilitása, valamint az oktatás és képzés területén a szervezetek és szakpolitikák szintjén az együttműködés, a minőség, az inklúzió és a méltányosság, a kiválóság, a kreativitás és az innováció;
- b) a nemformális és informális tanulási célú mobilitás és a fiatalok aktív részvétele, valamint az ifjúsági területen a szervezetek és szakpolitikák szintjén az együttműködés, a minőség, az inklúzió, a kreativitás és az innováció;
- c) a sportért felelős személyzet tanulási célú mobilitása, valamint a sportszervezetek és a sporttal kapcsolatos szakpolitikák szintjén az együttműködés, a minőség, az inklúzió, a kreativitás és az innováció.

(3) A program célkitűzéseit a következő három – alapvetően vagy transznacionális vagy nemzetközi jellegű – fő intézkedés révén kell megvalósítani:

- a) tanulási célú mobilitás („1. fő intézkedés”);

- b) szervezetek és intézmények közötti együttműködés („2. fő intézkedés”); és
- c) a szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás („3. fő intézkedés”).

A program célkitűzéseinek megvalósítására Jean Monnet tevékenységek révén is törekedni kell a 8. cikkben meghatározottak szerint.

A program keretében támogatott intézkedéseket a II. fejezet (oktatás és képzés), a III. fejezet (ifjúság) és a IV. fejezet (sport) határozza meg. Ezen intézkedések leírását az I. melléklet tartalmazza. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 33. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az említett melléklet módosítására oly módon, hogy szükség esetén kibővíti az intézkedések leírását a releváns területeken bekövetkező fejleményekhez való hozzáigazítás érdekében.

4. cikk

Európai hozzáadott érték

- (1) A program csak azon intézkedéseket és tevékenységeket támogatja, amelyek potenciális európai hozzáadott értéket képviselnek, és amelyek hozzájárulnak a program 3. cikkben megállapított célkitűzéseinek megvalósításához.
- (2) A program intézkedéseinek és tevékenységeinek európai hozzáadott értékét például a következők révén kell biztosítani:
 - a) transznacionális jelleg, különösen a tanulási célú mobilitás és a fenntartható rendszerszintű hatás elérését célzó együttműködés tekintetében;
 - b) más, nemzeti, uniós és nemzetközi szintű programokkal és szakpolitikákkal való kiegészítő jelleg és szinergiák;
 - c) hozzájárulás az átláthatóságot és az elismerést támogató uniós eszközök hatékony használatához.

II. FEJEZET

OKTATÁS ÉS KÉPZÉS

5. cikk

1. főintézkedés Tanulási célú mobilitás

- (1) A program az oktatás és képzés területén az 1. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:
 - a) a felsőoktatási hallgatók és a személyzet tanulási célú mobilitása;
 - b) a szakképzésben részt vevő tanulók és a személyzet tanulási célú mobilitása;
 - c) az iskolai tanulók és a személyzet tanulási célú mobilitása;
 - d) a felnőttoktatásban résztvevő tanulók és a személyzet tanulási célú mobilitása.
- (2) Az e cikk szerinti tanulási célú mobilitást kísérhetik virtuális tanulás és olyan intézkedések, mint például nyelvi támogatás, előkészítő látogatások, képzés és virtuális együttműködés. A tanulási célú mobilitás helyébe virtuális tanulás léphet olyan személyek esetében, akik nem képesek tanulási célú mobilitásban részt venni.

6. cikk

2. fő intézkedés Szervezetek és intézmények közötti együttműködés

A program az oktatás és képzés területén a 2. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:

- a) együttműködésre és a bevált gyakorlatok cseréjére irányuló partnerségek, beleértve a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés előmozdítását célzó kisléptékű partnerségeket is;
- b) kiválósági partnerségek, különösen az Európai Egyetemek, a szakképzési kiválósági központok platformjai és az Erasmus Mundus közös mesterképzések;
- c) innovációs partnerségek Európa innovációs kapacitásának megerősítése érdekében;
- d) a virtuális együttműködést szolgáló, felhasználóbarát online platformok és eszközök, beleértve az eTwinning és a felnőttkori tanulás elektronikus európai platformja számára nyújtott támogatási szolgáltatásokat, valamint a tanulási célú mobilitást elősegítő eszközök, beleértve az európai diákigazolványra vonatkozó kezdeményezést.

7. cikk

3. fő intézkedés A szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás

A program az oktatás és képzés területén a 3. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:

- a) az oktatás és képzés területén uniós általános és ágazati szakpolitikai menetrendek kidolgozása és végrehajtása, többek között az Eurydice hálózatnak vagy más releváns szervezetek tevékenységeinek támogatásával, valamint a bolognai folyamat támogatásával;
- b) a kompetenciák, készségek és képesítések minőségét, átláthatóságát és elismerését elősegítő uniós eszközök és intézkedések ⁽³⁰⁾;
- c) szakpolitikai párbeszéd és együttműködés a releváns érdekelt felekkel, többek között az oktatás és képzés területén működő, az Unió egészére kiterjedő hálózatokkal, európai szervezetekkel és nemzetközi szervezetekkel;
- d) a program magas színvonalú és inkluzív végrehajtásához hozzájáruló intézkedések;
- e) egyéb uniós eszközökkel való együttműködés és egyéb uniós szakpolitikák támogatása;
- f) az európai szakpolitikai eredményekkel és prioritásokkal, valamint a programmal kapcsolatos ismeretterjesztő és figyelemfelkeltő tevékenységek.

8. cikk

Jean Monnet tevékenységek

A program támogatja az európai integrációs kérdésekre – többek között az Unió jövőbeli kihívásaira és lehetőségeire – vonatkozó oktatást, tanulást, kutatást és vitákat a következő tevékenységeken keresztül:

- a) a felsőoktatás területére vonatkozó Jean Monnet tevékenység;
- b) az oktatás és képzés más területeire vonatkozó Jean Monnet tevékenység;
- c) a következő, európai érdekű célt szolgáló intézmények támogatása: az Európai Doktori Intézet, Firenze, beleértve annak Transznacionális Kormányzati Iskoláját is; az Európa Tanulmányok Szakkollégiuma (Bruges-i és natolini kampusz); az Európai Közigazgatási Intézet, Maastricht; az Európai Jogi Akadémia, Trier; az Európai Ügynökség a Sajátos Nevelési Igényű Tanulókért és az Inkluzív Oktatásért, Odense; és az Európa-tanulmányok Nemzetközi Központja, Nizza.

⁽³⁰⁾ Különösen a készségekkel és képesítésekkel kapcsolatban nyújtott jobb szolgáltatások közös keretrendszere (Europass); az európai képesítési keretrendszer (EQF); a Szakképzés Európai Minőségbiztosítási Referenciakerete (EQAVET); az európai szakképzési kreditrendszer (ECVET); az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer (ECTS); az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás (EQAR); az Európai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Szövetség (ENQA); a Nemzeti Információs Központok Európai Hálózata és a Felsőfokú Tanulmányok és Oklevelek Elismerésével Foglalkozó Nemzeti Információs Központok az Európai Unióban, valamint a Euroguidance hálózat.

III. FEJEZET

IFJÚSÁG

9. cikk

**1. fő intézkedés
Tanulási célú mobilitás**

(1) A program az ifjúsági területen az 1. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:

- a) a fiatalok tanulási célú mobilitása;
- b) ifjúsági részvételi tevékenységek;
- c) DiscoverEU tevékenységek;
- d) az ifjúságsegítők tanulási célú mobilitása.

(2) Az (1) bekezdés szerinti intézkedéseket kísérhetik virtuális tanulás és olyan intézkedések, mint például a nyelvi támogatás, előkészítő látogatások, képzés és virtuális együttműködés. A tanulási célú mobilitás helyébe virtuális tanulás léphet olyan személyek esetében, akik nem képesek tanulási célú mobilitásban részt venni.

10. cikk

**2. fő intézkedés
Szervezetek és intézmények közötti együttműködés**

A program az ifjúsági területen a 2. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:

- a) együttműködésre és a bevált gyakorlatok cseréjére irányuló partnerségek, beleértve a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés előmozdítását célzó kisléptékű partnerségeket is;
- b) innovációs partnerségek Európa innovációs kapacitásának megerősítése érdekében;
- c) a virtuális együttműködést szolgáló, felhasználóbarát online platformok és eszközök.

11. cikk

**3. fő intézkedés
A szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás**

A program az ifjúsági területen a 3. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:

- a) az uniós ifjúsági szakpolitikai menetrend kidolgozása és végrehajtása, adott esetben a „Youth Wiki” hálózat támogatásával;
- b) a kompetenciák és készségek minőségét, átláthatóságát és elismerését elősegítő uniós eszközök és intézkedések, különösen a Youthpass révén;
- c) szakpolitikai párbeszéd és együttműködés a releváns érdekelt felekkel, többek között az ifjúság területén működő, az Unió egészére kiterjedő hálózatokkal, európai szervezetekkel és nemzetközi szervezetekkel, az uniós ifjúsági párbeszédrel, és az Európai Ifjúsági Fórum támogatásával;
- d) a program magas színvonalú és inkluzív végrehajtásához hozzájáruló intézkedések, beleértve a Eurodesk hálózat támogatását is;
- e) egyéb uniós eszközökkel való együttműködés és egyéb uniós szakpolitikák támogatása;
- f) az európai szakpolitikai eredményekkel és prioritásokkal, valamint a programmal kapcsolatos ismeretterjesztő és figyelemfelkeltő tevékenységek.

IV. FEJEZET

SPORT

12. cikk

**1. fő intézkedés
Tanulási célú mobilitás**

- (1) A program a sport területén az 1. fő intézkedés keretében a sportért felelős személyzet mobilitását támogatja.
- (2) Az e cikk szerinti tanulási célú mobilitást kísérhetik virtuális tanulás és olyan intézkedések, mint például a nyelvi támogatás, előkészítő látogatások, képzés és virtuális együttműködés. A tanulási célú mobilitás helyébe virtuális tanulás léphet olyan személyek esetében, akik nem képesek tanulási célú mobilitásban részt venni.

13. cikk

**2. fő intézkedés
Szervezetek és intézmények közötti együttműködés**

A program a sport területén a 2. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:

- a) együttműködésre és a bevált gyakorlatok cseréjére irányuló partnerségek, beleértve a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférés előmozdítását célzó kisléptékű partnerségeket is;
- b) a sport európai dimenziójának további fejlesztését és az alulról szerveződő sport szempontjából releváns kérdések előmozdítását célzó nonprofit sportesemények.

14. cikk

**3. fő intézkedés
A szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás**

A program a sport területén a 3. fő intézkedés keretében a következő intézkedéseket támogatja:

- a) a sporttal és a testmozgással kapcsolatos uniós szakpolitikai menetrend kidolgozása és végrehajtása;
- b) szakpolitikai párbeszéd és együttműködés a releváns érdekelt felekkel, többek között a sport területén működő európai szervezetekkel és nemzetközi szervezetekkel;
- c) a program magas színvonalú és inkluzív végrehajtásához hozzájáruló intézkedések;
- d) egyéb uniós eszközökkel való együttműködés és egyéb uniós szakpolitikák támogatása;
- e) az európai szakpolitikai eredményekkel és prioritásokkal, valamint a programmal kapcsolatos ismeretterjesztő és figyelemfelkeltő tevékenységek.

V. FEJEZET

INKLÚZIÓ

15. cikk

Inklúziós stratégia

A Bizottság 2021. november 29-ig kidolgozza a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek részvételi arányának növelésére irányuló inklúziós intézkedések keretrendszerét, valamint az ilyen intézkedések végrehajtására vonatkozó iránymutatást. Az említett iránymutatást a program időtartama alatt szükség szerint aktualizálni kell. Az inklúziós intézkedések keretrendszere alapján, és különös figyelemmel a programhoz való hozzáféréssel kapcsolatos, tagállami kontextusban jelentkező sajátos kihívásokra, inklúziós cselekvési terveket kell kidolgozni, és azoknak a nemzeti irodák munkaprogramjának szerves részét kell képezniük. A Bizottság rendszeresen nyomon követi az említett inklúziós cselekvési tervek végrehajtását.

16. cikk

Az inklúzióra irányuló pénzügyi támogató intézkedések

- (1) A Bizottság adott esetben biztosítja, hogy pénzügyi támogató intézkedések, beleértve az előfinanszírozást is, álljanak rendelkezésre a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek részvételének elősegítése érdekében, különösen azok esetében, akiknek a részvétele pénzügyi okokból ütközik akadályba. A támogatási szintnek objektív kritériumokon kell alapulnia.
- (2) A kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek hozzáféréseinek javítása és a program zökkenőmentes végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság, amennyiben szükséges, kiigazítja – vagy engedélyezi a nemzeti irodák számára, hogy kiigazítsák – a program szerinti tanulási célú mobilitás támogatására irányuló vissza nem térítendő támogatásokat.
- (3) Az inklúzió elősegítésére vagy támogatására irányuló intézkedések költségei nem indokolhatják a program keretében benyújtott pályázat elutasítását.

VI. FEJEZET

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

17. cikk

Költségvetés

- (1) A program végrehajtását szolgáló, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó pénzügyi keretösszeg folyó áron 24 574 000 000 EUR.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében meghatározott összeget az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 5. cikkében előírt programspecifikus kiigazítás eredményeként meg kell növelni 2018-as állandó áron 1 700 000 000 EUR kiegészítő allokációval az említett rendelet II. mellékletében meghatározottak szerint.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében meghatározott összeg indikatív felosztása a következő:
- a) 20 396 420 000 EUR, ami az e cikk (1) bekezdésében meghatározott összeg 83 %-át teszi ki, az oktatás és képzés területén végrehajtható, az 5–8. cikkben említett intézkedésekre, amely összeget a következőképpen kell allokálni:
- legalább 7 057 161 320 EUR, ami az e bekezdés a) pontjában meghatározott teljes összeg 34,6 %-át teszi ki, a felsőoktatás területén végzett, az 5. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett intézkedésekre és a 6. cikk a) pontjában említett intézkedésekre;
 - legalább 4 385 230 300 EUR, ami az e bekezdés a) pontjában meghatározott teljes összeg 21,5 %-át teszi ki, a szakképzés területén végzett, az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett intézkedésekre és a 6. cikk a) pontjában említett intézkedésekre;
 - legalább 3 100 255 840 EUR, ami az e bekezdés a) pontjában meghatározott teljes összeg 15,2 %-át teszi ki, az iskolai oktatás területén végzett, az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett intézkedésekre és a 6. cikk a) pontjában említett intézkedésekre;
 - legalább 1 182 992 360 EUR, ami az e bekezdés a) pontjában meghatározott teljes összeg 5,8 %-át teszi ki, a felnőttoktatás területén végzett, az 5. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett intézkedésekre és a 6. cikk a) pontjában említett intézkedésekre;
 - legalább 367 135 560 EUR, ami az e bekezdés a) pontjában meghatározott teljes összeg 1,8 %-át teszi ki, a 8. cikkben említett Jean Monnet tevékenységekre;
 - legalább 3 467 391 400 EUR, ami az e bekezdés a) pontjában meghatározott teljes összeg 17 %-át teszi ki, elsődlegesen közvetlenül irányított intézkedésekre, valamint az 5. cikk (2) bekezdésében, a 6. cikk b), c) és d) pontjában és a 7. cikkben említett horizontális tevékenységekre;
 - 836 253 220 EUR, ami az e bekezdés a) pontjában meghatározott teljes összeg 4,1 %-át teszi ki, a II. fejezetben említett intézkedések bármelyikének támogatására felhasználható rugalmassági mozgástér céljára;
- b) 2 531 122 000 EUR, ami az e cikk (1) bekezdésében meghatározott összeg 10,3 %-át teszi ki, az ifjúság területén végrehajtható, a 9., a 10. és a 11. cikkben említett intézkedésekre;

- c) 466 906 000 EUR, ami az e cikk (1) bekezdésében meghatározott összeg 1,9 %-át teszi ki, a sport területén végrehajtandó, a 12., a 13. és a 14. cikkben említett intézkedésekre;
- d) legalább 810 942 000 EUR, ami az e cikk (1) bekezdésében meghatározott összeg 3,3 %-át teszi ki, a nemzeti irodák működési költségeihez való hozzájárulásként; és
- e) 368 610 000 EUR, ami az e cikk (1) bekezdésében meghatározott összeg 1,5 %-át teszi ki, programtámogatásra.

(4) A (2) bekezdésben foglalt kiegészítő allokációt arányosan, a (3) bekezdésben meghatározott indikatív felosztásnak megfelelően kell végrehajtani.

(5) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott összegeken túl és a program nemzetközi dimenziójának előmozdítása érdekében a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet és az Előcsatlakozási Támogatási Eszközt (IPA III) létrehozó európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján további pénzügyi hozzájárulást kell rendelkezésre bocsátani az e rendelettel összhangban végrehajtott és irányított intézkedések támogatására. E hozzájárulást az említett eszközök létrehozásáról szóló rendeletekkel összhangban kell finanszírozni.

(6) A nemzeti irodák által kezelendő forrásokat az érintett tagállambeli népesség és megélhetési költségek, a tagállamok fővárosai közötti távolság és a teljesítmény alapján kell szétosztani. A Bizottság a 22. cikkben említett munkaprogramban részletesebben meghatározza e kritériumokat és az azok alapjául szolgáló képleteket. E képleteknek amennyire lehetséges el kell kerülniük jelentős csökkentések egyik évről a másikra történő bekövetkeztét a tagállamok számára elkülönített éves költségvetésben, és minimálisra kell csökkenteniük az elkülönített pénzeszközök szintjét illetően a túlzott egyensúlyhiányt. A források hatékony és eredményes felhasználásának előmozdítása érdekében a pénzeszközöket teljesítmény alapján kell elkülöníteni. A teljesítmény mérésére szolgáló kritériumoknak a rendelkezésre álló legújabb adatokon kell alapulniuk.

(7) Az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott összegek felhasználhatók a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és adminisztratív segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, audit- és értékelési tevékenységekre, beleértve a szervezeti információtechnológiai rendszereket is.

(8) A tagállamok számára megosztott irányítás keretében elkülönített források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az említettekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó közös szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletnek (a továbbiakban: a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet) 26. cikkében meghatározott feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül, vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

18. cikk

Az uniós finanszírozás formái és végrehajtási módszerek

(1) A programot következetes módon, a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani, vagy közvetett irányítással, az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szerveken keresztül.

(2) A program a költségvetési rendeletben megállapított bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak és közbeszerzés formájában – nyújthat finanszírozást.

(3) A kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások fedezhetik a címzettek által visszafizetendő pénzeszközök behajtásával kapcsolatos kockázatot, és azokat a költségvetési rendelet értelmében vett elegendő garanciának kell tekinteni. Az (EU) 2021/695 rendelet 37. cikkének (7) bekezdése alkalmazandó.

VII. FEJEZET

A PROGRAMBAN VALÓ RÉSZVÉTEL

19. cikk

A programhoz társult harmadik országok

- (1) A program nyitva áll a következő harmadik országok részvétele előtt:
- az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek is tagjai, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban;
 - csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
 - az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
 - egyéb harmadik országok, a harmadik ország bármely uniós programban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:
 - méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a részvételből fakadó előnyei tekintetében;
 - megállapítja a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;
 - nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört a program tekintetében;
 - garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogait.

Az első albekezdés d) pontjának ii. alpontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek.

- (2) Az (1) bekezdésben felsorolt országok csak a program egészében vehetnek részt, és feltéve, hogy teljesítik az e rendelet által a tagállamok számára előírt valamennyi kötelezettséget.

20. cikk

A programhoz nem társult harmadik országok

Az Unió érdekeit szolgáló, kellően indokolt esetekben az 5–7. cikkben, a 8. cikk a) és b) pontjában és a 9–14. cikkben említett programintézkedések nyitva állnak a programhoz nem társult harmadik országok jogalanyainak részvétele előtt is.

21. cikk

A közvetlen és a közvetett irányításra vonatkozó szabályok

- (1) A program nyitva áll az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén aktív köz- és magánjogi jogalanyok részvétele előtt.
- (2) Mind közvetlen, mind közvetett irányítás keretében történő kiválasztások esetében a költségvetési rendelet 150. cikkének (3) bekezdésében előírt értékelőbizottság tagjai lehetnek külső szakértők is.

(3) Azon közjogi jogalanyokat, valamint az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén működő intézményeket és szervezeteket, amelyek a megelőző két évben az éves bevételük több mint 50%-át közforrásból kapták, úgy kell tekinteni, hogy rendelkeznek a szükséges pénzügyi, szakmai és adminisztratív kapacitással ahhoz, hogy a program keretében tevékenységeket végezzenek. Nem kell őket arra kötelezni, hogy további dokumentumokat nyújtsanak be e kapacitás igazolására.

(4) A Bizottság kiírhat közös pályázati felhívásokat a programhoz nem társult harmadik országokkal vagy azok szervezeteivel és ügynökségeivel a projektek arányos társfinanszírozáson alapuló finanszírozása érdekében. A projektek a részt vevő finanszírozó szervezetek vagy ügynökségek által elfogadandó közös értékelési és kiválasztási eljárások keretében értékelhetők és választhatók ki, a költségvetési rendeletben meghatározott elvek betartásával.

VIII. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

22. cikk

Munkaprogram

A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok útján kell végrehajtani. A munkaprogramoknak meg kell jelölniük az egyes intézkedésekre elkülönített összegeket, valamint a nemzeti iroda által irányítandó intézkedésekre szánt pénzeszközöknek a tagállamok és a programhoz társult harmadik országok közötti elosztását. A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogad el munkaprogramokat. Ezen végrehajtási jogi aktusokat a 34. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

23. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A 3. cikkben megállapított általános és egyedi célkitűzések megvalósítása terén elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatókat a II. melléklet határozza meg.

(2) A program célkitűzéseinek megvalósítása terén a program által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 33. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a II. mellékletnek a mutatók tekintetében a program célkitűzéseivel összhangban történő, szükség szerinti módosítása céljából, és e rendeletnek egy nyomonkövetési és értékelési keret létrehozására vonatkozó rendelkezésekkel történő kiegészítése céljából.

(3) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a programvégrehajtás nyomon követésére és az értékelésre vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen, időben és megfelelő szintű részletességgel gyűjtsék össze.

E célból az uniós források kedvezményezettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell előírni.

24. cikk

Értékelés

(1) Az értékeléseket időben el kell végezni ahhoz, hogy beépüljenek a döntéshozatali folyamatba.

(2) Mihelyt elegendő információ áll rendelkezésre a program végrehajtásáról, de legkésőbb 2024. december 31-ig a Bizottságnak el kell végeznie a program időközi értékelését. Ezen időközi értékeléshez csatolni kell a 2014–2020-as program végleges értékelését, amely beépül az időközi értékelésbe. A program időközi értékelése során értékelni kell a program átfogó eredményességét és teljesítményét, többek között az új kezdeményezések, valamint az inklúziós és egyszerűsítési intézkedések megvalósítása tekintetében.

- (3) A X. fejezetben meghatározott követelmények és a nemzeti irodáknak a 27. cikkben meghatározott kötelezettségei sérelme nélkül a tagállamok 2024. május 31-ig jelentést nyújtanak be a Bizottságnak a program végrehajtásáról és hatásáról a saját területükön.
- (4) A Bizottság adott esetben és az időközi értékelés alapján jogalkotási javaslatot terjeszt elő e rendelet módosítására vonatkozóan.
- (5) A végrehajtási időszak végén, de legkésőbb 2031. december 31-ig a Bizottság elvégzi a program eredményeinek és hatásának végső értékelését.
- (6) A Bizottság az e cikk alapján elvégzett értékeléseit, beleértve az időközi értékelést is, észrevételei kíséretében továbbítja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

IX. FEJEZET

TÁJÉKOZTATÁS, KOMMUNIKÁCIÓ ÉS TERJESZTÉS

25. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és terjesztés

- (1) A nemzeti irodák a Bizottsággal együttműködésben egységes stratégiát dolgoznak ki a hatékony tájékoztatás, valamint a programon belül általuk irányított intézkedések keretében támogatott tevékenységek eredményeinek terjesztése és kiaknázása tekintetében. A nemzeti irodák segítik a Bizottságot a programra és az eredményeire vonatkozó információk – köztük a nemzeti és uniós szinten irányított intézkedésekre és tevékenységekre vonatkozó információk – terjesztésével kapcsolatos általános feladata terén. A nemzeti irodák tájékoztatják a releváns célcsoportokat a saját országukban végrehajtott intézkedésekről és tevékenységekről.
- (2) Az uniós finanszírozás címzettjei elismerik az említett pénzeszközök eredetét, és különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítják az uniós finanszírozás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (3) A program hatálya alá tartozó ágazatokon belül működő jogalanyoknak kommunikációs célra és a programmal kapcsolatos információk közlése és terjesztése céljából az „Erasmus+” elnevezést kell használniuk.
- (4) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, a Program alapján végzett intézkedésekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan. A Bizottság biztosítja, hogy adott esetben a program eredményeit nyilvánosan elérhetővé tegyék és széles körben terjesszék annak érdekében, hogy előmozdítsák a legjobb gyakorlatok cseréjét az érdekelt felek és a program kedvezményezettjei között.
- (5) A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben megállapított célkitűzésekhez.

X. FEJEZET

IRÁNYÍTÁSI ÉS AUDITRENDSZER

26. cikk

Nemzeti hatóság

- (1) A tagállamok 2021. június 29-ig az állandó képviselőjük által átadott hivatalos értesítés útján értesítik a Bizottságot azon személyről vagy személyekről, aki(ke)t jogilag felhatalmaztak arra, hogy nevükben mint nemzeti hatóság eljárjon (janak) e rendelet alkalmazásában. Amennyiben egy nemzeti hatóságot a program időtartama alatt felváltanak, az érintett tagállam erről ugyanezen eljárásnak megfelelően haladéktalanul értesíti a Bizottságot.

(2) A tagállamok minden szükséges és megfelelő intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy eltávolítsák a program megfelelő működésének jogi és igazgatási akadályait, így megteszik – amennyiben lehetséges – a vízumok és tartózkodási engedélyek megszerzése során nehézségeket okozó kérdések megoldását célzó intézkedéseket is.

(3) A nemzeti hatóság 2021. augusztus 29-ig a program időtartamára kijelöl egy nemzeti irodát. A nemzeti hatóság minisztériumot nem jelölhet ki nemzeti irodának. A nemzeti hatóságok egynél több nemzeti irodát is kijelölhetnek. Azon esetekben, amikor egynél több nemzeti iroda van, a tagállamok megfelelő mechanizmust hoznak létre a program nemzeti szintű végrehajtása irányításának koordinálására, különösen a program koherens és költséghatékony végrehajtása és a Bizottsággal e tekintetben való hatékony kapcsolattartás biztosítása céljából, valamint a pénzeszközök nemzeti irodák közötti esetleges átcsoportosításának megkönnyítése céljából, lehetővé téve ezáltal a rugalmasságot és a tagállamok részére elkülönített pénzeszközök jobb felhasználását. Minden egyes tagállam meghatározza, miként szervezi meg a nemzeti hatósága és a nemzeti irodája közötti kapcsolatot, beleértve az olyan feladatokat is, mint például a nemzeti iroda munkaprogramjának létrehozása. A nemzeti hatóság egy megfelelő előzetes megfelelési értékelést nyújt be a Bizottságnak arról, hogy a nemzeti iroda megfelel a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdése c) pontja v. vagy vi. alpontjának és 154. cikke (1)–(5) bekezdésének, valamint a nemzeti irodák belsőkontroll-előírásaira vonatkozó uniós követelményeknek és a program vissza nem térítendő támogatásra szánt pénzeszközeinek kezelésére vonatkozó szabályoknak.

(4) A nemzeti hatóság kijelöli a 29. cikkben említett független auditszervezetet.

(5) A nemzeti hatóságnak az előzetes megfelelési értékelését saját kontrolljaira és auditjaira, vagy a 29. cikkben említett független auditszervezet által végzett kontrollokra és auditokra kell alapoznia. Amennyiben a programhoz kijelölt nemzeti iroda ugyanaz, mint a 2014–2020-as programhoz kijelölt nemzeti iroda, az előzetes megfelelési értékelést – hacsak az ettől való eltérés nem indokolt – azon követelményekre kell korlátozni, amelyek újak, és a programra jellemzőek.

(6) Abban az esetben, ha a Bizottság az előzetes megfelelési értékelés elemzése alapján elutasítja a nemzeti iroda kijelölését, vagy ha a nemzeti iroda nem felel meg a Bizottság által meghatározott minimumkövetelményeknek, a nemzeti hatóságnak biztosítania kell a szükséges korrekciós lépések megtételét annak érdekében, hogy a nemzeti iroda megfeleljen a minimumkövetelményeknek, vagy egy másik nemzeti irodát kell kijelölnie.

(7) A nemzeti hatóság nemzeti szinten nyomon követi és felügyeli a program irányítását. Kellő időben tájékoztatja a Bizottságot és konzultál vele, mielőtt olyan döntést hoz, amely jelentős hatást gyakorolhat a program irányítására, különösen a nemzeti irodája tekintetében.

(8) A nemzeti hatóság megfelelő társfinanszírozást nyújt a nemzeti irodájának működéséhez annak biztosítására, hogy a programot az alkalmazandó uniós szabályoknak megfelelően irányítsák.

(9) A nemzeti iroda éves vezetői nyilatkozata, az erről adott független auditvélemény, valamint a nemzeti iroda megfelelésének és teljesítményének a Bizottság általi elemzése alapján a nemzeti hatóság minden évben tájékoztatást ad a Bizottságnak a programmal kapcsolatos nyomkövetési és felügyeleti tevékenységeiről.

(10) A nemzeti hatóságnak felelősséget kell vállalnia a Bizottság által a program keretében a nemzeti irodának átcsoportosított uniós pénzeszközök megfelelő irányításáért.

(11) A nemzeti irodának tulajdonítható bármely szabálytalanság, gondatlanság vagy csalás, illetve a nemzeti iroda részéről elkövetett bármely súlyos hiba vagy nem megfelelő teljesítmény esetében, amennyiben ez a Bizottság részéről követelésekhez vezet a nemzeti irodával szemben, a nemzeti hatóságnak meg kell térítenie a Bizottságnak a vissza nem szerzett pénzeszközöket.

(12) A (11) bekezdésben említett körülmények között a nemzeti hatóság a saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére visszavonhatja a nemzeti iroda megbízatását. Amennyiben a nemzeti hatóság bármely egyéb alapos okból kívánja visszavonni a megbízatást, a visszavonásról a nemzeti iroda megbízatása megszüntetésének tervezett időpontja előtt legalább hat hónappal értesítenie kell a Bizottságot. Ilyen esetekben a nemzeti hatóság és a Bizottság hivatalosan megállapodik konkrét és ütemezett átmeneti intézkedésekről.

(13) A (12) bekezdésben említett megbíztatás visszavonása esetén a nemzeti hatóságnak el kell végeznie a szükséges ellenőrzéseket azon nemzeti irodára bízott uniós pénzeszközök tekintetében, amelynek megbíztatását visszavonták, és biztosítania kell, hogy e pénzeszközök, valamint a program irányításához szükséges valamennyi dokumentum és irányítási eszköz akadálymentes módon kerüljön átadásra az új nemzeti irodának. A nemzeti hatóságnak biztosítania kell azon nemzeti iroda számára, amelynek megbíztatását visszavonták, a szükséges pénzügyi támogatást ahhoz, hogy folytathassa a program kedvezményezettjeivel és a Bizottsággal szemben fennálló szerződéses kötelezettségeinek teljesítését e kötelezettségeknek az új nemzeti irodának történő átadásáig.

(14) A nemzeti hatóság – a Bizottság kérésére – kijelöli azon intézményeket vagy szervezeteket, vagy az ilyen intézmények és szervezetek azon típusait, amelyek a területén jogosultaknak tekintendők egyedi programintézkedésekben való részvételre.

27. cikk

Nemzeti iroda

(1) A nemzeti iroda:

- a) jogi személyiséggel rendelkezik, vagy egy jogi személyiséggel rendelkező jogalany részét képezi, és irányadó rá az érintett tagállam joga;
- b) megfelelő irányítási kapacitással, személyzettel és infrastruktúrával rendelkezik feladatainak kielégítő ellátásához, biztosítva a program hatékony és eredményes irányítását, valamint az uniós pénzeszközökkel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást;
- c) rendelkezik az uniós szinten megállapított igazgatási, szerződéses és pénzügyi irányítási szabályok alkalmazásához szükséges működési és jogi eszközökkel;
- d) megfelelő, lehetőség szerint egy közjogi hatóság által kibocsátott pénzügyi garanciákat nyújt, amelyek megfelelnek az uniós pénzeszközök azon szintjének, amelynek kezelésére felkérlik.

(2) A nemzeti iroda felelős az e rendelet 22. cikkében említett munkaprogramban meghatározott, általa irányított intézkedésekhez kapcsolódó projektek életciklusai valamennyi szakaszának irányításáért a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjával összhangban.

(3) A nemzeti irodának a program valamennyi ágazatára vonatkozóan rendelkeznie kell a szükséges szakértelemmel. Amennyiben egy tagállam vagy a programhoz társult valamely harmadik ország egynél több nemzeti irodával rendelkezik, ezen nemzeti irodáknak együttesen kell rendelkezniük a program valamennyi ágazatára vonatkozóan a szükséges szakértelemmel.

(4) A nemzeti iroda a Bizottság által az érintett programintézkedés tekintetében meghatározott támogatási megállapodás útján bocsát ki vissza nem térítendő támogatást a költségvetési rendelet 2. cikkének 5. pontja értelmében vett kedvezményezetteknek.

(5) A nemzeti iroda évente jelentést tesz a nemzeti hatóságának és a Bizottságnak a költségvetési rendelet 155. cikkével összhangban. A nemzeti iroda felelős a Bizottság által az éves vezetői nyilatkozat és az erről szóló független auditvélemény elemzését követően kibocsátott észrevételek végrehajtásáért.

(6) A nemzeti iroda a nemzeti hatóság és a Bizottság előzetes írásos engedélye nélkül nem ruházhat harmadik félre a programmal vagy a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos olyan feladatot, amelyet ráruháztak. A harmadik felekre ruházott feladatokért kizárólag a nemzeti iroda felel.

(7) Amennyiben egy nemzeti iroda megbíztatását visszavonják, e nemzeti iroda jogilag felelős marad a program kedvezményezettjeivel és a Bizottsággal szemben fennálló szerződéses kötelezettségeinek teljesítéséért e kötelezettségeknek az új nemzeti irodának történő átadásáig.

(8) A nemzeti iroda feladata a 2014–2020-as programhoz kapcsolódó, a program kezdetekor még folyamatban lévő pénzügyi megállapodások kezelése és felszámolása.

28. cikk

Európai Bizottság

(1) A 26. cikk (3) bekezdésében említett, a nemzeti irodákra vonatkozó megfelelőségi követelmények alapján a Bizottság felülvizsgálja – különösen a nemzeti hatóság által a számára nyújtott előzetes megfelelőségi értékelés alapján – a nemzeti irányítási és kontrollrendszereket, a nemzeti iroda éves vezetői nyilatkozatát és a független auditszervezet arról szóló véleményét, kellő figyelmet fordítva a nemzeti hatóság által a program vonatkozásában végzett nyomonkövetési és felügyeleti tevékenységekről nyújtott éves tájékoztatásra.

(2) A 26. cikk (3) bekezdésében említett előzetes megfelelőségi értékelésnek a nemzeti hatóságtól való beérkezését követő két hónapon belül a Bizottság elfogadja, feltételeesen elfogadja vagy elutasítja a nemzeti iroda kijelölését. A Bizottság nem lép szerződéses kapcsolatba a nemzeti irodával, amíg nem fogadja el az előzetes megfelelőségi értékelést. Feltételes elfogadás esetén a Bizottság arányos óvintézkedéseket alkalmazhat a nemzeti irodával fennálló szerződéses viszonyát illetően.

(3) A Bizottság minden évben a nemzeti iroda rendelkezésére bocsátja a program következő pénzeszközzeit:

- a) az érintett tagállamban azon programintézkedéseket szolgáló vissza nem térítendő támogatásra szánt pénzeszközök, amelyek irányításával a nemzeti irodát bízták meg;
- b) pénzügyi hozzájárulás a nemzeti iroda programirányítási feladatainak támogatására, amely hozzájárulást a nemzeti irodára bízott, vissza nem térítendő támogatásra szánt uniós pénzeszközök összege alapján határozzák meg;
- c) adott esetben kiegészítő pénzeszközök a 7. cikk d) pontja, a 11. cikk d) pontja és a 14. cikk c) pontja szerinti intézkedésekhez.

(4) A Bizottság meghatározza a nemzeti iroda munkaprogramjára vonatkozó követelményeket. A Bizottság addig nem bocsátja a nemzeti iroda rendelkezésére a program pénzeszközzeit, amíg a Bizottság hivatalosan jóvá nem hagyta a nemzeti iroda munkaprogramját.

(5) Az éves vezetői nyilatkozat és a független auditszervezet erről szóló véleményének értékelése után a Bizottság megküldi az ezekre vonatkozó véleményét és észrevételeit a nemzeti irodának és a nemzeti hatóságnak.

(6) Abban az esetben, ha a Bizottság nem tudja elfogadni az éves vezetői nyilatkozatot vagy az erről szóló független auditvéleményt, vagy a Bizottság észrevételeinek a nemzeti iroda általi nem kielégítő végrehajtása esetében a Bizottság végrehajthat bármely, a költségvetési rendelet 131. cikkével összhangban az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges elővigyázatossági és korrekciós intézkedést.

(7) A Bizottság a nemzeti irodákkal együttműködésben biztosítja, hogy a program végrehajtására bevezetett eljárások következetesek és egyszerűek legyenek, és hogy a tájékoztatás magas színvonalú legyen. E tekintetben a nemzeti irodák hálózatának részvételével rendszeres üléseket kell szervezni a program valamennyi tagállamban és a programhoz társult valamennyi harmadik országban történő következetes végrehajtásának biztosítására.

(8) A Bizottság biztosítja, hogy a program 3. cikkben megállapított célkitűzéseinek – különösen közvetett irányítás révén történő – megvalósításához szükséges információtechnológiai rendszereket megfelelően és időben és oly módon fejlesszék ki, hogy könnyű hozzáférést nyújtsanak, és felhasználóbarátak legyenek. A programnak támogatnia kell az ilyen információtechnológiai rendszerek fejlesztését, működtetését és karbantartását.

29. cikk

Független auditszervezet

(1) A független auditszervezet auditvéleményt bocsát ki a költségvetési rendelet 155. cikkének (1) bekezdésében említett éves vezetői nyilatkozatról. Ez képezi a költségvetési rendelet 127. cikke értelmében vett általános megbízhatóság alapját.

(2) A független auditszervezet:

- a) rendelkezik a közszektorbeli auditok elvégzéséhez szükséges szakmai kompetenciákkal;

- b) biztosítja, hogy auditjai során figyelembe vegyék a nemzetközileg elfogadott audit-standardokat;
- c) nem lehet összeférhetetlenségi helyzetben azzal a jogalannyal, amelynek a nemzeti iroda a részét képezi; így különösen a független auditszervezetnek a funkciói tekintetében függetlennek kell lennie azon jogalanytól, amelynek a nemzeti iroda a részét képezi.
- (3) A független auditszervezetnek teljes hozzáférést kell adnia a Bizottság és képviselői, valamint a Számvevőszék részére valamennyi olyan dokumentumhoz és jelentéshez, amely alátámasztja a nemzeti iroda éves vezetői nyilatkozatáról általa kibocsátott auditvéleményt.

30. cikk

Az ellenőrző rendszerre vonatkozó alapelvek

- (1) A Bizottság – csalás, korrupció és más jogellenes tevékenységek elleni megelőző intézkedések alkalmazásával, hatékony ellenőrzésekkel, szabálytalanság észlelése esetén a jogalap nélkül kifizetett összegek visszafizetetésével, valamint adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciókkal – megfelelő intézkedéseket tesz annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések végrehajtása során az Unió pénzügyi érdekei védelemben részesüljenek.
- (2) A Bizottság felel a felügyeleti ellenőrzésekért a nemzeti irodák által irányított programintézkedések és -tevékenységek tekintetében. A Bizottság meghatározza a nemzeti iroda és a független auditszervezet által végzett ellenőrzésekre vonatkozó minimumkövetelményeket.
- (3) A nemzeti iroda felel a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjeinek elsődleges ellenőrzéséért a 22. cikkben említett munkaprogramokban meghatározott, általa irányított intézkedések tekintetében. Ezen ellenőrzéseknek megalapozott bizonyosságot kell szolgáltatniuk arra vonatkozóan, hogy az odaítélt vissza nem térítendő támogatásokat rendeltetésszerűen és az alkalmazandó uniós szabályoknak megfelelően használják fel.
- (4) A program nemzeti irodáknak átadott pénzeszközei tekintetében a Bizottság biztosítja – az egységes ellenőrzés elve alapján és kockázatalapú elemzést folytatva – ellenőrzéseinek megfelelő koordinációját a nemzeti hatóságokkal és a nemzeti irodákkal. Ez a bekezdés nem alkalmazandó az OLAF által végzett vizsgálatokra.

31. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz útján részt vesz a programban, a harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározottak szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

XI. FEJEZET

KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

32. cikk

Kumulatív és alternatív finanszírozás

- (1) A programot úgy kell végrehajtani, hogy biztosított legyen az egyéb releváns uniós szakpolitikákkal, programokkal és alapokkal való általános összhangja és kiegészítő jellege, így különösen az oktatással és képzéssel, a kultúrával és a médiával, az ifjúsággal és szolidaritással, a foglalkoztatással és társadalmi inklúzióval, a kutatással és innovációval, az iparral és vállalkozásokkal, a digitális szakpolitikával, a mezőgazdasággal és vidékfejlesztéssel, a környezetvédelemmel és éghajlat-politikával, a kohézióval, a regionális politikával, a migrációval, a biztonsággal, valamint a nemzetközi együttműködéssel és fejlesztéssel kapcsolatos szakpolitikákkal, programokkal és alapokkal.

(2) Valamely intézkedés, amely a program keretében hozzájárulásban részesült, más uniós programból is kaphat hozzájárulást, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazon költségeket fedezik. Az intézkedéshez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét. A különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumokkal összhangban.

(3) A projektpályázatok – a 2021–2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet 73. cikkének (4) bekezdésével összhangban – támogatásban részesülhetnek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból vagy az Európai Szociális Alap Pluszból, amennyiben e program keretében kiválósági pecsétet ítéltek oda számukra annak köszönhetően, hogy megfelelnek a következő kumulatív feltételeknek:

- a) értékelésükre a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján került sor;
- b) megfelelnek az említett pályázati felhívás minőségi minimumkövetelményeinek; és
- c) költségvetési korlátok miatt nem finanszírozhatók az említett pályázati felhívás keretében.

XII. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

33. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 3. és a 23. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a program időtartamára szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. és a 23. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 3. és a 23. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az említett jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

34. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) A bizottság egyedi formációkban is ülésezhet, hogy ágazati kérdésekkel foglalkozzon. Adott esetben, a bizottság eljárási szabályaival összhangban és eseti alapon külső szakértőket – beleértve a szociális partnerek képviselőit – lehet meghívni, hogy az üléseken megfigyelőként részt vegyenek.

- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

35. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1288/2013/EU rendelet 2021. január 1-jével hatályát veszti.

36. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az 1288/2013/EU rendelet alapján megkezdett intézkedések folytatását vagy módosítását, amely utóbbi rendelet továbbra is alkalmazandó az említett intézkedésekre azok lezárásáig.
- (2) A program pénzügyi keretösszegéből a program és az 1288/2013/EU rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és adminisztratív segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.
- (3) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban és az említett rendelet 193. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, a finanszírozási határozatban meghatározott, kellően indokolt esetekben az e rendelet alapján támogatott tevékenységek, illetve a 2021-ben felmerült mögöttes költségek 2021. január 1-jétől támogathatóknak tekinthetők még akkor is, ha a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtása előtt hajtották végre ezen tevékenységeket, illetve merültek fel ezen költségek. A 2021-es pénzügyi évre szóló vissza nem térítendő működési támogatásokra vonatkozó támogatási megállapodásokat kivételesen a kedvezményezett pénzügyi évének kezdetétől számított hat hónapon belül is alá lehet írni.
- (4) Szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a 17. cikk (7) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett intézkedések és tevékenységek irányításának lehetővé tétele érdekében.
- (5) A tagállamok biztosítják – nemzeti szinten – a 2014–2020-as program keretében végrehajtott és a program keretében végrehajtandó intézkedések közötti zökkenőmentes átmenetet.

37. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. május 20-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

D. M. SASSOLI

a Tanács részéről

az elnök

A. P. ZACARIAS

I. MELLÉKLET

A II., A III. ÉS A IV. FEJEZETBEN MEGHATÁROZOTT INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

1. 1. FŐ INTÉZKEDÉS – TANULÁSI CÉLÚ MOBILITÁS

- 1.1. Tanulási célú mobilitás: rövid vagy hosszú távú, csoportos vagy egyéni mobilitás különböző tematikus területeken vagy tanulmányi tárgyakat illetően, beleértve az olyan jövőorientált területeket, mint például a digitális terület, az éghajlatváltozás, a tiszta energia és a mesterséges intelligencia;
- 1.2. Ifjúsági részvételi tevékenységek: olyan tevékenységek, amelyek célja segíteni a fiatalokat abban, hogy szerepet vállaljanak a civil társadalomban, és megtanuljanak részt venni abban, felhívni a figyelmet a közös európai értékekre, valamint előmozdítani a fiatalok és a döntéshozók közötti párbeszédet helyi, regionális, nemzeti és európai szinten;
- 1.3. DiscoverEU: olyan erős tanulási komponenssel és inkluzív dimenzióval rendelkező, informális és nemformális oktatási tevékenység, amelynek lényege a tanulási tapasztalatszerzés és az Európa-szerte tett utazás az Unióhoz tartozás érzésének előmozdítása és a résztvevők számára annak lehetővé tétele érdekében, hogy felfedezzék Európa kulturális és nyelvi sokszínűségét.

2. 2. FŐ INTÉZKEDÉS – SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

- 2.1. Együttműködésre irányuló partnerségek: különböző országok szervezetei és intézményei által közösen folytatott különféle együttműködési tevékenységek, különösen amelyek célja új elképzelések és gyakorlatok cseréje és fejlesztése, gyakorlatok és módszerek megosztása és ütköztetése, valamint hálózati partnerek kialakítása és megerősítése. Ezen intézkedés magában foglal olyan kisléptékű partnerségeket is, amelyek kifejezetten arra irányulnak, hogy elősegítsék a programhoz való szélesebb körű és inkluzívabb hozzáférést alacsonyabb támogatási összegeket igénylő, rövidebb időtartamú és egyszerűbb adminisztratív követelményekkel járó tevékenységek révén;
- 2.2. Kiválósági partnerségek: olyan különféle partnerségi projektek, valamint oktatási és képzési intézmények és szolgáltatók olyan hálózatai, amelyek célja a kiválóság és a megerősített nemzetközi dimenzió előmozdítása, valamint olyan hosszú távú stratégiák kialakítása, amelyek az oktatás és képzés valamennyi területén a minőség rendszerszintű javítására irányulnak, különösen közösen kidolgozott innovatív gyakorlatok és pedagógiai elképzelések, magas szintű integrált mobilitás és az interdiszciplinaritásra helyezett erős hangsúly révén, nevezetesen a következők:
 - 2.2.1. felsőoktatási intézmények közötti szövetségek (Európai Egyetemek), amelyek közös, hosszú távú stratégiákat dolgoznak ki a magas színvonalú oktatásra, kutatásra és innovációra, valamint a társadalmi szolgáltatásokra vonatkozóan, közös vízió és közös értékek, magas szintű mobilitás, valamint az interdiszciplinaritásra helyezett erős hangsúly és a különböző országokban elérhető modulokat ötvöző nyitott tanulási programok alapján;
 - 2.2.2. szakképzést nyújtó szolgáltatók közötti partnerségek (szakképzési kiválósági központok platformjai), amelyek a fenntartható növekedésre, az innovációra és versenyképességre irányuló, helyi és regionális szintű stratégiák szerves részét képezik, és amelyek közösen dolgoznak a jelenlegi és a jövőben felmerülő ágazati készségigényeknek való megfelelést középpontba helyező, magas színvonalú, transznacionális szakképzési programokon;
 - 2.2.3. az Európában és a világ más országaiban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmények által kínált integrált tanulmányi programok (Erasmus Mundus közös mesterképzések), amelyek előmozdítják a felsőoktatás kiválóságát és világszerte történő nemzetköziesítését;

A 2.2-es pontban említett intézkedés partnerségi projekteket és szövetségeket is támogathat a kiválóság előmozdítása érdekében az iskolai oktatás és a felnőttoktatás területén.

- 2.3. Innovációs partnerségek: partnerségek az oktatás és képzés, valamint az ifjúság területén innovatív gyakorlatok kialakítása céljából, nevezetesen:
 - 2.3.1. szövetségek: stratégiai együttműködés az oktatás és képzés területén, valamint az üzleti életben és a kutatásban aktív kulcsszereplők között, amely előmozdítja az oktatási és képzési rendszerek innovációját és modernizációját;
 - 2.3.2. projektek, amelyek előmozdítják az innovációt, a kreativitást, az e-részvételt és a társadalmilag felelős vállalkozást az oktatás és képzés, valamint az ifjúság területén;
- 2.4. Nonprofit sportesemények: egyetlen vagy egyszerre több országban tartott események, amelyek célja, hogy felhívják a figyelmet a sport különböző területeken – így például a társadalmi inklúzió, az esélyegyenlőség és az egészségfejlesztő testmozgás területén – betöltött szerepére;
- 2.5. Az oktatás és képzés, valamint az ifjúság területén folytatott virtuális együttműködést szolgáló online platformok és eszközök.

3. 3. FŐ INTÉZKEDÉS – A SZAKPOLITIKAI FEJLESZTÉSHEZ ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSHEZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁS

- 3.1. Általános és ágazati uniós szakpolitikai menetrendek kidolgozása és végrehajtása, ami különféle olyan tevékenységekből áll, amelyek inspirálni és támogatni törekednek szakpolitikákat és stratégiákat az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén, beleértve a különböző oktatási ágazatokra, az ifjúságra és a sportra vonatkozó európai szakpolitikai menetrendeket és stratégiákat, köztük az európai szintű szakpolitikai együttműködést támogató tevékenységeket is. Ezen intézkedés magában foglalja az európai szintű szakpolitikai kísérletezés támogatását, a különböző tematikus területeken felmerülő kihívások kezelését célzó tevékenységek támogatását, valamint az ismeretgyűjtés – többek között felmérések és tanulmányok – támogatását is;
- 3.2. A kompetenciák, készségek és képzések minőségét, átláthatóságát és elismerését előmozdító uniós eszközök és intézkedések támogatása, beleértve a következőket célzó tevékenységeket: a kreditátvitel megkönnyítése, a minőségbiztosítás előmozdítása, a nemformális és az informális tanulás eredményei érvényesítésének előmozdítása, beleértve a készségmenedzsmentet és tanácsadást is, valamint az átláthatóság és az elismerés területén a tapasztalatcseréket elősegítő releváns szervezetek, hálózatok és eszközök támogatása;
- 3.3. Az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területén szakpolitikai párbeszéd, valamint együttműködés a releváns érdekelt felekkel, beleértve a tevékenységek széles körét, így például a konferenciákat és más típusú eseményeket, a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés támogatását, valamint az uniós ifjúsági párbeszéd, az uniós szintű hálózatok és az általános uniós érdeket szolgáló európai szervezetek működésének a támogatását;
- 3.4. A program magas színvonalú és inkluzív végrehajtásához hozzájáruló intézkedések, köztük olyan tevékenységek és szervezetek támogatása, mint például kutatóközpontok, információs hálózatok, valamint képzési és együttműködési tevékenységek, amelyek javítják a program végrehajtását, növelik a nemzeti irodák kapacitását, és fokozzák a stratégiai végrehajtást, továbbá kihasználják az Erasmus+ program korábbi résztvevőiben és más véleményformálókban mint pozitív példákban rejlő potenciált;
- 3.5. Egyéb uniós eszközökkel való együttműködés és egyéb uniós szakpolitikák támogatása, beleértve az egyéb uniós és nemzeti eszközökkel való szinergiák és komplementaritás előmozdítására és az ilyen eszközöket végrehajtó struktúrákkal való együttműködés előmozdítására irányuló tevékenységek támogatását;
- 3.6. Ismeretterjesztő és figyelemfelkeltő tevékenységek, amelyek célja a polgárok és szervezetek tájékoztatása a programról, valamint az oktatás és képzés, az ifjúság és a sport területére vonatkozó uniós szakpolitikákról.

4. JEAN MONNET TEVÉKENYSÉGEK

- 4.1. A felsőoktatás területére vonatkozó Jean Monnet tevékenység: a felsőoktatási intézmények támogatása az Unión belül és kívül a Jean Monnet modulokon, tanszékeken és kiválósági központokon keresztül, valamint a Jean Monnet projekteken és hálózatépítési tevékenységeken keresztül;
 - 4.2. Az oktatás és képzés más területeire vonatkozó Jean Monnet tevékenység: olyan tevékenységek, amelyek célja előmozdítani az uniós kérdésekkel kapcsolatos tudást az oktatási és képzési intézményekben, így például az iskolákban és a szakképzési intézményekben;
 - 4.3. A 8. cikk c) pontjában említett kijelölt intézményeknek nyújtott támogatás.
-

II. MELLÉKLET

MUTATÓK

A mért mennyiségi mutatókat adott esetben ország, társadalmi nem, valamint intézkedés- és tevékenységtípus szerinti bontásban kell megadni.

1. A nyomon követés tárgyát képező területek
 - Részvétel a tanulási célú mobilitásban;
 - Megerősített európai és nemzetközi dimenzióval rendelkező szervezetek és intézmények;
2. A mérés tárgyát képező elemek
 - 2.1. 1. fő intézkedés – Tanulási célú mobilitás:
 - 2.1.1. Az 1. fő intézkedés keretében a tanulási célú mobilitáshoz kapcsolódó tevékenységekben résztvevők száma;
 - 2.1.2. Az 1. fő intézkedés keretében a programban részt vevő szervezetek és intézmények száma;
 - 2.1.3. Az 1. fő intézkedés keretében a virtuális tanuláshoz kapcsolódó tevékenységekben résztvevők száma;
 - 2.1.4. Azon résztvevők aránya, akik úgy vélik, hasznukra vált az 1. fő intézkedés keretében a tanulási célú mobilitási tevékenységekben való részvétel;
 - 2.1.5. Azon résztvevők aránya, akik úgy vélik, erősödött bennük az európai összetartozás érzése, miután részt vettek az 1. fő intézkedés keretében folytatott tevékenységekben;
 - 2.2. 2. fő intézkedés – Szervezetek és intézmények közötti együttműködés:
 - 2.2.1. A 2. fő intézkedés keretében a programban részt vevő szervezetek és intézmények száma;
 - 2.2.2. Azon szervezetek és intézmények aránya, amelyek úgy vélik, a 2. fő intézkedésben való részvételük eredményeképpen magas színvonalú gyakorlatokat alakítottak ki;
 - 2.2.3. A 2. fő intézkedés keretében támogatott virtuális együttműködési platformok felhasználóinak száma;
 - 2.3. 3. fő intézkedés – A szakpolitikai fejlesztéshez és együttműködéshez nyújtott támogatás:
 - 2.3.1. A 3. fő intézkedés keretében vissza nem térítendő támogatási intézkedésekben részt vevő szervezetek és intézmények száma;
 - 2.4. Inklúzió:
 - 2.4.1. Az 1. fő intézkedés keretében folytatott tevékenységekben részt vevő, kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek száma;
 - 2.4.2. Az 1. és a 2. fő intézkedés keretében a programban részt vevő, újonnan pályázó szervezetek és intézmények száma;
 - 2.5. Egyszerűsítés:
 - 2.5.1. A 2. fő intézkedés keretében támogatott kisléptékű partnerségek száma;
 - 2.5.2. Azon szervezetek és intézmények aránya, amelyek úgy vélik, a programban való részvételre vonatkozó eljárások arányosak és egyszerűek;
 - 2.6. Az éghajlatpolitikához való hozzájárulás:
 - 2.6.1. Az 1. fő intézkedés keretében az éghajlat-politikai célkitűzésekkel foglalkozó tevékenységek aránya;
 - 2.6.2. A 2. fő intézkedés keretében az éghajlat-politikai célkitűzésekkel foglalkozó projektek aránya.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/818 RENDELETE**(2021. május 20.)****a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 167. cikke (5) bekezdésére és 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A kultúra, a művészetek, a kulturális örökség és a kulturális sokszínűség kulturális, oktatási, demokratikus, környezeti, társadalmi, emberi jogi és gazdasági szempontból egyaránt jelentős értéket képvisel az európai társadalom számára, amelyet ösztönözni és támogatni kell. A 2017. március 25-i Római Nyilatkozat és a 2017. december 14-i és 15-i Európai Tanács kimondta, hogy az oktatás és a kultúra alapvető jelentőséggel bír a mindenki számára befogadó és összetartó társadalmak kialakítása, valamint az európai versenyképesség megőrzése szempontjából.
- (2) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikke szerint az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Az említett értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában. Az említett értékeket az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) – amely az EUSZ 6. cikke szerint ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések – a benne foglalt jogok, szabadságok és alapelvek útján újólag megerősítette és rögzítette. Nevezetesen, a Charta 11. és 13. cikke biztosítja a véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadságát, illetve a művészet és a tudomány szabadságát.
- (3) Az EUSZ 3. cikke továbbá kimondja, hogy az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása, és hogy – többek között – az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását.
- (4) A Bizottság „Új európai kulturális menetrend” című, 2018. május 22-i közleménye meghatározza a kulturális és kreatív ágazatokban követendő célkitűzéseket. Ezek közé tartozik a kultúrában és a kulturális sokszínűségben rejlő lehetőségek kiaknázása a társadalom kohéziójának és jólétének biztosítása érdekében, a kulturális és kreatív ágazatok határokon átnyúló dimenziójának erősítése, valamint növekedési lehetőségeik ösztönzése, a kultúraalapú kreativitás támogatása az oktatás és az innováció terén, illetve a munkahelyteremtés és a növekedés biztosítása érdekében, továbbá a nemzetközi kulturális kapcsolatok megerősítése. Az új európai kulturális menetrendet támogatni fogja – más uniós programokkal és alapokkal együtt – a Kreatív Európa program (a továbbiakban: a

⁽¹⁾ HL C 110., 2019.3.22., 87. o.

⁽²⁾ HL C 168., 2019.5.16., 37. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2019. március 28-i álláspontja (HL C 108. 2021.3.26., 934. o.) és a Tanács 2021. április 13-i álláspontja első olvasatban (HL C 169., 2021.5.5., 1. o.). Az Európai Parlament 2021. május 18-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

program). A kultúrában és a művészi kifejezésmódban rejlő eszmei értéket meg kell óvni és elő kell mozdítani, a művészi alkotásnak pedig a program központi elemét kell képeznie. Ez összhangban áll a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, 2005. évi UNESCO-egyezménnyel is, amely 2007. március 18-án lépett hatályba, és amelynek az Unió és tagállamai részes felei.

- (5) Annak érdekében, hogy ösztönözzük a kulturális sokszínűség közös térségének a létrejöttét Európa népei számára, fontos előmozdítani a művészeti és kulturális alkotások, gyűjtemények és termékek transznacionális áramlását, ösztönözve a párbeszédet és a kulturális cserét, valamint a művészek és a kulturális és kreatív szakemberek transznacionális mobilitását.
- (6) A kulturális örökség védelme és gyarapítása elősegíti az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányával összhangban álló, a kulturális életben való szabad részvételt. Ezért a kulturális örökség fontos szerepet játszik a békés és demokratikus társadalom építésében, a fenntartható fejlődést célzó folyamatokban, valamint a kulturális sokszínűség előmozdításában.
- (7) Az európai kulturális sokszínűség előmozdításának alapja a művészi kifejezés szabadsága, a művészek és a kulturális élet szereplőinek képességei és kompetenciái, a virágzó és reziliens kulturális és kreatív ágazatok létezése, valamint a művészek és a kulturális élet szereplőinek képessége műveik megalkotására, kitalálására, elkészítésére, valamint egy szélesebb és sokrétűbb európai közönségnek való terjesztésére. Ez bővíti a kulturális és kreatív ágazatok szereplőinek üzleti lehetőségeit, javítja a kreatív tartalmakhoz, a művészi kutatáshoz és a kreativitáshoz való hozzáférést, valamint hozzájárul azok népszerűsítéséhez, továbbá a fenntartható növekedéshez és a munkahelyteremtéshez. Mi több, a kreativitásnak és az új ismeretek elsajátításának az ösztönzése az ipari értékláncokon belül hozzájárul a versenyképesség és az innováció fokozásához. Az Unió gazdag kulturális és nyelvi sokszínűsége kulcsfontosságú érték az európai projekt szempontjából. Ugyanakkor az európai kulturális és kreatív piacot földrajzi sajátosságok, nyelvi sajátosságok vagy mindkettő jellemzik, amelyek a piac széttagoltságához vezethetnek. Ezért folyamatos erőfeszítésekre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a kulturális és kreatív ágazatok teljes mértékben élvezhessék az Unió egységes piacának, és különösen a digitális egységes piacnak az előnyeit.
- (8) A digitális átállás paradigmaváltást jelent a kulturális és kreatív ágazatok számára. Átalakította a szokásokat, a kapcsolatokat, valamint a termelési és fogyasztási modelleket. Ez számos kihívást rejt magában. A digitális átállás ugyanakkor új lehetőségeket kínál a kulturális és kreatív ágazatok számára az európai művek megalkotása, terjesztése és az azokhoz való hozzáférés tekintetében, amely az európai társadalom egészének javát szolgálja. A programnak ösztönöznie kell a kulturális és kreatív ágazatokat arra, hogy kiaknázzák az említett lehetőségeket.
- (9) A programnak figyelembe kell vennie a kulturális és kreatív ágazatok kettős jellegét, elismerve egyrészt a kultúra eszmei és művészi értékét, másrészt pedig ezen ágazatok gazdasági értékét, beleértve az említett ágazatok növekedéshez és a versenyképességhez, valamint kreativitáshoz és innovációhoz való, tágabb értelemben vett hozzájárulását. A programnak figyelembe kell vennie továbbá a kultúra pozitív hatását a kultúrák közötti párbeszédre, a társadalmi kohézióra és az ismeretek terjesztésére. Mindez erős európai kulturális és kreatív ágazatokat és mindenekelőtt élénk audiovizuális iparágat tesz szükségessé, mivel sokféle közönség megszólítására képes és nagy gazdasági jelentőséggel bír más kreatív ágazatok szempontjából is. Ugyanakkor az egyre mélyrehatóbb digitális átállás, például a médiatartalmak előállításában és fogyasztásában végbement változások, valamint a globális platformok tartalomterjesztésben való egyre erősödő piaci pozíciója miatt még élesebbé vált a verseny a globális audiovizuális piacokon. Ezért szükség van az európai iparágak nyújtott támogatás növelésére.
- (10) Amint azt a 445/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁴⁾ létrehozott „Európa kulturális fővárosai” elnevezésű uniós fellépés (a továbbiakban: Európa kulturális fővárosai) is jól példázza, a kulturális és kreatív ágazatok fontos szerepet játszanak az Unió területeinek megerősítésében és újjáélesztésében. Ily módon a kulturális és kreatív ágazatok kulcsfontosságú mozgatórugói a minőség alapú idegenforgalom, valamint a regionális és helyi fejlesztés és a városfejlesztés fellendítésének Unió-szerte.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 445/2014/EU határozata (2014. április 16.) az Európa kulturális fővárosai kezdeményezés 2020–2033. évekre szóló uniós fellépésének létrehozásáról és az 1622/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 132, 2014.5.3., 1. o.).

- (11) Ahhoz, hogy a program hatékony legyen, figyelembe kell vennie a különböző kulturális és kreatív ágazatok sajátosságait és kihívásait, a különböző célcsoportokat és azok sajátos szükségleteit, mégpedig az audiovizuális ágazatra összpontosító ágon (a továbbiakban: a MEDIA ág), az egyéb kulturális és kreatív ágazatokkal foglalkozó ágon (a továbbiakban: a kultúra ág) és a szektorközi ágon (a továbbiakban: a szektorközi ág) belül kidolgozandó egyedi megközelítések révén.
- (12) A programnak támogatnia kell az olyan, európai hozzáadott értékkel rendelkező fellépéseket és tevékenységeket, amelyek kiegészítik a regionális, nemzeti, nemzetközi és egyéb uniós programokat és szakpolitikákat, és pozitív hatást gyakorolnak az európai polgárokra, továbbá támogatnia kell a kulturális és kreatív ágazatokon belüli transznacionális együttműködés és cserék fejlesztését és előmozdítását. E fellépések és tevékenységek révén a program hozzájárul az európai identitás és értékek megerősítéséhez, miközben előmozdítja a kulturális és nyelvi sokszínűséget.
- (13) A zene – annak valamennyi formájában és kifejezőmódjában – és különösen a kortárs és élő zene az Unió kulturális, művészeti és gazdasági tájképének és örökségének fontos alkotóeleme. A társadalmi kohézió egyik eleme, továbbá a gazdasági és kulturális fejlődés fokozásának kulcsfontosságú eszköze. A kultúra ágnek ezért figyelmet kell fordítania a zenei ágazatra.
- (14) A kultúra ágnek elő kell mozdítania a kreatív közösségek hálózatba szerveződését, és ösztönöznie kell a határokon átnyúló és multidiszciplináris együttműködést, mégpedig a különböző készségek – például például művészeti, kreatív, digitális és technológiai készségek – felhasználásával.
- (15) A szektorközi ág célja a különböző kulturális és kreatív ágazatok közötti együttműködési potenciál kiaknázása, valamint az előttük álló közös kihívások kezelése. Egy közös transzverzális megközelítés előnyökkel jár mind a tudástranszfer, mind az igazgatási hatékonyságnövekedés tekintetében. Ebben az összefüggésben a programirodák hozzájárulnak a program célkitűzéseinek eléréséhez és a program végrehajtásához.
- (16) Az audiovizuális ágazatban a digitális egységes piacra vonatkozó uniós szakpolitikákat kísérő uniós beavatkozásra van szükség. Ez különösen a szerzői jogi keret korszerűsítését érinti az (EU) 2019/789 ⁽⁵⁾ és az (EU) 2019/790 ⁽⁶⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az (EU) 2018/1808 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁷⁾ módosított 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁸⁾ révén. Az (EU) 2019/789 és az (EU) 2019/790 irányelv erősíteni hivatott az európai audiovizuális ágazati szereplők kapacitását az olyan alkotások létrehozására, finanszírozására, gyártására és terjesztésére, amelyek markánsan megjelennek a különböző médiumokban, pl. a televíziós csatornákon, filmszínházakban vagy online videotékákban, amelyek elérhetőek és a közönség érdeklődésére tarthatnak számot egy Európán belüli és azon túlnyúló, nyitottabb és versenyképesebb piacon. Az említett irányelvek célja továbbá, hogy jól működő piacot teremtsenek az alkotók és a jogosultak számára, különösen a sajtókiadványok és az online platformok esetében, valamint biztosítsák a szerzők és előadóművészek tisztességes javadalmazását, amely szempontokat a program egészében figyelembe kell venni. Ezenkívül fokozni kell a támogatást annak érdekében, hogy reagálhassunk az elmúlt évek piaci fejleményeire, különösen arra, hogy a globális tartalomszolgáltató platformok pozíciója erősebb a hagyományosan európai alkotások gyártásába beruházó nemzeti műsorszolgáltatóknál. Mivel a piaci feltételek és az audiovizuális ágazat szereplői folyamatosan változnak, a program végrehajtásával kapcsolatban különös kritériumokat kell megállapítani a független produkciós cég fogalmának meghatározására.

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/789 irányelve (2019. április 17.) a műsorszolgáltató szervezetek egyes online közvetítéseire, valamint televíziós és rádiós műsorok továbbközvetítésére alkalmazandó szerzői jogok és szerzői joggal szomszédos jogok gyakorlására vonatkozó szabályok megállapításáról valamint a 93/83/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 82. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018. november 14.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatók nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (az audiovizuális médiaszolgáltatókról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról (HL L 303., 2018.11.28., 69. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatók nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatókról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

- (17) A programnak lehetővé kell tennie a kulturális és kreatív ágazatokban működő szervezetek lehető legszélesebb körű részvételét a programban, valamint azt, hogy e szervezetek földrajzi származásuktól függetlenül a lehető legszélesebb körben hozzáférhessenek a programhoz. A programnak támogatnia kell ezeket a szervezeteket és a legkiválóbb tehetségeket – függetlenül attól, hogy hol találhatók – abban, hogy tevékenységüket határokon átnyúlóan és nemzetközi szinten végezzék. A MEDIA ágak figyelembe kell vennie az országok közötti különbségeket az audiovizuális tartalmak gyártása, terjesztése, hozzáférhetősége és fogyasztása terén jelentkező tendenciákat illetően, különös tekintettel az országok nyelvi és földrajzi sajátosságaira, ezáltal egyenlőbb versenyfeltételeket teremtve, szélesítve a különböző audiovizuális kapacitásokkal rendelkező tagállamok részvételét és fokozva közöttük az együttműködést, valamint támogatva az európai tehetségeket – függetlenül attól, hogy hol találhatók – abban, hogy tevékenységüket határokon átnyúlóan és nemzetközi szinten végezzék. Figyelembe kell venni a legkülső régióknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkében említett sajátosságait is.
- (18) A program keretébe tartozó különös fellépések – úgymint az 1194/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal létrehozott (*) az Európai Örökség címre vonatkozó uniós fellépés (a továbbiakban: az Európai Örökség cím), az Európai Örökség Napok, a kortárs zene, a rock- és popzene, az irodalom, a kulturális örökség és az építészet terén kiosztott európai díjak és Európa kulturális fővárosai – európai polgárok millióit szólították meg közvetlenül, és az európai kulturális szakpolitikák társadalmi és gazdasági hasznáról tettek tanúságot, ezért azokat tovább kell vinni, és lehetőség szerint ki kell bővíteni. A kultúra ágak támogatnia kell az Európai Örökség címet elnyert helyszínek hálózatépítési tevékenységeit. Mérlegelni kell az európai díjak új területekre és ágazatokra – különösen a színházra – való kiterjesztésének lehetőségét is.
- (19) A kultúra kulcsfontosságú tényező a befogadó és összetartó közösségek erősítésében. A migrációs kérdések és az integrációs kihívások összefüggésében a kultúra alapvető szerepet tölt be a kultúrák közötti párbeszédet szolgáló lehetőségek biztosításában és a migránsok és menekültek beilleszkedésében, segítve őket abban, hogy a befogadó társadalmak részének érezzék magukat, továbbá alapvető szerepet tölt be a migránsok és az új közösségek közötti jó kapcsolatok kialakításában.
- (20) Az inkluzív társadalomhoz való hozzájárulás érdekében a programnak szerte az Unióban népszerűsítienie és fokoznia kell a kulturális életben való részvételt, különös tekintettel a fogyatékossgal élő személyekre és a hátrányos helyzetűekre.
- (21) „A magas színvonalú Baukultur (építéskultúra) európai megteremtéséért” elnevezésű 2018. január 22-i davosi nyilatkozat értelmében lépéseket kell tenni egy új, a kiemelkedő minőségű épített környezet kialakítását szolgáló integrált megközelítés népszerűsítése tekintetében, amely a kultúrában gyökerezik, erősíti a társadalmi kohéziót, fenntartható környezetet biztosít és hozzájárul az egész népesség egészségéhez és jóllétéhez. Az említett megközelítésnek a hangsúlyt nem kizárólag a városi térségekre kellene helyeznie, hanem a peremterületek és a vidéki területek közötti összeköttetésekre is figyelmet kellene fordítania. A Baukultur koncepciója minden olyan tényezőt magában foglal, amely közvetlen hatással van a polgárok és a közösségek életminőségére, és így nagyon konkrét módon erősíti az inkluzivitást, a kohéziót és a fenntarthatóságot.
- (22) A véleménynyilvánítás szabadsága és a művészi szabadság a pezsgő kulturális és kreatív ágazatok lényegi elemei. Különösen a hírmédia-ágazatnak szabad, sokszínű és pluralista médiakörnyezetre van szüksége. A 2010/13/EU irányelvvel összefüggésben a programnak ezért elő kell mozdítania a szabad, sokszínű és pluralista médiakörnyezetet, ösztönözve a hírmédia-ágazatot támogató, műfajokon és ágazatokon átívelő tevékenységeket. A programnak támogatást kell nyújtania a médiában dolgozó pályakezdő szakemberek számára és fejlesztenie kell a kritikus gondolkodás képességét a polgárok körében a médiaműveltség előmozdítása révén.
- (23) A programnak továbbá ösztönöznie kell az európai audiovizuális alkotások iránti érdeklődést és javítania kell az azokhoz való hozzáférést, különösen közönségszervezési intézkedések révén, ideértve a filmműveltséget is.
- (24) A művészek és a kultúrában dolgozók határokon átnyúló mobilitása a kultúra ág keretében hozzájárulhat ahhoz, hogy jobban összekapcsolt, erősebb és fenntarthatóbb kulturális és kreatív ágazatok jöjjenek létre az Unióban, mivel ez lehetővé teszi a készségfejlesztés felgyorsítását és a tanulási görbe emelkedését a kulturális és kreatív ágazatokon belül, továbbá az interkulturális érzékenység javítását és a transznacionális társalkotásnak, valamint az alkotások transznacionális koprodukciójának, áramlásának és terjesztésének fokozását.

(*) Az Európai Parlament és a Tanács 1194/2011/EU határozata (2011. november 16.) az Európai Örökség címre vonatkozó európai uniós fellépés létrehozásáról (HL L 303., 2011.11.22., 1. o.).

- (25) A kulturális és kreatív ágazatok sajátosságaira tekintettel az együttműködési projekteknél, és különösen a kisebb nagyságrendű projekteknél kell a kultúra ág középpontjában állniuk. Ezért a Bizottságnak elő kell segítenie a programban való részvételt a bürokratikus eljárások jelentős egyszerűsítésével, főként a pályázati szakaszban, valamint a kisebb nagyságrendű projektek esetében magasabb társfinanszírozási arányok lehetővé tételével.
- (26) Az EUMSZ 8. és 10. cikkének megfelelően a programnak valamennyi tevékenységében támogatnia kell a nemek közötti egyenlőséggel és a megkülönböztetés tilalmával kapcsolatos célkitűzések általános érvényesítését, és adott esetben a nemek egyensúlyát biztosító megfelelő szempontokat kell meghatároznia. A nők szerzőként, szakemberként, tanárként, művészként és a közönség tagjaként aktívan jelen vannak a kulturális és kreatív ágazatokban. Ugyanakkor kevésbé valószínű, hogy a nők döntéshozatali pozíciókat töltenek be kulturális, művészeti és kreatív intézményekben. Ezért a programnak támogatnia kell a női tehetségeket a nők művészi és szakmai pályájának előmozdítása érdekében.
- (27) Figyelembe véve „A nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó európai uniós stratégia felé” című 2016. június 8-i közös közleményt, amelyet az Európai Parlamentnek a 2018. évi költségvetés tervezetéről szóló háromoldalú egyeztetésre vonatkozó felhatalmazásról szóló, 2017. július 5-i állásfoglalása támogatott⁽¹⁰⁾, valamint a nemzetközi kulturális kapcsolatokra vonatkozó uniós stratégiai megközelítésről szóló, 2017. május 24-i tanácsi következtetéseket, az európai finanszírozási eszközöknek és különösen a programnak el kell ismernie a kultúra jelentőségét a nemzetközi kapcsolatokban és szerepét az európai értékek előmozdításában, mégpedig olyan egyedi és célzott fellépések révén, amelyek arra irányulnak, hogy az Unió egyértelmű hatást gyakoroljon a globális szinten.
- (28) A Bizottság „A kulturális örökség integrált európai megközelítése felé” című, 2014. július 22-i közleményével összhangban a vonatkozó szakpolitikáknak és eszközöknek biztosítaniuk kell a kulturális örökség 2018-as európai évének tartós hatását, amely a kultúrát – ismeretterjesztési és hálózatépítési tevékenységek segítségével – sikeresen és hatékonyan érvényesítette más szakpolitikai területeken, különösen a participatív kormányzási megközelítés révén, az európai kulturális örökség hosszú távú megőrzésével és kiaknázásával kapcsolatos integráltabb megközelítés kidolgozása révén, továbbá a kulturális örökség fenntartható megővésének, regenerálásának, adaptív újbóli hasznosításának és a benne rejlő értékek promóciójának támogatása révén, ismeretterjesztési és hálózatépítési tevékenységen keresztül. A kulturális ágazatban mérlegelni kell a kulturális örökség helyreállításához kapcsolódó hagyományos szakmákban jártas művészek, alkotók és kézművesek támogatását. Különösen az audiovizuális ágazatban az örökség részét képező alkotások az emlékezés és a kulturális sokszínűség kulcsfontosságú forrásai, és potenciális piaci lehetőségeket jelentenek. Ebben az összefüggésben az audiovizuális archívumok és táruk hozzájárulnak az örökség részét képező alkotások megőrzéséhez és újrafelhasználásához, valamint az azokkal kapcsolatos új piaci fejlemények kialakulásához.
- (29) A Bizottság „Új európai iparstratégia” című, 2020. március 10-i közleményével összhangban az Uniónak arra kell támaszkodnia, ami az erőssége, különösen a sokszínűségére, a tehetségeire, az értékeire, az életmódjára, valamint az innovátoraira és az alkotóira.
- (30) A program sikere olyan innovatív és eredményes projektek létrehozásán nyugszik, amelyek a kulturális és kreatív ágazatokban a transznacionális európai együttműködés terén bevált gyakorlatokat eredményeznek. Az ilyen sikertörténeteket – amikor csak lehetséges – népszerűsíteni kell, ösztönözve új üzleti modelleket és készségek támogatását, előmozdítva a hagyományos szakmai tudást, valamint gazdasági és társadalmi értékre váltva a kreatív és interdiszciplináris megoldásokat.
- (31) A programnak – bizonyos feltételek mellett – nyitva kell állnia az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagjai, az előcsatlakozási stratégia előnyeiben részesülő csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok és az Unió stratégiai partnerei részvétele előtt.
- (32) Azok a harmadik országok, amelyek az Európai Gazdasági Térség tagjai, részt vehetnek az uniós programokban az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás⁽¹¹⁾ alapján létrehozott együttműködés keretében, amely megállapodás értelmében a programok végrehajtásának az e megállapodás alapján elfogadott határozaton kell alapulnia. Harmadik országok részvétele egyéb jogi eszközökön is alapulhat. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia, amely előírja harmadik országok számára, hogy biztosítsák az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.

⁽¹⁰⁾ HL C 334., 2018.9.19., 253. o.

⁽¹¹⁾ HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

- (33) A harmadik országoknak törekedniük kell arra, hogy a teljeskörűen részt vegyenek a programban. Azon harmadik országok számára azonban, amelyek nem teljesítik a MEDIA és a szektorközi ágban való részvétel feltételeit, de részt vesznek a kultúra ágban, lehetővé kell tenni, hogy programirodákat hozzanak létre és támogassanak a program saját országukban történő népszerűsítése, valamint a kulturális és kreatív ágazatokon belüli, határokon átnyúló együttműködés ösztönzése érdekében.
- (34) Kellően indokolt esetben meg kell vizsgálni a 2010/13/EU irányelvben foglalt feltételek teljesítésére vonatkozó kötelezettségtől való eltérések lehetőségét, és azokat kellően indokolt esetekben engedélyezni kell az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok számára, figyelembe véve az audiovizuális piac egyedi helyzetét az érintett országban, valamint az ország európai audiovizuális szakpolitikai keretbe való integrálódásának fokát. Rendszeresen nyomon kell követni a 2010/13/EU irányelvben foglalt célkitűzések megvalósítása terén elért haladást. Továbbá, a MEDIA ág keretében finanszírozott fellépésekben való részvételt eseti alapon kell meghatározni a vonatkozó munkaprogramokban.
- (35) A program keretében támogatni kell az Unió és a nemzetközi szervezetek, például az UNESCO, az Európa Tanács, azon belül az Eurimages és az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet (a továbbiakban: a Megfigyelő Intézet), a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) és a Szellemi Tulajdon Világszervezete közötti együttműködést. A programnak emellett támogatnia kell az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósításával kapcsolatos, különösen a kulturális dimenziót érintő uniós kötelezettségvállalást. Az audiovizuális ágazatot illetően a programnak biztosítania kell, hogy az Unió hozzájáruljon a Megfigyelő Intézet munkájához.
- (36) Szem előtt tartva az éghajlatváltozással szembeni fellépés fontosságát, összhangban az Uniónak az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében elfogadott Párizsi Megállapodás végrehajtására és az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérésére vonatkozó kötelezettségvállalásaival, a program hivatott hozzájárulni az éghajlati szempontoknak az uniós szakpolitikákban való érvényesítéséhez, és ahhoz, hogy összességében az uniós költségvetési kiadások 30 %-a támogassa az éghajlat-politikai célok elérését. Az európai zöld megállapodással mint a fenntartható növekedés megvalósítási tervével összhangban az e rendelet szerinti fellépéseknek tiszteletben kell tartaniuk a „ne árts” elvet. A program végrehajtása során – a program alapvető jellegének megváltoztatása nélkül – releváns fellépéseket kell beazonosítani és bevezetni, valamint azokat újból kell értékelni a vonatkozó értékelésekkel és felülvizsgálatokkal összefüggésben.
- (37) Az egyszerűsítés és a hatékonyság érdekében a Bizottság a költségvetési kötelezettségvállalásokat éves részletekre bonthatja. Ebben az esetben a Bizottságnak a program végrehajtása során az éves részletekre vonatkozóan kell kötelezettségvállalást tennie, figyelembe véve a pénzügyi támogatásban részesülő fellépések által elért haladást, azok becsült igényeit és a rendelkezésre álló költségvetési forrásokat. A Bizottságnak a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjeivel közölnie kell az egyes éves részletekre vonatkozó kötelezettségvállalás előzetes ütemtervét.
- (38) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. Az említett szabályokat az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹²⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) állapítja meg, és e szabályok meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszert is tartalmaznak.
- (39) A „LUX – az Európai Parlament és a European Film Academy európai közönségdíja” különös jelentőségű európai díjjá vált: olyan európai filmeket népszerűsít és terjeszt, amelyek országhatárokon túlnyúlóan tükrözik az európai identitást és értékeket, valamint épít a neves filmalkotók és a filmszakma európai szervezetei és hálózatai alkotta közösséggel való együttműködésre.
- (40) Az Európai Unió Ifjúsági Zenekara megalapítása óta egyedülálló szakértelemre tett szert annak előmozdításában, hogy a zene hozzáférhető legyen, interkulturális párbeszéd alakuljon ki, valamint a kultúrán keresztül kölcsönös tisztelet és megértés jöjjön létre, mindeközben ösztönzi a fiatal zenészek nemzetközi szakmai előmenetelét és képzését is. Az Európai Unió Ifjúsági Zenekarának sajátossága abban áll, hogy egy kulturális határokon átívelő, az Európai Parlament állásfoglalása által létrehozott európai zenekar, amelyet olyan fiatal zenészek alkotnak, akiket

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Európa-szerte szigorú és átlátható, az egyes tagállamokban évente megrendezett meghallgatási eljárás keretében, komoly művészi kritériumok alapján választanak ki. Ezt az Európa kulturális sokszínűségéhez és identitásához való különleges hozzájárulást többek között olyan fellépések előirányzásával kell elismerni, amelyekben az Európai Unió Ifjúsági Zenekara és hasonló európai kulturális szervezetek részvételre pályázhatnak. Működésük stabilitásának biztosítása érdekében rendelkezni kell az ilyen szervezetek többéves finanszírozásának lehetőségéről.

- (41) Azon kulturális és kreatív ágazatokban működő, kiterjedt európai földrajzi területet lefedő szervezeteknek, amelyek tevékenységük keretében közvetlenül az európai polgárok számára nyújtanak kulturális szolgáltatásokat, és amelyek ezért közvetlen hatással lehetnek az európai identitástudatra, jogosultnak kell lenniük uniós támogatásra.
- (42) Az Unió általános költségvetéséből származó források hatékony elosztása érdekében szükséges, hogy a program keretében végrehajtott valamennyi fellépés és tevékenység európai hozzáadott értéket képviseljen. Fontos annak biztosítása is, hogy a program keretében végrehajtott fellépések és tevékenységek kiegészítsék a tagállamok tevékenységét. Törekedni kell a következetességre, a kiegészítő jellegre és a szinergiákra az egymáshoz szorosan kapcsolódó szakpolitikai területeket támogató finanszírozási programokkal – biztosítva, hogy a potenciális kedvezményezettek tisztában legyenek a különböző finanszírozási lehetőségekkel – és az olyan horizontális szakpolitikákkal, mint az uniós versenypolitika.
- (43) A pénzügyi támogatást a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére kell – arányos mértékben – felhasználni, kerülve a fellépések megkettőzését vagy a magánfinanszírozás kiszorítását, illetve a torzított versenyt a belső piacon.
- (44) Fontos, hogy a program kezelje az európai kulturális és kreatív ágazatokban fellépő strukturális kihívásokat, amelyeket a Covid19-világjárvány tovább súlyosbított. A program felöleli az európai kultúra és média alapvető szerepét a polgárok jóllétének megteremtésében, valamint képessé tételükben arra, hogy megalapozott döntéseket hozzanak. Más vonatkozó uniós finanszírozási programokkal, valamint a Next Generation EU-val együtt a programnak támogatnia kell a kulturális és kreatív ágazatok rövid távú talpraállását és – a jövőbeli potenciális súlyos válságok legjobb kezelése érdekében – meg kell erősítenie hosszabb távú rezilienciájukat és versenyképességüket, valamint végig kell kísérnie digitális és ökológiai átállásukat.
- (45) A program szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósításához hozzájárulnak a 2021–2027-es időszakra vonatkozó, az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹³⁾ létrehozott InvestEU program szakpolitikai kereteibe illeszkedő pénzügyi eszközök és költségvetési biztosítékok is, amelyek többek között továbbra is megkönnyítik a kulturális és kreatív ágazatokban működő kis-és középvállalkozások és szervezetek forráshoz jutását.
- (46) A program keretében megvalósuló projektek végrehajtása során a szóban forgó projektek kiválasztásának kulcsfontosságú értékelési kritériumaiként a hatást, a minőséget és a hatékonyságot kell használni. Tekintettel a program egyedi fellépéseinek keretében benyújtott javaslatok értékeléséhez szükséges technikai szakértelemre, külső szakértők is lehetnek az ezen javaslatokat értékelő bizottságok (a továbbiakban: az értékelő bizottságok) tagjai. A külső szakértők kiválasztásakor kellő figyelmet kell fordítani szakmai háttérükre és a nemek egyensúlyára az adott bizottságban.
- (47) A program részét kell, hogy képezze egy minőségi és mennyiségi teljesítménymutatókból álló, reális és kezelhető rendszer, amely a program fellépéseire társul és folyamatosan nyomon követi teljesítményét. Az ilyen nyomon követésnek, valamint a programhoz és annak fellépéseire kapcsolódó tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeknek a program három ágára kell épülniük.
- (48) Tekintettel arra, hogy az adatok gyűjtése és elemzése, valamint a kulturális szakpolitikák hatásának mérése összetett és nehéz feladat, a Bizottságnak – saját szakértelmére, valamint más releváns kutatóintézetek szakértelmére támaszkodva – segítenie kell a kulturális és kreatív ágazatok trendjeire és fejleményeire vonatkozó tényanyag és statisztikai adatok gyűjtését, és a gyűjtött adatokról rendszeresen jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.)

- (49) A programot hétéves időtartamra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽¹⁴⁾ megállapított, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (a továbbiakban: a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret) időtartamához.
- (50) Ez a rendelet meghatározza a program pénzügyi keretösszegét, amely az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyvelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽¹⁵⁾ 18. pontja értelmében.
- (51) E programra a költségvetési rendelet alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.
- (52) Az e rendelet szerinti támogatási formákat és végrehajtási módokat annak alapján kell megválasztani, hogy azok mennyire alkalmasak a fellépések egyedi célkitűzéseinek megvalósítására és eredmények elérésére, figyelemmel különösen az ellenőrzések költségeire, az adminisztratív terhekre, a – különösen a pályázási folyamatra vonatkozó – adminisztráció valamennyi érintett fél javát szolgáló egyszerűsítésére, valamint a szabályok be nem tartásának várható kockázataira. Az említett megválasztás során mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, az egységköltségek és a százalékos átalányok, valamint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazását a költségvetési rendelet 125. cikkének (1) bekezdésében említettek szerint.
- (53) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁶⁾, valamint a 2988/95/EK, Euratom ⁽¹⁷⁾, a 2185/96/Euratom, EK ⁽¹⁸⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel ⁽¹⁹⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az OLAF a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁰⁾ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.
- (54) Lehetővé kell tenni, hogy egy egyedi kritériumrendszer alapján kiválósági pecsét védjegyet lehessen odaítélni az olyan fellépésekre irányuló minőségi javaslatok részére, amelyek a program keretében támogathatók, de költségvetési korlátok miatt nem finanszírozhatók. A kiválósági pecsét védjegy elismeri a javaslat minőségét, és a pecsétnek köszönhetően egyszerűen kereshető alternatív finanszírozás az Európai Regionális Fejlesztési Alap vagy az Európai Szociális Alap Plusz keretében. A kiválósági pecsét védjeggyel elismerhető fellépések esetén kiegészítő információkat kell megadni a vonatkozó pályázati felhívásokban.

⁽¹⁴⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433 I., 2020.12.22., 11. o.).

⁽¹⁵⁾ HL L 433 I., 2020.12.22., 28. o.

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽¹⁸⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽¹⁹⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (55) Tekintettel az EUMSZ 349. cikkére, és figyelembe véve a Bizottság „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című, 2017. október 24-i közleményét, el kell ismerni a szóban forgó cikkben említett régiók által az Unió kulturális sokszínűségéhez nyújtott konkrét hozzájárulását, valamint azon szerepük értékét, amelyet a harmadik országok – különösen a velük szomszédos országok – lakosaival és szervezeteivel megvalósuló cserék – többek között a mobilitás révén megvalósuló cserék – és együttműködés előmozdításában játszanak. A 2013/755/EU tanácsi határozat ⁽²¹⁾ alapján, továbbá figyelembe véve a tengerentúli országok és területek hozzájárulását az Unió nemzetközi kulturális befolyásához, a tengerentúli országokban és területeken letelepedett személyek és szervezetek jogosultak támogatásban részesülni, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállamra alkalmazandó esetleges szabályozásra is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik. Ily módon lehetővé kell, hogy váljon, hogy az emberek egyenlő mértékben részesüljenek azokból a versenyelőnyökből, amelyeket a kulturális és kreatív iparágak kínálhatnak, különösen a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás tekintetében.
- (56) Annak biztosítása érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a program által a célkitűzéseinek megvalósítása terén elért haladást, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el egy nyomonkövetési és értékelési keret kialakítása és a program mutatóinak felülvizsgálata tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ⁽²²⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (57) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdésének megfelelően egy már megkezdett fellépésre is odaítélhető vissza nem térítendő támogatás, feltéve, hogy a pályázó bizonyítani tudja, hogy a fellépést a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás aláírása előtt szükséges megkezdeni. A vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtásának napja előtt felmerült költségek azonban nem jogosultak uniós finanszírozásra, kivéve külön indokolt, kivételes esetekben. A költségvetési rendelet 193. cikke (4) bekezdésének megfelelően működési támogatások esetében a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtásának napját megelőzően felmerült költségek szintén nem jogosultak uniós finanszírozásra, és a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodást a kedvezményezett pénzügyi évének kezdetétől számított négy hónapon belül alá kell írni. Az uniós támogatásokban bekövetkező olyan fennakadások elkerülése érdekében, amelyek károsak lehetnek az Unió érdekeire, lehetővé kell tenni, hogy a finanszírozási határozatban a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdetén korlátozott időtartamra, és csak külön indokolt esetekben rendelkezzenek a tevékenységeknek és költségeknek 2021. január 1-től való támogathatóságáról, illetve elszámolhatóságáról, még akkor is, ha az említett tevékenységeket a vissza nem térítendő támogatásra irányuló pályázat benyújtása előtt hajtották végre, és az említett költségek azt megelőzően merültek fel.
- (58) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) bekezdése alapján a programot egyedi nyomonkövetési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján értékelhetők a program gyakorlatban kifejtett hatásai.
- (59) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a munkaprogramok elfogadása céljából. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²³⁾ megfelelően kell gyakorolni. Így különösen, amint azt e rendelet előírja, a határidőknek arányosnak kell lenniük, a bizottsági tagok számára pedig korai és tényleges lehetőséget kell biztosítaniuk a végrehajtási jogi aktus tervezetének megvizsgálására és véleményük kifejtésére.
- (60) Gondoskodni kell az 1295/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁴⁾ létrehozott 2014–2020-as Kreatív Európa program (a továbbiakban: a 2014–2020-as program) megfelelő lezárásáról is, különösen az irányítására vonatkozó többéves megállapodások – úgymint a technikai és adminisztratív segítségnyújtás finanszírozása – további fenntartása tekintetében. A technikai és adminisztratív segítségnyújtásnak 2021. január 1-jétől szükség esetén biztosítani kell a 2014–2020-as program keretében 2020. december 31-ig le nem zárult fellépések lebonyolítását.

⁽²¹⁾ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

⁽²²⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1295/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a Kreatív Európa program (2014–2020) létrehozásáról és az 1718/2006/EK, az 1855/2006/EK és az 1041/2009/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 221. o.).

- (61) Ez a rendelet tiszteletben tartja a különösen a Charta által elismert alapvető jogokat, és figyelembe veszi az ott elismert elveket. E rendelet különösen törekszik arra, hogy teljes mértékben tiszteletben tartsa a nők és a férfiak egyenlő bánásmódhoz való jogát, valamint a nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékoságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésmentességhez való jogot, amely jogokat a Charta 21. és 23. cikke rögzíti. Ez a rendelet összhangban van továbbá a fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel.
- (62) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban a célok transznacionális jellege, a finanszírozott mobilitási és együttműködési tevékenységek nagy volumene és kiterjedt földrajzi hatálya, a tanulási célú mobilitáshoz való hozzáférésre és általában az uniós integrációra, valamint a megerősített nemzetközi dimenzióra gyakorolt hatásaik miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (63) Az 1295/2013/EU rendeletet ezért 2021. január 1-jével hatályon kívül kell helyezni.
- (64) Annak biztosítása céljából, hogy a releváns szakpolitikai területen folyamatos maradjon a támogatások nyújtása, valamint hogy a végrehajtás a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret kezdő időpontjától megkezdődhessen, e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal, 2021. január 1-től kell alkalmazni,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza a Kreatív Európa programot (a továbbiakban: a program) a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időtartamára.

A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021-től 2027-ig tartó időszakra szóló költségvetést, az uniós támogatás formáit, valamint az e támogatás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „kulturális és kreatív ágazatok”: minden olyan ágazat:
 - a) amelynek tevékenységei – amelyek közül sok rendelkezik azzal a potenciállal, hogy ösztönözze az innovációt és különösen a szellemi tulajdonnal összefüggő munkahelyteremtést –:
 - i. kulturális értékeken, valamint művészi és más egyéni vagy kollektív kreatív kifejezőmódon alapulnak; és
 - ii. magukban foglalják a kulturális, művészi vagy másfajta kreatív kifejezőmódot megtestesítő termékek és szolgáltatások kifejlesztését, létrehozását, gyártását, terjesztését és megőrzését, valamint a kapcsolódó tevékenységeket, például oktatást vagy irányítást;
 - b) függetlenül attól, hogy:
 - i. az említett ágazatok tevékenységei piacorientáltak vagy nem piacorientáltak;
 - ii. milyen struktúra keretében végzik ezeket a tevékenységeket; továbbá
 - iii. milyen módon történik e struktúra finanszírozása;

az említett ágazatok magukban foglalják többek között az építészetet, az archívumokat, a könyvtárakat és múzeumokat, az iparművészetet, az audiovizuális ágazatot (ideértve a filmeket, a televíziót, a videojátékokat és a multimédiát), a tárgyi és a szellemi kulturális örökséget, a design (ideértve a divattervezést), a fesztiválokat, a zenét, az irodalmat, az előadóművészetet (ideértve a színházat és a táncot), a könyvszakmát és a kiadói tevékenységet, a rádiót és a képzőművészetet;

2. „jogalany”: olyan természetes személy vagy a nemzeti jog, az uniós jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott és ilyenként elismert jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és amely saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat, vagy a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontjában említett jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
3. „vegyes finanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének 6. pontja szerinti vegyes finanszírozási eszköz keretében – támogatott olyan fellépések, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott vissza nem térítendő támogatási formákat és pénzügyi eszközöket ötvöznék fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, vagy kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszatérítendő támogatási formákkal.

3. cikk

A program célkitűzései

(1) A program általános célkitűzései a következők:

- a) az európai kulturális és nyelvi sokszínűség és örökség megóvása, fejlesztése és népszerűsítése;
- b) a kulturális és kreatív ágazatok versenyképességének és gazdasági potenciáljának növelése, különös tekintettel az audiovizuális ágazatra.

(2) A program egyedi célkitűzései a következők:

- a) a művészeti és kulturális együttműködés fokozása európai szinten, európai alkotások létrehozásának támogatása, valamint az európai kulturális és kreatív ágazatok gazdasági, társadalmi és külső dimenziójának erősítése, továbbá ezen ágazatokban az innováció és a mobilitás fokozása érdekében;
- b) a versenyképesség, a méretezhetőség, az együttműködés, az innováció és a fenntarthatóság ösztönzése az európai audiovizuális ágazaton belül, többek között a mobilitáson keresztül;
- c) a program valamennyi ágát támogató szakpolitikai együttműködés és innovatív fellépések előmozdítása, a sokszínű, független és pluralista médiakörnyezet és a médiatudatosság előmozdítása, ösztönözve ezáltal a művészi kifejezés szabadságát, a kultúrák közötti párbeszédet és a társadalmi befogadást.

(3) A program a következő ágakból áll:

- a) kultúra ág, amely az audiovizuális ágazaton kívül minden más kulturális és kreatív ágazatot lefed;
- b) MEDIA ág, amely az audiovizuális ágazatot fedi le;
- c) szektorközi ág, amely az összes kulturális és kreatív ágazatot érintő fellépéseket foglalja magában.

(4) A kultúra eszmei és gazdasági értékére tekintettel a program célkitűzéseit európai hozzáadott értékkel rendelkező fellépések révén kell megvalósítani. Az európai hozzáadott értéket többek között a következőkön keresztül kell biztosítani:

- a) a regionális, nemzeti, nemzetközi és egyéb uniós programokat és szakpolitikákat kiegészítő fellépések és tevékenységek transznacionális jellege, támogatva ezáltal a közös európai gyökereket és a kulturális sokszínűséget;
- b) a kulturális és kreatív ágazatok szervezetei és szakemberei közötti, többek között a mobilitás révén megvalósuló, határokon átnyúló együttműködés, és az ilyen együttműködésben rejlő lehetőségek a közös kihívások, például a digitális átállás kezelése tekintetében, valamint a kultúrához való hozzáférés, a polgárok aktív szerepvállalása és a kultúrák közötti párbeszéd ösztönzése terén;
- c) az uniós támogatással ösztönzött méretgazdaságosság, növekedés és munkahelyteremtés, aminek köszönhetően további források válnak hozzáférhetővé;
- d) egyenlőbb versenyfeltételek biztosítása a MEDIA ág keretében európai hozzáadott értékkel rendelkező olyan fellépések révén, amelyek figyelembe veszik a különböző országok sajátosságait, különösen ami a tartalmak előállítását és terjesztését, a tartalmakhoz való hozzáférést, piacaik méretét és sajátosságait, valamint az országok kulturális és nyelvi sokszínűségét illeti, oly módon, hogy széleskörűbbé váljon az eltérő audiovizuális kapacitásokkal rendelkező országok részvétele, és erősödjön az ezen országok közötti együttműködés.

- (5) A program célkitűzéseit úgy kell megvalósítani, hogy az ösztönözze a befogadást, az egyenlőséget, a sokszínűséget és a részvételt, amit adott esetben olyan egyedi ösztönzőkkel kell megvalósítani, amelyek:
- biztosítják a fogyatékossgal élő személyek, a kisebbségekhez tartozó személyek, valamint a társadalom peremére szorult csoportokhoz tartozó személyek számára a kulturális és kreatív ágazatokhoz való hozzáférést, továbbá ösztönzik az ilyen személyek aktív részvételét ezekben az ágazatokban, beleértve az alkotói folyamatot és a közönségszervezést is; valamint
 - ösztönzik a nemek közötti egyenlőséget, különösen mint a kreativitás, a gazdasági növekedés és az innováció hajtóerejét.

4. cikk

A program keretébe tartozó fellépések

A program keretében olyan fellépéseket kell támogatni, amelyek összhangban vannak az 5., a 6. és a 7. cikkben foglalt prioritásokkal és az I. mellékletben foglalt leírásokkal.

5. cikk

Kultúra ág

- (1) A program 3. cikkben említett célkitűzéseivel összhangban a kultúra ág prioritásai a következők:
- a transznacionális együttműködésnek, valamint az európai alkotások létrehozása, terjesztése és láthatósága tekintetében a határokon átnyúló dimenzióknak, továbbá a kulturális és kreatív ágazat szereplői mobilitásának a megerősítése;
 - a kultúrához való hozzáférés és az abban való részvétel fokozása, valamint a közönség bevonásának fokozása és a közönségszervezés előmozdítása Európa-szerte;
 - a társadalmi reziliencia előmozdítása, valamint a társadalmi befogadás és a kultúrák közötti párbeszéd erősítése a kultúra és a kulturális örökség révén;
 - az európai kulturális és kreatív ágazatok, ezen belül az ezen ágazatokban dolgozó személyek tehetséggondozást, innovációt, jólétet, munkahelyteremtést és gazdasági növekedést szolgáló kapacitásának az erősítése;
 - az európai identitás és az európai értékek erősítése a kulturális tudatosság, a művészeti oktatás és az oktatásban alkalmazott kultúraalapú kreativitás révén;
 - az európai kulturális és kreatív ágazatok, ezen belül az alulról szerveződő szervezetek és a mikroszervezetek kapacitásépítésének előmozdítása a nemzetközi szintű aktív részvételük lehetővé tétele érdekében;
 - az Unió nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó globális stratégiájához való hozzájárulás a kultúra révén.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritásokat az I. melléklet 1. szakaszában foglalt fellépések révén kell érvényesíteni.

6. cikk

MEDIA ág

- (1) A program 3. cikkben említett célkitűzéseivel összhangban a MEDIA ág prioritásai a következők:
- a tehetség, a kompetenciák és a készségek gondozása, valamint a határokon átnyúló együttműködés, a mobilitás és az innováció ösztönzése az európai audiovizuális alkotások létrehozása és gyártása terén, ezáltal ösztönözve az eltérő audiovizuális kapacitásokkal rendelkező tagállamok közötti együttműködést;
 - az új digitális környezetben az európai audiovizuális alkotások terjesztésének, népszerűsítésének, valamint online forgalmazásának és filmszínházi forgalmazásának fokozása az Unión belül és nemzetközi szinten egyaránt, többek között innovatív üzleti modellek révén;

- c) az európai audiovizuális alkotások – többek között az örökség részét képező alkotások – népszerűsítése, valamint a közönség bevonásának és a közönségfejlesztésnek a támogatása minden korosztály, különösen a fiatal közönség esetében egész Európában és azon kívül.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritások érvényesítése céljából támogatni kell a változatos közönség Európán belüli és kívüli megszólítását egyaránt célzó európai alkotások fejlesztését, gyártását, népszerűsítését és terjesztését, valamint az ezen alkotásokhoz való hozzáférést, ezáltal alkalmazkodva az új piaci fejleményekhez és előmozdítva a 2010/13/EU irányelv végrehajtását is.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritásokat az I. melléklet 2. szakaszában foglalt fellépések révén kell érvényesíteni.

7. cikk

Szektorközi ág

- (1) A program 3. cikkben említett célkitűzéseivel összhangban a szektorközi ág prioritásai a következők:
- a) a szektorközi, transznacionális szakpolitikai együttműködés támogatása, ideértve a kultúra társadalmi befogadásra gyakorolt szerepének előmozdítására és a művészi szabadságra vonatkozó együttműködést is, valamint a program láthatóságának és a program révén születő eredmények átültethetőségének elősegítése;
 - b) innovatív megközelítések ösztönzése a kulturális és kreatív ágazatokban, illetve egyéb ágazatokban a tartalmak létrehozására, terjesztésére, népszerűsítésére, valamint hozzáférhetővé tételére, többek között a digitális átállás figyelembevételével, a piaci és a nem piaci dimenzióra is kiterjedően;
 - c) a médiát érintő strukturális és technológiai változásokhoz való alkalmazkodást célzó, ágazatközi tevékenységek előmozdítása, beleértve a szabad, sokszínű és pluralizmuson alapuló médiakörnyezet támogatását, valamint a minőségi újságírás és a médiaműveltség javítását, többek között a digitális környezetben;
 - d) a részt vevő országokban a programirodák létrehozásának és a programirodák tevékenységeinek támogatása, valamint a határokon átnyúló együttműködésnek és a legjobb gyakorlatok cseréjének az ösztönzése a kulturális és kreatív ágazatokban.
- (2) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt prioritásokat az I. melléklet 3. szakaszában foglalt fellépések révén kell érvényesíteni.

8. cikk

Költségvetés

- (1) A program 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását szolgáló pénzügyi keretösszeg folyó áron 1 842 000 000 EUR.
- (2) Az 1. cikk (1) bekezdésében foglalt összeget az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 5. cikkében meghatározott programspecifikus kiigazítás eredményeként meg kell növelni 2018-as áron 600 000 000 EUR kiegészítő allokációval, az említett rendelet II. mellékletében meghatározottak szerint.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében foglalt összeg indikatív felosztása a következő:
- a) legalább 33 % a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzésre (kultúra ág);
 - b) legalább 58 % a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésre (MEDIA ág);
 - c) legfeljebb 9 % a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzésre (szektorközi ág).
- (4) Az e cikk (2) bekezdésében foglalt összeg indikatív felosztása a következő:
- a) legalább 33 % a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett célkitűzésre (kultúra ág);
 - b) legalább 58 % a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett célkitűzésre (MEDIA ág);
 - c) legfeljebb 9 % a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett célkitűzésre (szektorközi ág).

(5) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt összegek felhasználhatók a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, ideértve a vállalati információtechnológiai rendszereket is.

(6) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt összegeken felül, a program nemzetközi dimenziójának előmozdítása érdekében kiegészítő pénzügyi hozzájárulások bocsáthatók rendelkezésre a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján, az e rendelettel összhangban végrehajtott és irányított fellépések támogatására. E hozzájárulásokat az említett eszközöket létrehozó rendeleteknek megfelelően kell finanszírozni.

(7) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében juttatott források az érintett tagállam kérésére átcsoportosíthatók a programhoz, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átállás Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a 2021-2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet) 26. cikkében foglalt feltételek mellett. A Bizottság az említett forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy az említett albekezdés c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Az említett forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

(8) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő fellépések költségvetési kötelezettségvállalásait több éven keresztül éves részletekre lehet bontani. Ezek a kötelezettségvállalások nem haladhatják meg az (1) bekezdésben foglalt összeg 40 %-át.

9. cikk

A programhoz társult harmadik országok

(1) A program nyitva áll a következő harmadik országok részvétele előtt, feltéve hogy azok hozzájárulnak a program finanszírozásához:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás azon tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térségnek is tagjai, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban;
- b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- c) az európai szomszédságpolitikában részt vevő országok, az említett országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban megállapított egyedi feltételekkel összhangban;
- d) egyéb harmadik országok, a harmadik ország bármely uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban megállapított feltételekkel összhangban, feltéve hogy a megállapodás:
 - i. méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a részvételből fakadó előnyei tekintetében;
 - ii. megállapítja a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyes programokhoz való pénzügyi hozzájárulások kiszámítását és a programok igazgatási költségeit;

- iii. nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört az uniós program tekintetében;
- iv. garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

Az első albekezdés d) pontjának ii. alpontjában említett hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételeket képeznek.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett országoknak a MEDIA ágban és a szektorközi ágban való részvétele a 2010/13/EU irányelvben foglalt feltételek teljesítéséhez kötött.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában említettek szerinti országokkal kötött megállapodások kellően indokolt esetben eltérhetnek a (2) bekezdésben foglalt kötelezettségektől.

(4) Az e cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában említettek szerinti azon országok, amelyek teljeskörűen részt vettek a 2014-2020-as programban, ideiglenesen teljeskörűen részt vehetnek a programban, ha bizonyítani tudják, hogy konkrét lépéseket tettek nemzeti joguknak az (EU) 2018/1808 irányelv által módosított 2010/13/EU irányelvvel való összehangolása érdekében.

(5) Az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említettek szerinti országok programban való részvétele 2022. december 31. után is folytatódhat, amennyiben a Bizottságnak bizonyítékot nyújtanak be arra vonatkozóan, hogy teljesítették a 2010/13/EU irányelvben foglalt feltételeket.

(6) A 7. cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett prioritásnak megfelelő fellépésekhez való hozzáférést biztosítani kell azon országok számára, amelyek kivételesen részt vesznek a kultúra ágban, azonban nem teljesítik a MEDIA ágban és a szektorközi ágban való részvétel e cikk (2) bekezdése szerinti feltételeit.

10. cikk

Egyéb harmadik országok

Amennyiben ez az Unió érdekeit szolgálja, a program a 9. cikkben említettektől eltérő harmadik országokkal való együttműködést is támogathatja a 8. cikk (6) bekezdésével összhangban külső pénzügyi eszközökből rendelkezésre bocsátott kiegészítő pénzügyi hozzájárulások által finanszírozott fellépések tekintetében.

11. cikk

A nemzetközi szervezetekkel és az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézettel folytatott együttműködés

(1) A költségvetési rendelettel összhangban a program nyitva áll a program hatálya alá tartozó területeken működő nemzetközi szervezetek előtt.

(2) Az Unió a program időtartama alatt a Megfigyelő Intézet tagja. Az Uniónak a Megfigyelő Intézetben való részvétele hozzájárul a MEDIA ág prioritásainak megvalósításához. Az Uniót a Bizottság képviseli a Megfigyelő Intézetben folytatott munkában. A MEDIA ágnak támogatást kell nyújtania az Unió Megfigyelő Intézetben való tagsági hozzájárulási díjának a kifizetéséhez, valamint elő kell mozdítania az audiovizuális ágazatra kiterjedő adatgyűjtést és -elemzést.

12. cikk

A kulturális és kreatív ágazatokkal kapcsolatos adatgyűjtés

A kulturális és kreatív ágazatok fejlesztésére vonatkozó tényalap megerősítése, valamint az ezen ágazatok által az európai gazdasághoz és társadalomhoz nyújtott hozzájárulás mérése és elemzése érdekében a Bizottság megfelelő adatokat és információkat gyűjt, saját szakértelmére, valamint adott esetben az Európa Tanács, az OECD, az UNESCO és a releváns kutatóintézetek szakértelmére támaszkodva. A Bizottság rendszeres időközönként jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a begyűjtött adatokról. A Bizottság az összegyűjtött adatokkal kapcsolatos releváns megállapításokat megosztja az érdekelt felekkel.

13. cikk

Az uniós támogatás formái és a végrehajtás módszerei

- (1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani, vagy közvetett irányítással az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említettek szerinti szervekkel.
- (2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak és közbeszerzés formájában – nyújthat támogatást. A program vegyes finanszírozási műveletek keretében pénzügyi eszközök formájában is nyújthat finanszírozást.
- (3) A program keretében a vegyes finanszírozási műveleteket az (EU) 2021/523 rendelettel és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.
- (4) A kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások fedezhetik a címzettek által visszafizetendő pénzeszegek beszedéséhez kapcsolódó kockázatot, és azokat úgy kell tekinteni, hogy elegendő biztosítékot jelentenek a költségvetési rendelet értelmében. Az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁵⁾ 37. cikke alkalmazandó.
- (5) A kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő azon szervezetekre, amelyek az elmúlt két évben éves bevételük több mint 50 %-át közforrásból kapták, úgy kell tekinteni, hogy rendelkeznek a szükséges pénzügyi, szakmai és adminisztratív kapacitással ahhoz, hogy a program keretében tevékenységeket végezzenek. Ezek a szervezetek nem kötelezhetők arra, hogy további dokumentumokkal igazolják e kapacitásukat.

14. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, a harmadik országnak biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és a Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében az ilyen jogok közé tartozik a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározottak szerinti vizsgálatok – többek között helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.

15. cikk

Munkaprogramok

- (1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett éves munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani. Az éves munkaprogramokban jelezni kell az egyes fellépésekre előirányzott összeget és adott esetben meg kell határozni a vegyes finanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget. Az éves munkaprogramoknak tartalmazniuk kell a végrehajtás előzetes menetrendjét is.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján fogadja el az éves munkaprogramokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 24. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

II. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK ÉS TÁMOGATHATÓ SZERVEZETEK

16. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

(1) A program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások odaítélésére és kezelésére a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kerül sor.

(2) A pályázatok megfelelő értékelésének biztosítása érdekében külső szakértők is lehetnek az értékelő bizottságok tagjai. A külső szakértőknek rendelkezniük kell az értékelendő területhez kapcsolódó szakmai háttérrel és adott esetben ismerniük kell a pályázat által érintett földrajzi területet.

(3) A költségvetési rendelet 193. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban és az említett rendelet 193. cikkének (4) bekezdésétől eltérve, a finanszírozási határozatban meghatározott, kellően indokolt esetekben az e rendelet alapján támogatott tevékenységek támogathatóknak tekinthetők és azok 2021-ben felmerült mögöttes költségei 2021. január 1-jétől elszámolhatóknak tekinthetők abban az esetben is, ha ezen tevékenységek végrehajtására, illetve ezen költségek felmerülésére a vissza nem térítendő támogatás elnyerésére irányuló pályázat benyújtása előtt került sor. A 2021-es pénzügyi évre vonatkozó működési támogatások esetében a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodások kivételesen aláírhatók a kedvezményezett pénzügyi évének kezdetétől számított hat hónapon belül.

(4) A program keretébe tartozó fellépések adott esetben megfelelő kritériumokat is meghatároznak a nemek közötti egyenlőség elérése érdekében.

17. cikk

Támogatható szervezetek

(1) A költségvetési rendelet 197. cikkében foglalt feltételeken túl az e cikkben foglalt jogosultsági feltételek alkalmazandók.

(2) A következő szervezetek jogosultak a programban való részvételre, ha a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykednek:

a) az alábbiakban letelepedett jogalanyok:

- i. valamely tagállam vagy az e tagállamhoz kapcsolódó tengerentúli ország vagy terület;
- ii. a programhoz társult valamely harmadik ország; vagy
- iii. a munkaprogramban felsorolt valamely harmadik ország, a (3) és (4) bekezdésben foglalt feltételek szerint;

b) az uniós jog alapján létrehozott jogalanyok;

c) nemzetközi szervezetek.

(3) A programhoz nem társult harmadik országban letelepedett, a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő jogalanyok kivételesen jogosultak a programban való részvételre, amennyiben az ilyen részvétel egy adott fellépés célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

(4) A programhoz nem társult harmadik országban letelepedett, a kulturális és kreatív ágazatokban tevékenykedő jogalanyoknak főszabály szerint viselniük kell részvételük költségeit. Amennyiben ez az Unió érdekeit szolgálja, a részvételi költségek a 8. cikk (6) bekezdésével összhangban külső pénzügyi eszközökből rendelkezésre bocsátott kiegészítő hozzájárulásokból is fedezhetők.

III. FEJEZET

SZINERGIÁK ÉS KIEGÉSZÍTŐ JELLEG

18. cikk

Kiegészítő jelleg

A Bizottság a tagállamokkal együttműködve biztosítja a programnak a vonatkozó uniós szakpolitikákkal és programokkal való általános összhangját és kiegészítő jellegét, különös tekintettel a következő területekre: a nemek egyensúlya, oktatás – különös tekintettel a digitális oktatásra és a médiaműveltségre –, ifjúság és szolidaritás, foglalkoztatás és társadalmi befogadás – főként a társadalom peremére szorult csoportok és a kisebbségek esetében –, kutatás, technológia és innováció – többek között a szociális innováció –, ipar és vállalkozáspolitikai, mezőgazdaság és vidékfejlesztés, környezet és éghajlatpolitika, kohézió, regionális és várospolitikai, fenntartható idegenforgalom, állami támogatás, mobilitás, valamint nemzetközi együttműködés és fejlesztés.

19. cikk

Kumulatív és alternatív támogatás

(1) Az a fellépés, amely a program keretében hozzájárulásban részesült, más uniós programból – többek között a 2021-2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet hatálya alá tartozó alapokból – is kaphat hozzájárulást, feltéve hogy a hozzájárulások nem ugyanazon költségeket fedezik. A fellépéshez nyújtott vonatkozó hozzájárulásra a releváns uniós program szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg a fellépés teljes elszámolható költségét, és a különböző uniós programokból származó támogatást arányosan lehet kiszámítani.

(2) E program keretében valamely projekt a 2021-2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet 2. cikkének 45. pontjában meghatározottak szerinti kiválósági pecsét védjegyet nyerhet el, amennyiben megfelel a következő kumulatív feltételeknek:

- a) a program keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján értékelték;
- b) megfelel az adott pályázati felhívás minőségi minimumkövetelményeinek; és
- c) költségvetési korlátok miatt nem finanszírozható az említett pályázati felhívás keretében.

Az a projekt, amely e bekezdés első albekezdésével összhangban kiválósági pecsét védjegyet nyert el, a 2021-2027-es időszakra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet 73. cikke (4) bekezdésének megfelelően támogatásban részesülhet az Európai Regionális Fejlesztési Alapból vagy az Európai Szociális Alap Pluszból.

IV. FEJEZET

NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

20. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A 3. cikkben megállapított célkitűzések megvalósítása terén a program által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó minőségi és mennyiségi mutatókat a II. melléklet határozza meg.

(2) A program célkitűzéseinek megvalósítása terén a program által elért haladás hatékony értékelésének biztosítása érdekében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 22. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a nyomonkövetési és értékelési keretre vonatkozó rendelkezések kidolgozása céljából, többek között a II. mellékletnek a mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése céljából történő módosítása érdekében, amennyiben ez a nyomon követés és az értékelés érdekében szükséges.

(3) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek nyomon követésére vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék.

(4) Ennek érdekében az uniós források címzettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

21. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság értékeléseket végez rendszeres adatgyűjtésen, valamint az érdekelt felekkel és a kedvezményezettekkel folytatott konzultációk alapján, kellő időben ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban ezen értékelések felhasználhatók legyenek.

(2) Mihelyt elegendő információ áll rendelkezésre a program végrehajtásáról, de minden esetben legkésőbb 2024. december 31-ig a Bizottságnak el kell végeznie a program időközi értékelését, amelynek többek között külső, független elemzéseken kell alapulnia. A Bizottság az időközi értékelésről szóló jelentést az időközi értékelés elvégzésétől számított hat hónapon belül benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(3) 2027. december 31. után, de legkésőbb 2029. december 31-ig a Bizottság elvégzi a program végső értékelését, amelynek külső, független szakértői munkán kell alapulnia. A Bizottság a végső értékelésről szóló jelentést a végső értékelés elvégzésétől számított hat hónapon belül benyújtja az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

(4) A Bizottság a (2) és (3) bekezdésben említett értékelések megállapításait az említett értékesekkel kapcsolatos saját észrevételeivel együtt közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

(5) Az értékeléssel kapcsolatos jelentéstételi rendszernek biztosítania kell, hogy a program értékeléséhez szükséges adatokat hatékonyan, eredményesen, időben és a megfelelő részletezettségi szinten gyűjtsék. Az uniós források címzettjeinek az ilyen adatokat oly módon kell közölniük a Bizottsággal, hogy az megfeleljen más jogi rendelkezéseknek is. Így például a személyes adatokat szükség esetén anonimizálni kell. Ennek érdekében az uniós források címzettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

22. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 20. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása hétéves időtartamra szól 2021. január 1-jétől kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 20. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 20. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

V. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

23. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

(1) Az uniós támogatás címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett támogatások eredetét, és különösen a fellépések és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak, különösen a program nevének és a MEDIA ág keretében finanszírozott fellépések esetében a III. mellékletben foglaltak szerinti MEDIA logónak a feltüntetésével.

(2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, a program alapján végzett fellépésekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan.

(3) A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

24. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság (a Kreatív Európa bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) A Kreatív Európa bizottság meghatározott formációkban ülhet össze a program különálló ágaihoz kapcsolódó konkrét témák megvitatása céljából.

25. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1295/2013/EU rendelet 2021. január 1-jével hatályát veszti.

26. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) Ez a rendelet nem érinti az 1295/2013/EU rendelet alapján megkezdett fellépések folytatását vagy módosítását, amely rendelet továbbra is alkalmazandó az említett fellépésekre azok lezárásáig.

(2) A program pénzügyi keretösszege fedezheti továbbá a program és az azon intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásokat is, amelyeket az 1295/2013/EU rendelet alapján fogadtak el.

(3) Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a 8. cikk (5) bekezdésében meghatározott segítségnyújtási kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett fellépések lebonyolításának lehetővé tétele érdekében.

27. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. május 20-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

I. MELLÉKLET

A PROGRAM KERETÉBE TARTOZÓ FELLÉPÉSEK LEÍRÁSA

1. SZAKASZ

KULTÚRA ÁG

A kultúra ág 5. cikkben említett prioritásait – többek között azzal a céllal, hogy javuljon az európai alkotások digitális és többnyelvű környezetben való terjesztése, adott esetben akár fordítás útján, az igénybe vett médium típusától függetlenül – a következő fellépések révén kell érvényesíteni, melyek részleteit – többek között a kis léptékű projektek esetében az esetleges magasabb társfinanszírozási arányokat – a munkaprogramok határozzák meg:

Horizontális fellépések:

A horizontális fellépések célja az összes kulturális és kreatív ágazat támogatása – az audiovizuális ágazat kivételével – közös európai szintű kihívásaik kezelésében. Így különösen, a horizontális fellépéseknek társfinanszírozást kell biztosítaniuk az együttműködésre, a hálózatépítésre, a mobilitásra és a nemzetköziesítésre irányuló transznacionális projektek számára, többek között rezidenciaprogramok, turnék, rendezvények, kiállítások és fesztiválok révén. A program keretében a következő horizontális fellépéseket kell támogatni:

- a) a kulturális és kreatív ágazatokban működő különböző méretű szervezeteket – beleértve a mikroszervezeteket és a kis méretű szervezeteket is –, illetve különböző országok ilyen szervezeteit tömörítő transznacionális együttműködési projektek, amelyek ágazati vagy ágazatközi tevékenységekre irányulnak;
- b) a kulturális és kreatív ágazatok különböző országokban működő szervezeteinek európai hálózatai;
- c) kulturális és kreatív páneurópai platformok;
- d) transznacionális mobilitás a művészek, valamint a kulturális és kreatív ágazatok szereplői körében, továbbá a kulturális és kreatív alkotások transznacionális áramlása;
- e) támogatás nyújtása – többek között kapacitásépítés tekintetében is – a kulturális és kreatív ágazatokban működő szervezetek számára, segítve őket abban, hogy nemzetközi szinten végezzenek tevékenységet;
- f) szakpolitikák kialakítása, végrehajtása és szakpolitikai együttműködés a kultúra területén, beleértve az adatszolgáltatás, a legjobb gyakorlatok cseréje, a kísérleti projektek és a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó ösztönzők révén.

Ágazati fellépések:

Az Unión belüli közös igényekre való reagálás érdekében támogatni kell a következő ágazati fellépéseket azokban a kulturális és kreatív ágazatokban – különösen a zenei ágazatban –, amelyeknek a sajátosságai vagy egyedi kihívásai a horizontális fellépéseket kiegészítő célirányosabb megközelítést tesznek szükségessé:

- a) a zenei ágazat támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítására irányuló fellépések a zene – és ezen belül az élő előadás – területén, különös tekintettel a teljes zenei kínálat forgalmazására és promóciójára Európában és Európán kívül, képzési tevékenységek, a zenében való részvétel és az ahhoz való hozzáférés, a teljes európai zenekínálat tekintetében a közönségszervezés, valamint az adatgyűjtés és -elemzés támogatása; az említett fellépések építeni fognak az „A zene mozgatja Európát” kezdeményezés keretében szerzett tapasztalatokra és szakértelemre, és annak gyarapítását a továbbiakban is támogatni fogják;
- b) a könyvszakma és a kiadói ágazat támogatása: a sokszínűség, a kreativitás és az innováció előmozdítására szolgáló célzott fellépések, az európai irodalmi művek európai határokon belüli és azokon kívüli promóciója, többek között könyvtárakban, képzés és csereprogramok az ágazatban dolgozó szakemberek, szerzők és műfordítók számára, valamint transznacionális együttműködési, innovációs és fejlesztési célú projektek az említett ágazatban; az irodalmi művek fordítására és – amennyiben ez lehetséges – az irodalmi művek fogyatékossgal élő személyek számára hozzáférhető formátumra való adaptálására vonatkozó célirányos fellépések;
- c) az építészet és a kulturális örökség támogatása a minőségi épített környezet érdekében: célirányos fellépések az építészet és kulturális örökség szereplőinek mobilitása, kapacitásépítése és nemzetköziesítése céljából; a „Baukultur”, a társaktól való tanulás és a közönség bevonása a magas színvonalat szolgáló elveknek a kortárs építészeti és a kulturális örökséggel kapcsolatos beavatkozások keretében való terjesztése érdekében; támogatás nyújtása a kulturális örökség fenntartható megővéséhez, regenerálásához és adaptív újbóli hasznosításához, valamint a benne rejlő értékek promóciójához ismeretterjesztési és hálózatépítési tevékenységek révén;

- d) konkrét igények azonosítása esetén támogatás a művészi alkotás területéhez tartozó más ágazatok számára, ideértve a fenntartható kulturális idegenforgalom, valamint a formatervezési és divattervezési ágazatok kreatív vetületeinek fejlesztését és a művészi alkotás területéhez tartozó ezen más ágazatok Unión kívüli népszerűsítését és bemutatását elősegítő célzott fellépéseket.

Európa kulturális sokszínűségét és örökségét láthatóvá és kézzelfoghatóvá tevő konkrét fellépések, valamint a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása:

- a) Európa kulturális fővárosainak pénzügyi támogatása;
- b) a Európai Örökség cím pénzügyi támogatása és az Európai Örökség címet elnyert helyszínek közötti hálózatépítési tevékenységek pénzügyi támogatása;
- c) uniós kulturális díjak;
- d) Európai Örökség Napok;
- e) olyan európai kulturális szervezetek – például zenekarok – támogatása, amelyek célja a fiatal, rendkívül ígéretes művészek képzése és támogatása, és amelyek inkluzív szemléletmódot alkalmaznak és nagy földrajzi lefedettséggel rendelkeznek, vagy közvetlen kulturális szolgáltatásokat nyújtanak az európai polgárok számára, széles körű földrajzi lefedettség mellett.

2. SZAKASZ

MEDIA ÁG

A MEDIA ágnak a 6. cikkben említett prioritásai keretében figyelembe kell venni az (EU) 2018/1808 irányelv követelményeit, valamint az országok között az audiovizuális tartalmak gyártása, terjesztése és az azokhoz való hozzáférés, valamint azok piacának mérete és sajátosságai, valamint a nyelvi sokszínűség terén fennálló különbségeket, és az említett prioritásokat az alábbi fellépések alapján kell érvényesíteni – amelyek részleteit a munkaprogramok határozzák meg:

- a) audiovizuális alkotások európai független produkciós vállalatok általi létrehozása számos különféle formátumban (például játékfilmek, rövidfilmek, filmsorozatok, dokumentumfilmek, narratív videojátékok) és műfajban, változatos célközönséget – többek között a gyermekeket és a fiatalokat – megcélozva;
- b) innovatív és színvonalas televíziós tartalmak és sorozatjellegű történetek előállítása európai független produkciós vállalatok által, változatos célközönség számára;
- c) promóciós és marketingeszközök – többek között online eszközök és adatelemzés felhasználásával – történő alkalmazása az ismertség, a láthatóság és a határokon átnyúló hozzáférés növelése és az európai alkotások szélesebb közönséghez való eljuttatása érdekében;
- d) támogatás a nem nemzeti európai alkotások nemzetközi értékesítéséhez és forgalmazásához az összes platformon (pl. filmszínházakban, online), kis- és nagyléptékű produkciókat egyaránt megcélozva, többek között a több országra kiterjedő, összehangolt forgalmazási stratégiák alkalmazásával, bátorítva a feliratozást, szinkronizálást és adott esetben a hangzó leírási eszközök alkalmazását;
- e) a kulturális televíziós műsorokhoz való többnyelvű, online hozzáférés támogatása feliratozás révén;
- f) támogatás az audiovizuális szakemberek – köztük az alkotók – hálózatépítési tevékenységeihez, valamint a vállalkozások közötti cserékhez az európai audiovizuális ágazatbeli tehetség gondozása és promóciója érdekében, valamint a közös európai és nemzetközi alkotások, illetve koprodukciók létrehozásának és terjesztésének elősegítése céljából;
- g) az európai audiovizuális szereplők tevékenységeinek támogatása az ágazatot érintő szakmai rendezvényeken és vásárokon, mind Európában, mind Európán kívül;
- h) a széles európai közönségnek szánt európai filmek és audiovizuális alkotások nemzeti határokon túli láthatóságának és elérhetőségének támogatása, különösen a fiatalok és a multiplikátorok körében, többek között vetítések szervezése révén, illetve az olyan európai díjakat támogató tájékoztatási, terjesztési és promóciós tevékenységek keretében, mint például a „LUX – az Európai Parlament és a European Film Academy európai közönségdíja”;
- i) a közönség – különösen a fiatal közönség – szervezése és bevonása, többek között a filmoktatási tevékenységeket elősegítő kezdeményezések révén;
- j) képzési és mentorálási tevékenységek az audiovizuális szakemberek azon képességének erősítése céljából, hogy alkalmazkodjanak a teljes értéklánra kiható új kreatív folyamatokhoz, piaci fejleményekhez és digitális technológiákhoz;
- k) olyan európai online videotéka-szolgáltatói hálózat vagy hálózatok, amelyek jelentős arányban kínálnak nem nemzeti európai alkotásokat;

- l) olyan európai fesztiválok és európai fesztiválhálózat vagy európai fesztiválhálózatok, amelyek jelentős arányban vetítenek nem nemzeti európai alkotásokat, megőrizve emellett identitásukat és egyedi arculatukat;
- m) olyan európai filmszínház-üzemeltetők – széles körű földrajzi lefedettséggel rendelkező – hálózata, amelyek jelentős arányban vetítenek nem nemzeti európai filmeket, és az európai filmszínházaknak az európai alkotások forgalmazásában betöltött szerepét erősítik;
- n) konkrét intézkedések a nemek audiovizuális ágazatban való kiegyensúlyozottabb részvételének előmozdítása érdekében, többek között tanulmányok, mentorálás, képzés és hálózatépítő tevékenységek;
- o) a szakpolitikai párbeszédnek, az innovatív szakpolitikai fellépéseknek és a legjobb gyakorlatok cseréjének támogatása, többek között elemzői tevékenységek, valamint megbízható adatok szolgáltatása révén;
- p) a tapasztalatok és a szakismeretek transznacionális cseréje, társaktól való tanulási tevékenységek és hálózatépítés az audiovizuális ágazat és a szakpolitikai döntéshozók között.

3. SZAKASZ

SZEKTORKÖZI ÁG

A szektorközi ág 7. cikkben említett prioritásait a következő fellépések révén kell érvényesíteni – amelyek részletei a munkaprogramokban kerülnek meghatározásra:

Szakpolitikai együttműködés és tájékoztatási fellépések, amelyek:

- a) támogatják szakpolitikák kialakítását, a tapasztalatok és a szakismeretek transznacionális cseréjét, a társaktól való tanulási és közismertség-javítási tevékenységeket, a hálózatépítést, valamint a rendszeres párbeszédet az ágazatokon átívelően a kulturális és kreatív ágazatokban működő szervezetek és a szakpolitikai döntéshozók között;
- b) támogatják az ágazatokon átívelő elemző tevékenységeket;
- c) célja, hogy a társadalmi befogadásnak a kultúra segítségével történő előmozdítása tekintetében erősítsék a határokon átnyúló szakpolitikai együttműködést és a szakpolitika kidolgozását;
- d) előmozdítják a programmal és a program hatálya alá tartozó témákkal kapcsolatos ismereteket, erősítik a polgárok körében végzett tájékoztatási tevékenységeket, valamint elősegítik az eredmények tagállami szinten túli átültethetőségét.

A „kreatív innovációs labor” fellépések, amelyek:

- a) új alkotási módokat ösztönöznek a különböző kulturális és kreatív ágazatok találkozási pontjain, például kísérleti megközelítések és innovatív technológiák felhasználása révén;
- b) innovatív és – ahol csak lehetséges – a többnyelvűségi és szociális szempontokra is kiterjedő ágazatközi megközelítéseket és eszközöket mozdítanak elő a kultúra és a kreativitás – és azon belül a kulturális örökség – terjesztése, népszerűsítése és pénzben történő kifejezése, és az ahhoz való hozzáférés elősegítése érdekében.

A „programirodák” fellépések, amelyek:

- a) a programot nemzeti szinten népszerűsítik, az uniós szakpolitika keretében rendelkezésre álló pénzügyi támogatás különböző formáiról releváns tájékoztatást nyújtanak, valamint a kulturális és kreatív ágazatok szereplőinek segítséget nyújtanak a program keretében való támogatásra irányuló pályázáshoz, többek között a pályázati felhívásokhoz kapcsolódó követelményekről és eljárásokról való tájékoztatásuk és a bevált gyakorlatok megosztása révén;
- b) a potenciális kedvezményezetteket támogatják a kérelmezési eljárás során, a többi résztvevő általi mentorálást biztosítanak a programok új résztvevői számára, valamint előmozdítják a szakemberek, intézmények, platformok és hálózatok közötti, határon átnyúló együttműködést és a legjobb gyakorlatok cseréjét mind a program hatálya alá tartozó szakpolitikai területeken és a kulturális és kreatív ágazatokon belül, mind azok között;
- c) segítséget nyújtanak a Bizottság részére abban, hogy biztosítani tudja a polgárok és a kulturális és kreatív ágazat szereplői körében a program eredményeivel kapcsolatos megfelelő tájékoztatást és az eredmények terjesztését.

A hírmédia-ágazatot támogató, ágazatokon átívelő fellépések, amelyek:

- a) a hírmédia-ágazatbeli strukturális és technológiai változásokat kezelik a független és pluralista médiakörnyezet előmozdítása révén, többek között a média pluralizmusát és szabadságát fenyegető kockázatok és kihívások értékelésére irányuló független nyomon követés, valamint a közismertség-javító tevékenységek támogatása révén;

- b) a médiatartalmak magas színvonalát ösztönzik az együttműködés, a digitális készségek, a határokon átnyúló kollaboratív újságírás és a minőségi tartalom elősegítése révén, ezáltal hozzájárulva az újságírás szakmai etikájához;
 - c) előmozdítják a médiaműveltséget annak érdekében, hogy a polgárok képesek legyenek a média igénybevételére és kritikus értelmezésére, valamint támogatják a médiaműveltséggel kapcsolatos szakpolitikák és gyakorlatok kapcsán történő tudásmegosztást és információcserét;
 - d) konkrét intézkedéseket foglalnak magukban a nemek hírmédia-ágazatban való kiegyensúlyozottabb részvételének előmozdítása érdekében.
-

II. MELLÉKLET

A PROGRAM KÖZÖS MINŐSÉGI ÉS MENNYISÉGI HATÁSMUTATÓI

A program támogatásával létrejött transznacionális partnerségek száma és nagysága, a kedvezményezett szervezetek származási országának feltüntetésével.

Minőségi jellegű tényadatok a program általi támogatásnak köszönhetően a művészeti, üzleti és technológiai innováció terén megvalósult sikertörténetekről.

Mutatók*Kultúra ág:*

A programból nyújtott támogatással létrehozott transznacionális partnerségek száma és nagysága.

Azon művészek és a kulturális és kreatív ágazat azon szereplőinek száma, akik a programból nyújtott támogatásnak köszönhetően jutottak túl országuk határain, a származási országot és a nők arányát is feltüntetve.

Azon személyek száma, akik a program keretében támogatott európai kulturális és kreatív alkotásokhoz hozzáfértek, ideértve a nem saját országukból származó alkotásokat is.

A program által támogatott azon projektek száma, amelyek célcsoportját a társadalom peremére szorult csoportok alkotják.

A program által támogatott azon projektek száma, amelyekben harmadik országokból származó szervezetek is részt vesznek.

MEDIA ág:

A program által támogatott európai, nem saját országból származó audiovizuális alkotásokat igénybe vevő személyek száma.

A program által támogatott tanulási tevékenységekben részt vevő azon személyek száma, akik – saját bevallásuk szerint – javítani tudták kompetenciáikat és foglalkoztathatóságukat, a nők arányát is feltüntetve.

A program támogatásával kifejlesztett, létrehozott és forgalmazott koprodukciónak és az eltérő audiovizuális kapacitásokkal rendelkező országokból származó partnerekkel készült koprodukciónak száma, költségvetése és földrajzi eredete.

A program támogatásával kifejlesztett, létrehozott, forgalmazott és kevesebb nyelvhasználót számláló nyelveken készült audiovizuális alkotások száma.

A nagyobb piacokon folytatott, vállalkozások közötti reklámtevékenységek által elért személyek száma.

Szektorközi ág:

A megalakult transznacionális partnerségek száma és nagysága (a „kreatív innovációs labor” fellépés és a hírmédia ágazatot támogató, ágazatokon átívelő fellépésekre vonatkozó összetett mutató).

A programirodák által szervezett, a program népszerűsítését célzó események vagy tevékenységek száma.

A „kreatív innovációs labor” fellépés és a hírmédia ágazatot támogató, ágazatokon átívelő fellépések résztvevőinek száma, a női résztvevők arányának feltüntetésével.

III. MELLÉKLET

A MEDIA ÁG LOGÓJA

A MEDIA ág logója a következő:

Kreatív
Európa
MEDIA

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/819 RENDELETE**(2021. május 20.)****az Európai Innovációs és Technológiai Intézettről****(átdolgozás)****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 173. cikkének (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendeletét ⁽³⁾ jelentős mértékben módosították ⁽⁴⁾. Mivel további módosítások szükségesek, a rendeletet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.
- (2) Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) rendszeres időközönként végzett, független értékelései és a 294/2008/EK rendelet alkalmazása során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy jelentős változtatásokra van szükség az EIT modelljének és az annak alapjául szolgáló folyamatoknak a javításához. Ezenkívül az EIT időközi értékelése és előzetes hatásvizsgálata számos javításra szoruló területet azonosított, többek között a tudás- és innovációs közösségek (KIC-ek) finanszírozási modelljét, a KIC-ek helyi innovációs ökoszisztémákba való integrációját, a KIC-ek nyitottságát és átláthatóságát, valamint az EIT általi nyomon követést. Ez a rendelet lehetőséget kínál e kérdések kezelésére is.
- (3) Elsősorban a tagállamok feladata, hogy szilárd alapot tartsanak fenn az európai ipar, versenyképesség és innováció számára. Az innovációs kihívás természetéből és nagyságrendjéből adódóan azonban szükség van együttműködésben tett uniós szintű fellépésre is.
- (4) Az EIT a meglévő uniós és nemzeti szakpolitikák és kezdeményezések kiegészítésére jött létre a tudásháromszög – felsőoktatás, kutatás és innováció – Uniós-zerter történő integrációjának ösztönzésével.
- (5) Az EIT-nek hozzá kell járulnia az Unió és a tagállamok innovációs kapacitásának megerősítéséhez a társadalom előtt álló főbb kihívások kezelése érdekében, hozzájárulva ezáltal az Unió fenntartható gazdasági fejlődéséhez és versenyképességéhez.
- (6) Az EIT-nek a KIC-ek révén arra kell törekednie, hogy nyílt és átlátható módon Uniós-zerter megerősítse az innovációs ökoszisztémákat. E célkitűzés elérése érdekében az EIT-nek elő kell segítenie és fokoznia kell a különböző innovációs közösségek közötti kapcsolatépítést, integrációt és együttműködést, valamint elő kell mozdítania a szinergiákat közöttük Európa-zerter. Az EIT célja továbbá, hogy eredményeket mutasson fel az Unió stratégiai prioritásai tekintetében, és hozzájáruljon az uniós célkitűzések és szakpolitikák – többek között az európai zöld megállapodásról szóló 2019. december 11-i, az „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” (európai helyreállítási terv) című, 2020. május 27-i, az európai adatstratégiáról szóló, 2020. február 19-i, a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i és az új európai iparstratégiáról szóló, 2020. március 10-i bizottsági közleményben említett uniós célkitűzések és szakpolitikák –, valamint az Unió stratégiai autonómiájának elérésével kapcsolatos uniós célkitűzések és szakpolitikák megvalósításához, egy nyitott gazdaság megtartásával párhuzamosan. Továbbá az EIT-nek hozzá kell járulnia a globális kihívások – többek között az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak – kezeléséhez a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend (a továbbiakban: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrend) és az ENSZ Éghajlatváltozási

⁽¹⁾ HL C 47., 2020.2.11., 69. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2021. április 27-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2021. május 10-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

⁽⁴⁾ Lásd a II. mellékletet.

Keretegyezménye ⁽⁵⁾ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) keretében elfogadott Párizsi Megállapodás elveinek követésével, valamint ahhoz, hogy legkésőbb 2050-ig megvalósuljon a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdaság. Az átállás csak a kutatás és az innováció fellendítésével lesz lehetséges, ami kiemeli a kedvező feltételek és az európai tudásbázis, valamint kutatási és innovációs kapacitás bővítésére irányuló beruházások megerősítésének szükségességét, különösen a környezetbarát, éghajlatbarát technológiák és innovációk terén.

- (7) Az EIT-nek fokoznia kell a KIC-ek nyitottságát annak érdekében, hogy megerősítse az együttműködési kapcsolatokat, és szinergiákat hozzon létre a különböző innovációs közösségek között Európában, ezáltal elősegítve a földrajzi sokféleséget és a tehetségek cirkulációját.
- (8) Az EIT elsőbbséget élvező területeit és pénzügyi igényeit egy stratégiai innovációs tervben (a továbbiakban: innovációs terv), egy – a vonatkozó többéves pénzügyi keret lefedő – hétéves időszakra vonatkozóan kell meghatározni. Az innovációs tervet össze kell hangolni az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁶⁾ létrehozott Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogrammal (Horizont Európa), többek között az említett rendeletben meghatározott jelentéstételi, nyomonkövetési, értékelési és egyéb követelmények tekintetében, és annak figyelembe kell vennie a Horizont Európa stratégiai tervezését. Az innovációs tervnek szinergiákat kell kialakítania és előmozdítania a Horizont Európa egyéb részeivel, a többéves pénzügyi keret részét képező egyéb releváns uniós programokkal, valamint egyéb releváns uniós, nemzeti és regionális kezdeményezésekkel, szakpolitikákkal és eszközökkel, különösen azokkal, amelyek a kutatást és innovációt, az oktatást és készségfejlesztést, a fenntartható és versenyképes ipart, a vállalkozói készséget és a regionális fejlesztést támogatják. Tekintve az innovációs tervnek az uniós innovációs politika szempontjából való fontosságát, valamint az Unióra gyakorolt várható társadalmi és gazdasági hatást, az innovációs tervet az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak kell elfogadnia a Bizottság javaslata alapján. E bizottsági javaslatnak az EIT által biztosított hozzájárulásra kell alapulnia. Ezen hozzájárulást az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére kell bocsátani.
- (9) A Covid19-járvány kitörése nyomán kialakult válság súlyosan károsította a tagállamok egészségügyi és gazdasági rendszereit. A válságból eredő társadalmi, gazdasági, környezeti és technológiai hatások leküzdéséhez az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek együttműködésére lesz szükség. Az EIT-nek és a KIC-eknek rugalmasan kell reagálniuk a meglévő, valamint az új és váratlan kihívásokra és prioritásokra, és képesnek kell lenniük olyan intézkedések és kezdeményezések elfogadására, amelyek megfelelő támogatást nyújtanak ökoszisztémáiknak. Így különösen az EIT-nek és a KIC-eknek hozzá kell járulniuk a Covid19-válság hatásainak kezeléséhez szükséges innovációs erőfeszítésekhez, összhangban az európai zöld megállapodás, az európai helyreállítási terv, az új európai iparstratégia és a fenntartható fejlődési célok prioritásaival, ugyanakkor szinergiát kell biztosítaniuk egyéb uniós kezdeményezésekkel és partnerségekkel.
- (10) Az (EU) 2021/695 rendelettel összhangban az EIT tevékenységeinek kezelniük kell a hosszú távú stratégiai kihívásokat, különösen a transz- és interdiszciplináris területeken, beleértve azon nem technológiai jellegű innovatív megoldások fejlesztését, amelyek szükséges kiegészítői a technológiára összpontosító innovációs tevékenységeknek. Eközben az EIT-nek elő kell mozdítania a civil társadalommal, a kutatást végző szervezetekkel, az innovációs központokkal, a kis- és középvállalkozásokkal (kkv-k), a felsőoktatási intézményekkel és az ipar képviselőivel folytatott rendszeres párbeszédet.
- (11) Az EIT-nek – a KIC-ek révén – előnyben kell részesítenie a felsőoktatási, a kutatási és innovációs és a vállalkozói tevékenységeinek üzleti környezetbe helyezését és kereskedelmi alkalmazását, továbbá támogatnia kell a felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozói kapacitását, valamint innovatív vállalkozások létrehozását és fejlesztését, kiegészítve az Európai Innovációs Tanácsot (EIC), valamint a Horizont Európa egyéb releváns részeit és az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁷⁾ létrehozott InvestEU programot.

⁽⁵⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL 170., 2021.5.12., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

- (12) Az EIT-nek a felsőoktatási intézmények, kutatást végző szervezetek, vállalkozások – többek között kkv-k és köztulajdonban álló vállalkozások –, valamint helyi hatóságok, szociális vállalkozások, releváns nonprofit szervezetek és egyéb érdekelt felek kiválóságra épülő, intézményesített európai partnerségein keresztül kell működnie. Tekintve egyes vállalkozások innovatív jellegét az általuk kínált árukkal vagy szolgáltatásokkal, szervezeti felépítésükkel vagy az általuk alkalmazott termelési módszerekkel kapcsolatban, törekedni kell a szociális vállalkozói készség előmozdítására, valamint a kkv-knak és a szociális vállalkozásoknak az aktív részvételüket biztosító szorosabb bevonására. Ezeknek a partnerségeknek arra kell törekedniük, hogy egyéb köz- és magánforrásokból származó pénzeszközök mozgósítása révén pénzügyileg fenntarthatóvá váljanak, és hogy új releváns partnerek lehető legszélesebb körét vonzzák és vonják be. Ezeket az igazgatótanácsnak kell KIC-ekké kiválasztania és kijelölnie az innovációs tervben meghatározott kiemelt területeknek és menetrendnek megfelelően, figyelembe véve a Horizont Európa stratégiai tervezésében meghatározott prioritásokat, valamint foglalkozva a felmerülő globális és társadalmi kihívásokkal. A partnerségeket versenyalapú, nyílt, átlátható és kiválóságon alapuló eljárással kell kiválasztani e rendelettel és az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott, az európai partnerségek kiválasztására vonatkozó kritériumokkal összhangban. Az első ilyen KIC-nek – amelyet a lehető leghamarabb, 2022-ben vagy 2023-ban el kell indítani – a kulturális és kreatív ágazatokhoz és iparágakhoz, a második ilyen KIC-nek pedig – amelyet 2026-ban kell elindítani – a vízi, tengeri és tengerparti ágazatokhoz és ökoszisztémákhoz kell kapcsolódnia.
- (13) Figyelembe véve a KIC-ek sajátosságát, létrehozásukra vonatkozóan – a Horizont Európa részvételi és terjesztési szabályaitól eltérő – különös minimumfeltételeket kell meghatározni. Hasonlóképpen, adott esetben konkrét szabályokra lehet szükség a hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységekkel kapcsolatban a tulajdonjogra, a hozzáférési jogokra, a hasznosításra és a terjesztésre vonatkozóan.
- (14) Az igazgatótanácsnak irányítania kell és nyomon kell követnie az EIT tevékenységeit, valamint felelnie kell a KIC-ek kiválasztásáért, kijelöléséért, finanszírozásáért, nyomon követéséért és tevékenységeik értékeléséért, az (EU) 2021/695 rendelettel és az innovációs tervvel összhangban. Az igazgatótanács tagjainak kinevezésekor a Bizottságnak biztosítania kell a felsőoktatás, a kutatás, az innováció vagy az üzleti élet területén tapasztalattal rendelkező személyek kiegyensúlyozott képviseletét, valamint a nemek közötti egyensúlyt és a földrajzi lefedettséget, a kiválóságot alkalmazva vezérelvéként.
- (15) Az EIT-nek meg kell szerveznie az egyes KIC-ek teljesítményének, eredményeinek és hatásának folyamatos nyomon követését és időszakos külső értékelését, ideértve a KIC-ek pénzügyi fenntarthatóság, költséghatékonyság, valamint az új tagok felé való nyitottság megvalósítása terén elért eredményeit. Ezen értékelések magukban kell, hogy foglalják a partnerségi megállapodás első három évére és az esetleges meghosszabbítást követő három évre kiterjedő időközi felülvizsgálatokat, a partnerségi megállapodás hetedik évének vége előtt elvégzett átfogó értékeléseket, valamint a partnerségi megállapodás lejártá előtt elvégzett végső felülvizsgálatokat. Az igazgatótanácsnak adott esetben korrekciós intézkedéseket kell hoznia a KIC-ek tekintetében.
- (16) Az EIT-nek rendszeresen tájékoztatnia kell a tagállami képviselők csoportját az EIT és a KIC-ek teljesítményéről, elért eredményeiről és tevékenységeiről, az azok nyomon követéséből és értékeléséből fakadó eredményekről, valamint teljesítménymutatóikról és korrekciós intézkedéseikről. A tagállami képviselők csoportjának stratégiaileg fontos kérdésekben tanácsot kell adnia az igazgatótanácsnak és az igazgatóknak, valamint meg kell osztania tapasztalatait az EIT-vel és a KIC-ekkel, és tanácsot kell adnia nekik. Az EIT-nek kell megszerveznie a tagállami képviselők csoportjának üléseit.
- (17) A versenyképesség támogatása és az európai gazdaság vonzerejének, valamint innovációs és vállalkozói kapacitásának megerősítése érdekében az EIT-nek, valamint a KIC-eknek képesnek kell lenniük arra, hogy vonzást gyakoroljanak a partnerszervezetekre, kutatókra és hallgatókra az egész Unióból, az Unió legkülső régióit is ideértve, és azon túlról is, többek között mobilitásuk ösztönzése révén is.
- (18) Az EIT és a KIC-ek közötti viszony partnerségi megállapodásokon és vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokon kell, hogy alapuljon, amelyek meg fogják határozni a KIC-ek jogait és kötelezettségeit, és az EIT teljesítményalapú pénzügyi hozzájárulását a KIC-ekhez. A KIC-ekre nehezedő adminisztratív terhek csökkentése és a több hosszú távú tervezési erőforrás és tevékenység biztosítása érdekében az EIT-nek legfeljebb három évre szóló többéves, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokat, vagy amennyiben ez megfelelőbbnek

minősül, éves, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokat kell kötnie a KIC-ekkel. Az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁸⁾ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) eltérve az EIT számára lehetővé kell tenni, hogy először hétéves időtartamra kössön ilyen partnerségi megállapodást, és azt a pozitív teljesítmény, valamint az időközi felülvizsgálat pozitív eredményeinek, és a KIC átfogó értékelése pozitív eredményeinek függvényében egy további hétéves időtartamra meghosszabbítsa. A partnerségi megállapodás lejártát követően az EIT és a KIC együttműködési megállapodást köthet az aktív együttműködés fenntartása céljából.

- (19) A felsőoktatást a tudásháromszög szerves, de gyakran hiányzó elemeként támogatni kell. A részt vevő felsőoktatási intézményeknek és szakképző intézményeknek a KIC-eken keresztül kell oklevelet és diplomát kiadniuk a nemzeti szabályoknak és akkreditációs eljárásoknak megfelelően. Az EIT és a KIC-ek közötti partnerségi megállapodásoknak, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásoknak és együttműködési megállapodásoknak rendelkezniük kell arról, hogy ezeket az okleveleket és diplomákat EIT-okleveleknek és -diplomáknak is nevezzék. Továbbá, az EIT-nek meg kell erősítenie az EIT-védjeggyel ellátott oklevelek és diplomák népszerűsítését annak érdekében, hogy növelje azok elismerését az EIT-közösségen kívül, és kiterjessze azok alkalmazását az egész életen át tartó tanulási programokra, a szakképzésre, valamint a képzési, átképzési és továbbképzési programokra. Az EIT-nek – a 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽⁹⁾ összhangban – tevékenységein és munkáján keresztül elő kell segítenie a diákok, kutatók és alkalmazottak mobilitását, és lehetőségeket kell biztosítani az egész életen át tartó tanulásra, a mentorálásra és a tanácsadásra.
- (20) Megfelelő rendelkezéseket kell hozni az EIT felelősségének, nyitottságának és átláthatóságának biztosítására. Az EIT alapszabályában megfelelő szabályokat kell meghatározni irányítására és működésére vonatkozóan.
- (21) Az EIT-nek jogi személyiséggel kell rendelkeznie, valamint működési autonómiájának és nemzeti hatóságoktól és külső nyomástól való függetlenségének biztosítása érdekében magának kell kezelnie költségvetését, amelynek bevételei között többek között az Unió hozzájárulásának is szerepelnie kell.
- (22) A várakozások szerint az ipari, a pénzügyi és a szolgáltatási ágazat jelentős mértékben hozzá fog járulni a KIC-ek költségvetéséhez. A KIC-eknek törekedniük kell különösen a magánforrásokból és a tevékenységeikből származó bevételekből származó hozzájárulások arányának maximalizálására, valamint a pénzügyi fenntarthatóság elérésére és megvalósítására, legkésőbb az EIT által nyújtott 15 éves pénzügyi támogatás lejártá előtt. A KIC-eknek és partnerszervezeteiknek a nyilvánosság tudomására kell hozniuk, hogy tevékenységüket az EIT keretében végzik, valamint, hogy az Unió általános költségvetéséből pénzügyi hozzájárulásban részesülnek. Továbbá a finanszírozásban részesülő projektekre és a finanszírozás elosztására vonatkozó információk nyilvánosságra hozatala révén növelni kell a finanszírozás átláthatóságát.
- (23) Az Unió általános költségvetését terhelő uniós pénzügyi hozzájárulásra az uniós költségvetési eljárást kell alkalmazni. Az elszámolások ellenőrzését a Számvevőszék végzi a költségvetési rendelettel összhangban.
- (24) Az EIT mindent meg kell, hogy tegyen annak érdekében, hogy elősegítse a többéves pénzügyi keret időszakai közötti zökkenőmentes átmenetet, különösen a folyamatban lévő tevékenységek tekintetében.
- (25) Az EIT bevételének részét kell, hogy képezze a Horizont Európa pénzügyi hozzájárulásából származó uniós hozzájárulás. Az említett bevételnek részét képezheti egyéb magán- és közfinanszírozásból származó hozzájárulás is.
- (26) Az EIT a költségvetési rendelet 70. cikkében foglaltak értelmében az Unió által létrehozott szerv, és pénzügyi szabályzatát ennek megfelelően kell elfogadnia. Következésképpen az EIT-re alkalmazni kell az (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

⁽¹⁰⁾ A Bizottság (EU) 2019/715 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 18.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés és az Euratom-Szerződés keretében létrehozott és az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. cikkében említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatról (HL L 122., 2019.5.10., 1. o.).

- (27) Az EIT-nek a megelőző naptári évben folytatott tevékenységeiről és a műveletek eredményeiről konszolidált éves tevékenységi jelentést kell elfogadnia. Továbbá, az EIT-nek az innovációs terv alapján és pénzügyi szabályzatának megfelelően egységes programozási dokumentumot kell készítenie az éves és többéves programozás keretében tervezett kezdeményezéseiről, lehetővé téve az EIT számára, hogy reagáljon a kutatás, a társadalom, a technológia, a felsőoktatás, az innováció és egyéb jelentős területeken jelentkező külső és belső fejleményekre. Ezt az egységes programozási dokumentumot tájékoztatásul továbbítani kell az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.
- (28) Létrehozása óta az EIT kihasználta személyzete szakértelmét. A 294/2008/EK rendelet értelmében alkalmazandó jogi keret miatt azonban néhány alkalmazotti szerződés a megújítás lehetősége nélkül lejárt. Annak érdekében, hogy a jövőben elkerülhető legyen egy ilyen helyzet, és tekintve az EIT tevékenységeinek sikeréhez szükséges emberi szakértelem fontosságát, az EIT elsődleges érdeke, hogy az alkalmazandó jogi kereten belül minden erőfeszítést megtegyen a képzett személyzet vonzása és megtartása érdekében.
- (29) Helyénvaló, hogy a Bizottság független, külső értékeléseket kezdeményezzen az EIT – ideértve a KIC-ek révén irányított tevékenységeket is – működéséről, különösen az innovációs terv elkészítése céljából. Az említett értékelések meg kell, hogy vizsgálják, hogy az EIT miként teljesíti küldetését és célkitűzéseit, és le kell fedniük az EIT és a KIC-ek tevékenységeit. Értékelniük kell az EIT uniós hozzáadott értékét, az Unió-szerzte kifejtett hatást és a regionális innovációs program (RIS) tevékenységeinek hatását, a nyitottságot, az eredményességet, a hatékonyságot, a tájékoztatási tevékenységeket, a kommunikációt, a láthatóságot, az eredmények terjesztését, a végrehajtott tevékenységek relevanciáját, valamint azt, hogy azok összhangban vannak-e a vonatkozó uniós és nemzeti szakpolitikákkal, és kiegészítik-e azokat, ideértve a Horizont Európa egyéb részeivel való szinergiákat is. Ezen értékeléseknek be kell épülniük a Horizont Európának az (EU) 2021/695 rendelettel összhangban a Bizottság által végzett értékeléseibe.
- (30) Az EIT-nek mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy észszerűsítse az egyes KIC-ek struktúrájához kapcsolódó terminológiát az EIT további egyszerűsítése és felismerhetőségének növelése érdekében.
- (31) Az európai innovációs egyenlőtlenségek kezeléséhez való hozzájárulás érdekében az EIT-nek – különösen az innovációs tervben részletesebben meghatározott RIS révén – támogatnia kell az országok és régiók innovációs kapacitását, törekednie kell az innovációs ökoszisztémák megerősítésére a globális kihívások kezelése és az új partnerszervezetek KIC-ekbe történő integrálása érdekében.
- (32) Az innovációt elősegítő szervezetként eljáró KIC-eknek figyelembe kell venniük a tagállamok intelligens szakosodási stratégiáinak prioritásait, és növelniük kell innovációs kapacitásukat azáltal, hogy teljes mértékben tükrözik a regionális kapacitásokat és erősségeket, lehetőségeket, gyengeségeket, valamint a helyi szereplőket és ezek tevékenységeit és piacait.
- (33) Elengedhetetlen az erős szinergiák előmozdítása az EIT és az EIC között. A KIC-eknek – az EIC-vel szoros szinergiában, ugyanakkor az átfedéseket elkerülve – ösztönözniük kell innovatív vállalkozások létrehozását, az EIT kedvezményezettjei számára pedig lehetővé kell tenni, hogy a KIC-ek által nyújtott szolgáltatások mellett kiegészítő támogatásért pályázzanak az EIC-eszközökhöz. Így különösen a KIC-ek által támogatott, nagy növekedési potenciállal rendelkező induló vállalkozások számára az (EU) 2021/695 rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban egyszerűbb és ezáltal gyorsabb hozzáférést kell biztosítani az EIC-intézkedésekhez, hogy segítsék őket a gyors növekedésben, míg az EIC-kedvezményezetteknek részesülniük kell az EIT által biztosított támogatási programok előnyeiből. Az elszigeteltség elkerülése, illetve a szinergiák és az együttműködés erősítése érdekében az EIT-nek és az EIC-nek kölcsönös és szisztematikus információcserét kell előírnia. Az igazgatótanács számára lehetővé kell tenni, hogy adott esetben megfigyelőként meghívhassa üléseire az EIC-testület tagjait.
- (34) Az EIT és a KIC-ek tevékenységeinek az (EU) 2021/695 rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban történő folytonosságának biztosítása érdekében e rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie, és e rendelet bizonyos rendelkezéseit visszamenőleges hatállyal, 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (35) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és azok terjedelmük és transznacionális jellegük miatt uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

E rendelet létrehozza az Európai Innovációs és Technológiai Intézetet (EIT).

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „innováció”: az a folyamat, beleértve annak eredményét is, amelynek során a társadalmi, gazdasági vagy környezeti igényekre és keresletre válaszul új ötletek születnek, és ezáltal új termékek, eljárások, szolgáltatások vagy üzleti, szervezési és társadalmi modellek jönnek létre, amelyeket sikeresen bevezetnek egy meglévő piacra, vagy amelyek képesek új piacokat létrehozni, és amelyek értéket teremtenek a társadalom számára;
2. „tudományos és innovációs közösség” vagy „KIC”: az innovációs folyamatban részt vevő felsőoktatási intézmények, kutatást végző szervezetek, vállalkozások és egyéb érdekelt felek közötti, az (EU) 2021/695 rendeletben említettek szerinti nagy méretű intézményesített európai partnerség, amely az EIT feladatainak megvalósítása és az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott célkitűzések eléréséhez való hozzájárulás céljából közép- és hosszú távú közös innovációs tervezésen alapuló stratégiai hálózatot képez, annak jogi formájától függetlenül;
3. „helymegosztási központ”: nyílt és átlátható módon létrehozott fizikai központ, amely előmozdítja a tudásháromszög szereplői közötti kapcsolatokat és aktív együttműködést, és a tudáscsere fókuszpontjaként szolgál, és amelyen keresztül a KIC-ek partnerei hozzáférhetnek a közös célkitűzéseik megvalósításához szükséges létesítményekhez és szakértelemhez;
4. „RIS-központ”: egy KIC által létrehozott és a KIC struktúrájának részét képező fizikai központ egy tagállamban vagy egy, a RIS által megcélzott társult országban, amely fókuszpontként szolgál a KIC tevékenységeihez, valamint a tudásháromszög helyi szereplőinek mozgósításához és a KIC tevékenységeibe való bevonásához;
5. „partnerszervezet”: olyan jogalany, amely tagja valamely KIC-nek, és amely különösen a következőkből állhat: felsőoktatási intézmények, szakképző intézmények, kutatást végző szervezetek, közintézmények, köz- vagy magántulajdonban álló vállalkozások, pénzügyi intézmények, regionális és helyi hatóságok, alapítványok és nonprofit szervezetek;
6. „kutatást végző szervezet”: olyan közjogi vagy magánjogi jogalany, amely egyik fő céljaként kutatást vagy technológiai fejlesztést végez;
7. „felsőoktatási intézmény”: egyetem vagy bármely olyan felsőoktatási intézmény – függetlenül annak a nemzeti összefüggésben használt megnevezésétől –, amely a nemzeti jognak vagy gyakorlatnak megfelelően különösen mesteri vagy doktori oklevelet vagy diplomát ad;
8. „EIT-közösség”: az EIT, valamint az EIT támogatásában vagy pénzügyi hozzájárulásában részesült vagy részesülő magánszemélyek és jogalanyok aktív közössége;
9. „stratégiai innovációs terv” vagy „innovációs terv”: az a dokumentum, amely meghatározza az EIT kiemelt területeit és stratégiáját a jövőbeli kezdeményezések tekintetében, az innováció terén az EIT legjobb hozzáadott érték megteremtésére való képességét, az EIT célkitűzéseit, kulcsfontosságú intézkedéseit, működési módját, várt eredményeit és hatását, valamint a Horizont Európa és a többéves pénzügyi keret időszakára szükséges forrásokra vonatkozó becslést;
10. „regionális innovációs program” vagy „RIS” (Regional Innovation Scheme): olyan program, amely az innovációs tervben említett európai innovációs eredménytáblában „méréselt” vagy „szerény” innovátorként besorolt országok (és ezen országok régiói), valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikke értelmében vett legkülső régiók tudásháromszögének és innovációs kapacitásának integrációját mozdítja elő, különösen új partnerek KIC-ekbe vonzásával és integrálásával, valamint a regionális különbségek áthidalásával, enyhítve ezáltal az innovációs szakadékokot;

11. „az érdekelt felek fóruma”: az uniós intézmények, nemzeti, regionális és helyi hatóságok képviselői, az üzleti élet, a felsőoktatás, a kutatás terén tevékenykedő érdekképviseleti szervezetek és egyedi szervezetek, társulások, civil szervezetek és klaszterszervezetek, valamint az egész tudásháromszögből az egyéb érdekelt felek számára nyitva álló platform;
12. „KIC üzleti terv”: a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodáshoz csatolt, legfeljebb hároméves időszakot lefedő dokumentum, amely leírja a KIC célkitűzéseit, megvalósításuk módját, a várt eredményeket, a tervezett hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységeket, valamint a kapcsolódó pénzügyi szükségleteket és forrásokat, beleértve a pénzügyi fenntarthatóság elérésére és a KIC új, az egész Unióból származó partnerek előtti nyitottságának növelésére irányuló intézkedéseket is;
13. „hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységek”: partnerszervezetek által a KIC üzleti tervvel összhangban végrehajtott olyan tevékenységek, amelyek hozzájárulnak a felsőoktatás, a kutatás és az innováció tudásháromszögének integrációjához, ideértve a KIC-ek létrehozással, igazgatással és koordinálással kapcsolatos tevékenységeit is, valamint hozzájárulnak az EIT általános célkitűzéseiseihez;
14. „KIC-ek közötti tevékenységek”: azok a tevékenységek, amelyek célja a KIC-ek közötti együttműködés és szinergiák fokozása, interdiszciplinárisabb megközelítés előmozdítása, valamint a kritikus tömeg megteremtése a KIC-ek körében a közös érdekű kérdések kezelése érdekében;
15. „együttműködési megállapodás”: az EIT és valamely KIC között létrejött megállapodás, amelynek célja, hogy a KIC a partnerségi megállapodás lejártá után is aktív tagja maradjon az EIT-közösségnek, és amely egyes magas uniós hozzáadott értékkel bíró egyes konkrét tevékenységek és transznacionális tevékenységek tekintetében tartalmazza az EIT versenypályázati felhívásaihoz való hozzáférés feltételeit;
16. „pénzügyi fenntarthatóság”: egy adott KIC azon képessége, hogy a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységeit az EIT hozzájárulásaitól függetlenül finanszírozza.

3. cikk

Küldetés és célkitűzések

(1) Az EIT küldetése az, hogy az Unió és a tagállamok innovációs kapacitásának megerősítésével hozzájáruljon a fenntartható uniós gazdasági növekedéshez és versenyképességhez a társadalom előtt álló jelentős kihívások kezelése érdekében. Ezt azzal éri el, hogy előmozdítja a szinergiákat, az integrációt és az együttműködést a legmagasabb színvonalú felsőoktatás, kutatás és innováció között, többek között a vállalkozói készség fokozása révén, nyitott és átlátható módon erősítve ezzel az innovációs ökoszisztémákat Unió-szerte. Az EIT eredményeket mutat fel az Unió stratégiai prioritásai tekintetében is, továbbá hozzájárul az uniós célkitűzések és szakpolitikák – többek között az európai zöld megállapodás, az európai helyreállítási terv, az európai adatstratégia, a fenntartható és digitális Európát szolgáló kkv-stratégia és az új európai iparstratégia –, valamint az Unió stratégiai autonómiájának elérésével kapcsolatos uniós célkitűzések és szakpolitikák megvalósításához, egy nyitott gazdaság megtartásával párhuzamosan. Továbbá a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a Párizsi Megállapodás elveinek követése révén az EIT hozzájárul a globális kihívások – többek között a fenntartható fejlődési célok – kezeléséhez, és a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdaság legkésőbb 2050-ig történő megvalósításához.

(2) A 2021–2027-es költségvetési időszakban az EIT hozzájárul a Horizont Európa általános és egyedi célkitűzéseinek megvalósításához, teljes mértékben figyelembe véve annak stratégiai tervezését.

4. cikk

Stratégiai innovációs terv

(1) Az innovációs terv meghatározza az EIT elsőbbséget élvező területeit és stratégiáját az érintett hétéves időszakra vonatkozóan, összhangban a Horizont Európának az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott célkitűzéseivel és prioritásaival, továbbá tartalmazza az EIT várható társadalmi-gazdasági hatásának, tájékoztatási tevékenységeinek és a legjobb innovációs hozzáadott érték létrehozására irányuló képességének értékelését. Az innovációs tervet össze kell hangolni az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott jelentéstételi, nyomonkövetési és értékelési, valamint egyéb követelményekkel, továbbá az innovációs tervnek figyelembe kell vennie az EIT e rendelet 20. cikkében említett folyamatos nyomon követésének és időszakos független értékelésének az eredményeit.

(2) Az innovációs tervnek figyelembe kell vennie a Horizont Európa stratégiai tervezését, biztosítva az említett program kihívásaival való összhangot, valamint az (EU) 2021/695 rendelettel létrehozott Európai Innovációs Tanáccsal (EIC) való kiegészítő jelleget, továbbá megfelelő szinergiákat és kiegészítő jelleget kell teremtenie és előmozdítania az EIT tevékenységei és egyéb releváns uniós, nemzeti és regionális programok között, amelyek támogatják a kutatást és az innovációt, az oktatást és a készségfejlesztést, a fenntartható és versenyképes ipart, a vállalkozói készséget és a regionális fejlődést.

(3) Az innovációs terv – az EIT jövőbeli működésére, hosszú távú fejlesztésére és finanszírozására tekintettel – becslést tartalmaz a pénzügyi igényekre és forrásokra vonatkozóan. Emellett egy, a vonatkozó többéves pénzügyi keret időszakát lefedő indikatív pénzügyi tervet is tartalmaz.

(4) Az EIT a meglévő KIC-ekkel folytatott konzultációt követően és azok véleményének figyelembevételével hozzájárulást készít az innovációs tervről szóló bizottsági javaslatához, és benyújtja azt a Bizottságnak. Az EIT hozzájárulását nyilvánosságra kell hozni.

(5) Az innovációs tervet a Bizottság javaslata alapján az EUMSZ 173. cikke (3) bekezdésének megfelelően az Európai Parlament és a Tanács fogadja el.

5. cikk

Az EIT szervei és a tagállami képviselők csoportja

(1) Az EIT szervei az ebben a bekezdésben meghatározott szervek.

Az igazgatótanács a felsőoktatás, a kutatás, az innováció vagy az üzleti élet területén bizonyított tapasztalattal rendelkező, vezető pozíciót betöltő személyekből áll. Az igazgatótanács felel az EIT tevékenységeinek irányításáért és nyomon követéséért, a KIC-ek kiválasztásáért, kijelöléséért, finanszírozásáért, nyomon követéséért és értékeléséért – ideértve a megfelelő korrekciós intézkedések meghozatalát is a KIC-ek alulteljesítése esetén –, valamint az egyéb stratégiai döntésekért. Az igazgatótanács kiválasztása során figyelembe kell venni a nemek közötti és a földrajzi egyensúly kritériumait. Az igazgatótanács a tagjai közül megválasztja elnökét.

A végrehajtó bizottság a tudásháromszög mindhárom elemét képviselő kiválasztott tagokból és az igazgatótanács elnökéből áll. A végrehajtó bizottság segíti az igazgatótanácsot feladatai ellátásában, és az igazgatóval együttműködésben előkészíti az igazgatótanács üléseit.

Az igazgatót az igazgatótanács nevezi ki. Az igazgató jár el az EIT törvényes képviselőjeként és felel az igazgatótanács határozatainak végrehajtásáért, valamint az EIT műveleteiért és napi irányításáért.

A belső ellenőrzési szerv teljesen függetlenül és a vonatkozó nemzetközi normákkal összhangban működik. A belső ellenőrzési szerv a pénzügyi és adminisztratív vezetéssel, az EIT-n belüli ellenőrzési struktúrákkal, valamint a KIC-ekkel való pénzügyi kapcsolatok szervezésével kapcsolatban, továbbá az igazgatótanács által kért bármely egyéb kérdésben tanácsaival segíti az igazgatótanácsot és az igazgatót.

(2) Az EIT szerveivel kapcsolatos részletes rendelkezéseket az EIT alapszabálya határozza meg, amelyet az I. melléklet tartalmaz.

(3) Létrejön a tagállami képviselők csoportja.

A tagállami képviselők csoportja az egyes tagállamok és társult országok egy-egy képviselőjéből áll.

A tagállami képviselők csoportja a következőkkel kapcsolatban ad tanácsot az igazgatótanácsnak és az igazgatónak:

- a) az EIT és a KIC-ek közötti partnerségi megállapodások meghosszabbítása vagy megszüntetése az I. melléklet 3. szakaszának 6. pontjában említettek szerint;
- b) együttműködési megállapodás megkötése az egyes KIC-ekkel az I. melléklet 3. szakaszának 6. pontjában említettek szerint; és
- c) az a) és b) pontban említettektől eltérő, az EIT-re vonatkozó, stratégiaileg fontos kérdések, megosztva az ezzel kapcsolatos tapasztalatokat.

A tagállami képviselők csoportja tanácsot ad a KIC-eknek, és megosztja velük a tapasztalatait.

A tagállami képviselők csoportját rendszeresen tájékoztatni kell az EIT és a KIC-ek teljesítményéről, elért eredményeiről és tevékenységeiről, azok nyomon követésének és értékelésének eredményeiről, valamint teljesítménymutatóikról és korrekciós intézkedéseikről. Ezekről a tagállami képviselők csoportja véleményt nyilvánít.

A tagállami képviselők csoportja elősegíti az EIT és a KIC-ek tevékenységei és a nemzeti programok és kezdeményezések közötti megfelelő szinergiákat és kiegészítő jelleget, ezen belül a KIC-tevékenységek esetleges nemzeti társfinanszírozását is.

6. cikk

Feladatok

A 3. cikkben meghatározott küldetés és célkitűzések elérése érdekében az EIT legalább a következőket végzi:

- a) az innovációs tervnek megfelelően meghatározza fő prioritásait és tevékenységeit, és azokat az (EU) 2021/695 rendelet alkalmazandó rendelkezéseivel összhangban végrehajtja;
- b) nyitottságot biztosít a lehetséges új partnerszervezetek irányába, és figyelemfelkeltő tevékenységet folytat a körükben, különösen a kkv-k és a kialakulóban lévő kiválósági központok körében Unió-szerte, többek között a RIS révén, a meglévő információs hálózatokra és struktúrára építve, és elősegíti a tevékenységeiben való részvételüket;
- c) a 9. cikknek megfelelően KIC-eket választ és jelöl ki, és partnerségi megállapodások és vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodások révén meghatározza a KIC-ek jogait és kötelezettségeit, megfelelő minőségellenőrzési intézkedésekkel, tevékenységeik folyamatos nyomon követésével és a 11. cikkel összhangban tevékenységeik időszakos külső értékelésével felügyeli a KIC-eket és megfelelő támogatást és stratégiai iránymutatást nyújt számukra, és adott esetben korrekciós intézkedéseket hoz;
- d) irányítja a RIS végrehajtását, többek között a RIS-központok KIC-ek általi megvalósítása révén;
- e) megfelelő szintű koordinációt biztosít a KIC-ek között, segíti a köztük folyó kommunikációt és tematikus együttműködést, valamint a KIC-ek közötti tevékenységekre és közös szolgáltatásokra vonatkozó pályázati felhívásokat indít;
- f) biztosítja az EIT-védjeggyel ellátott oklevelek és diplomák KIC-ek általi széles körű végrehajtását, megerősíti az EIT-közösségen kívüli előmozdításukat, és kiterjeszti azokat az egész életen át tartó tanulás programjaira;
- g) elősegíti a tudásháromszög integrációjára irányuló bevált gyakorlatok terjesztését – így a KIC-ek között, illetve Unió-szerte, többek között a RIS révén – a közös innovációs és tudásátadási kultúra fejlesztése céljából, továbbá hogy tájékoztatási tevékenységek révén ösztönözze a KIC-ek nyitottságát az új tagok felé;
- h) előmozdítja az EIT-közösségből fakadó eredmények és lehetőségek széleskörű terjesztését, kommunikációját és hasznosítását az EIT ismertségének, láthatóságának és ismeretének Unió-szerte történő növelése, valamint az EIT-közösség tevékenységeiben való részvétel ösztönzése érdekében;
- i) támogatja a KIC-eket az egyéb köz- és magánforrásokból származó pénzeszközök mobilizálására irányuló eredményes pénzügyi fenntarthatósági stratégia kidolgozásában;
- j) kiválóságot mozdít elő a felsőoktatás, a kutatás és az innováció terén, különösen azáltal, hogy előmozdítja a KIC-eket mint kiváló innovációs partnereket;
- k) ágazatokon átívelő módon támogatja az innovációval kapcsolatos multidiszciplináris megközelítéseket, többek között a technológiai, szociális és nem technológiai megoldások, a beépített fenntarthatóság és klímasemlegesség, a szervezeti megközelítések, a vállalkozói készségekre való összpontosítás és új üzleti modellek integrációján keresztül;
- l) biztosítja az EIT tevékenységei és egyéb uniós programok között a szinergiákat és adott esetben a kiegészítő jelleget, az (EU) 2021/695 rendelettel összhangban;
- m) előmozdítja a KIC-ek közötti eszmecserét, valamint a szakértelem és a know-how cseréjét és terjesztését a szellemi tulajdon-jogok innovatív modelljeivel kapcsolatban a tudásátadás és -terjesztés céljából, mind a KIC-ek összefüggésében, mind szélesebb körben, Unió-szerte;
- n) biztosítja a szükséges támogatást és előmozdítja a szinergiákat a KIC-ekkel az innovatív megoldások fejlesztéséhez;
- o) legalább két évente megszervezi az érdekelt felek fórumának rendszeres üléseit az EIT tevékenységeinek, tapasztalatainak, a bevált gyakorlatoknak és az Unió innovációs, kutatási és oktatási szakpolitikáikhoz és célkitűzéseikhez, illetve adott esetben egyéb uniós szakpolitikákhoz és célkitűzésekhez való hozzájárulásának megosztása és megvitatása céljából, valamint hogy lehetőséget adjon az érdekelt feleknek véleményük kifejtésére;

- p) évente legalább kétszer megszervezi a tagállami képviselők csoportjának ülését az érdekelt felek fórumának üléseitől függetlenül;
- q) elősegíti az EIT-közösség megosztott szolgáltatási létesítményeinek létrehozását;
- r) ösztönzi a RIS-központok és tagállamokban működő helymegosztási központok közötti kapcsolatépítést idővel annak érdekében, hogy megkönnyítse együttműködésüket az EIT-közösségen belül és a helyi innovációs ökoszisztémákkal;
- s) nyomon követi a KIC-ek által a tagszervezeteik – különösen a felsőoktatási intézmények, a szakképző intézmények, a kkv-k és az induló vállalkozások – vállalkozói és innovációs kapacitásának fejlesztése érdekében elvégzendő tevékenységek végrehajtását, valamint azoknak az innovációs ökoszisztémákba való integrációját Uniószerthe, a tudásháromszögön alapuló megközelítéssel összhangban;
- t) a Bizottsággal együttműködve, és a KIC-ekkel folytatott konzultációt követően kísérleti kezdeményezést alakít ki, indít és koordinál, amely támogatja a felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozói kapacitásait, valamint az innovációs ökoszisztémákba való integrációjukat (kísérleti felsőoktatási kezdeményezés), amelyet a KIC-eknek kell végrehajtaniuk.

7. cikk

KIC-ek

- (1) A KIC-ek legalább a következőket végzik:
 - a) uniós hozzáadott értéket képviselő innovációs tevékenységek és befektetések – ideértve az innovatív induló vállalkozások létrehozásának és az innovatív vállalkozások fejlesztésének az EIC-vel és az InvestEU programmal kiegészítő jelleggel végzett elősegítését is –, amelyek teljes körűen integrálják a felsőoktatási és a kutatási dimenziókat a kritikus tömeg elérése érdekében, valamint ösztönzik az eredmények széles körű terjesztését és hasznosítását;
 - b) az alapvető fontosságú gazdasági, környezeti és társadalmi kérdések területén folytatott, az uniós és nemzeti kutatásban gyökerező eredményeket felhasználó, innováció-központú kutatás, kísérletezés, prototípus-készítés és -bemutatás, amely lehetőséget kínál az Unió nemzetközi versenyképességének megerősítésére és az európai társadalom előtt álló jelentős kihívások, többek között az egészségügyi és a digitális piaci kihívások megoldásainak feltárására;
 - c) oktatás és képzés, különösen mesteri és doktori szinten, valamint szakmai továbbképző tanfolyamok olyan területeken, amelyek potenciálisan megfelelnek a jövőbeni európai társadalmi-gazdasági és társadalmi-ökológiai igényeknek, és amelyek bővítik az Unió tehetségalapját, elősegítik az innovációhoz kapcsolódó készségek fejlesztését, a vezetői és vállalkozói készségek javítását, a kutatók és a hallgatók mobilitásának fokozását, és ösztönzik az EIT oktatási és képzési tevékenységeinek – többek között az EIT-védjeggyel ellátott oktatási és képzési tevékenységek – résztvevői közötti tudásmegosztást, mentorálást és hálózatépítést;
 - d) a kísérleti felsőoktatási kezdeményezés részét képező intézkedések, azzal a céllal, hogy a felsőoktatási intézményeket jobban integrálják az innovációs értékláncokba és ökoszisztémákba, és összekapcsolják őket a tudásháromszög egyéb kulcsfontosságú innovációs szereplőivel, és ezáltal javítsák innovációs és vállalkozói kapacitásukat;
 - e) tájékoztatási tevékenységek és a bevált gyakorlatok terjesztése az innováció területén, a felsőoktatás, a kutatás és az üzleti élet – beleértve a szolgáltatási és a pénzügyi szektort, valamint adott esetben a közszektorban és a harmadik szektorban tevékenykedő szervezeteket – közötti együttműködés fejlesztésére összpontosítva;
 - f) a KIC-ek többéves stratégiájába teljes mértékben integrált és az (EU) 2021/695 rendelet 2. cikkének 2. pontjában meghatározott releváns intelligens szakosodási stratégiákhoz kapcsolódó RIS-tevékenységek az innovációs kapacitás megerősítése és a fenntartható innovációs ökoszisztémák kialakítása érdekében, az innovációs teljesítmény terén Uniószerthe fennálló egyenlőtlenségek és szakadék csökkentése céljából;
 - g) szinergiákra és kiegészítő jellegre törekvés a KIC-tevékenységek és a meglévő uniós, nemzeti és regionális programok, különösen az EIC, egyéb európai partnerségek és adott esetben az Horizont Európa küldetési között;
 - h) köz- és magánforrásokból származó pénzeszközök mozgósítása, különösen arra törekedve, hogy a 18. cikkel összhangban a költségvetésük egyre nagyobb részét magánforrásokból és a saját tevékenységeikből származó bevételekből szerezzék;
 - i) kérésre tájékoztatás nyújtása a KIC-ek tevékenysége alapján kidolgozott kutatási és innovációs teljesítményről és eredményekről, valamint a kapcsolódó szellemi jogokról, továbbá az érintett feltalálókról.

(2) Az EIT és a KIC-ek közötti partnerségi megállapodások és vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodások sérelme nélkül a KIC-ek jelentős autonómiával rendelkeznek belső szervezetük, összetételük, valamint ütemtervük és munkamódszereik meghatározása terén, feltéve, hogy ezek révén eredményeket sikerül elérni az EIT és a KIC-ek célkitűzéseinek megvalósítása tekintetében, figyelembe véve ugyanakkor a Horizont Európa stratégiai tervezését, valamint az EIT-nek az innovációs tervben, illetve az igazgatótanács által meghatározott stratégiai irányvonalát.

Így különösen a KIC-ek:

- a) a felsőoktatást, a kutatást és az innovációt magában foglaló tudásháromszöget tükröző, átlátható belső irányítási rendszert hoznak létre;
- b) egyértelmű és átlátható csatlakozási és kilépési kritériumok – többek között nyílt pályázati eljárások – útján nyitottságot biztosítanak és mozdítanak elő olyan potenciális új partnerszervezetek irányába Unió-szerte, amelyek értéket adnak hozzá a partnerséghez;
- c) belső szabályokat – többek között magatartási kódexeket – határoznak meg, amelyek biztosítják nyílt és átlátható működésüket;
- d) kidolgozzák és végrehajtják üzleti terveiket;
- e) stratégiákat dolgoznak ki és hajtanak végre a pénzügyi fenntarthatóság megvalósítása céljából.

(3) A KIC-ek a Covid19-válság hatásainak enyhítésére irányuló intézkedéseket és kezdeményezéseket – különösen a mikrovállalkozások, a kkv-k és az induló vállalkozások, valamint a diákok, a kutatók és a munkavállalók rezilienciájának növelését célzó intézkedéseket – fogadhatnak el.

(4) Az EIT, valamint az egyes KIC-ek közötti viszony partnerségi megállapodáson, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodáson vagy – a 12. cikk (4) bekezdésére is figyelemmel – együttműködési megállapodáson alapul.

8. cikk

Részvételi és terjesztési szabályok

A Horizont Európa részvételi és terjesztési szabályai alkalmazandók. Az említett szabályoktól eltérve:

- a) a KIC-ek létrehozására vonatkozó minimumfeltételeket e rendelet 9. cikkének (3) és (4) bekezdése határozza meg;
- b) a hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységek tulajdonjogára, hozzáférési jogaira, hasznosítására és terjesztésére adott esetben egyedi szabályok vonatkozhatnak.

9. cikk

A KIC-ek kiválasztása és kijelölése

(1) Az EIT versenyeztetésen alapuló, nyílt és átlátható eljárás keretében választja ki és jelöli ki KIC-nek a partnerségeket. Az (EU) 2021/695 rendeletben és többek között annak 28. cikke (3) bekezdésében meghatározott feltételek és kritériumok, valamint az európai partnerségek kiválasztására vonatkozó kritériumok alkalmazandók. Az igazgatótanács tovább pontosíthatja ezen kritériumokat azáltal, hogy elfogadja és közzéteszi a KIC-ek kiválasztására vonatkozó kritériumokat, amelyek a globális kihívások és az uniós szakpolitikai prioritások teljesítése során a kiválóság és az innováció relevanciájának elvén alapulnak.

(2) Az EIT a KIC-ek kiválasztását és kijelölését az innovációs tervben meghatározott prioritási területeknek és ütemtervnek megfelelően végzi, figyelembe véve a Horizont Európa stratégiai tervezésében meghatározott prioritásokat.

(3) A KIC létrehozásának minimumfeltétele legalább három olyan független partnerszervezet – köztük legalább egy felsőoktatási intézmény, egy kutatást végző szervezet és egy magántulajdonban álló vállalkozás – részvétele, amelyek legalább három különböző tagállamban letelepedettek.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott feltétel mellett a KIC-et alkotó partnerszervezetek legalább kétharmadának a tagállamokban letelepedett szervezetnek kell lennie.

(5) Az EIT az új KIC-ek kiválasztására irányuló eljárás megkezdését megelőzően elfogadja és közzéteszi a KIC-ek tevékenységének finanszírozására, nyomon követésére és értékelésére vonatkozó kritériumokat és eljárásokat. Az EIT haladéktalanul tájékoztatja a tagállami képviselők csoportját és az Európai Parlamentet ezen kritériumokról és eljárásokról.

10. cikk

A KIC-ek értékelésének és nyomon követésének alapelvei

Az EIT – a többek között az (EU) 2021/695 rendeletben és az innovációs tervben meghatározott mutatók és nyomonkövetési rendelkezések alapján – a Bizottsággal szorosan együttműködve megszervezi az egyes KIC-ek teljesítményének, eredményeinek és hatásának folyamatos nyomon követését és időszakos külső értékeléseit, ideértve a KIC-ek által a pénzügyi fenntarthatóság, a költséghatékonyság, valamint az új tagok felé való nyitottság megvalósítása terén elért haladást.

Az ilyen nyomon követés és értékelések eredményeit be kell nyújtani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, és azokat közzé kell tenni.

11. cikk

A partnerségi megállapodás időtartama, meghosszabbítása és megszüntetése

(1) A költségvetési rendelet 130. cikke (4) bekezdésének c) pontjától eltérve, az EIT hétéves kezdeti időszakra partnerségi megállapodást köthet az egyes KIC-ekkel.

(2) A KIC-ek 10. cikk szerinti folyamatos nyomon követése alapján az EIT az igazgatótanács felügyelete mellett időközi felülvizsgálatokat végez a KIC-ek teljesítményéről és tevékenységeiről a partnerségi megállapodás első három évére vonatkozóan.

A partnerségi megállapodás meghosszabbítása esetén az EIT a meghosszabbítását követő első három évre kiterjedően végez ilyen időközi felülvizsgálatokat.

Az igazgatótanács közzéteszi ezen időközi felülvizsgálatokat.

(3) Az (1) bekezdésben említett hétéves időszak lejártá előtt az EIT az igazgatótanács felügyelete mellett, független külső szakértők támogatásával átfogó értékelést végez az egyes KIC-ek teljesítményéről és tevékenységeiről.

(4) A tagállami képviselők csoportjával folytatott konzultációt követően az igazgatótanács egytovábbi, legfeljebb hétéves időszakra meghosszabbíthatja a partnerségi megállapodást, vagy úgy dönthet, hogy megszünteti az EIT pénzügyi hozzájárulását, és nem hosszabbít meg egy KIC-tel kötött partnerségi megállapodást a következők alapján:

- a) a (2) bekezdés első albekezdésében említett időközi felülvizsgálat eredménye; és
- b) a (3) bekezdésben említett átfogó értékelés eredménye.

Az (1) bekezdésben említett hétéves időszak meghosszabbítása előtt az EIT tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) A valamely KIC-tel kötött partnerségi megállapodás (4) bekezdés szerinti meghosszabbításáról való döntés céljából az igazgatótanács figyelembe veszi az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott, az európai partnerségek végrehajtására, nyomon követésére és értékelésére vonatkozó kritériumokat, valamint a KIC-ek tekintetében a következő kérdéseket:

- a) relevanciájuk az Unió globális kihívásainak tekintetében;
- b) uniós hozzáadott értékük és jelentőségük az EIT célkitűzései szempontjából;
- c) célkitűzéseik megvalósítása;
- d) tevékenységeiknek más, vonatkozó kutatási és innovációs kezdeményezésekkel való összehangolására irányuló erőfeszítéseik;
- e) mennyire képesek biztosítani az új tagok felé való nyitottságot;
- f) új tagoknak az egész Unióból történő vonzása tekintetében elért eredményeik;
- g) a jó kormányzás elveinek való megfelelésük;
- h) a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő intézkedések és tevékenységek kidolgozása és végrehajtása terén tett erőfeszítéseik és eredményeik; és
- i) fenntartható innovációs ökoszisztémák kialakítására való képességük és a pénzügyi fenntarthatóság elért szintje.

(6) Abban az esetben, ha egy KIC-nek az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett folyamatos nyomon követése, időközi felülvizsgálata vagy átfogó értékelése elégtelen haladást mutat a 10. cikkben említett területeken vagy az uniós hozzáadott érték hiányát, az igazgatótanács megteszi a szükséges korrekciós intézkedéseket, beleértve az EIT pénzügyi hozzájárulásának csökkentését, módosítását vagy visszavonását, illetve a partnerségi megállapodás megszüntetését.

(7) Az EIT az igazgatótanács felügyelete mellett a partnerségi megállapodás lejárta előtt elvégzi a KIC teljesítményének és tevékenységeinek végső felülvizsgálatát. A partnerségi megállapodás lejárta előtt végzett záró felülvizsgálat kedvező eredményére is figyelemmel, az EIT együttműködési megállapodást köthet a KIC-tel.

12. cikk

Együttműködési megállapodás

(1) Az együttműködési megállapodás időtartamát, tartalmát és felépítését az igazgatótanács határozza meg egy részletes, független tanulmány figyelembevételével. A tanulmánynak tartalmaznia kell a KIC által a pénzügyi fenntarthatóság elérése érdekében tett erőfeszítések értékelését, a keletkezett bevételeket és a KIC pénzügyi kilátásait. Ezen túlmenően az értékelésben azonosítani kell azon tevékenységeket, amelyek folytatása forráshiány miatt veszélybe kerülhet.

(2) Az együttműködési megállapodás a következőket tartalmazza:

- a) a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek folytatásához, valamint a KIC ökoszisztémájának és hálózatának fenntartásához kapcsolódó jogok és kötelezettségek;
- b) az EIT márkanév használatának, valamint az EIT-díjakban és az EIT által szervezett egyéb kezdeményezésekben való részvételnek a feltételei;
- c) a felsőoktatási és képzési tevékenységekben való részvétel feltételei, beleértve az EIT-védjegy oktatási és képzési programokban való használatát, valamint az EIT végzett hallgatói közösségével fenntartott kapcsolatokat;
- d) az EIT által meghirdetett, bizonyos konkrét tevékenységekre, így a KIC-ek közötti tevékenységekre és megosztott szolgáltatásokra vonatkozó versenypályázatokon való részvétel feltételei;
- e) a magas uniós hozzáadott értékkel rendelkező helymegosztási központok közötti transznacionális koordinációs tevékenységek EIT általi további támogatásának feltételei.

(3) Amennyiben nem kerül sor együttműködési megállapodás megkötésére, a KIC a tevékenységeihez nem használhatja az EIT-márkanévet.

13. cikk

Oklevelek és diplomák

(1) A 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett felsőoktatási tevékenységekhez kapcsolódó okleveleket és diplomákat a részt vevő felsőoktatási intézmények és szakképző intézmények adják ki a nemzeti szabályoknak és akkreditációs eljárásoknak megfelelően. Az EIT és a KIC-ek közötti partnerségi megállapodásoknak, vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásoknak és együttműködési megállapodásoknak rendelkezniük kell arról, hogy ezen okleveleket és diplomákat EIT-okleveleknek és -diplomáknak is nevezzék.

(2) Az EIT ösztönzi a részt vevő felsőoktatási intézményeket és szakképző intézményeket, hogy:

- a) közösen vagy párhuzamosan adjanak ki olyan okleveleket és diplomákat – hangsúlyozva ezzel a KIC-ek integrált jellegét –, amelyeket egyetlen felsőoktatási intézmény vagy szakképző intézmény is kiadhat;
- b) terjesszék a horizontális kérdésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatokat;
- c) mozdítsák elő és tegyék közzismertté az EIT-védjegyet képzéseikben és diplomáikban;
- d) dolgozzanak ki különböző stratégiákat az innovációs ökoszisztémákkal és vállalkozásokkal való hatékony együttműködés, valamint a vállalkozói szemlélet előmozdítása érdekében;
- e) hozzanak létre az egész életen át tartó tanulásra és a képességek igazolására összpontosító programokat;

- f) fordítsanak különös figyelmet a nemek közötti egyensúlyra és a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítésekre, különösen azon területeken, ahol a nők továbbra is alulreprezentáltak, így például az információs és kommunikációs technológia, a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén;
- g) vegyék figyelembe:
- i. az EUMSZ 165. és 166. cikkének megfelelően hozott uniós intézkedést;
 - ii. az európai felsőoktatási térség keretében hozott intézkedést.

14. cikk

Az EIT működési függetlensége és az uniós, tagállami vagy kormányközi intézkedéssel való összhang

(1) Az EIT a nemzeti hatóságoktól függetlenül és külső befolyástól mentesen végzi tevékenységét, ugyanakkor koordináció útján biztosítja, hogy ezek a tevékenységek összhangban legyenek az uniós szinten – különösen a felsőoktatás, a kutatás és az innováció területén – végrehajtandó egyéb intézkedésekkel és eszközökkel.

(2) Az EIT törekszik a szinergiákra és az egymást kiegészítő jelleg megvalósítására is, azáltal, hogy megfelelő módon figyelembe veszi a regionális, nemzeti és kormányközi szintű politikákat és kezdeményezéseket a legjobb gyakorlatok, jól megalapozott elképzelések és a meglévő erőforrások hasznosítása érdekében.

A Bizottság minden szükséges támogatást megad ahhoz, hogy az EIT – az átfedéseket elkerülve – megfelelő szinergiákat és kiegészítő jelleget alakítson ki az (EU) 2021/695 rendelet alapján végzett egyéb tevékenységekkel, valamint egyéb uniós kezdeményezésekkel és programokkal.

A Bizottság ajánlásokat tesz az EIT-nek arra vonatkozóan, hogy miként csökkenthető a KIC-ekre nehezedő adminisztratív terhek.

15. cikk

Jogállás

(1) Az EIT uniós szerv és jogi személyiséggel rendelkezik. Valamennyi tagállamban a nemzeti jog által a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkezik. Így különösen ingó és ingatlan vagyont szerzhet és idegeníthet el, továbbá bíróság előtt eljárhat.

(2) Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyvet az EIT-re is alkalmazni kell.

16. cikk

Felelősség

(1) Az EIT a kötelezettségei teljesítéséért kizárólagos felelősséggel tartozik.

(2) Az EIT szerződéses jogviszonyból eredő felelősségére nézve a releváns szerződéses rendelkezések és az adott szerződésre alkalmazandó jog az irányadó.

Az EIT által megkötött szerződések választottbírói kikötései alapján a felmerülő jogvitákban az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: a Bíróság) rendelkezik joghatósággal.

(3) A szerződésen kívüli felelősség esetén az EIT a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti az általa vagy személyzetének tagjai által a feladataik teljesítése során okozott károkat.

Az ilyen károk megtérítésére vonatkozó jogviták tekintetében az Európai Bíróság rendelkezik joghatósággal.

(4) Az ETI-nek a (2) és (3) bekezdésben említett felelősséggel összefüggő kifizetései és az ezzel kapcsolatban keletkező költségek és kiadások az EIT kiadásainak minősülnek, és azokat az EIT forrásaiból kell fedezni.

(5) Az EIT ellen indított peres eljárásokban az EUMSZ 263. és 265. cikkének megfelelően a Bíróság rendelkezik joghatósággal.

17. cikk

Átláthatóság és a dokumentumokhoz való hozzáférés

(1) Az EIT és a KIC-ek biztosítják, hogy tevékenységeiket nagyfokú átláthatósággal végezzék. Az EIT és a KIC-ek létrehoznak egy hozzáférhető, ingyenes weboldalt, amely tájékoztatást nyújt tevékenységeikről és az általuk kínált lehetőségekről, különösen a nyílt pályázati felhívások tekintetében.

(2) Az EIT és a KIC-ek részletes információkat bocsátanak rendelkezésre az általuk közzétett pályázati felhívásokról, beleértve az értékelési eljárásaikra és az említett pályázati felhívások eredményeire vonatkozó információkat is. Ezeket az információkat időben, kereshető és nyomon követhető módon kell elérhetővé tenni az uniós finanszírozású kutatási és innovációs projektek erre vonatkozó közös online adatbázisaiban, az (EU) 2021/695 rendeletnek megfelelően.

(3) Az EIT a KIC-ek kiválasztását célzó pályázati felhívások kiírása előtt nyilvánosságra hozza eljárási szabályzatát, a 23. cikk (1) bekezdésében említett külön pénzügyi szabályzatát, valamint a KIC-ek kiválasztásának a 9. cikkben említett kritériumait.

(4) Az EIT haladéktalanul közzéteszi a 19. cikkben említett egységes programozási dokumentumát és konszolidált éves tevékenységi jelentését.

(5) A (6) és az (7) bekezdés sérelme nélkül az ETI harmadik személyek számára nem fedheti fel a tudomására hozott azon információkat, amelyek tekintetében bizalmas kezelést kértek, és az indokolt.

(6) Az EIT szerveinek tagjaira az EUMSZ 339. cikkében említett titoktartási kötelezettség vonatkozik.

Az EIT által e rendeletnek megfelelően gyűjtött információk az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ hatálya alá tartoznak.

(7) Az EIT birtokában lévő dokumentumokra az 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ alkalmazandó.

(8) Az EIT-re az 1. tanácsi rendelet ⁽³⁾ alkalmazandó. Az EIT működéséhez szükséges fordítói szolgáltatásokat az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja biztosítja, amelyet a 2965/94/EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ hozott létre.

18. cikk

A KIC-ek finanszírozása

(1) A KIC-ek finanszírozását különösen a következő forrásokból kell biztosítani:

- a) a partnerszervezetek hozzájárulásai, amelyek a finanszírozás jelentős forrását képezik;
- b) a tagállamok, társult országok vagy egyéb harmadik országok, illetve e tagállamok vagy országok hatóságainak önkéntes hozzájárulásai;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295, 2018.11.21., 39. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

⁽³⁾ A Tanács 1. rendelete (1958. április 15.) az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról (HL 17., 1958.10.6., 385. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 2965/94/EK rendelete (1994. november 28.) az Európai Unió Szervei Fordítóközpontjának létrehozásáról (HL L 314., 1994.12.7., 1. o.).

- c) a nemzetközi szervek vagy intézmények hozzájárulásai;
- d) a KIC-ek saját eszközei és tevékenysége, valamint szellemi tulajdonhoz fűződő jogokból származó jogdíjai révén nyert bevételek;
- e) dotációs tőke;
- f) a magánszemélyek, intézmények, alapítványok vagy bármely más, a nemzeti jog alapján létrehozott szerv hagyatéka, adományai és hozzájárulásai;
- g) az EIT-től származó pénzügyi hozzájárulás;
- h) pénzügyi eszközök, köztük az Unió általános költségvetéséből finanszírozott eszközök.

(2) Az EIT-től származó pénzügyi hozzájáruláshoz való hozzáférés feltételeit az EIT-nek a 23. cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi szabályzatában kell megállapítani.

(3) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai felbonthatók több évre esedékes éves részletekre, a KIC-ek évente megállapítandó becsült pénzügyi igényeinek megfelelő nyomon követésére is figyelemmel.

(4) Az EIT KIC-eknek nyújtott pénzügyi hozzájárulása a KIC-ek korai életciklusában 100%-ig fedezheti a hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységek elszámolható költségeit. Az ilyen hozzájárulás idővel fokozatosan csökken az innovációs tervben megállapított finanszírozási arányoknak megfelelően.

(5) A KIC-ek és partnerszervezeteik uniós finanszírozásért folyamodhatnak, különösen az uniós programok és alapok keretében, a vonatkozó szabályoknak megfelelően. Az ilyen finanszírozás nem fedezhet olyan költségeket, amelyek egyéb uniós program keretében már finanszírozásban részesültek.

(6) A partnerszervezetek által a KIC-ek finanszírozásához nyújtott hozzájárulásokat a (4) bekezdésben említett finanszírozási arányoknak megfelelően kell megállapítani, és e hozzájárulásoknak tükrözniük kell a KIC-eknek a pénzügyi fenntarthatóság elérésére vonatkozó stratégiáját.

(7) Az EIT teljesítményalapú elosztási mechanizmust hoz létre pénzügyi hozzájárulásának a KIC-ek számára történő odaítélésére. E mechanizmus magában foglalja a KIC-ek üzleti terveinek, valamint a 10. cikkkel összhangban és az innovációs tervben meghatározottak szerint végzett, folyamatos nyomon követéssel mért teljesítményének az értékelését.

19. cikk

Programozás és jelentéstétel

(1) Az EIT – a 23. cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi szabályzatának megfelelően – az innovációs terv alapján egységes programozási dokumentumot fogad el, amely a következőket tartalmazza:

- a) az EIT és a KIC-ek főbb prioritásaira és tervezett kezdeményezéseire vonatkozó nyilatkozat;
- b) a finanszírozási igényekre és forrásokra vonatkozó becslés;
- c) az új feladatokból fakadó személyzeti szükségletekre vonatkozó becslés;
- d) megfelelő minőségi és mennyiségi módszerek, eszközök és mutatók az EIT és a KIC-ek tevékenységeinek nyomon követésére, hatásorientált és teljesítményalapú megközelítés alkalmazásával;
- e) a pénzügyi szabályzatában megállapított egyéb elemek.

(2) Az EIT konszolidált éves tevékenységi jelentést fogad el, amely átfogó információkat tartalmaz az előző naptári évben az EIT és a KIC-ek által végzett tevékenységekről, valamint az EIT hozzájárulásáról a Horizont Európa célkitűzéseivel, továbbá az Unió innovációs, kutatási és oktatási politikájához és célkitűzéseivel. A konszolidált éves tevékenységi jelentés a megállapított célkitűzések, mutatók és menetrend vonatkozásában értékeli az eredményeket, a végrehajtott tevékenységekkel kapcsolatos kockázatokat, a forrásfelhasználást, beleértve annak az éghajlati szempontok érvényesítésével kapcsolatos, az (EU) 2021/695 rendelet szerinti célkitűzéshez való hozzájárulását, KIC-ek szerinti bontásban, valamint az EIT általános működését. A konszolidált éves tevékenységi jelentés az EIT pénzügyi szabályzatával összhangban további átfogó információkat tartalmaz.

2022. május 29-ig és azt követően évente az igazgató benyújtja a konszolidált éves tevékenységi jelentést az Európai Parlament illetékes bizottságainak.

20. cikk

Az EIT nyomon követése és értékelése

(1) Az EIT biztosítja, hogy tevékenységeit, beleértve a KIC-ek révén irányított tevékenységeket is, folyamatosan és rendszeresen nyomon kövessék, és azokról rendszeres időközönként a pénzügyi szabályzatával összhangban független értékelés készüljön az eredmények legjobb minőségének, a tudományos kiválóságnak és a források leghatékonyabb felhasználásának biztosítása érdekében. A nyomon követés és az értékelés eredményét nyilvánosságra kell hozni.

(2) A Bizottság – független külső szakértők segítségével és az érdekelt felek véleményének figyelembevételével – kellő időben elvégzi az EIT és a KIC-ek időközi és záró értékelését. Ezen értékeléseknek be kell épülniük a Horizont Európának az (EU) 2021/695 rendelet 52. cikkében előírt értékeléseibe.

Ezen értékelések megvizsgálják, hogy az EIT hogyan teljesíti küldetését és célkitűzéseit, és kiterjednek az EIT és a KIC-ek tevékenységeire. Értékelik az EIT uniós hozzáadott értékét, az Unió-szerte kifejtett hatást és a RIS-tevékenységek hatását, a folytatott EIT-tevékenységek nyitottságát, eredményességét, hatékonyságát és relevanciáját, valamint a vonatkozó uniós és nemzeti szakpolitikákkal való összhangjukat és kiegészítő jellegüket, ideértve a Horizont Európa egyéb részeivel – különösen az egyéb európai partnerségekkel és küldetésekkel, valamint az EIC-vel – való szinergiákat.

Az időközi értékelés többek között értékeli a kísérleti felsőoktatási kezdeményezés eredményeit és hatásait, a KIC-ek pénzügyi fenntarthatósági stratégiáinak hatékonyságát, valamint az EIT és a végrehajtó szervek közötti együttműködést is a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének keretében. E tekintetben az EIT értékeléseit be kell építeni a Horizont Európa értékeléseibe, többek között a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének szisztematikus értékelése céljából, különös tekintettel az innováció egyablakos rendszerére.

(3) A Bizottság átlátható eljárás alapján kiválasztott független külső szakértők segítségével további értékeléseket végezhet a stratégiai jelentőséggel bíró témákról vagy kérdésekről annak érdekében, hogy megvizsgálja az EIT által a kitűzött célok irányában elért haladást, azonosítsa a tevékenységek végrehajtásához hozzájáruló tényezőket, és azonosítsa a bevált gyakorlatokat. A fenti további értékelések elvégzése során a Bizottság teljes mértékben figyelembe veszi az EIT-re és a KIC-ekre nehezedő adminisztratív terheket.

(4) A Bizottság az említett értékelések eredményeit megállapításaival együtt megküldi az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, valamint a Régiók Bizottságának. Az igazgatótanács az EIT programjai és műveletei végrehajtásakor kellően figyelembe veszi az értékelések megállapításait.

21. cikk

Az EIT költségvetése

(1) Az EIT bevételeinek részét képezi az Unió hozzájárulása. Az EIT költségvetése magában foglalhat egyéb magán- és közforrásból származó hozzájárulásokat is.

Az uniós hozzájárulást a Horizont Európából származó, folyó áron 2 726 000 000 EUR összegű pénzügyi hozzájárulásból kell biztosítani, amelyet a 2021-2027-es időszakra 2018-as változatlan áron 210 000 000 EUR összeg egészít ki.

Az EIT további pénzügyi forrásokban részesülhet egyéb uniós programokból.

(2) Az EIT által a KIC-eknek nyújtott pénzügyi hozzájárulást az (1) bekezdésben említett uniós hozzájárulásból kell biztosítani.

22. cikk

Az EIT éves költségvetésének elkészítése és elfogadása

- (1) Az EIT költségvetésének tartalmát és struktúráját az EIT pénzügyi szabályzatával összhangban kell megállapítani. Az EIT kiadásai magukban foglalják a személyzet díjazását, az igazgatási költségeket, az infrastruktúra költségeit és az operatív kiadásokat. Az adminisztratív költségeket minimális szinten kell tartani. Az EIT költségvetésében szereplő bevételeknek és kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük.
- (2) Az igazgató elkészíti az EIT következő pénzügyi évre vonatkozó bevételi és kiadási előirányzat-tervezetét, és megküldi azt az igazgatótanácsnak.
- (3) Az igazgatótanács a létszámtervvel együtt elfogadja az EIT bevételeit és kiadásait tartalmazó előirányzat-tervezetet, és az egységes programozási dokumentum részeként, az EIT pénzügyi szabályzatában meghatározott időpontig megküldi azokat az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak.
- (4) Az igazgatótanács elfogadja az EIT költségvetését. Az EIT költségvetése az Unió általános költségvetésének végleges elfogadását követően válik véglegessé. Adott esetben az EIT költségvetését megfelelően ki kell igazítani.
- (5) Az igazgatótanács a lehető leghamarabb értesíti a költségvetési hatóságot az olyan projektek megvalósítására irányuló szándékáról, amelyek jelentős pénzügyi hatást gyakorolhatnak az EIT költségvetésének finanszírozására, különösen az olyan, ingatlanal kapcsolatos projektekről, mint például épületek bérbevétele vagy megvásárlása. Erről tájékoztatja a Bizottságot.
- (6) Az EIT költségvetésének bármely jelentős módosítására ugyanezen eljárást kell alkalmazni.

23. cikk

A költségvetés végrehajtása és ellenőrzése

- (1) Az EIT a költségvetési rendelet 70. cikkének (3) bekezdésével összhangban elfogadja pénzügyi szabályzatát. Kellően figyelembe kell venni, hogy megfelelő működésbeli rugalmasságra van szükség ahhoz, hogy az EIT megvalósíthassa céljait, és magánszektorbeli partnereket vonzzon és tartson meg.
- (2) Az EIT-hez a Horizont Európából és egyéb uniós programokból nyújtott pénzügyi hozzájárulás végrehajtása a szóban forgó programok szabályainak megfelelően történik.
- (3) Az EIT költségvetését az igazgató hajtja végre.
- (4) Az EIT beszámolóját össze kell vonni a Bizottság beszámolójával.

24. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

- (1) A csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem érdekében az EIT-re alkalmazni kell a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletet ⁽¹⁵⁾.
- (2) Az EIT csatlakozik az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Közösségek Bizottsága közötti, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) belső vizsgálatairól szóló, 1999. május 25-i intézményközi megállapodáshoz ⁽¹⁶⁾. A csatlakozást az igazgatótanács hagyja jóvá, és elfogadja az OLAF belső vizsgálatait elvégzésének támogatásához szükséges intézkedéseket.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ HL L 136., 1999.5.31., 15. o.

(3) Az EIT által elfogadott valamennyi határozatban és az általa kötött valamennyi partnerségi megállapodásban vagy vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásban kifejezetten elő kell írni, hogy az OLAF és a Számvevőszék jogosult helyszíni iratellenőrzést tartani – többek között a végső kedvezményezettek helyiségeiben is – az uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

25. cikk

Az EIT megszüntetése

Az EIT megszüntetése esetén a megszüntetés a Bizottság felügyelete alatt történik, az alkalmazandó jogszabályokkal összhangban. A KIC-ekkel kötött partnerségi megállapodások vagy vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodások megállapítják a megfelelő rendelkezéseket.

26. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság a 20. cikk (2) és (3) bekezdésében említett értékelések eredményei alapján adott esetben 2026. december 31-ig benyújtja az e rendelet általa szükségesnek ítélt módosításaira irányuló javaslatokat, különösen az EIT 3. cikkben meghatározott küldetését és célkitűzéseit illetően, valamint az EIT költségvetésének a 3. és a 21. cikkben meghatározott időszakon túli, a releváns uniós kutatási és innovációs keretprogrammal összhangban történő meghosszabbítása céljából.

27. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 294/2008/EK rendelet 2021. május 28-ával hatályát veszti, annak 3. és 5. cikke, 6. cikkének (1) bekezdése, valamint 7., 14., 17. és 19. cikke kivételével, amelyek 2021. január 1-jével vesztek hatályukat.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat erre a rendeletre való hivatkozásnak kell tekinteni, és a III. mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban kell értelmezni.

28. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

A 3., a 4. és a 6. cikket, a 7. cikk (1) és (3) bekezdését, valamint a 8., a 9., a 18. és a 21. cikket 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2021. május 20-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

I. MELLÉKLET

AZ EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI INTÉZET ALAPSZABÁLYA

1. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓTANÁCS ÖSSZETÉTELE

1. Az igazgatótanács 15 tagból áll, akiket a Bizottság nevez ki átlátható módon, biztosítva a felsőoktatás, a kutatás, az innováció vagy az üzleti élet területén tapasztalattal rendelkező személyek közötti egyensúlyt. Az említett kinevezésre nyílt pályázati felhívást követően kerül sor. Az igazgatótanács tagjainak megbízatási ideje négy év. A Bizottság az igazgatótanács javaslata alapján egy alkalommal két évvel meghosszabbíthatja a megbízatási időt.

A Bizottság minden erőfeszítést megtesz, hogy biztosítsa a felsőoktatás (beleértve a szakoktatást és -képzést), a kutatás, az innováció és az üzleti élet területén tapasztalattal rendelkezők kiegyensúlyozott képviselőit, valamint a nemek közötti és a földrajzi egyensúlyt, továbbá a felsőoktatási, kutatási és innovációs környezet figyelembevételét Uniószerte.

Szükség esetén az igazgatótanács benyújt a Bizottsághoz egy listát az előválogatott jelöltekről egy vagy több tag kinevezése céljából. Az előválogatott jelöltek kiválasztására az EIT által kezdeményezett átlátható és nyílt eljárás alapján kerül sor.

A Bizottság az első, második és harmadik bekezdésben meghatározott eljárásnak megfelelően kinevezi a tagot vagy tagokat, és tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a kiválasztási eljárásról és az igazgatótanács tagjainak végleges kinevezéséről.

Abban az esetben, ha az igazgatótanács valamely tagja nem tudja megbízatási idejét letölteni, az akadályoztatott tag megbízatási idejének fennmaradó részére az első, második és harmadik bekezdésben meghatározott eljárással helyettesítő tagot neveznek ki. Azon helyettesítő tagot, aki két évnél rövidebb időn át töltötte be hivatalát, az igazgatótanács kérésére a Bizottság egy további négyéves időtartamra újra kinevezheti.

A Bizottság 2022. november 29-ig kinevezi az igazgatótanács három további tagját, hogy a tagok száma elérje a tizenötöt. Az igazgatótanács 2021. május 28. előtt kinevezett tagjai kitöltik meg nem hosszabbítható megbízatási idejüket.

Kivételes és kellően indokolt esetben, különösen az igazgatótanács integritásának megőrzése érdekében a Bizottság saját kezdeményezésére megszüntetheti az igazgatótanács valamely tagjának megbízatását.

2. Az igazgatótanács tagjai az EIT érdekében, független és átlátható módon járnak el, örködve az EIT küldetése és célkitűzései, identitása, autonómiája és koherenciája felett.
3. Az igazgatótanács meghívhatja az EIC-testület tagját vagy egyéb érdekelt feleket, hogy az ülésein megfigyelőként vegyenek részt.
4. Feladatai ellátása során az igazgatótanács a Bizottság felügyelete mellett jár el az EIT 3. cikkben meghatározott küldetésének és célkitűzéseinek végrehajtásakor.

2. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓTANÁCS FELADATAI

1. Az igazgatótanács – az EIT és a KIC-ek tevékenységeinek irányítására és nyomon követésére vonatkozó feladatkörének ellátása során – stratégiai döntéseket hoz. Így különösen:
 - a) a meglévő KIC-ekkel folytatott konzultációt követően és azok véleményének figyelembevételével elfogadja az EIT hozzájárulását az innovációs tervről szóló bizottsági javaslatához, és azt nyilvánosságra hozza;

- b) elfogadja az EIT egységes programozási dokumentumát, költségvetését, éves beszámolóját és mérlegét, valamint konszolidált éves tevékenységi jelentését;
 - c) megbízható kritériumokat, valamint egyértelmű és átlátható eljárásokat fogad el a KIC-ek teljesítményalapú finanszírozására vonatkozóan – többek között határozatot hoz az EIT által a KIC-eknek nyújtandó pénzügyi hozzájárulás maximális összegéről –, a vonatkozó KIC üzleti terv végrehajtása és az innovációs tervben meghatározott célkitűzések elérése céljából, összhangban a 10. cikkel, és figyelembe véve a 11. cikk (4) és (5) bekezdésében meghatározott követelményeket, beleértve a KIC-ek által a pénzügyi fenntarthatóság elérése terén tett haladást;
 - d) a 9. cikkel és az innovációs tervvel összhangban elfogadja a KIC-ek kiválasztására vonatkozó eljárást;
 - e) partnerségeket KIC-ekké választ és jelöl ki a 9. cikkben meghatározott feltételekkel és kritériumokkal összhangban, és adott esetben visszavonja az ilyen kijelölést;
 - f) felhatalmazza az igazgatót arra, hogy partnerségi megállapodásokat és vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokat készítsen elő, tárgyaljon le és kössön a KIC-ekkel;
 - g) meghatározza az együttműködési megállapodások időtartamát, tartalmát és felépítését a 12. cikkel összhangban, és megbízza az igazgatót azzal, valamint felhatalmazza őt arra, hogy együttműködési megállapodásokat készítsen elő és tárgyaljon le a KIC-ekkel, és a megtárgyalt együttműködési megállapodások vizsgálatát követően felhatalmazza az igazgatót a megállapodások megkötésére;
 - h) felhatalmazza az igazgatót arra, hogy a 10. és 11. cikkel összhangban az eredetileg meghatározott időszakon túl meghosszabbítsa a KIC-ekkel kötött partnerségi megállapodásokat az említett időszak lejárta előtt, amennyiben az innovációs tervben meghatározott időközi felülvizsgálat és átfogó értékelés pozitív eredménnyel zárul;
 - i) felhatalmazza az igazgatót arra, hogy vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokat készítsen elő, tárgyaljon és kössön egyéb jogalanyokkal;
 - j) hatékony, eredményes, átlátható és folyamatos nyomonkövetési és értékelési eljárásokat – beleértve megfelelő számú mutatót – fogad el a 10., 11., 19. és 20. cikkel összhangban, valamint felügyeli azok igazgató általi végrehajtását;
 - k) az EIT és a KIC-ek célkitűzéseivel, valamint a 10., 11. és 18. cikkel összhangban, és a nyomonkövetési és értékelési eredmények alapján meghozza az alutelteljesítő KIC-ek tekintetében szükséges korrekciós intézkedéseket, beleértve az EIT által ezen KIC-eknek nyújtott pénzügyi hozzájárulás csökkentését, módosítását vagy visszavonását, illetve a KIC-ekkel kötött partnerségi megállapodások megszüntetését;
 - l) olyan működési modellek elfogadására ösztönzi a KIC-eket, amelyek nyitottságot tanúsítanak az új partnerszervezetek irányába;
 - m) Unió-szerte és globális szinten népszerűsíti az EIT-t, hogy fokozza vonzerejét, és e célból felhatalmazza az igazgatót arra, hogy egyetértési megállapodásokat írjon alá tagállamokkal, társult országokkal vagy más harmadik országokkal;
 - n) dönt a KIC-ek által az EIT hatásának Unió-szerte történő kiterjesztése érdekében – a felsőoktatási intézmények, valamint adott esetben a szakképző intézmények vállalkozói és innovációs kapacitásának fejlesztése, valamint innovációs ökoszisztémákba való integrációjuk céljából – végzett támogató intézkedések kialakításáról és összehangolásáról a tudásháromszög integrációjának megerősítése érdekében;
 - o) előmozdítja az EIT – többek között a KIC-ek révén – és az uniós kutatási és innovációs keretprogramok, valamint a nemzeti és regionális finanszírozási programok közötti szinergiák létrehozását.
2. Az 1. pontban említett stratégiai döntéseken felül az igazgatótanács meghozza a feladatai és az EIT tevékenységeinek ellátásához szükséges következő eljárási és működési határozatokat. Így különösen:
- a) elfogadja eljárási szabályzatát és a végrehajtó bizottság eljárási szabályzatát, valamint az EIT külön pénzügyi szabályzatát;
 - b) felhatalmazást ad a végrehajtó bizottságnak konkrét feladatok elvégzésére;
 - c) megállapítja az igazgatótanács és a végrehajtó bizottság tagjainak megfelelő díjazását, amelynek összhangban kell állnia a tagállamokban érvényes hasonló javadalmazásokkal;

- d) nyílt és átlátható eljárást fogad el a végrehajtó bizottság tagjainak kiválasztására;
 - e) kinevezi az igazgatót és szükség esetén meghosszabbítja megbízási idejét vagy eltávolítja tisztségéből az igazgatót, összhangban az 5. szakasszal;
 - f) kijelöli a számvitelért felelős tisztviselőt és a végrehajtó bizottság tagjait;
 - g) az összeférhetlenség szabályozására magatartási kódexet fogad el;
 - h) szükség esetén tanácsadó csoportokat hoz létre, amelyek meghatározott céllal, feladatkörrel és működési időtartammal rendelkeznek;
 - i) belső ellenőrzési szervet hoz létre az EIT pénzügyi szabályzatának megfelelően;
 - j) a többnyelvűsége vonatkozó meglévő elvek és az EIT működésére vonatkozó gyakorlati követelmények figyelembevételével határoz az EIT munkanyelveiről;
 - k) összehívja a KIC-ek éves magas szintű találkozóját;
 - l) jelentést tesz a KIC-ek egyéb európai partnerségekkel való együttműködéséről.
3. Az igazgatótanács a 259/68/EGK, ESZAK tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott, az Európai Unió tisztviselői személyzeti szabályzatának és az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételeknek (a továbbiakban: a „személyzeti szabályzat”, illetve az „alkalmazási feltételek”) megfelelően határozatokot hoz az EIT személyzetével és alkalmazási feltételeivel kapcsolatban. Így különösen:
- a) a személyzeti szabályzat 110. cikkének (2) bekezdésével összhangban végrehajtási intézkedéseket hoz a személyzeti szabályzat és az alkalmazási feltételek érvényre juttatása céljából;
 - b) e pont c) pontjának megfelelően az EIT személyzete vonatkozásában gyakorolja a személyzeti szabályzatban a kinevezésre jogosult hatóságra és az alkalmazási feltételekben a munkaszerződések megkötésére jogosult hatóságra ruházott hatásköröket (a továbbiakban: a kinevezésre jogosult hatóságot megillető hatáskörök);
 - c) a személyzeti szabályzat 110. cikkének (2) bekezdésével összhangban a személyzeti szabályzat 2. cikkének (1) bekezdése és az alkalmazási feltételek 6. cikke alapján olyan határozatot fogad el, amely a kinevező hatóságot megillető megfelelő hatásköröket az igazgatóra ruház, és meghatározza, hogy e hatáskör-átruházás milyen feltételek mellett függeszthető fel, miközben az igazgató e hatásköröket továbbruházhatja másra;
 - d) határozatot fogad el a célból, hogy amennyiben azt kivételes körülmények megkövetelik, ideiglenesen felfüggeszse a kinevezésre jogosult hatóságot megillető hatáskörök igazgatóra való átruházását, valamint az igazgató által továbbruházott hatáskörök átruházását, és azokat ő maga gyakorolja vagy valamely tagjára vagy a személyzet valamely, az igazgatótól eltérő tagjára ruházza át.

3. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓTANÁCS MŰKÖDÉSE

1. Az igazgatótanács tagjai közül választja meg elnökét. Az elnök megbízási ideje két évre szól, amely egyszer megújítható.
2. A Bizottság képviselője szavazati jog nélkül vesz részt az igazgatótanács ülésein, de az 5. pontban említett esetekben szükség van a hozzájárulására. A Bizottság képviselőjének jogában áll napirendi pontokat javasolni az igazgatótanács üléseire.
3. Az igazgató szavazati jog nélkül vesz részt az igazgatótanács ülésein.
4. Az igazgatótanács szavazati joggal rendelkező tagjainak egyszerű többségével hozza határozatait.
A 2. szakasz 1. pontjának a), b), c), d) és n) alpontja, valamint a 2. szakasz 2. pontjának e) és j) alpontja, valamint az e szakasz 1. pontja alapján hozott határozatokhoz azonban az igazgatótanács szavazati joggal rendelkező tagjainak kétharmados többsége szükséges.

⁽¹⁾ HL L 56., 1968.3.4., 1. o.

5. Az igazgatótanácsnak a 2. szakasz 1. pontjának c), e), g), h), j) és m) alpontja, 2. pontjának c) alpontja, valamint 3. pontjának a) alpontja szerinti határozataihoz a Bizottság hozzájárulására van szükség, amelyet a Bizottság igazgatótanácsba delegált képviselője nyilvánít ki.
6. Az igazgatótanács kikéri a tagállami képviselők csoportjának véleményét a KIC-ekkel kötött partnerségi megállapodások meghosszabbítására vagy megszüntetésére vonatkozó, a 2. szakasz 1. pontjának h), illetve k) alpontja szerinti határozatok elfogadása, valamint az együttműködési megállapodásnak a 2. szakasz 1. pontjának g) alpontja szerinti megkötése előtt.

Az első bekezdésben említett vélemény az igazgatótanácsra nézve nem kötelező. Azt indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb a véleménynyilvánítás iránti kérelem benyújtását követő két hónapon belül ki kell adni.

7. Az igazgatótanács rendes ülést évente legalább négyszer, rendkívüli ülést pedig az elnök által történő összehívás, vagy összes tagja legalább egyharmadának vagy a Bizottság képviselőjének kérelme esetén tart.

4. SZAKASZ

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG

1. A végrehajtó bizottság segíti az igazgatótanácsot feladatai ellátásában.
2. A végrehajtó bizottság öt tagból áll, amelyek egyike az igazgatótanács elnöke, aki a végrehajtó bizottság elnöki tisztét is ellátja. Az elnökön kívüli négy másik tagot az igazgatótanács választja ki tagjai közül, ügyelve a felsőoktatás, a kutatás, az innováció vagy az üzleti élet területén tapasztalattal rendelkező személyek közötti egyensúlyra. A végrehajtó bizottság tagjainak megbízatása két évre szól, és egyszer megújítható.
3. A végrehajtó bizottság az igazgatóval együttműködésben előkészíti az igazgatótanács üléseit.
4. Az igazgatótanács felkérheti a végrehajtó bizottságot arra, hogy felügyelje és kövesse nyomon az igazgatótanács határozatainak és ajánlásainak végrehajtását.
5. A végrehajtó bizottság előkészíti a Bizottság innovációs tervről szóló javaslatához való EIT-hozzájárulástervezetről szóló igazgatótanács vitát és a tervezet igazgatótanács általi elfogadását. Ezen túlmenően a végrehajtó bizottság előkészíti az egységes programozási dokumentum tervezetéről, a konszolidált éves tevékenységi jelentés tervezetéről, az éves költségvetés tervezetéről, az éves beszámoló tervezetéről és a mérlegről szóló igazgatótanács vitát az igazgatótanácsnak való benyújtásukat megelőzően.
6. A végrehajtó bizottság a jelen levő tagok többségével hoz határozatot. Minden tag egy szavazattal rendelkezik.
7. A Bizottság képviselője szavazati jog nélkül vesz részt a végrehajtó bizottság ülésein. A Bizottság képviselőjének jogában áll napirendi pontokat javasolni a végrehajtó bizottság üléseire.
8. Az igazgató szavazati jog nélkül vesz részt a végrehajtó bizottság ülésein.
9. A végrehajtó bizottság tagjai az EIT érdekében, független és átlátható módon járnak el, örködve küldetése és célkitűzései, identitása, autonómiája és koherenciája felett. Rendszeresen jelentést tesznek az igazgatótanácsnak az elfogadott határozatokról és az igazgatótanács által rájuk bízott feladatokról.

5. SZAKASZ

AZ IGAZGATÓ

1. Az igazgató az EIT működési területén tapasztalattal és nagy tekintéllyel rendelkező személy. Az igazgató a személyzet tagja, akit az alkalmazási feltételek 2. cikkének a) pontja értelmében ideiglenes alkalmazottként kell foglalkoztatni.
2. Az igazgatót a Bizottság által javasolt jelöltlistáról az igazgatótanács nevezi ki nyílt és átlátható kiválasztási eljárást követően. Az igazgató szerződésének megkötése céljából az EIT-t az igazgatótanács elnöke képviseli.
3. Az igazgató megbízási ideje négy év. Az igazgatótanács a Bizottság által tett – az igazgató teljesítményéről és az EIT elsődleges érdekeiről és jövőbeni feladatairól és kihívásairól készített értékelését figyelembe vevő – javaslat alapján eljárva egyszer legfeljebb négy évvel meghosszabbíthatja az igazgató megbízási idejét. Az az igazgató, akinek megbízási idejét már meghosszabbították, nem vehet részt az ugyanazon tisztség betöltését célzó kiválasztási eljárásban.
4. Az igazgatót csak az igazgatótanács, a Bizottság javaslata alapján hozott határozattal mentheti fel.
5. Az igazgató felelős az EIT működéséért, napi ügyvezetéséért, és ő az EIT törvényes képviselője. Az igazgató elszámoltatható az igazgatótanács felé, és folyamatosan jelent neki az EIT tevékenységeinek és az igazgató feladatkörébe tartozó összes tevékenységnek az alakulásáról.
6. Az igazgató különösen:
 - a) megszervezi és irányítja az EIT tevékenységét;
 - b) támogatja az igazgatótanács és a végrehajtó bizottság munkáját, biztosítja üléseikhez a titkárságot, és biztosítja a feladataik ellátáshoz szükséges információkat;
 - c) támogatja az igazgatótanácsot az EIT innovációs tervről szóló bizottsági javaslathoz való hozzájárulásának elkészítésében;
 - d) elkészíti az egységes programozási dokumentum tervezetét, a konszolidált éves tevékenységi jelentés tervezetét, valamint az éves költségvetés tervezetét az igazgatótanácsnak való benyújtás céljából;
 - e) az igazgatótanács felügyelete alatt előkészíti és irányítja a KIC-ek kiválasztásának eljárását, és biztosítja, hogy az eljárás különböző szakaszait átlátható és objektív módon folytassák le, a d) pontban említett konszolidált éves tevékenységi jelentéshez részletes jelentést mellékelve a kiválasztási eljárásról;
 - f) az igazgatótanács felhatalmazásával partnerségi megállapodásokat és vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokat készít elő, tárgyal meg és köt a KIC-ekkel;
 - g) együttműködési megállapodásokat készít elő és tárgyal meg a KIC-ekkel, és az igazgatótanács általi végső jóváhagyás függvényében megkötözi azokat a 2. szakasz 1. pontjának a) alpontjával összhangban;
 - h) az igazgatótanács hozzájárulásával vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásokat készít elő, tárgyal meg és köt egyéb jogalanyokkal;
 - i) az igazgatótanács felügyelete alatt megszervezi az érdekelt felek fórumának és a tagállami képviselők csoportjának üléseit, valamint biztosítja a velük folytatott kommunikáció hatékonyságát;
 - j) az igazgatótanács felhatalmazásával egyetértési megállapodásokat ír alá tagállamokkal, társult országokkal vagy egyéb harmadik országokkal az EIT világszerte való népszerűsítése céljából;
 - k) biztosítja a KIC-ek teljesítményével összefüggő hatékony nyomonkövetési, vizsgálati és értékelési eljárások végrehajtását a 2. szakasz 1. pontjának j) alpontjával összhangban, valamint végrehajtja az igazgatótanács által a 11. cikk (6) bekezdésével összhangban elhatározott korrekciós intézkedéseket;

- l) felel az igazgatásért és – a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban – a pénzügyekért, beleértve az EIT költségvetésének végrehajtását, és figyelembe véve a belső ellenőrzési szervtől kapott tanácsokat;
 - m) benyújtja az éves beszámoló és a mérleg tervezetét a belső ellenőrzési szervnek, majd azt követően az igazgatótanácsnak;
 - n) az igazgatótanács felügyelete alatt biztosítja, hogy az EIT teljesítse az általa kötött szerződésekből és megállapodásokból eredő kötelezettségeket;
 - o) az igazgatótanács felügyelete alatt biztosítja az uniós intézményekkel folytatott hatékony kommunikációt;
 - p) tájékoztatja a tagállami képviselők csoportját a nyomon követés, a vizsgálat és az értékelés eredményeiről, valamint benyújtja az igazgatótanácshoz a tagállami képviselők csoportjának véleményeit;
 - q) az EIT érdekében, független és átlátható módon jár el, őrködve küldetése és célkitűzései, identitása, autonómiája és koherenciája felett.
7. Az igazgató elvégzi az igazgatótanács által rábízott és annak hatáskörébe tartozó egyéb feladatokat.

6. SZAKASZ

AZ EIT SZEMÉLYZETE ÉS KIRENDelt NEMZETI SZAKÉRTŐK

1. Az EIT személyzete közvetlenül az EIT által alkalmazott személyekből áll. Az EIT személyzetére a személyzeti szabályzatot és az alkalmazási feltételeket, valamint az Unió intézményei által a fentiek érvényre juttatása céljából közösen elfogadott szabályokat kell alkalmazni. Ez a pont az EIT által 2021. május 28-án alkalmazott személyzet tagjaira alkalmazandó, tekintet nélkül munkaszerződésük kezdő napjára.
2. Meghatározott időszakra nemzeti szakértőket lehet kirendelni az EIT-hez. Az igazgatótanács rendelkezéseket fogad el a kirendelt nemzeti szakértők EIT-nél történő munkavégzésének lehetővé tétele, valamint jogaik és kötelezettségeik meghatározása érdekében.

*II. MELLÉKLET***A HATÁLYON KÍVÜL HELYEZETT RENDELET ÉS MÓDOSÍTÁSA**

Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete

(HL L 97., 2008.4.9, 1. o.)

Az Európai Parlament és a Tanács 1292/2013/EU rendelete

(HL L 347., 2013.12.20., 174. o.)

III. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

A 294/2008/EK rendelet	Ez a rendelet
1. cikk	1. cikk
2. cikk, 1. pont	2. cikk, 1. pont
2. cikk, 2. pont	2. cikk, 2. pont
2. cikk, 3. pont	2. cikk, 3. pont
2. cikk, 5. pont	2. cikk, 5. pont
2. cikk, 6. pont	2. cikk, 6. pont
2. cikk, 7. pont	2. cikk, 7. pont
-	2. cikk, 8. pont
2. cikk, 8. pont	-
2. cikk, 9. pont	2. cikk, 9. pont
2. cikk, 9a. pont	2. cikk, 10. pont
2. cikk, 10. pont	2. cikk, 11. pont
-	2. cikk, 12. pont
2. cikk, 11. pont	2. cikk, 13. pont
-	2. cikk, 14. pont
-	2. cikk, 15. pont
-	2. cikk, 16. pont
3. cikk	3. cikk, (1) és (2) bekezdés
4. cikk, (1) bekezdés, a), c) és d) pont	5. cikk, (1) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés	-
4. cikk, (3) bekezdés	5. cikk, (2) bekezdés
-	5. cikk, (3) bekezdés
5. cikk, (1) bekezdés, a)–c) pont	6. cikk, a), b) és c) pont és e) pont
5. cikk, (1) bekezdés, d) pont	-
-	6. cikk, d) pont
5. cikk, (1) bekezdés, e) és f) pont	6. cikk, f) és g) pont
-	6. cikk, h) és i) pont
5. cikk, (1) bekezdés, g)–i) pont	6. cikk, j), k) és l) pont
5. cikk, (1) bekezdés, j) pont	-
-	6. cikk, m) és n) pont
5. cikk, (1) bekezdés, k) pont	6. cikk, o) és p) pont
-	6. cikk, q)–t) pont
5. cikk, (2) bekezdés	-
6. cikk, (1) bekezdés, a)–c) pont	7. cikk, (1) bekezdés, a), b) és c) pont
-	7. cikk, (1) bekezdés, d) pont
6. cikk, (1) bekezdés, d) pont	7. cikk, (1) bekezdés, e) pont

-	7. cikk, (1) bekezdés, f) pont
6. cikk, (1) bekezdés, e) pont ²	7. cikk, (1) bekezdés, g) pont
-	7. cikk, (1) bekezdés, h) és i) pont
6. cikk, (2) bekezdés, a)–e) pont	7. cikk, (2) bekezdés, a)–e) pont
-	7. cikk, (3) bekezdés
6. cikk, (3) bekezdés	7. cikk, (4) bekezdés
-	8. cikk
7. cikk, (1) bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés
7. cikk, (1a) bekezdés	9. cikk, (2) bekezdés
7. cikk, (2) bekezdés	-
7. cikk, (3) bekezdés	9. cikk, (3) bekezdés
7. cikk, (4) bekezdés	9. cikk, (4) bekezdés
7. cikk, (5) bekezdés	9. cikk, (5) bekezdés
7a. cikk	10. cikk
7b. cikk, (1) bekezdés	-
7b. cikk, (2) bekezdés	11. cikk, (1) bekezdés
-	11. cikk, (2) bekezdés
-	11. cikk, (3) bekezdés
7b. cikk, (3) bekezdés	11. cikk, (4) bekezdés
-	11. cikk, (5) bekezdés
7b. cikk, (4) bekezdés	11. cikk, (6) bekezdés
-	11. cikk, (7) bekezdés
-	12. cikk
8. cikk, (1) bekezdés	13. cikk, (1) bekezdés
8. cikk, (2) bekezdés, a) pont	13. cikk, (2) bekezdés, a) pont
8. cikk, (2) bekezdés, aa) pont	13. cikk, (2) bekezdés, b) pont
-	13. cikk, (2) bekezdés, c)–f) pont
8. cikk, (2) bekezdés, b) pont	13. cikk, (2) bekezdés, g) pont
9. cikk, (1) és (2) bekezdés	14. cikk, (1) bekezdés
9. cikk, (3) bekezdés	14. cikk, (2) bekezdés
11. cikk	15. cikk
12. cikk	16. cikk
13. cikk, (1) bekezdés	17. cikk, (1) bekezdés
-s	17. cikk, (2) bekezdés
13. cikk, (2)–(7) bekezdés	17. cikk, (3)–(8) bekezdés
14. cikk, (1) bekezdés	-
14. cikk, (2) bekezdés	18. cikk, (1) bekezdés
14. cikk, (3) bekezdés	18. cikk, (2) bekezdés
-	18. cikk, (3) bekezdés

14. cikk, (4) bekezdés	18. cikk, (4) bekezdés
14. cikk, (5) bekezdés	18. cikk, (5) bekezdés
14. cikk, (6) bekezdés	-
-	18. cikk, (6) bekezdés
14. cikk, (7) bekezdés	18. cikk, (7) bekezdés
15. cikk, (1) bekezdés	19. cikk, (1) bekezdés
15. cikk, (2) bekezdés	19. cikk, (2) bekezdés
16. cikk, (1) bekezdés	20. cikk, (1) bekezdés
16. cikk, (2) bekezdés	20. cikk, (2) bekezdés
16. cikk, (2a) bekezdés	20. cikk, (3) bekezdés
16. cikk, (3) bekezdés	20. cikk, (4) bekezdés
17. cikk, (1) bekezdés	-
-	4. cikk, (4) bekezdés
17. cikk, (2) bekezdés	4. cikk, (1) bekezdés
17. cikk, (2a) bekezdés	4. cikk, (2) bekezdés
17. cikk, (3) bekezdés	4. cikk, (3) bekezdés
17. cikk, (4) bekezdés	4. cikk, (5) bekezdés
18. cikk	-
19. cikk, (1) bekezdés	-
-	21. cikk, (1) bekezdés
19. cikk, (2) bekezdés	-
19. cikk, (3) bekezdés	21. cikk, (2) bekezdés
20. cikk, (1) bekezdés	22. cikk, (1) bekezdés
20. cikk, (2) bekezdés	-
20. cikk, (3) bekezdés	22. cikk, (2) bekezdés
20. cikk, (4) bekezdés	-
20. cikk, (5) bekezdés	22. cikk, (3) bekezdés
20. cikk, (6) bekezdés	-
20. cikk, (7) bekezdés	-
20. cikk, (8) bekezdés	22. cikk, (4) bekezdés
20. cikk, (9) bekezdés	22. cikk, (5) bekezdés
20. cikk, (10) bekezdés	22. cikk, (6) bekezdés
21. cikk, (1) bekezdés	23. cikk, (1) bekezdés
21. cikk, (1a) bekezdés	23. cikk, (2) bekezdés
21. cikk, (2) bekezdés	23. cikk, (3) bekezdés
21. cikk, (3) bekezdés	23. cikk, (4) bekezdés
21. cikk, (4) bekezdés	-
22. cikk	24. cikk

22a. cikk	25. cikk
23. cikk	-
-	26. cikk
-	27. cikk
24. cikk	28. cikk
Melléklet	I. melléklet
-	II. melléklet
-	III. melléklet

HATÁROZATOK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/820 HATÁROZATA

(2021. május 20.)

az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó, „Európa innovációs tehetségének és kapacitásának fellendítése” című stratégiai innovációs tervéről és az 1312/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/819 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾, és különösen annak 4. cikke egy stratégiai innovációs terv (a továbbiakban: az innovációs terv) elfogadását írja elő.
- (2) Az innovációs tervnek meg kell határoznia – az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾ összhangban – az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) számára a prioritási területeket és a stratégiát az érintett hétéves időszakra vonatkozóan, meg kell állapítania az EIT kulcsfontosságú intézkedéseit, valamint értékelést kell tartalmaznia az EIT várható társadalmi, gazdasági és környezeti hatásáról, tájékoztatási tevékenységeiről és a legjobb innovációs hozzáadott érték létrehozására irányuló képességéről. Az innovációs tervnek figyelembe kell vennie az EIT folyamatos nyomon követésének és időszakos független értékelésének eredményeit.
- (3) Az innovációs tervnek figyelembe kell vennie a Horizont Európa, az (EU) 2021/695 rendelettel létrehozott kutatási és innovációs keretprogram (Horizont Európa) stratégiai tervezését, létre kell hoznia és ösztönöznie kell az EIT tevékenységei és egyéb releváns uniós, nemzeti és regionális kezdeményezések, eszközök és programok közötti megfelelő szinergiákat és kiegészítő jelleget, továbbá biztosítania kell az összhangot az uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, többek között az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i, az „Uniós költségvetés – az európai helyreállítási terv motorja” (európai helyreállítási terv) című, 2020. május 27-i, az európai adatstratégiáról szóló, 2020. február 19-i, a „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című, 2020. március 10-i és az új európai iparstratégiáról szóló, 2020. március 10-i bizottsági közleményben említettekkel, valamint az Európa stratégiai autonómiájának elérésével kapcsolatos uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, egy nyitott gazdaság megtartásával párhuzamosan.
- (4) Az innovációs tervnek becslést kell tartalmaznia az EIT jövőbeli tevékenységeire vonatkozó pénzügyi igényekre és az azokhoz szükséges forrásokra vonatkozóan. Emellett egy, a releváns többéves pénzügyi keret időszakát átfogó indikatív pénzügyi tervet is tartalmaznia kell.

⁽¹⁾ HL C 47., 2020.2.11., 69. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2021. április 27-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2021. május 10-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/819 rendelete (2021. május 20.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézetről (lásd e Hivatalos Lap 61. oldalát).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

- (5) Az EIT és a tudományos és innovációs közösségek (KIC-ek) tevékenységei folytonosságának biztosítása érdekében, megfelelően az (EU) 2021/695 rendelet releváns rendelkezéseinek, e határozatnak sürgősen hatályba kell lépnie, és azt visszaható hatállyal 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.
- (6) Mivel e határozat céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban terjedelmük és transznacionális jellegük miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a határozat nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (7) Az 1312/2013/EK európai parlamenti és tanácsi határozatot ⁽⁵⁾ hatályon kívül kell helyezni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézetnek a mellékletben foglalt, a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai innovációs terve (2021–2027-es innovációs terv) elfogadásra kerül.

2. cikk

A 2021–2027-es innovációs tervet az (EU) 2021/819 rendeletnek megfelelően kell végrehajtani.

3. cikk

Az 1312/2013/EK határozat 2021. január 1-jével hatályát veszti.

4. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ezt a határozatot 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, 2021. május 20-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök
D. M. SASSOLI

a Tanács részéről
az elnök
A. P. ZACARIAS

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1312/2013/EU határozata (2013. december 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) stratégiai innovációs tervéről: az EIT hozzájárulása egy innovatívabb Európához (HL L 347., 2013.12.20., 892. o.).

MELLÉKLET

**AZ EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI INTÉZETNEK A 2021-TŐL 2027-IG TARTÓ IDŐSZAKRA
VONATKOZÓ STRATÉGIAI INNOVÁCIÓS TERVE**

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	94
1.1.	Háttér	94
1.2.	Kulcsfontosságú kihívások	95
1.3.	Az EIT helye a Horizont Európán belül	97
2.	Tegyünk magasabbra a léctet: az EIT stratégiája és célkitűzései a 2021–2027 közötti időszakra	98
3.	Európa innovációs tehetségének és kapacitásának előmozdítása: Kulcsfontosságú intézkedések	98
3.1.	Támogatás a meglévő KIC-ek számára	98
3.2.	A KIC-ek regionális hatásainak növelése	99
3.3.	Új KIC-ek elindítása	100
3.4.	A felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozási kapacitásának támogatása	101
3.5.	Az EIT horizontális tevékenységei	102
3.5.1.	Kommunikáció és terjesztés	102
3.5.2.	A bevált gyakorlatok azonosítása és az érdekelt felekkel történő megosztása	103
3.5.3.	Nemzetközi együttműködés és globális tájékoztatási tevékenységek	103
3.6.	Megvalósítás: működési mód	104
3.6.1.	KIC működési modell	104
3.6.2.	KIC finanszírozási modell	105
3.6.3.	Az adminisztratív teher csökkentése	106
3.6.4.	Az EIT és a KIC-ek kapcsolata a partnerségi megállapodás megszűnését követően	106
3.7.	Szinergiák és kiegészítő jelleg egyéb uniós programokkal	106
4.	A Covid19-járványból eredő válság kezelése	108
5.	Erőforrások	108
5.1.	Költségvetési igények	108
5.2.	Hatás (nyomon követés és értékelés)	109
5.2.1.	Jelentéstétel és nyomon követés	109
5.2.2.	Értékelés, időközi felülvizsgálat és átfogó értékelés	111
1.	függelék	112
2.	függelék	115

1. BEVEZETÉS

Ez a stratégiai innovációs terv meghatározza az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) a prioritási területeit és stratégiáját a 2021 és 2027 közötti időszakra (a továbbiakban: 2021–2027-es innovációs terv). Megállapítja az EIT célkitűzéseit, kulcsfontosságú intézkedéseit, működési módját, várt eredményeit és hatását, valamint a szükséges forrásokra vonatkozó becslést. A 2021–2027-es innovációs terv biztosítja az EIT és a Horizont Európa közötti szükséges összhangot.

A 2021–2027-es innovációs terv a Bizottság által végzett hatásvizsgálat alapján készült. Figyelembe veszi a stratégiai innovációs terv EIT által készített és 2017. december 20-án, a 294/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően a Bizottsághoz benyújtott tervezetét. Tükrözi továbbá az (EU) 2021/695 rendeletet, és különösen az EIT-nek a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillére részeként betöltött kulcsfontosságú szerepét, valamint hozzájárulását a globális és a társadalmi kihívások kezeléséhez, beleértve az éghajlatváltozással kapcsolatos célkitűzésekre és az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) fenntartható fejlődési céljaira, valamint a Horizont Európa „Kiváló tudomány” elnevezésű I. pillérére és „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pillérére vonatkozóan megállapított célértékeket és kötelezettségvállalásokat. A 2021–2027-es innovációs terv az EIT működésének előző évei során levont tanulságokra és a kulcsfontosságú érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultációs folyamat eredményeire épül.

A 2021–2027-es innovációs terv figyelembe veszi a Horizont Európa stratégiai tervezését, hogy biztosítsa az összhangot a Horizont Európa tevékenységeivel, valamint a szinergiákat egyéb releváns uniós programokkal, továbbá az összhangot az uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, többek között az európai zöld megállapodáshoz, az európai helyreállítási tervhez, az európai adatstratégiához, a fenntartható és digitális Európát célzó kkv-stratégiához és az új európai iparstratégiához kapcsolódókkal, valamint az Európa stratégiai autonómiájának elérésével kapcsolatos uniós prioritásokkal és kötelezettségvállalásokkal, egy nyitott gazdaság megtartásával párhuzamosan. Továbbá az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodás ⁽²⁾ elveinek követése révén hozzájárul a globális és társadalmi kihívások leküzdéséhez – többek között a fenntartható fejlődési célok eléréséhez – és a nulla nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátású gazdaság legkésőbb 2050-ig történő megvalósításához. További célja a szinergiák és a kiegészítő jelleg fokozása egyrészt az EIT tevékenységei, másrészt a nemzeti és regionális finanszírozási programok és prioritások között.

1.1. Háttér

Az EIT-t 2008-ban hozták létre annak érdekében, hogy az Unió és a tagállamok innovációs képességének erősítésével hozzájáruljon a fenntartható európai gazdasági növekedéshez és a versenyképességhez. Az EIT úttörő szerepet játszott a felsőoktatás, a kutatás és az innováció (a továbbiakban: a tudásháromszög) integrációja terén, és nagy hangsúlyt fektet a vállalkozói tehetségre, a vállalkozásalapításra és az innovációs készségekre.

Létrehozása óta az EIT fokozatosan a társadalmi kihívások – a tudásháromszög integrációja általi – kezelésének egyedi eszközévé vált. Az EIT főként tudományos és innovációs közösségeken (KIC-ek) ⁽³⁾ keresztül működik. Jelenleg nyolc KIC működik a következő területeken: éghajlatváltozás, digitális átalakulás, energia, élelmiszer, egészség, nyersanyagok, városi mobilitás és hozzáadott értéket előállító gyártás.

Ez idáig minden egyes KIC 5–10 helymegosztási központ ⁽⁴⁾ köré szerveződött, amelyek célja, hogy olyan földrajzi csomópontokként működjenek, amelyek fizikai teret is biztosítanak az innovációs ökoszisztémán belüli helyi interakciónak és a tudásháromszög gyakorlati integrációjának. A helymegosztási központok a releváns nemzeti és regionális innovációs háttérüknek megfelelően szerveződnek és épülnek fel, és egy KIC-partner meglévő laboratóriumainak, irodáinak vagy egyetemeinek páneurópai hálózatára épülnek.

A KIC-ek célja a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek portfólióinak irányítása a következők révén:

- a) oktatási és képzési tevékenységek, amelyek meghatározó vállalkozói komponenssel rendelkeznek a tehetségek következő nemzedékének képzéséhez, beleértve olyan programok megtervezését és végrehajtását, különösen mesterképzési és doktori szinten, amelyek EIT-védjeggyel, azaz az EIT által egy olyan KIC oktatási programjának odaítélt minőségi pecséttel rendelkeznek, amely megfelel többek között a vállalkozói ismeretek oktatására és az innovatív „gyakorlat általi tanulási” tantervekre vonatkozó egyedi minőségi kritériumoknak, mert az EIT oktatási programja kulcsfontosságú a magas szintű vállalkozói készségekkel rendelkezőképzett innovátorok k fejlesztése szempontjából, innen ered a vállalkozói készségek és a digitális készségek fejlesztését, valamint az emberi erőforrások átképzését és továbbképzését célzó programok és tevékenységek fontossága az egész életen át tartó tanulás szempontjából;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 294/2008/EK rendelete (2008. március 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet létrehozásáról (HL L 97., 2008.4.9., 1. o.).

⁽²⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

⁽³⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 2. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁴⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 3. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

- b) kutatást és innovációt támogató tevékenységek olyan innovatív és fenntartható termékek, eljárások, technológiák, szolgáltatások, valamint nem technológiai megoldások kifejlesztése érdekében, amelyek konkrét üzleti lehetőségekre vagy szociális célra irányulnak;
- c) vállalkozásalapítási és -támogatási tevékenységek, így például akceleratorprogramok, amelyek segítik a vállalkozókat abban, hogy ötleteiket sikeres vállalkozásokká alakítsák, és felgyorsítsák a növekedési és fejlesztési folyamatot.

Az EIT-t az különbözteti meg a többi innovációs eszköztől, hogy a tudásháromszög integrációja révén – a felsőoktatási tevékenységeknek az innovációs értékláncba történő bekapcsolásával – a globális és társadalmi kihívásokat helyezi középpontba.

Az EIT által alkalmazott megközelítés segít a reziliencia kiépítésében, fokozza a fenntarthatóságot, és hozzájárul az inkrementális és a diszruptív innovációk megvalósításához a piaci hiányosságok hatékony kezelése és a különböző ágazatok átalakulásának segítése, valamint az induló vállalkozások, hasznosító vállalkozások és kis- és középvállalkozások (kkv-k) létrehozásának támogatása érdekében. Az EIT lehetővé teszi a globális kihívások kezelésére irányuló hosszú távú üzleti stratégiák kidolgozását és elősegíti azon keretfeltételek megteremtését, amelyek elengedhetetlenek egy jól működő innovációs ökoszisztéma növekedéséhez és az innováció kibontakozásához. Az (EU) 2021/819 rendelet rendelkezik arról a célról, hogy a KIC-eknek pénzügyileg fenntarthatóvá kell válniuk⁽⁵⁾, ami olyan egyedülálló jellemző, amelynek célja, hogy üzlet- és eredményorientált innováció jöjjön létre. Ebben az összefüggésben a KIC-eknek bevételtermelő stratégiákat kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk annak érdekében, hogy innovációs ökoszisztémájukat és a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységeiket a támogatási megállapodások hatálya alá tartozó időszakon túl is fenntartsák.

Erőteljes hálózati és pozitív továbbgyűrűző hatásaival az EIT így dinamikus platformot kínál a KIC-ek elindításához, bővítéséhez, nyomon követéséhez és támogatásához. A KIC-ek 2009-ben elindított első hulláma (EIT Digital [digitális átalakulás], EIT Climate-KIC [éghajlatváltozás-KIC] és EIT InnoEnergy [energia]) már működőképessé és kiforrottá vált, és 2024 után partnerségi megállapodásaiknak meg kell szűnniük a támogatási időszak maximális időtartamának megfelelően. A KIC-ek második és harmadik generációja (EIT Health [egészséges élet] és EIT Raw Materials [nyersanyagok] (2014-ben indultak), EIT Food [élelmiszerek] (2016-ban indult)) jelenleg a fejlődés szakaszában jár. Mind a KIC EIT Urban Mobility-t [városi mobilitás], mind a KIC EIT Manufacturing-et [feldolgozóipar] 2018 decemberében indították el, és 2019-ben kezdték meg működésüket.

2019-ben már több mint 600 vállalkozás, 250 felsőoktatási intézmény⁽⁶⁾, 200 kutatást végző szervezet⁽⁷⁾ és több mint 50 civil társadalmi szervezet és hatóság vett részt a nyolc KIC-ben.

Az innovációs teljesítmény terén Európában továbbra is fennálló regionális különbségek miatt az EIT 2014-ben regionális innovációs programot (RIS)⁽⁸⁾ indított el a szerény és mérsékelt innovátorként besorolt országok regionális bevonása érdekében. A RIS-en keresztül az EIT Európa-szerte bővítette tevékenységeit, és lehetőségeket kínál az innovációs eredménytáblában szerény és mérsékelt innovációs teljesítményt nyújtó országként besoroltak (és az említett országokon belüli régiók) számára, hogy a KIC-közösség részeként a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységeket folytassanak.

Az EIT képes volt agilis maradni és az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽⁹⁾ létrehozott Horizont 2020 átfogó égisze alatt, a 294/2008/EK rendelettel összhangban ki tudta dolgozni a KIC-ek sikeres irányítására vonatkozó irányítási elveket és szabályokat. Működési függetlensége lehetővé tette, hogy kedvezményezettjei irányítása során kipróbáljon és hatékonyan végrehajtsa számos olyan újdonságot, mint a versenyképes finanszírozási mechanizmus, a pénzügyi fenntarthatósági célok és a konkrét kulcsfontosságú teljesítménymutatók.

1.2. Kulcsfontosságú kihívások

Az elmúlt években drámaian felgyorsult az innováció üteme. Az innováció átformálja a gazdasági ágazatokat, megváltoztatja a meglévő vállalkozások működését és eddig példa nélküli lehetőségeket teremt. A globális gazdasági rend eltolódása és a nemzetközi verseny fokozódása miatt az Uniónak többek között be kell vonnia valamennyi tehetséget, növelnie kell a nők részvételét, és elő kell segítenie a kutatási és innovációs tevékenységek eredményeinek gyors átadását a piac és a társadalom számára, azzal a céllal, hogy Uniószerre növelje az innovációs kapacitást. A tudományágak körében, illetve a felsőoktatás, a kutatás és az üzleti élet között megvalósuló kooperatív

⁽⁵⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 16. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁶⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 7. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁷⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 6. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁸⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 10. pontjában és az e melléklet 3.2. szakaszában foglalt fogalom meghatározást.

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1291/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról és az 1982/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 104. o.).

tervezés, együttműködés és kooperatív alkotás soha nem volt ilyen fontos az éghajlatváltozással, a biológiai sokféleség csökkenésével és a természeti erőforrások fenntarthatatlan felhasználásával, a digitális és társadalmi átalakulással, a demográfiai változásokkal, valamint az egészségügy és az élelmezés jövőjével kapcsolatos globális kihívások kezeléséhez való hozzájárulás terén.

Először is, a Covid19 terjedése jelentős hatást gyakorolt gazdaságainkra és társadalmainkra, zavart okozva a gazdasági tevékenységekben, érintve az egészségügyi rendszereket, a munkahelyeket és a jóllétet. A válság kezelése érdekében rövid távú és előrettekintő intézkedések ötvözésére van szükség annak érdekében, hogy azonnali támogatást lehessen nyújtani a gazdaságoknak és az érdekelt feleknek, biztosítva ugyanakkor a helyreállításához szükséges feltételeket.

Ezért fontos azonosítani és kezelni a válsággal összefüggő kihívásokat, ideértve a finanszírozáshoz való hozzáférést is, a bizalom helyreállítása érdekében valamennyi érdekelt fél között, valamint a válságok társadalomra gyakorolt hatásának enyhítését szolgáló megoldások kidolgozásának és végrehajtásának támogatása érdekében. Ugyanakkor az innovációt, a vállalkozásalapítást és -fejlesztést, a vállalkozói és innovációs készségeket támogató programok kulcsfontosságúak az uniós gazdaság megfelelő pályára állításához és a gyors helyreállítás előrelendítéséhez.

Az erősebb innovációs ökoszisztémákról bebizonyosodott, hogy gyorsabban és határozottabban reagálnak a válságokra. A helyreállítás felgyorsítása és a jövőbeli szükséghelyzetek kezelése érdekében elengedhetetlenek az innovációs ökoszisztémákon belüli koordinációs kapacitások javítására irányuló beruházások ahhoz, hogy növeljék az ökoszisztémák rezilienciáját és reagálóképességét a szükséges megoldások gyors megvalósítása érdekében.

Közép- és hosszú távon valamennyi KIC-nek alkalmazkodnia kell a sokk hatásaihoz, és az új lehetőségek felkutatása és követése érdekében biztosítaniuk kell a gyorsaságot és a rugalmasságot. A „helyi alapú” megközelítésüknek köszönhetően, a helymegosztási központok és a RIS-központok⁽¹⁰⁾ révén a KIC-ek Európa-szerte hozzájárulnak a helyi innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez, többek között a tudásháromszög szereplői közötti szorosabb interakciók előmozdításával, továbbá a pénzügyi és közintézményekkel, valamint a polgárokkal való összehangoltabb kapcsolatok előmozdításával.

Másodszor, a mai társadalmakat és gazdaságokat egyre inkább az mozgatja, hogy az emberek és szervezetek mennyire képesek ötleteiket új termékekbe, folyamatokba, szolgáltatásokba, vállalkozásokba és társadalmi modellekbe átültetni. Az innováció, a vállalkozói kultúra, az innovatív megoldások piaci elterjedése, valamint az oktatásba, a kutatásba és az innovációba történő beruházások növelése akkor lesz a leghatásosabb, ha az Unió sikert fog elérni a versenyképes, digitális, klímasemleges és befogadó társadalomra való átállás terén. Nagy szükség van az tudományágak közötti együttműködésre és az interdiszciplináris tanulásra, valamint a felsőoktatási intézmények innovációs kapacitásának további növelésére Unió-szerte. Az EIT egyedülálló helyzetben van ahhoz, hogy ezt az igényt ki tudja elégíteni a Horizont Európa program keretében.

Harmadszor, a fizikai közelség az innovációt lehetővé tévő kulcsfontosságú tényezők egyike. Az innovációs hálózatok kifejlesztésére és a tudás létrehozását, megosztását és átadását támogató szolgáltatások biztosítására irányuló kezdeményezések kulcsszerepet játszanak a tudományos élet, a kutatást végző szervezetek, a vállalkozások, a közigazgatási szervek és a magánszemélyek közötti interakciók előmozdításában. Mindazonáltal a kutatási és innovációs teljesítmények Unió-szerte – amint az az éves európai innovációs eredménytáblából is kiderül – jelentős eltéréseket mutatnak. Rendkívül fontos, hogy az innováció befogadó jellegű legyen és a helyi térségekben gyökerezzen, különös tekintettel a kkv-k és a harmadik szektorban működő szervezetek fokozott bevonására. Az EIT tevékenységei kifejezetten alkalmasak arra, hogy hozzájáruljanak az erős európai dimenzióval rendelkező helyi innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez és új modelleket kínálnak a fenntartható gazdaság számára. Az EIT és a KIC-ek tevékenységeinek még el kell érniük azt a szintet, hogy egyre inkább a regionális stratégiákhoz és az intelligens szakosodási stratégiákhoz⁽¹¹⁾ kapcsolódjanak.

Negyedszer, a dinamikus innovációs ökoszisztémák a tudás, a beruházás, az infrastruktúra és a tehetség keverékét teszik szükségessé. Ki kell alakítani az európai kutatás, oktatás és innováció közötti együttműködés keretfeltételeit és szorosabb szinergiákat kell létrehozni a szűkös erőforrások megfelelő és hatékony befektetésének biztosítása, valamint a pénzügyi stabilitást célzó egyéb finanszírozási források bevonása érdekében. A tudásháromszög integrációjának a KIC-eken és többek között egyéb ágazatokban, országokban és régiókban új partnerek bevonásán keresztül történő megerősítése bizonyítottan elősegíti az innovációt ösztönző környezet kialakítását és irányadó célt jelent az EIT számára.

⁽¹⁰⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 4. pontjában foglalt fogalommeghatározást.

⁽¹¹⁾ Ld. az (EU) 2021/695 rendelet 2. cikkének 2. pontjában foglalt fogalommeghatározást.

1.3. Az EIT helye a Horizont Európán belül

Az (EU) 2021/695 rendelettel összefüggésben a Bizottság határozottan elkötelezte magát amellyel, hogy a jövőbeli kihívások megválaszolása céljából tovább növeli Európa innovációs potenciálját. Az EIT-nek az üzleti élet, az oktatás, a kutatás, a közigazgatási szervek és a civil társadalom összekapcsolása révén az innováció előmozdításában játszott megkülönböztetett szerepét tovább erősíti a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérében betöltött pozíciója. Az (EU) 2021/695 rendelet tükrözi az Unió növekvő innovációs törekvését és azt, hogy eredményeket kell felmutatni e törekvés tekintetében.

A Horizont Európa stratégiai tervezésének célja, hogy biztosítsa az EIT tevékenységei és az (EU) 2021/695 rendelet szerinti egyéb tevékenységek közötti koherenciát. Az EIT-nek hozzá kell járulnia az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamatahoz. Az EIT-nek továbbra is szorosan együtt kell működnie a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillére keretében egyéb végrehajtó hatóságokkal, és mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy hozzájáruljon egy egyablakos innovációs ügyintézési pont létrejöttéhez.

Az EIT-nek a KIC-ek tematikus tevékenységi területein a tudásháromszög integrációjának előmozdításával továbbra is erősítenie kell azon innovációs ökoszisztémákat, amelyek segítenek kezelni a globális kihívásokat.

Erős, többek között az irányítási szintű együttműködés révén létrejövő szinergiák szükségesek a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének végrehajtó szervei között. Az EIT-nek és az Európai Innovációs Tanácsnak (EIC) egymást kiegészítő tevékenységeket kell folytatnia, amelyek célja az innovatív vállalkozásoknak nyújtott támogatás egyszerűsítése, az üzleti akcelerációs szolgáltatásokat és a képzéseket is beleértve.

Az EIC segítséget nyújthat a KIC-ek által támogatott, nagy növekedési potenciállal rendelkező induló vállalkozásoknak a gyors növekedéshez. Így különösen a leginnovatívabb, KIC-ek által támogatott vállalkozások részesülhetnek az EIC intézkedéseivel való egyszerűsített és ezáltal gyorsabb hozzáférés előnyeiből, és különösen az EIC akcelerátor által nyújtott támogatásban és az (EU) 2021/523 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽¹²⁾ létrehozott InvestEU program által kínált pénzügyi támogatásban. Az EIT-nek továbbá meg kell könnyítenie az EIC kedvezményezettjei számára a KIC-ek innovációs ökoszisztémáihoz és a tudásháromszög releváns szereplőjéhez való hozzáférést. Így az EIC kedvezményezettjei aktívan bekapcsolódhatnak a KIC-ek tevékenységeibe és részesülhetnek a KIC-ek által nyújtott szolgáltatásokból.

Az EIT-nek biztosítania kell a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének európai innovációs ökoszisztémák alkotóelemével való összhangot is. Az EIT-nek különösen az (EU) 2021/764 tanácsi határozatban⁽¹³⁾ említett EIC-fórum tevékenységeiben kell aktívan részt vennie, és kapcsolatokat kell létrehoznia az EIT-közösség⁽¹⁴⁾, valamint az innovációs ökoszisztémákat támogató releváns tevékenységek között a párhuzamosságok elkerülése, valamint az EIT és az EIC intézkedései közötti összhang és kiegészítő jelleg biztosítása érdekében.

Az EIT-nek erősebb szinergiákat kell biztosítania a saját tevékenységei és a Horizont Európa „Kiváló tudomány” elnevezésű I. pillérében foglalt programok és kezdeményezések között is, hogy felgyorsítsa az alapkutatásból származó tudás átültetését a társadalom javát szolgáló konkrét alkalmazásokba. Így különösen a Marie-Sklódowska-Curie-cselekvések (MSCA) és az Európai Kutatási Tanács (EKT) tekintetében az EIT-nek közre kell működnie az MSCA-ösztöndíjasok és az EKT-pályázatok kedvezményezettjei innovációs és vállalkozói készségeinek fejlesztésében pályafutásuk minden szakaszában. Ezen együttműködésnek továbbra is önkéntesnek kell maradnia, és nem növelheti a kedvezményezetteknek nehezedő adminisztratív terhet.

Az EIT-nek hozzá kell járulnia a Horizont Európa „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pilléréhez, és ki kell egészítenie a releváns tevékenységeket a globális és társadalmi kihívások kezelése és az Unió globális fenntartható fejlődésének és versenyképességének elősegítése érdekében. Így különösen a KIC-ek révén az EIT-nek törekednie kell arra, hogy hozzájáruljon a releváns küldetésekhez és tematikus klaszterekhez és egyéb európai partnerségekhez és biztosítsa erősebb szinergiák kialakítását azokkal, így például a keresletoldali intézkedések támogatásával és hasznosítási szolgáltatások nyújtásával a technológiatranszfer elősegítése és az elért eredmények kereskedelmi hasznosításának felgyorsítása érdekében.

Az EIT-nek biztosítania kell a Horizont Európa program „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című része, többek között a partnerségalkotási és ikerintézményi tevékenységek és az EIT által támogatott tájékoztató tevékenységek közötti szinergiák lehetőségeinek kihasználását. Így különösen a Horizont Európa „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című részének célszervezetei és az EIT tájékoztató tevékenységei ki tudják használni az EIT szakértelmét és támogatását.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

⁽¹³⁾ A Tanács (EU) 2021/764 határozata (2021. május 10.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram végrehajtását szolgáló egyedi program létrehozásáról, valamint a 2013/743/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 167 I, 2021.5.12., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 8. pontjában foglalt fogalommeghatározást.

2. TEGYÜK MAGASABBRA A LÉCET: AZ EIT STRATÉGIÁJA ÉS CÉLKITŰZÉSEI A 2021–2027 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

A 2021 és 2027 közötti időszakban az EIT-nek a Horizont Európával és egyéb uniós programokkal egymást teljes mértékben kiegészítve továbbra is támogatnia kell a KIC-eket, hogy megerősítse azokat az innovációs ökoszisztémákat, amelyek segítenek megbirkózni a globális és társadalmi kihívásokkal. Ezt oly módon teszi, hogy az EIC-vel szoros szinergiában és egymást kiegészítő módon elősegíti a felsőoktatás, a kutatás és az innováció integrációját, ezáltal az innovációt serkentő környezetet teremtve, valamint előmozdítja és támogatja a vállalkozók új nemzedékét, hozzájárulva a vállalkozói szférában a nemek közötti rés zárásához, valamint az innovatív vállalkozások létrehozásának ösztönzéséhez, különös hangsúlyt fektetve a kkv-kra.

Különös figyelmet kell fordítani a nemek közötti egyensúlyra és a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő megközelítésekre is, különösen azokon a területeken, ahol a nők továbbra is alulreprezentáltak, így például az információs és kommunikációs technológiák, a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika területén. Ennek során az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott beavatkozási területek alapján az EIT-nek különösen:

1. Európa-szerte meg kell erősíteni a fenntartható innovációs ökoszisztémákat;
2. elő kell segítenie az innovációs és vállalkozói készségeket az egész életen át tartó tanulás tekintetében, ideértve a felsőoktatási intézmények kapacitásainak Európa-szerte történő megerősítését is;
3. új piaci megoldásokat kell kialakítania a globális kihívások kezelése céljából; és
4. szinergiákat és hozzáadott értéket kell biztosítani a Horizont Európán belül.

Az EIT előtt álló kihívásokkal összhangban, valamint az (EU) 2021/819 rendelet 3. cikkében meghatározott általános célkitűzéseihez, és ezáltal a Horizont Európa tudományos, gazdasági, technológiai és társadalmi hatásához való hozzájárulás érdekében az EIT 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó egyedi célkitűzései a következők:

- a) a KIC-ek nyitottságának, hatásának és átláthatóságának, valamint a tudásháromszög integrációjának növelése Unió-szerte;
- b) a felsőoktatás vállalkozási és innovációs kapacitásának növelése Európa-szerte a felsőoktatási intézmények intézményi változásának és az innovációs ökoszisztémákba való integrációjának előmozdításával és támogatásával;
- c) az EIT és a KIC-ek regionális és helyi hatásának növelése, különösen az érdekelt felek szélesebb körének bevonásával annak érdekében, hogy Unió-szerte kezelni lehessen az innovációs kapacitások egyenlőtlenségeit, illetve ösztönözni lehessen a tudás és az innováció terjesztését.

Az EIT adott esetben a szükséges rugalmassággal reagálhat a Covid19-váltságra és a lehetséges jövőbeli válságokra azáltal, hogy stratégiájába beépíti a releváns kezdeményezéseket annak érdekében, hogy hozzájáruljon az innovációs ökoszisztémák védelméhez, és segítse az EIT-ben érdekelt feleket a gazdasági helyreállításra való felkészülésben.

3. EURÓPA INNOVÁCIÓS TEHETSÉGÉNEK ÉS KAPACITÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSA: KULCSFONTOSÁGÚ INTÉZKEDÉSEK

Az EIT 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiájának olyan intézkedésekre kell összpontosítania, amelyek uniós szinten hozzáadott értéket teremtenek és hozzájárulnak a Horizont Európa program célkitűzéseinek megvalósításához. Először is, az EIT-nek a KIC-ek, valamint azok továbbfejlesztése, új partnerek felé való nyitottsága, fokozott átláthatósága, a jó kormányzás elveinek való megfelelése és bővítése révén továbbra is Unió-szerte támogatnia kell az innovációs kapacitást és ökoszisztémákat. Másodsor, a tudásháromszög integrációjával kapcsolatos tapasztalataira alapozva az EIT-nek irányítania kell a vállalkozói és innovációs kapacitás támogatását és fejlesztését a felsőoktatási intézményekben, amit a KIC-eken keresztül fognak végrehajtani. Harmadszor, hatékonyabb horizontális intézkedések révén az EIT-nek minden szükséges erőfeszítést meg kell tennie annak biztosítására, hogy uniós szintű láthatósága és hatása növekedjen. Ezenkívül az EIT-nek javítania kell működését hatékonysága, eredményessége és az általa kifejtett hatások fokozása érdekében, így például olyan területeken, mint a KIC-ek pénzügyi fenntarthatóságával kapcsolatos útmutatás, saját tevékenységeinek és a KIC-ek tevékenységeinek nyitottsága, elterjedése, átláthatósága, minősége és fenntarthatósága, a kkv-k és az induló vállalkozások nagyobb mértékű bevonása, valamint a nemek közötti egyensúly.

3.1. Támogatás a meglévő KIC-ek számára

Az EIT-nek meg kell erősítenie az innovációs ökoszisztémákat azáltal, hogy továbbra is támogatást nyújt a meglévő KIC-eknek, hogy a tudásháromszög uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű integrációja révén szembe tudjanak nézni a globális kihívásokkal. Ennek érdekében az EIT költségvetése jelentős részét a KIC-ek támogatására kell fordítani, és az EIT-nek tovább kell erősítenie a KIC-ek elindítását, növekedését és nyomon követését szolgáló platformját.

Miközben még mindig a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek integrációjára összpontosít, az EIT biztosítja, hogy a KIC-ek továbbra is törekedjenek a pénzügyi fenntarthatóságra annak érdekében, hogy a köz- és magánberuházások bevonása révén az elindításukat követően legkésőbb 15 év elteltével pénzügyileg függetlenné váljanak az EIT-támogatástól.

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek stratégiát készítsenek és hajtsanak végre, amelynek célja együttműködni, valamint kapcsolódási pontokat és szinergiákat létrehozni releváns európai partnerségekkel, küldetésekkel és az EIC-vel, valamint egyéb releváns uniós és nemzetközi kezdeményezésekkel és programokkal. A pénzügyi támogatás mellett az EIT a levont tanulságok alapján stratégiai felügyeletet és iránymutatást nyújt a KIC-eknek. A többiek között az (EU) 2021/695 rendelet V. mellékletében felsorolt mutatók alapján az EIT-nek nyomon kell követnie és elemeznie kell a KIC-ek teljesítményét, multiplikátorhatással járó beruházásait és különböző minőségi és mennyiségi hatásait.

Az EIT-nek mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy észszerűsítse az egyes KIC-ek struktúrájához kapcsolódó terminológiát az EIT felismerhetőségének további egyszerűsítése és javítása érdekében.

Az EIT-nek meg kell határoznia a stratégiai és szakpolitikai jelentőségű kérdések területeit, és elő kell mozdítania a KIC-ek közötti szorosabb együttműködést e területeken. Az EIT-nek a közös érdekű területeken meg kell erősítenie a KIC-ek közötti koordinációt, különösen a KIC-ek között a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok megosztásának, valamint a közöttük folyó együttműködésnek (KIC-ek közötti tevékenységek⁽¹⁵⁾) az előmozdításával mind tematikus, mind horizontális témákban. A KIC-ek közötti tevékenységek akkor rendelkeznek a legnagyobb potenciállal, amennyiben több KIC foglalkozik már olyan közös uniós szakpolitikai prioritásokkal, ahol nincsenek célzott KIC-ek. A különböző KIC-közösségek kölcsönös előnyökkel járó, célzott közös fellépésekben való összevonása nagy lehetőségeket rejt magában a szinergiák és az interdiszciplináris előnyök tekintetében. Az EIT ösztönzi az ilyen tevékenységeket és aktívan részt vesz a KIC-ek közötti tevékenységek tartalmának és struktúrájának meghatározásában. Nyomon követi a KIC-ek közötti tevékenységek végrehajtását, valamint az elért eredményeket annak érdekében, hogy e tevékenységeket a KIC-ek többéves stratégiáinak szerves részévé tegye. Mindemellett elő kell mozdítania a KIC-ek közötti megosztott szolgáltatások létrehozását, amelyek célja a valamennyi KIC esetében azonos operatív feladatok közös kezelése.

3.2. A KIC-ek regionális hatásainak növelése

Az EIT-nek tovább kell növelnie regionális hatását a KIC-ek potenciális partnerek széles köre és az érdekelt felek iránti fokozott nyitottsága és inkluzív megközelítése, az eredmények fokozott terjesztése és hasznosítása, valamint a KIC-ek integráltabb regionális stratégiája révén. Minden egyes KIC számára kötelező lesz üzleti tervének szerves részeként regionális stratégiát kidolgozni és végrehajtani a tagállami, regionális és helyi innovációs szereplőkkel, köztük a kkv-kal fenntartott kapcsolatok erősítése céljából. A KIC-eknek adott esetben be kell mutatniuk kapcsolataikat az intelligens szakosodási stratégiákkal, valamint a tematikus platformok tevékenységeivel és régióközi kezdeményezésekkel, beleértve az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) irányító hatóságait. Az EIT folyamatosan nyomon követi az említett területi stratégiák végrehajtását, beleértve az esb-alapokra gyakorolt multiplikátorhatást is.

Úgynevezett „helyi alapú” innovációs megközelítést kell integrálni a KIC-ek többéves stratégiájába és üzleti tervébe, és annak a KIC helymegosztási központjaira és a RIS-központokra kell épülnie, ezáltal kihasználva a KIC-közösséghez való hozzáférést biztosító szerepüket, valamint együttműködve a helymegosztási partnerekkel és egyéb helyi innovációs szereplőkkel.

Az EIT nyomon követi, hogy a helymegosztási központok és a RIS-központok miként működnek, és hogy ezek miként integrálódnak a helyi innovációs ökoszisztémákba.

Az EIT biztosítja, hogy a RIS-tevékenységeket olyan potenciális új partnerek vonzására és integrációjára használják, amelyek hozzáadott értéket jelentenek a KIC-ek számára, és ezáltal növelik az EIT páneurópai lefedettségét; az EIT biztosítani fogja továbbá, hogy a tevékenységek teljes mértékben integrálódjanak a KIC-ek többéves stratégiáiba. Az EIT által irányított és a KIC-ek által végrehajtott RIS ez idáig önkéntes alapon működött. 2021-től kezdve a RIS-tevékenységek kötelezőek lesznek, és a KIC-ek többéves stratégiáinak szerves részévé válnak. Az EIT biztosítja, hogy a RIS-tevékenységeket a releváns intelligens kutatási és innovációs szakosodási stratégiákhoz vezető hídként használják fel.

Emellett a KIC-ek a RIS-központok létrehozása révén fokozzák az ilyen integrációt. A RIS-központot alapos igényfelmérést és nyílt pályázati felhívást követően kell létrehozni. A KIC-ek struktúrájának részét kell képeznie, és a KIC-ek tevékenységének fókuszpontjaként kell szolgálnia. Célja a tudásháromszög helyi szereplőinek mozgósítása és bevonása a KIC tevékenységeibe, helyi szintű szinergiák létrehozása, finanszírozási és együttműködési lehetőségek azonosítása, valamint az ökoszisztémákba való aktív integrációjuk előmozdítása. A KIC-ek bővítési stratégiájával összhangban a RIS-központok megnyithatnák az utat egy helymegosztási központ létrehozásához a megcélzott régióban.

⁽¹⁵⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 14. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

Az EIT továbbra is iránymutatást és támogatást nyújt a KIC-ek számára az EIT többéves RIS-stratégiák előkészítésében és végrehajtásában. A RIS-tevékenységeknek továbbra is támogatást kell nyújtaniuk az európai innovációs eredménytábla szerint szerény és mérsékelt innovációs teljesítményt nyújtó országok (és az azokon belüli régiók), továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikke szerinti legkülső régiók innovációs kapacitásai számára, hogy elősegítsék ezen országoknak vagy régióknak a KIC-ek közösségeibe történő integrációját. A RIS-tevékenységekre jogosult országok és régiók (RIS-országok és -régiók) a következők:

1. azon országok (és ezen országok régiói), amelyeket a következő három éves innovációeredménytábla-jelentés legalább egyikében „mérsékelt” vagy „szerény” innovátorként sorolnak be:

- a) a 2021 és 2024 közötti időszak tekintetében 2018, 2019 és 2020; és
- b) a 2025 és 2027 közötti időszak tekintetében 2021, 2022 és 2023; és

2. a legkülső régiók.

A RIS-tevékenységek végrehajtására szánt EIT-költségvetésnek az EIT által a meglévő és új KIC-ek számára nyújtott teljes finanszírozási összeg legalább 10%-át és legfeljebb 15%-át kell kitennie, és ezáltal lehetővé kell tennie a célzott régiókból származó KIC-partnerek számának növelését. A RIS-en keresztül támogatott tevékenységek célja a következő:

1. hozzájárulás a regionális és helyi ökoszisztéma innovációs kapacitásainak javításához Unió-szerte kapacitásépítési tevékenységek és a helyi innovációs szereplők – így például klaszterek, hálózatok, közigazgatási szervek, felsőoktatási intézmények, kutatást végző szervezetek, szakképző intézmények és kkv-k – közötti szorosabb interakciók, valamint ezen szereplők tevékenységei révén;
2. az új partnerek KIC-ekbe való bevonására irányuló célkitűzés támogatása és a helyi innovációs ökoszisztémák összekapcsolása a páneurópai innovációs ökoszisztémákkal; és
3. további magán- és közfinanszírozás mozgósítása, különös tekintettel az esb-alapokra.

3.3. Új KIC-ek elindítása

Az új és kialakulóban lévő globális kihívások kezeléséhez való hozzájárulás érdekében az EIT új KIC-ek olyan prioritási területeken való létrehozását célzó, nyílt és átlátható pályázati felhívásokat indít el, amelyeket stratégiai jelentőségű tematikus területek közül és olyan kritériumok alapján választanak ki, amelyek többek között felméri e területek relevanciáját az Unió globális és társadalmi kihívások kezelésére vonatkozó szakpolitikai prioritásai szempontjából, valamint az EIT-móddellen keresztül kezelendő potenciáljukat és hozzáadott értéküket. Az új KIC-ek létrehozása figyelembe veszi a Horizont Európa stratégiai tervezését és az EIT számára a 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakra előirányzott költségvetést. Az európai partnerségekre vonatkozó, az (EU) 2021/695 rendelet III. mellékletében meghatározott releváns kiválasztási kritériumokat be kell építeni a KIC-ekre vonatkozó pályázati felhívásba és az értékelés során meg kell vizsgálni.

Az igazgatótanács javaslata és annak elemzése alapján javaslat született egy első új KIC mielőbbi, 2022-ben vagy 2023-ban történő elindítására a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak területén, azzal, hogy amennyiben kivitelezhető, a pályázati felhívást 2021-ben kell közzé tenni. Ez a prioritási terület a legnagyobb mértékben kiegészíti a nyolc meglévő KIC-et és a Horizont Európa keretében létrehozandó egyéb európai partnerségekre vonatkozó potenciális prioritási területeket. A kulturális és kreatív ágazatok és iparágak terén fennálló kihívásokat és az új KIC várható hatását összegző tájékoztatót az 1. függelék tartalmazza.

Javaslat született egy második új KIC 2026-ban történő elindítására a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok és ökoszisztémák területén, azzal, hogy a pályázati felhívást 2025-ben kell közzé tenni. A Bizottság független külső szakértők segítségével hatásvizsgálatot végez, hogy 2024-ig előzetesen értékelje a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok és ökoszisztémák területének relevanciáját. Amennyiben az értékelés negatív eredményre jut, a Bizottság javaslatot tehet a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló stratégiai innovációs terv módosítására, figyelembe véve az igazgatótanács véleményét és a Horizont Európa stratégiai tervezését. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatok terén fennálló kihívásokat és az új KIC várható hatását összegző tájékoztatót a 2. függelék tartalmazza.

Egyéb új KIC-ek kiválasztására kerülhet sor, amennyiben az EIT-kereten kívül további költségvetési források válnak elérhetővé, és azok tekintetbe veszik az igazgatótanács véleményét, a Horizont Európa program stratégiai tervezését és az európai partnerségek kiválasztási kritériumait, különös tekintettel a nyitottságra, az átláthatóságra, az uniós hozzáadott értékre, a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulásra, a koherenciára és a szinergiákra.

3.4. A felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozási kapacitásának támogatása

Az EIT a Bizottsággal együttműködve és a KIC-ekkel folytatott konzultációt követően kísérleti kezdeményezést alakít ki és indít el, amely támogatja a felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozói kapacitásait, valamint az innovációs ökoszisztémákba való integrációjukat (kísérleti felsőoktatási kezdeményezés), amit 2021-től kezdve a KIC-eken keresztül fognak végrehajtani. A tudásháromszög-integrációs modell segítségével az EIT áthidalja a felsőoktatás, a kutatás és az innováció közötti tartós szakadékot. Így különösen az EIT és a KIC-ek a humán tőke fejlesztésének kulcsfontosságú eszközei, mivel tevékenységeik középpontjában az innováció és a vállalkozói ismeretek oktatása áll. El kell ugyanakkor érni, hogy az EIT által kifejtett hatás a KIC-ek partnerein túlra is kiterjedjen.

A felsőoktatási intézményeknek Európa-szerte innovatívnak és vállalkozó szelleműeknek kell lenniük az oktatással, a kutatással, a vállalkozások bevonásával, valamint a tágabb értelemben vett regionális és helyi innovációs ökoszisztémával kapcsolatos megközelítésükben, ideértve a civil társadalmat, a közintézményeket és a harmadik szektor szervezeteit, a lehető leginkább befogadó és a nemek közti egyenlőségre törekvő módon, aminek a megvalósítása világos stratégia és módszertani keret alapján, források elkülönítésével lehetséges.

A KIC-ek kísérleti felsőoktatási kezdeményezéssel kapcsolatos tevékenységeit nyílt és átlátható pályázati felhívásokon keresztül kell végrehajtani, amelyek törekedni fognak a felsőoktatás innovációs kapacitásának növelésére, főként olyan felsőoktatási intézményeket megcélozva, amelyek nem KIC-partnerek az innovációs értékláncokban és ökoszisztémákban Uniószerre. A tevékenységeknek elsősorban a felsőoktatási intézmények kapacitásfejlesztésére kell irányulniuk, beleértve a következőket:

1. a tudásháromszög-integráció terén a bevált gyakorlatok cseréje és végrehajtása, beleértve a szervezeti tanulást, a továbbképzési és átképzési képzést, a coachingot és a mentorálást;
2. cselekvési tervek kidolgozása az olyan területeken azonosított szükségletek kezelésének módjára vonatkozóan, mint az innovációmenedzsment, az induló vállalkozások létrehozása és fejlesztése, a technológiátadás és ezen belül a szellemi tulajdon-jogok kezelése, a fenntarthatóság és a beépített klímasegítség, a személy- és szervezetkezelés, a nemi szempontú megközelítések innovációba történő integrációja, valamint a helyi érdekelt felek és a civil társadalom bevonása; és
3. az innovációs kapacitás fejlesztésére irányuló cselekvési tervek és utókövető intézkedések végrehajtása.

E tevékenységekbe a tudásháromszög egyéb szereplőit – így például szakképző intézményeket, kutatási és technológiai szervezeteket, kkv-kat és induló vállalkozásokat – is be kell vonni, és azoknak a KIC-ek tudásháromszög-integrációs tevékenységeinek szerves részeként ki kell egészíteniük az EIT oktatással kapcsolatos intézkedéseit. Az EIT-nek elő kell mozdítania a KIC-ek közötti szorosabb együttműködést a kísérleti felsőoktatási kezdeményezésen belül. A pályázati felhívásokban meghatározandó támogathatósági kritériumoknak biztosítaniuk kell, hogy a finanszírozás többsége a KIC-eken kívüli felsőoktatási intézményekhez kerüljön majd. A kísérleti felsőoktatási kezdeményezés célja, hogy az EIT által kifejtett hatás túlmutasson a KIC-eken és hozzájáruljon az EIT alapvető feladatához, amely a fenntartható gazdasági növekedés és a versenyképesség előmozdítása azáltal, hogy megerősíti a tagállamok innovációs kapacitását összhangban a Horizont Európa azon céljaival, hogy az egész életen át tartó tanulás távlatában előmozdítsa a vállalkozói és innovációs készségeket, ideértve a felsőoktatási intézmények kapacitásának növelését Európa-szerte.

Az EIT-támogatásnak olyan szakpolitikai kezdeményezésekre is kell épülnie, mint a HEInnovate⁽¹⁶⁾ és a RIIA⁽¹⁷⁾ keretek, amelyek Uniószerre számos felsőoktatási intézményben és tagállamban bizonyították értéküket. Az EIT-nek a támogató tevékenységeket a Bizottsággal szoros együttműködésben, a KIC-ekkel való konzultációt követően kell kidolgoznia, biztosítva a Horizont Európa, az (EU) 2021/817 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁸⁾ által létrehozott Erasmus+ és egyéb uniós programok keretében megvalósuló releváns tevékenységekkel való teljes összhangot és kiegészítő jellegét.

⁽¹⁶⁾ A HEInnovate a Bizottság és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kidolgozott szakpolitikai keret, amely módszertant kínál a felsőoktatási intézmények számára, hogy azonosítsák a további fejlesztés innovációs kapacitási területeit és kialakítsák a releváns stratégiákat és intézkedéseket a kívánt hatás elérése érdekében. A HEInnovate megalapozott módszertani bizonyítékokra épül, nyolc kapacitásfejlesztési területtel: vezetés és irányítás; digitális átalakulás; szervezeti kapacitás; vállalkozói oktatás és tanulás; vállalkozók felkészítése és támogatása; tudáscsere; nemzetköziesítés; és hatásmérés. Az OECD számos HEInnovate alapú országjelentést tett közzé; lásd az OECD Skills Studies (Készségekről szóló tanulmányok) sorozatát az alábbi honlapon: <https://www.oecd-ilibrary.org/education/>.

⁽¹⁷⁾ A regionális innovációs hatásvizsgálati keretet (RIIA) a Bizottság dolgozta ki az egyetemek innovációs hatásainak mérőszám alapú esettanulmányok kidolgozása révén történő vizsgálatára vonatkozó iránymutatás első lépéseként. Az innovációs hatásnak például a RIIA keretében történő értékelése potenciálisan uniós, nemzeti és regionális szintű innovációstelszítésmény-alapú finanszírozási eszközökhöz köthető.

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/817 rendelete (2021. május 20.) az „Erasmus+” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát).

Az első három évben tovább kell fejleszteni és finomítani kell a végrehajtási és megvalósítási mechanizmus folyamatának konkrét részleteit, és azokat a kísérleti szakasz során nyomon követésnek és értékelésnek kell alávetni. A kísérleti szakasz értékelését külső szakértőknek kell végezniük, és az eredményeket közölni kell a tagállami képviselők csoportjával és az Európai Parlamenttel. Az említett értékelés eredményei alapján az igazgatótanács dönt arról, hogy a kísérleti felsőoktatási kezdeményezést folytatni és fokozni kell-e, vagy meg kell-e szüntetni.

A KIC-ek tevékenységeinek végrehajtását és nyomon követését az igazgatótanács irányítja és felügyeli. Különös figyelmet kell fordítani a következők biztosítására: nyitott és inkluzív megközelítés a KIC-ek partnerein kívüli felsőoktatási intézmények bevonása érdekében a nagy földrajzi lefedettség céljából; interdiszciplináris és ágazatközi megközelítés; a nők részvételének bővítése azon ágazatokban, amelyekben alulreprezentáltak; valamint kapcsolat a regionális innovációs tervvel, a releváns tematikus platformokkal és az intelligens szakosodási stratégiákkal, továbbá adott esetben a szakpolitika-támogató eszközzel.

Az EIT-nek meg kell erősítenie és a KIC-eken túlmenően is ki kell terjesztenie az EIT-védjegy hatályát az intézkedésben részt vevő felsőoktatási intézményekre. Szereplőknek a tudásháromszög egészéből történő bevonásával az EIT-nek törekednie kell arra, hogy összekapcsolja a felsőoktatási innovációs kapacitást fejlesztéséhez nyújtott támogatását az EIT-védjeggyel, amelyet jelenleg a KIC-ek oktatási programjainak ítélnak oda.

Az EIT-nek az EIT-védjegyet ki kell terjesztenie az egész életen át tartó tanulási tevékenységekre, így például a mentorálásra, a szakképzésre, a képzési, átképzési és továbbképzési programokra, valamint a nyílt virtuális kurzusokra is, amelyek a KIC-ek tagjain túl diákok, felnőtt tanulók és intézmények, beleértve a szakképző intézményeket is, szélesebb célcsoportját foglalják magukban, és szólítják meg. Az EIT-védjegynek az EIT-közösségen túlmutató használata várhatóan valamennyi (egyéni, program- és intézményi) szinten fokozottabb struktúráló hatással jár.

Az EIT nyomon követi az EIT-védjegy KIC-ek által végrehajtott oktatási és képzési programok számára történő odaítélését és kiterjesztését, és megvizsgálja egy hatékonyabb minőségbiztosítási mechanizmus lehetőségét, beleértve az EIT-védjegy külső elismerését és akkreditálását.

A kísérleti felsőoktatási kezdeményezés sikerének biztosítása érdekében az EIT konkrét iránymutatást, szakértelmet és tanácsadást nyújt a részt vevő felsőoktatási intézmények és Európa-szerte a megcélzott felsőoktatási intézmények számára, különös figyelmet fordítva a mérsékelt és szerény innovátor országok (és ezen országok régióinak) felsőoktatási intézményeire, valamint olyan egyéb, gyengén teljesítő régiók felsőoktatási intézményeire, amelyek fejleszteni kívánják innovációs kapacitásaikat, és erősíteni kívánják innovációs lábnyomukat és intelligens szakosodási stratégiáikat.

3.5. Az EIT horizontális tevékenységei

3.5.1. Kommunikáció és terjesztés

Az EIT és a KIC-ek törekednek kommunikációjuk és láthatóságuk javítására és megerősítésére, valamint jobb márképítési stratégiát alkalmaznak a tagállamokbeli és az azokon túli fő érdekelt felek tekintetében, a Horizont Európa tekintetében alkalmazott kommunikációs megközelítéssel összhangban. A KIC-ek növekvő számával és a kísérleti felsőoktatási kezdeményezéssel az EIT-nek fokoznia kell erőfeszítéseit, hogy az uniós támogatást szélesebb körben elismerjék innovációs minőségi márkaként. Ez a fajta márképítés és a jobb kommunikáció alapvető fontosságú különösen a polgárok, valamint a nemzeti és regionális hatóságok vonatkozásában, mivel az EIT által kezdeményezett innovációk hozzájárulnak a Horizont Európa révén megvalósuló uniós beruházások konkrét hatásainak bemutatásához.

Az EIT-nek törekednie kell arra, hogy fokozottan igénybe vegye a meglévő uniós információs hálózatokat és koordinálja a tevékenységeiket annak érdekében, hogy jobb minőségű tanácsadást és iránymutatást biztosítson a potenciális KIC-partnerek számára. E fokozott igénybevétel és koordináció magában foglalhatja a nemzeti és regionális hatóságok támogatását a KIC-ek többéves stratégiáival való szükséges szinergiák azonosításában. Az EIT által kínált lehetőségek szélesebb körben történő terjesztése és jobb megértése érdekében az EIT megerősíti az Európa-szerthe működő KIC-ekben történő részvétellel kapcsolatos szempontokra vonatkozó iránymutatást és segítségnyújtást, építve az Európa-szerthe meglévő információs hálózatokra és struktúrákra, különösen az (EU) 2021/695 rendeletben említett nemzeti kapcsolattartó pontokra.

Annak biztosítása érdekében, hogy az egész tudásháromszögben az érdekelt felek kiterjedt közössége uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten értesüljön az EIT (és a KIC-ek) pályázatairól és finanszírozási projektjeiről, ezek meg fognak jelenni az (EU) 2021/695 rendelet értelmében fenntartott európai finanszírozási és pályázati lehetőségek portálján is.

Az EIT-nek rendszeres találkozókat kell szerveznie a tagállami képviselők csoportjával és a Bizottság kapcsolódó szervezeti egységeivel évente legalább kétszer a kommunikáció és információáramlás tagállamok közötti és uniós szintű megfelelő biztosítása érdekében. Az Európai Parlamentet és a Tanácsot megfelelően tájékoztatni kell az EIT és a KIC-ek teljesítményéről, eredményeiről és tevékenységeiről. Emellett a tagállami képviselők csoportjának stratégiai jelentőségű kérdésekben tanácsadást kell nyújtania az EIT számára. A tagállami képviselők csoportjának – az EIT-vel közösen – megfelelő támogatást kell biztosítania továbbá ahhoz, hogy az EIT által finanszírozott tevékenységek kapcsolatban legyenek a nemzeti és regionális programokkal és kezdeményezésekkel, illetve hogy a tevékenységek és programok között szinergiák jöjjenek létre, valamint meg kell osztania az ilyen tevékenységek lehetséges nemzeti és regionális társfinanszírozására vonatkozó információkat.

Az EIT-nek az érdekelt fórumán ⁽¹⁹⁾, az EIT-díjakon és az EIT végzett hallgatói közösségén ⁽²⁰⁾ keresztül tovább kell növelnie intézkedésének láthatóságát a polgárok és az EIT-közösség körében a tudásháromszög európai szereplőivel való interakciók előmozdításának, valamint Európában a legígéretesebb innovátorok és vállalkozók elismerésének céljából.

Az EIT-nek (az EIT végzett hallgatói tanácsával együttműködésben) továbbra is irányítania kell az EIT végzett hallgatói közösségét, és stratégiai iránymutatást kell számára nyújtania annak érdekében, hogy maximalizálja a vállalkozásokra és a társadalomra kifejtett hatását, valamint tagjainak folyamatos részvételét az EIT által támogatott tevékenységekben. A 2021–2027 közötti időszakban az EIT végzett hallgatói közössége tovább növekszik, és ki fog terjedni a felsőoktatási intézmények innovációs kapacitását támogató intézkedésekben részt vevő korábbi diákokra is.

3.5.2. A bevált gyakorlatok azonosítása és az érdekelt felekkel történő megosztása

Az EIT azonosítja, kodifikálja, hatékonyan megosztja, valamint terjeszti az EIT által finanszírozott tevékenységekből származó tanulságokat és bevált gyakorlatokat, és e célból együttműködik a tagállami hatóságokkal nemzeti és regionális szinten egyaránt, a Bizottsággal és az Európai Parlamenttel, különösen annak tudományos és technológiai testületével, strukturált párbeszédet alakítva ki és összehangolva az erőfeszítéseket. A KIC-ek és a felsőoktatási intézmények innovációs és vállalkozói kapacitását támogató projektek várhatóan a bizonyítékok és a kísérleti tanulás értékes forrásául szolgálnak a döntéshozók számára a kutatás, az innováció és a felsőoktatás területén, valamint különböző tematikus területeken.

Ez idáig nem történt meg a KIC-ektől származó bevált gyakorlatok és tanulságok megfelelő összevonása vagy kodifikálása vagy hatékony terjesztése. Az EIT-nek tovább kell fejlesztenie az olyan innovációs intézményként betöltött szerepét, amely képes észlelni, elemezni, kodifikálni és megosztani az EIT által finanszírozott tevékenységekből (oktatáshoz és képzéshez, kutatáshoz és innovációhoz és a vállalkozási kedv ösztönzéséhez nyújtott támogatás) származó innovatív gyakorlatokat, tanulságokat és eredményeket, valamint biztosítani ezek szélesebb körben történő elterjesztését. Az EIT tevékenységének a Horizont Európán belüli egyéb kezdeményezésekkel, különösen az Európai Innovációs Tanáccsal, a küldetésekkel és az európai partnerségekkel való kapcsolatokra és szinergiákra kell építenie.

3.5.3. Nemzetközi együttműködés és globális tájékoztatási tevékenységek

Az EIT-nek az igazgatótanács felügyelete mellett, a Horizont Európa keretében a nemzetközi együttműködésre vonatkozóan alkalmazott, az (EU) 2021/695 rendeletben említett megközelítéssel és egyéb releváns uniós szakpolitikákkal összhangban, valamint a Bizottság megfelelő szervezeti egységeivel folytatott konzultációt követően ki kell dolgoznia az EIT és a KIC-ek által folytatandó nemzetközi együttműködés fő irányvonalait. Az EIT-nek törekednie kell arra, hogy tevékenységei nagyobb hatást gyakoroljanak a nemzetközi együttműködésen

⁽¹⁹⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 11. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

⁽²⁰⁾ Az EIT végzett hallgatói közössége összehozza azokat a vállalkozókat és változást előidéző szereplőket, akik a KIC-ek által nyújtott oktatási vagy vállalkozói programban vettek részt. A közösség egy több mint 5 000 tagú hálózatot képvisel.

keresztül, és koordinálnia kell a KIC-eknek az EIT által finanszírozott nemzetközi tevékenységeit. Arra kell összpontosítania, hogy szoros összhangban működjön az Unió releváns szakpolitikai célkitűzéseivel, valamint kutatási és innovációs prioritásaival, továbbá hogy uniós hozzáadott értéket biztosítson. Amennyiben az EIT közösségének valamely harmadik országban való fizikai jelenléte szükségesnek bizonyul a hatás növelése és célkitűzéseinek hatékonyabb megvalósítása érdekében, az EIT-nek biztosítania kell a fellépés koordinálását, és ösztönöznie kell a KIC-ek közös erőfeszítéseit.

Az EIT a nemzetközi együttműködés és globális tájékoztatási tevékenységei keretében – a Bizottsággal együttműködésben – a globális kihívások hatékony kezelésére, a releváns nemzetközi kezdeményezésekhez és a fenntartható fejlődési célokhoz való hozzájárulásra és a tehetségekhez való hozzáférés, valamint az innovatív megoldások fokozott kínálatának és keresletének biztosítására összpontosít. Az EIT szorosan nyomon követi ezen tevékenységeket, és biztosítja, hogy azok megfeleljenek a Horizont Európa (EU) 2021/695 rendeletben említett nemzetközi együttműködésre vonatkozó megközelítésének és egyéb releváns uniós szakpolitikáknak.

3.6. Megvalósítás: működési mód

Ez a szakasz számos olyan intézkedést tartalmaz, amelyek célja az EIT és a KIC-ek jelenlegi működésének kiigazítása és javítása. A hatékonyan működő, felhatalmazással rendelkező és stratégiai gondolkodású igazgatótanács nyomon követi ezen intézkedéseknek az EIT szintjén történő végrehajtását, valamint megfelelő ösztönzést és ellenőrzést nyújt – többek között teljesítményalapú forráselosztási folyamat révén – annak biztosítására, hogy a KIC-ek végrehajtsák azokat.

3.6.1. KIC működési modell

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek létrehozása teljes mértékben megfeleljen az (EU) 2021/695 rendeletben előírt, releváns követelményeknek, beleértve a nyolc meglévő KIC átállásának biztosítását az európai partnerségekre vonatkozóan az említett rendeletben meghatározott új végrehajtási kritériumok végrehajtása irányába. Az EIT-nek ezért fokozott operatív útmutatást kell nyújtania a KIC-eknek és folyamatosan nyomon kell követnie azok teljesítményét a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás, a jó kormányzás, a nyomon követés és az értékelés az (EU) 2021/819 rendeletben meghatározott elveinek és az európai partnerségekre vonatkozóan az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott elvek és kritériumok betartásának biztosítása, valamint a Horizont Európa program prioritásaiból és mutatóiból fakadó követelményekkel való összhang érdekében teljesítményük és hatásaik maximalizálása céljából, az EIT és a KIC-ek közötti hosszú távú együttműködési stratégia alapján. Megfelelő korrekciós intézkedéseket kell hozni, amennyiben valamely KIC alulteljesít vagy nem megfelelő eredményt ér el, nem éri el a várt hatást, illetve nem képvisel uniós hozzáadott értéket.

Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek új tagok iránti folyamatos nyitottságát, valamint a végrehajtás alatti átláthatóságot biztosító intézkedések javuljanak, különösen azáltal, hogy átlátható, egyértelmű és koherens csatlakozási és kilépési kritériumokat fogadnak el és alkalmaznak a partnerségek számára hozzáadott értéket teremtő új tagokra, továbbá egyéb rendelkezéseket, így például a KIC-ek üzleti terveinek elkészítésére vonatkozó átlátható eljárásokat fogadnak el és alkalmaznak, valamint rendszerszinten nyomon követik a KIC-ek tevékenységeit. A KIC-eknek teljesen átlátható módon, többek között a projektjeik, partnereik és egyéb tevékenységeik azonosítására és kiválasztására vonatkozó nyílt pályázati felhívások révén kell végezniük tevékenységeiket, és továbbra is olyan nyitott és dinamikus partnerségeknek kell maradniuk, amelyekhez a kiválóság és az innovációs relevancia alapján Unió-szerte a partnerség értékét növelő új partnerek – köztük egyre nagyobb arányban kkv-k és induló vállalkozások – csatlakozhatnak. A finanszírozás koncentrációjának korlátozása és annak biztosítása érdekében, hogy a KIC-ek tevékenységei egy széles partnerhálózat előnyeit élvezhessék, az üzleti terveik elkészítésére vonatkozó eljárást (többek között a prioritások azonosítása, a tevékenységek kiválasztása és a források elosztása) és a vonatkozó finanszírozási határozatokat átláthatóbbá és inkluzívabbá kell tenni. A KIC-ek többéves stratégiáiban foglalkozni kell a partnerség kiterjesztésével, beleértve új helymegosztási központok létrehozását is, amire az igazgatótanácsnak megfelelő költségvetést kell előirányoznia. A finanszírozásról való döntés során az igazgatótanácsnak figyelembe kell vennie a többéves stratégiákban kijelölt célértékek megvalósítása terén elért eredményeket, így többek között a helymegosztási központok számát. A KIC-eknek szélesebb körben kell alkalmazniuk a versenyalapú finanszírozási mechanizmusokat, és növelniük kell a pályázati felhívások nyitottságát, különösen a harmadik felek számára nyitott projektek esetében. Mindezen intézkedések növelni fogják a KIC-ek tevékenységeiben részt vevő szervezetek számát. Végezetül a KIC-eknek a teljesítményalapú finanszírozás egyik elemeként rendszeres jelentéseikben be kell számolniuk az új partnerek bevonásáról.

Mivel a KIC-ek a teljes innovációs értékláncban működnek, üzletiterv-portfóliójukban megfelelő és folyamatos egyensúlyt kell kialakítaniuk a tudásháromszög három oldala és a kapcsolódó tevékenységek között. Az EIT nyomon követi a KIC-ek működését annak biztosítására, hogy azt egy kis létszámú, hatékony és költséghatékony struktúra valósítsa meg, ami minimálisra csökkenti az igazgatási, irányítási és általános költségeket. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek a célkitűzéseik elérését ténylegesen támogató, az üzleti tervükben azonosított széles körű tevékenységek révén megvalósítsák a várt hatásait, beleértve az uniós, a nemzeti, a regionális és a helyi szintű innovációs ökoszisztémára gyakorolt potenciális hatásukat is.

A KIC-ek partnerei részéről i vállalt kötelezettségek teljesítését úgy biztosítják, hogy rendszeresen nyomon követik a partnerek tényleges hozzájárulásait az eredeti kötelezettségvállalásokkal összevetve. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek működő kockázatkezelési rendszerrel rendelkezzenek azokra az esetekre, ha egyes partnerek nem tudják teljesíteni eredeti kötelezettségvállalásaikat. Tevékenységeik pénzügyi fenntarthatóságára törekedve a KIC-eknek sokféle bevételi és beruházási forrás után kell néznie. E célból a KIC-ek biztosítják, hogy a partnerséghez való hozzáférés feltételei a potenciális partnerek széles köre számára vonzóak maradjanak. A tagsági díj vagy a tandíj nem jelenthet akadályt a releváns partnerek KIC-ekben való részvétele előtt, különösen a kkv-k, az induló vállalkozások és a diákok esetében.

3.6.2. KIC finanszírozási modell

Az EIT a hatékony és egyszerűsített finanszírozási modell révén várhatóan fokozza a KIC-ek által kifejtett hatást és a KIC-ek hozzájárulását az EIT és a Horizont Európa célkitűzéseinek eléréséhez, valamint ösztönzi a KIC-ek partnereinek elkötelezettségét. A támogatása hozzáadott értékének növelése érdekében az EIT-nek ki kell igazítania a finanszírozási modelljét. Az EIT mindent megtesz annak érdekében, hogy elősegítse a többéves pénzügyi keret időszakai közötti zökkenőmentes átmenetet, különösen a folyamatban lévő tevékenységek tekintetében. Az EIT-nek három fő területen kell előrelépést elérnie.

Először is az EIT-nek a hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységek ⁽²¹⁾ tekintetében fokozatosan csökkentenie kell finanszírozási arányát azért, hogy növekedjen a partnereiktől származó jövedelmeiktől eltérő magán- és állami beruházások szintje. A finanszírozási modell kiigazítása várhatóan megkönnyíti a KIC-ek számára a pénzügyi fenntarthatóságra való áttérést. A KIC-eket arra kell ösztönözni, hogy a partnerségi megállapodások időtartama alatt fokozatosan csökkentsék az EIT-finanszírozás arányát az üzleti tervben, miközben növelik a nem EIT-forrásokból származó társbefektetés szintjét. A hozzáadott értéket teremtő KIC-tevékenységek tekintetében az EIT által biztosított csökkenő finanszírozási arányokat a KIC-ek teljes életciklusának (indulás, növekedés, érettség, az EIT-támogatás megszűnése) szakaszaiban alkalmazni kell a következő táblázatban foglaltak szerint:

	Indulás	Növekedés	Érettség	Az EIT támogatás megszűnése
Évek	1 – 4	5 – 7	8 – 11	12 – 15
Az EIT által biztosított finanszírozás aránya	maximum 100 %	maximum 80 %	maximum 70 %	maximum 50 % a 12. évben, majd évente 10 %-os csökkenés

1. ábra: EIT által nyújtott finanszírozás aránya a 2021–2027 közötti időszakban

Egyes KIC-ek tevékenységei – sajátos jellegükből adódóan – további ösztönzést igényelhetnek. E célból az igazgatótanács dönthet úgy, hogy kedvezőbb finanszírozási feltételeket alkalmaz a KIC-ek közötti tevékenységekre, a RIS-tevékenységekre és a kísérleti felsőoktatási kezdeményezésre.

Másodszor, az EIT-nek biztosítania kell, hogy a támogatáselosztási folyamat teljesítményalapú finanszírozási modellt kövessen majd. Amennyire lehetséges, növelni kell a többéves támogatások felhasználását. Az EIT által biztosított finanszírozásnak közvetlenül kapcsolódnia kell az (EU) 2021/819 rendelet 10. cikkében és 11. cikkének (5) bekezdésében felsorolt területeken, valamint a KIC-ek által az üzleti terveikben megfogalmazott célkitűzések megvalósítása terén elért eredményekhez, és az eredmények elmaradása esetén a finanszírozás csökkenthető, módosítható vagy megszüntethető. Az EIT-nek többek között erőteljesebb ösztönzőket kell biztosítania a KIC-ek számára az új partnerek kereséséhez, és – különösen a KIC-ek egyéni teljesítménye alapján – korrekciós intézkedéseket kell hoznia a lehető legmagasabb szintű hatás elérése érdekében.

Harmadszor, az (EU) 2021/819 rendelet 10. és 11. cikkével összhangban az EIT-nek szigorú szabályokat kell alkalmaznia az átfogó értékelési mechanizmus megerősítésére a KIC-ek működése kezdeti hétéves időszakának lejárta előtt. Ezt a független külső szakértők segítségével végzett átfogó értékelést a legjobb nemzetközi gyakorlattal, valamint az európai partnerségekre vonatkozóan az (EU) 2021/695 rendeletben meghatározott nyomonkövetési és értékelési kritériumokkal összhangban kell végrehajtani. Az átfogó értékelést a hétéves időszak lejárta előtt el kell végezni. Az átfogó értékelés eredményeként az igazgatótanács döntést hoz a KIC-nek nyújtott pénzügyi hozzájárulás folytatásáról, módosításáról vagy megszüntetéséről (és utóbbi esetben nem hosszabbítja meg az adott KIC-kel kötött partnerségi megállapodást), és a források jobban teljesítő tevékenységekre történő átcsoportosításáról. Az igazgatótanács a határozat elfogadása előtt kikéri a tagállami képviselők csoportjának véleményét.

⁽²¹⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 13. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

3.6.3. Az adminisztratív teher csökkentése

A KIC-ek adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az EIT-nek fokoznia kell az egyszerűsítésre irányuló erőfeszítéseit, lehetővé téve üzleti tervük és többéves stratégiájuk gyors és hatékony módon történő végrehajtását. Az ilyen egyszerűsítés magában foglalhatja a releváns KIC-tevékenységekre szánt egyösszegű támogatás vagy egységköltségek alkalmazását. Ezen túlmenően, az erőforrások – különösen az innovációs tevékenységek – jobb tervezése, valamint a KIC-tevékenységekben részt vevő partnerek részéről megvalósuló határozottabb kötelezettségvállalás és hosszú távú beruházások elősegítése érdekében az EIT adott esetben többek között a teljesítményalapú finanszírozásra vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedő többéves támogatási megállapodásokat köt a KIC-ekkel, a megfelelő partnerségi megállapodások alapján. Az említett többéves támogatási megállapodások nem haladhatják meg a három évet.

3.6.4. Az EIT és a KIC-ek kapcsolata a partnerségi megállapodás megszűnését követően

Az EIT-nek az (EU) 2021/695 rendeletben előírt európai partnerségekre vonatkozó kerettel összhangban ki kell dolgoznia az általános elveket a KIC-ekkel a partnerségi megállapodás megszűnése után fenntartott kapcsolatra vonatkozóan. Egy 2023 végéig elkészítendő részletes független tanulmány alapján az EIT a Bizottsággal szoros együttműködésben meghatározza azon KIC-ekkel fenntartott kapcsolatainak általános keretét, amelyek partnerségi megállapodása a 2021–2027-es programozási időszak során megszűnik vagy lejár. Ez a részletes független tanulmány tartalmazza a KIC által a pénzügyi fenntarthatóság elérése érdekében tett erőfeszítések értékelését, a keletkezett bevételeket és a KIC pénzügyi kilátásait, valamint azonosít az olyan tevékenységeket, amelyek folytatása forráshiány miatt veszélybe kerülhet. A végleges felülvizsgálat pozitív kimenetelétől függően az EIT együttműködési megállapodást⁽²²⁾ írhat alá valamely KIC-vel, amely megállapodás célja, hogy aktívan együttműködjenek a partnerségi megállapodás megszűnése után.

Az együttműködési megállapodás a következőket tartalmazza:

- a) a tudásháromszöggel kapcsolatos tevékenységek folytatásához, valamint a KIC ökoszisztémájának és hálózatának fenntartásához kapcsolódó jogok és kötelezettségek;
- b) az EIT márkanév használatának, valamint az EIT-díjakban és az EIT által szervezett egyéb kezdeményezésekben való részvételnek a feltételei;
- c) a felsőoktatási és képzési tevékenységekben való részvétel feltételei, beleértve az EIT-védjegy oktatási és képzési programokban való használatát, valamint az EIT végzett hallgatói közösséggel fenntartott kapcsolatokat;
- d) az EIT által meghirdetett, bizonyos konkrét tevékenységekre, így a KIC-ek közötti tevékenységekre és megosztott szolgáltatásokra vonatkozó versenypályázatokon való részvétel feltételei;
- e) a magas uniós hozzáadott értékkel rendelkező helymegosztási központok közötti transznacionális koordinációs tevékenységek EIT általi további támogatásának feltételei.

Egy részletes független tanulmány eredményeinek figyelembevételével az igazgatótanács megállapítja az együttműködési megállapodás időtartamát, tartalmát és strukturáját, beleértve a KIC-ek azon konkrét tevékenységeit, amelyek a második bekezdés a)–e) pontja alapján támogathatók. A KIC-ek az együttműködési megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban jogosultak részt venni az EIT tevékenységeiben, ideértve a versenypályázati felhívásokban való részvételt is.

3.7. Szinergiák és kiegészítő jellegű tevékenységek egyéb uniós programokkal

Széles intézkedési körére és a Horizont Európa szerves részeként betöltött sajátos szerepére építve az EIT megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy az átfedéseket elkerülve szinergiákat teremtsen és kiegészítse a többi uniós programot vagy eszközt, többek között azáltal, hogy megerősíti a KIC-eknek nyújtott támogatást tervezési és végrehajtási tevékenységeik terén. Az EIT közép- és hosszú távon várhatóan hozzájárul a szinergiákhoz, többek között a következők tekintetében:

Erasmus+

- Az EIT törekszik szinergiák kialakítására az Erasmus+ és az EIT-közösségek között. Az együttműködésnek arra kell irányulnia, hogy hozzáférést biztosítson a KIC-partner felsőoktatási intézményekben tanuló Erasmus hallgatóknak a KIC-ek nyári kurzusaihoz vagy egyéb releváns képzési tevékenységeihez (például vállalkozói készségek és innovációmenedzsment témában), valamint kapcsolatokat alakítson ki a KIC-ek végzett hallgatói hálózatával.

⁽²²⁾ Ld. az (EU) 2021/819 rendelet 2. cikkének 15. pontjában foglalt fogalom meghatározást.

- Az együttműködési tevékenységek magukban foglalhatják az EIT vagy a KIC-ek által a tudományos személyzetnek (a KIC-eken túl, bármely felsőoktatási intézményből) nyújtott képzést a vállalkozói készségeket és az innovációt integráló tantervek, valamint az Erasmus hálózatokon belül a KIC-ek által kidolgozott innovatív gyakorlatok (így például a felsőoktatási intézmények és a vállalkozások közötti innovációs szövetségek) tesztelése, elfogadása és kibővítése terén és fordítva.
- Ahol lehetséges, szinergiákat kell létre hozni az Európai Egyetemek kezdeményezéssel, amelyek a rendszerszintű hatás elérése érdekében elősegíthetik az EIT oktatási tevékenységeinek előtérbe helyezését.

Az (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²³⁾ létrehozott Digitális Európa program

- A KIC-ek, különösen a helymegosztási központok az (EU) 2021/694 rendelettel összhangban együttműködnek az európai digitális innovációs központokkal, hogy támogassák az ipar és a közszféra szervezeteinek digitális átalakulását.
- Megvizsgálják a Digitális Európa program keretében kialakított infrastruktúrák és kapacitások (így például a mesterségesintelligencia-algoritmusokat alkalmazó adatforrások és könyvtárak, a tagállamokban lévő nagy teljesítményű számítástechnikai kompetencia-központok) KIC-ek által az oktatásban és képzésben, valamint innovációs projekteknél történő tesztelésére és demonstrációs célokra való felhasználásának lehetőségét.

Kohéziós politikai alapok (különösen az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap, valamint az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott Európai Szociális Alap Plusz)

- A KIC-eknek – helymegosztási központjaik és a RIS-központok révén – elő kell mozdítaniuk – szinergiában a régióközi együttműködéssel és beruházásokkal az értékláncok mentén a kapcsolódó intelligens szakosodási prioritási területeken – a tudásháromszög szereplői és az irányító hatóságok közötti regionális és régiókon átvívelő együttműködést, valamint a tematikus intelligens szakosodási platformok munkáját. Az irányító hatóságokkal való ilyen együttműködés ahhoz vezethet, hogy a KIC-tevékenységeket belefoglalják az operatív programokba. Az EIT-nek azt is meg kell vizsgálnia, hogy miként járulhat hozzá a kohéziós politikai alapok keretében megvalósuló készségfejlesztési kezdeményezésekhez a bevált gyakorlatok cseréje révén.
- Az EIT-nek elő kell mozdítania a releváns KIC-ek és az intelligens szakosodási platformok közötti együttműködést az EIT erőforrásai, a kohéziós politika forrásai és egyéb uniós, nemzeti és regionális programok közötti szinergiák elősegítése érdekében. A cél az EIT tevékenységeinek szélesebb körű képviselése Unió-szerte, az intelligens szakosodási stratégiákkal való kapcsolatok megerősítése, valamint a RIS jobb felhasználása az európai strukturális és beruházási alapok EIT- és KIC-tevékenységekben való fokozott kiaknázása érdekében.

InvestEU program

- A KIC-eknek együttműködésre kell törekedniük az InvestEU Tanácsadó Platformmal annak érdekében, hogy technikai támogatást és segítséget nyújtsanak a KIC-ek által támogatott vállalkozásoknak a projektek előkészítéséhez, fejlesztéséhez és végrehajtásához.
- A KIC-eknek törekedniük kell arra, hogy hozzájáruljanak az InvestEU Portál feltöltéséhez azért, hogy a Bizottság szervezeti egységeivel szoros együttműködésben és az Európai Innovációs Tanáccsal szinergiában közelebb hozzák a befektetőket és a pénzügyi közvetítőket a KIC-ek által támogatott vállalkozásokhoz.

Az (EU) 2021/818 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁴⁾ létrehozott Kreatív Európa program

A Kreatív Európa program többek között a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó új KIC tevékenységei szempontjából releváns. A Kreatív Európa programmal erős szinergiákat és kiegészítő jellegűt kell kialakítani olyan területeken, mint a kreatív készségek, munkahelyek és üzleti modellek.

Az (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁵⁾ létrehozott Egységes piac program

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/818 rendelete (2021. május 20.) a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (lásd e Hivatalos Lap 34. oldalát).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/690 rendelete (2021. április 28.) az egységes piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok, valamint az európai statisztikák területére vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, illetve a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 1. o.).

A KIC-eknek együttműködésre kell törekedniük az Enterprise Europe Networkkel (EEN) és ágazati csoportjaival, hogy megkönnyítsék a vállalkozások közötti együttműködést, a technológiaátadást és az innovációs partnerségeket azon vállalkozók számára, akik tevékenységüket az egész Unióban és azon túl kívánják fejleszteni az (EU) 2021/690 rendelettel összhangban. Az EEN szervezetek kkv-ügyfeleik körében elő fogják mozdítani a KIC-tevékenységeket. Az EIT-nek meg kell vizsgálnia az új vállalkozóknak szóló mobilitási programokkal való együttműködés lehetőségét azok vállalkozói készségeinek javítása érdekében.

4. A COVID19-JÁRVÁNYBÓL EREDŐ VÁLSÁG KEZELÉSE

A Covid19-válságból eredő főbb társadalmi, gazdasági, környezeti és technológiai változások meg fogják kívánni valamennyi uniós intézmény, szerv, hivatal és ügynökség együttműködését. Az EIT-nek hozzá kell járulnia a szükséges innovációs erőfeszítésekhez azáltal, hogy koherens választ ad a Covid19-válságra.

Az EIT biztosítani fogja, hogy a KIC-ek különböző intézkedési területeken támogassák és mozdítsák elő az innovatív megoldások biztosítását az európai helyreállítási terv, az európai zöld megállapodás, az új európai iparstratégia és a fenntartható fejlődési célok prioritásaival összhangban, ilyen módon járulva hozzá Európa társadalmainak és gazdaságának helyreállításához, valamint megerősítve azok fenntarthatóságát és rezilienciáját.

Így különösen az EIT-nek biztosítania kell, hogy a KIC-ek képesek legyenek a Covid19-válságból adódó kihívásokhoz, valamint az új és váratlan kihívásokhoz és prioritásokhoz való alkalmazkodás megkövetelte szükséges rugalmassággal működni. Az EIT felügyelete és ellenőrzése alatt a KIC-ek olyan intézkedéseket hozhatnak, amelyek megfelelnek az ökoszisztémáik – nevezetesen partnereik és kedvezményezettjeik, valamint a meglévő közösségeiknél szélesebb kör – rezilienciája támogatásának és növelésének céljára. Különös figyelmet kell fordítani a mikrovállalkozások, a kkv-k és az induló vállalkozások, valamint a Covid19-válságot különösen megszenvedő hallgatók, kutatók, vállalkozók és munkavállalók rezilienciájának fokozását célzó intézkedésekre.

A KIC-ek felkérést kapnak arra is, hogy Európa innovációs ökoszisztémái erejének támogatása érdekében használják ki az egyéb uniós kezdeményezésekkel és partnerségekkel fennálló szinergiákat.

Az új helyzethez való alkalmazkodás során a KIC-ek innovatív együttműködési eszközöket, módszereket, információs és támogatási szolgáltatásokat vehetnek igénybe a közösségeiken belüli együttműködés és interakció biztosítása érdekében.

Az EIT – egyéb uniós programokkal és ügynökségekkel való szinergiákra törekedve – javaslatokat tehet a tudásháromszög integrációján alapuló kezdeményezésekre, amelyek célja az uniós innovációs ökoszisztémák támogatása. E célból az EIT előmozdíthat új KIC-ek közötti tevékenységeket a Covid19-válságból eredő kihívások kezelése érdekében.

5. ERŐFORRÁSOK

5.1. Költségvetési igények

Az EIT költségvetési igénye a 2021–2027 közötti időszakra 2 965 000 000 EUR, és három fő összetevőn alapul: (1) a meglévő nyolc KIC-kel kapcsolatos kiadások (amelyek tükrözik, hogy e KIC-ek közül három esetben a partnerségi megállapodások 2024 végéig le fognak járni) és két új KIC létrehozása (egy 2022-ben vagy 2023-ban, illetve a második 2026-ban); (2) EIT igazgatási kiadások; és 3) az előkészítő, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési, értékelési és egyéb tevékenységekkel kapcsolatos kiadások, valamint az EIT tevékenységeinek irányításához és végrehajtásához, továbbá az EIT célkitűzései megvalósításának értékeléséhez szükséges kiadások az (EU) 2021/695 rendelet 12. cikkének (6) bekezdésével összhangban.

Mintegy 2 854 000 000 EUR-t (az EIT teljes költségvetésének 96%-át) a meglévő és új KIC-ek finanszírozására irányoznak elő, ebből:

- legalább 10%-ot, de legfeljebb 15%-ot kell fordítani a RIS-re;
- legfeljebb 7%-ot KIC-ek közötti tevékenységekre kell fordítani, beleértve az olyan KIC-eknek nyújtott támogatást is, amelyek tekintetében lejárt vagy megszűnt a partnerségi megállapodás;
- legfeljebb 3%-ot kell fordítani egy hároméves kísérleti felsőoktatási kezdeményezésre.

Az EIT által biztosított finanszírozási arány fokozatos csökkentésével a KIC-ek egyéb állami és magánforrásokból várhatóan további 1 500 000 000 EUR-t fognak mozgósítani. A két új KIC elindítására előirányzott költségvetés körülbelül 300 000 000 EUR lesz (az egyik KIC-et a lehető leghamarabb, 2022-ben vagy 2023-ban, és a másodikat 2026-ban kell elindítani). Ha az EIT költségvetésén kívül további költségvetési allokációk válnak elérhetővé, az EIT további KIC-eket is elindíthat.

Az EIT-nek továbbra is kis személyzetű és dinamikus szervezetnek kell maradnia. Az EIT szükséges személyzeti, adminisztratív, infrastrukturális és működési kiadásokat magában foglaló igazgatási kiadásainak költsége átlagosan nem haladhatja meg az EIT költségvetésének 3%-át. Az igazgatási költségek egy részét Magyarország fedezi azáltal, hogy 2029 végéig ingyenesen bocsátja rendelkezésre az irodahelyiségeket. E célból nagyszabású erőfeszítésre van szükség a KIC-ek igazgatási költségeinek csökkentése érdekében, amelyeket mindenképpen az észszerű minimumon kell tartani.

5.2. Hatás (nyomon követés és értékelés)

Az EIT által kifejtett hatás mérése a következő programozási időszak során várhatóan folyamatosan javulni fog, figyelembe véve az eddigi tanulságokat, tapasztalatokat és annak szükségességét, hogy gyakorlatait a Horizont Európa gyakorlataihoz igazítsák. Az EIT-nek – az (EU) 2021/819 rendelet 10., 11. és 20. cikkével összhangban – olyan értékelési, jelentéstételi és nyomonkövetési keretet kell alkalmaznia, amely szavatolja a Horizont Európa általános megközelítésével való összhangot, miközben rugalmasságot is biztosít. Így különösen a célkitűzések következetes, egységes és hatékony kezelése érdekében javítani kell a Bizottság, az EIT és a KIC-ek közötti visszajelzési csatornákat.

5.2.1. Jelentéstétel és nyomon követés

Az EIT-nek fejlesztenie kell nyomonkövetési rendszerét, és jelentéstételi és nyomonkövetési keretrendszert kell bevezetnie, beleértve a kulcsfontosságú teljesítménymutatókat is, összhangban a Horizont Európa hatásútvonal-mutatóival. A KIC-ek működési teljesítményének – ideértve igazgatási kiadásait és eredményeit is – jelentése és nyomon követése az EIT egyik elsődleges feladata lesz, és a Horizont Európa Bizottságon belüli közös üzleti szolgáltatásaival együttműködésben kell azokat végrehajtani. A KIC-ek jelentéstételi és nyomonkövetési rendszerét a Horizont Európa átfogó nyomonkövetési rendszerébe kell beépíteni, különösen a Horizont Európa adatbázisában tárolt adatmodellek – többek között adatgyűjtés – megvalósítása révén. A Bizottság részt vesz az EIT által kidolgozott vagy alkalmazott valamennyi releváns hatás- és nyomonkövetési mutató és eszköz közös kidolgozásában, hogy szavatolja a Horizont Európa átfogó nyomonkövetési rendszerével való koherenciát, beleértve a hatásútvonal-mutatókat, az európai partnerségekre vonatkozó követelményeket és a Horizont Európa stratégiai tervezését is. Az igazgatótanács megállapítja a folyamatos nyomonkövetési eljárásokat, valamint az időközi felülvizsgálati és az átfogó értékelési eljárásokat, többek között megbízható mennyiségi és minőségi mutatók, valamint a hozzájuk kapcsolódó alapértékek és célértékek meghatározásával. Az EIT-nek figyelembe kell vennie továbbá az innovációs radar módszerének a Horizont Európába történő bevezetését és meg kell vizsgálnia, hogy a KIC-ek hogyan aknázhathják ki az innovációs radarban rejlő lehetőségeket a nyomonkövetési tevékenységek javítása érdekében.

Az ilyen nyomon követés eredményeinek be kell épülniük a KIC-ek többéves üzleti tervezési folyamatába, és meg kell határozniuk az EIT teljesítményalapú finanszírozásának elosztását a KIC-ek tevékenységeihez, valamint a KIC-ekkel mint kedvezményezettekkel történő partnerségi megállapodások és támogatási megállapodások elkészítését. Továbbá a KIC-ek nyomon követésének eredményei várhatóan beépülnek az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamatába.

Az EIT tevékenységei – beleértve a KIC-ek által irányított tevékenységeket – várhatóan a következő hatással járnak:

1. technológiai, gazdasági és innovációs hatás azáltal, hogy befolyásolják vállalkozások létrehozását és növekedését, továbbá új innovatív megoldásokat nyújtanak a globális kihívások kezelésére, közvetlen és közvetett munkahelyeket teremtenek, valamint további állami és magánberuházásokat mozgósítanak;
2. tudományos és oktatási hatás azáltal, hogy erősítik a kutatásokban és innovációban részt vevő humántőkét, előmozdítják az innovatív és vállalkozói készségeket egyéni és szervezeti szinten egyaránt, valamint ösztönzik a tudás és az innováció társadalmon belüli nyílt létrehozását és terjesztését;
3. társadalmi hatás, beleértve a rendszerszintű megoldások alkalmazásából eredő hatást az EIT-közösségen belül és azon túl többek között a KIC-ek közötti tevékenységek révén azáltal, hogy foglalkoznak különböző uniós szakpolitikai prioritásokkal az éghajlatváltozás (így például mérséklés, alkalmazkodás és reziliencia), az energia, a nyersanyagok, az egészségügy, a hozzáadott értéket előállító gyártás, a digitális, városi mobilitás, az élelmiszerek, a kultúra és a kreativitás vagy a víz területén innovatív megoldások révén, a polgárokkal és végfelhasználókkal való együttműködésen keresztül, és azáltal, hogy erősítik az innovatív megoldások elterjedését a társadalom e területein.

Az EIT-nek biztosítania kell konkrét társadalmi mutatók kidolgozását a KIC-ek tevékenységi területein, valamint rendszeres nyomon követést kell végeznie a Horizont Európa társadalmi hatásokra vonatkozó keretrendszerével összhangban.

A harmadik bekezdésben említett hatásokat többek között az (EU) 2021/695 rendelet V. mellékletében meghatározott hatásútvonal-mutatók szerint kell mérni.

Az EIT-nek a Bizottsággal együtt további mutatókat, köztük a KIC-ek tevékenységi területeire vonatkozó társadalmi hatásmutatókat kell kidolgoznia a Horizont Európa mutatórendszerének kidolgozásával összhangban, és ezeknek tükrözniük kell az európai partnerségekkel kapcsolatos átfogó megközelítést azért, hogy hozzájáruljanak a tudományos, gazdasági és társadalmi hatásokhoz. A hatásmutatók Horizont Európával való összehangolása az EIT célkitűzései felé történő haladás időbeli nyomon követését szolgálja, biztosítva a KIC-ek által a Horizont Európához képest elért eredmények és hatások bizonyítékalapú összehasonlítását. Ezenkívül az EIT-nek biztosítania kell, hogy a nyomonkövetési rendszer a KIC-modellre jellemző tevékenységek – így például a tudásháromszög-integráció és a vállalkozói készségek – tekintetében jelezze a haladást. Az EIT oktatással kapcsolatos tevékenységeire (többek között a felsőoktatási intézmények kapacitásainak támogatására) vonatkozó mutatók nyomon követik például a következőket:

1. a humántőke-készségek elsajátítása, valamint a felsőoktatási intézmények bevonása és kapacitásfejlesztése (rövid távon);
2. a szakmai életpálya és a felsőoktatási intézmények szerepe és teljesítménye a helyi innovációs ökoszisztémákban (középtávon); és
3. a munkafeltételek és a felsőoktatási intézmények szerepe és teljesítménye a helyi innovációs ökoszisztémákban (hosszú távon);

A KIC-ek folyamatos nyomon követését hatékonyan kell végezni, és annak többek között a következőkre kell kiterjednie:

1. előrelépés a pénzügyi fenntarthatóság felé, különösen új beruházási források mozgósítása;
2. előrelépés a páneurópai lefedettség és nyitottság felé, valamint az irányítás átláthatósága;
3. hatékonyság az üzleti akceleráció terén (nevezetesen a létrehozott és támogatott, gyorsan növekvő vállalkozások);
4. az egyes KIC-ek igazgatási és irányítási költségei;
5. a helymegosztási központok és a RIS-központok és -szervezetek műveletei és azoknak a helyi innovációs ökoszisztémákba való integrációja;
6. az oktatási és képzési tevékenységek végrehajtása, beleértve az EIT-védjegy szélesebb körű használatát.

A következő táblázat azon kulcsfontosságú teljesítménymutatók és célértékek nem teljes felsorolását tartalmazza, amelyeket az EIT a 2021 és 2027 közötti időszakban várhatóan nyomon követ. Ezen mutatók biztosítják az EIT 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó kulcsfontosságú célkitűzései – így például az innováció és a vállalkozói készség jobb oktatás révén történő előmozdítása, a regionális és helyi hatás, valamint a potenciális partnerek és érdekelt felek iránti nyitottság növelése, a bevételek és a költségek közötti egyensúly biztosítása, új helymegosztási központok létrehozása, valamint a globális kihívásokra választ adó új innovatív megoldások piaci bevezetése – megvalósításának nyomon követéséhez szükséges fő bemeneti és kimeneti iránymutatásokat.

EIT irányítási mutatók	2023-as cél (a 2020-as alapértékhez képest)	2027-es cél (a 2020-as alapértékhez képest)
Az EIT és a KIC-ek tevékenységeiben részt vevő szervezetek száma	20 %-os növekedés	50 %-os növekedés
Piacon bevezetett innovációk (termékek és szolgáltatások) száma	1 500	4 000
Az EIT és a KIC-ek tevékenységeibe bevont felsőoktatási intézmények	285	680
Az EIT és a KIC-ek oktatási tevékenységeiben részt vevő diákok száma	8 500	25 500
Támogatott induló vállalkozások száma	300	700
KIC finanszírozás	700 000 000 EUR	1 500 000 000 EUR
Az EIT és a KIC-ek tevékenységeiben részt vevő szervezetek száma, amelyek a KIC-ek helymegosztási központjainak régióin kívüli régiókból származnak	50 %-os növekedés	100 %-os növekedés

A nyitottság és az átláthatóság javítása érdekében az EIT-nek biztosítania kell, hogy a belső nyomonkövetési rendszerén keresztül összegyűjtött projektadatok – köztük a KIC-ek eredményei – teljes mértékben hozzáférhetőek legyenek, és integrálódjanak a Horizont Európa átfogó adatkezelési rendszerébe. Az EIT-nek biztosítania kell, hogy a nyomonkövetési és értékelési folyamatából származó részletes információk megfelelő időben rendelkezésre álljanak és hozzáférhetőek legyenek a Horizont Európa adatbázisában. Az EIT ezenkívül biztosítja a mennyiségi és minőségi hatásokra vonatkozó célzott jelentéstételt, beleértve a lekötött és ténylegesen folyósított pénzügyi hozzájárulásokat is.

5.2.2. Értékelés, időközi felülvizsgálat és átfogó értékelés

Az EIT tevékenységeinek – köztük a KIC-ek által irányított tevékenységeknek – az időszakos független értékelését a Bizottság végzi, az (EU) 2021/819 és az (EU) 2021/695 rendelet rendelkezéseivel összhangban.

Az (EU) 2021/819 rendelet 20. cikkével összhangban az időközi értékelés többek között értékeli a kísérleti felsőoktatási kezdeményezés eredményét és hatásait, a KIC-ek pénzügyi fenntarthatósági stratégiáinak hatékonyságát, a RIS-tevékenységek hatását, valamint az EIT és a végrehajtó szervek közötti együttműködést a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének keretében. Ezzel összefüggésben az EIT-re vonatkozó értékeléseknek különösen a többek között a KIC-eken keresztül megvalósított EIT-tevékenységek eredményességét, hatékonyságát, relevanciáját, koherenciáját és uniós hozzáadott értékét kell vizsgálniuk. Az értékeléseket a Bizottság végzi független külső szakértők segítségével, és azok beépülnek a Horizont Európa Bizottság által végzett értékelésébe – a Horizont Európa „Innovatív Európa” elnevezésű III. pillérének szisztematikus értékelése céljából is –, különösen az innováció egyablakos ügyintézése tekintetében.

Az EIT-nek az igazgatótanács felügyelete mellett és független külső szakértők támogatásával minden KIC-et átfogó értékelésnek kell alávetnie a partnerségi megállapodás hetedik évének vége előtt, valamint a megállapodás megszűnése előtt végleges felülvizsgálatot kell végeznie. Az átfogó értékelés alapján az igazgatótanácsnak döntenie kell a partnerségi megállapodásnak az első hét éven túli meghosszabbításáról, míg a végleges felülvizsgálatnak az esetleg megkötendő együttműködési megállapodás megtárgyalásának alapjául kell szolgálnia. Ezen értékelések elvégzése során – az (EU) 2021/819 rendelet 11. cikkének (5) bekezdésével összhangban – az igazgatótanácsnak figyelembe kell vennie az (EU) 2021/695 rendeletben az európai partnerségekre vonatkozóan meghatározott végrehajtási, nyomonkövetési és értékelési kritériumokat, a KIC célkitűzéseinek az elérését, az egyéb releváns kutatási és innovációs kezdeményezésekkel való koordinációját, a pénzügyi fenntarthatóságának szintjét, azon képességét, hogy biztosítani tudja a nyitottságot az új tagok felé, irányításának átláthatóságát, valamint az új tagok vonzása terén az (EU) 2021/819 rendelet 21. cikkében említett uniós hozzájárulás korlátai között elért eredményeit, az uniós hozzáadott értéket és az EIT célkitűzéseivel kapcsolatos relevanciát.

Ezenkívül, az (EU) 2021/819 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban az EIT-nek az igazgatótanács felügyelete mellett időközi felülvizsgálatokat kell végeznie a KIC-ek teljesítményéről és tevékenységeiről, amely felülvizsgálatoknak a partnerségi megállapodás első három évére (nevezetesen a KIC-ek induló szakaszára), és adott esetben a meghosszabbítást követő három évre (nevezetesen az érettségi szakaszra) kell kiterjedniük. E felülvizsgálatoknak az EIT által végzett folyamatos nyomon követésen kell alapulniuk. Segíteniük kell az igazgatótanácsnak, hogy korai jelzéseket kapjon a KIC-ek teljesítményéről startégiájuk és céljaik, valamint az igazgatótanács által adott jelzéseknek való megfelelés vonatkozásában.

Az (EU) 2021/819 rendelet 11. cikkének (6) bekezdésével összhangban, amennyiben valamely KIC folyamatos nyomon követése, időközi felülvizsgálata vagy átfogó értékelése azt mutatja, hogy nem történt elegendő előrelépés az említett rendelet 10. cikkében említett területeken, vagy hogy a KIC nem képvisel uniós hozzáadott értéket, az igazgatótanácsnak megfelelő korrekciós intézkedéseket kell hoznia. A korrekciós intézkedések megjelenhetnek az EIT által biztosított pénzügyi hozzájárulás csökkentésének, módosításának vagy visszavonásának, vagy a partnerségi megállapodás megszüntetésének, valamint a KIC tevékenységeivel kapcsolatos kötelező erejű ajánlásoknak, vagy a végrehajtási és működési modelljeinek kiigazítására vonatkozó javaslatoknak a formájában.

Az említett időközi felülvizsgálatok és értékelések eredményeit nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, közölni kell az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal, és be kell számolni róluk az európai partnerségek stratégiai koordinációs folyamata keretében.

1. függelék

Tájékoztató a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC-ről

I. A kihívás

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal ⁽²⁶⁾ foglalkozó KIC horizontális megoldásokat adhat egy sor állandó jellegű kihívásra, amelyek oktatási, kutatási és innovációs tevékenységek segítségével kezelhetők. E kihívások négy főbb csoportra oszthatók:

- 1) európai kreativitás, kulturális és nyelvi sokszínűség;
- 2) európai identitás és kohézió;
- 3) európai foglalkoztatás, gazdasági reziliencia és intelligens növekedés; és
- 4) Európa mint globális szereplő.

Az európai kreativitás és kulturális sokszínűség reziliens és robusztus kulturális és kreatív ágazatoktól és iparágaktól függ. Ezek az ágazatok azonban számos kihívással néznek szembe a globális szereplők által támasztott fokozott verseny és a digitális átállás következtében.

- A producereknek, az alkotóknak, a forgalmazóknak, a műsorszolgáltatóknak, a filmszínházaknak, a színházaknak, valamint a kulturális szervezetek és vállalkozások valamennyi típusának innovatívnak kell lenniük ahhoz, hogy új közönséget vonzzanak és bővítsék tevékenységüket, valamint hogy társadalmi értéket teremtő új eljárásokat, szolgáltatásokat, tartalmakat és gyakorlatokat fejlesszenek ki.
- A kulturális és kreatív ágazatokon ⁽²⁷⁾ belüli vállalkozói és transzverzális készségek hiánya mind a kialakulóban lévő alágazatokat, mind a mélyreható digitális átalakuláson keresztül, nagyon kiforrott ágazatokat érinti. Ezekre a készségekre az innováció miatt van szükség és alapvető fontosságúak az ágazatot érintő munkaerőpiaci változások szempontjából.
- A kulturális örökség vitathatatlanul kifejezésre juttatja a kulturális identitást, fontos közjószág és innovációs forrás, amely jó befektetésarányos megtérülést és jelentős gazdasági bevételeket biztosít, a benne rejlő potenciál azonban továbbra is nagyrészt kiaknázatlan. A fenntartható örökségre építő rehabilitáció katalizátoraként, valamint az oktatás és az egész életen át tartó tanulás létfontosságú ösztönzőjeként, előmozdítva az együttműködést és a társadalmi kohéziót, a kulturális örökség valószínűleg nagymértékben élvezi egy kulturális és kreatív ágazattal és iparággal foglalkozó KIC előnyeit.

Az európai identitással és kohézióval kapcsolatos társadalmi kihívások általában az olyan „hidak” hiányával jellemezhetők, amelyek a társadalom különböző részeit és a különböző területeket kapcsolják össze. Ezek között olyan kérdések szerepelnek, mint a társadalmi kirekesztés, a szorosabb interkulturális kapcsolatok kialakításának, a nyelvi sokszínűség – köztük a kisebbségi nyelvek – védelmének, valamint a kulturális sokféleségünkben és közös örökségünkben eredő összetartozás-érzés kialakításának szükségessége, amely inkluzívabb és hozzáférhetőbb közösségi részvétellel, tervezési, építészeti innovációkkal és a nyilvános terek kihasználásával, valamint a kulturális alapú társadalmi innováció révén kezelhető. Így különösen:

- korlátozott az együttműködés a kutatók között, a kutatás és az ipar között, valamint a közszféra és a harmadik szektor szervezetei között, továbbá a kutatási és fejlesztési erőfeszítések, a módszerek, eredmények és bevált gyakorlatok megosztása terén elégtelen a koordináció, illetve szükségtelen átfedések vannak;
- a kreatív klaszterek és innovációs csomópontok integrációs szintje nem kielégítő;
- Európában a regionális intelligens szakosodási prioritások jelentős része a kultúra különböző vetületeire (így például kulturális örökség, kreatív ágazatok és a művészetek) vonatkozik;

⁽²⁶⁾ A kulturális és kreatív ágazatok és iparágak minden olyan ágazathoz és iparágához kapcsolódhatnak, amely tevékenysége kulturális értékeken, kulturális sokszínűségeken, valamint egyéni és/vagy kollektív művészi és egyéb kreatív kifejezőmódokon alapul, függetlenül attól, hogy e tevékenységek piacorientáltak-e vagy sem, hogy milyen típusú struktúra végzi őket, és hogy e struktúrát miként finanszírozzák. Az említett tevékenységek körébe tartozik az innovációra képes készségek és tehetség fejlesztése, továbbá jólét és munkahelyek teremtése társadalmi és gazdasági értékteremtés – többek között szellemi tulajdon kezelése – révén. Az említett tevékenységek kapcsolódnak kulturális, művészi vagy másfajta kreatív kifejezőmódot megtestesítő termékek és szolgáltatások megtervezéséhez, előállításához, alkotásához, terjesztéséhez és megőrzéséhez is, valamint olyan kapcsolódó tevékenységekhez, mint az oktatás és a menedzsment. A kulturális és kreatív ágazatok kiterjednek többek között az építészetre, az archívumokra, a művészetekre, a könyvtárakra és a múzeumokra, az iparművészetre, az audiovizuális ágazatra (ideértve a filmeket, a televíziós alkotásokat, a szoftvéreket, a videojátékokat, a multimédiát és a zenei hangfelvételeket), a tárgyi és szellemi kulturális örökségre, a tervezésre, a kreativitáson alapuló luxusiparágakra és a divatra, a fesztiválokra, a zenére, az irodalomra, az előadó-művészetre (ideértve a színházat és a táncot), a könyvszakmára és a kiadói ágazatra (újságok és magazinok), a rádióra és a képzőművészetre, valamint a reklámokra.

⁽²⁷⁾ Az európai egyetemeken oktatott kulturális és kreatív tananyag elsősorban az „alkotó részre” összpontosít és a diplomások nem mindig képesek arra, hogy belépjenek a modern munkaerőpiacra, mivel nem rendelkeznek ágazatközi (vállalkozói, digitális és pénzügyi irányítási) készségekkel. A felsőoktatási intézmények tekintetében az Unió le van maradva az Amerikai Egyesült Államoktól a kommunikációs és médiatanulmányok területén (miközben az uniós egyetemek jobb teljesítményt nyújtanak az olyan hagyományosabb tudományágakban, mint a művészet és a tervezés vagy az előadó-művészetek).

- tekintettel a kultúrának és a kreativitásnak a városok és régiók gazdasági és társadalmi fejlődése szempontjából betöltött szerepének fontosságára, valamint arra, hogy Európa-szerte képes további segítséget nyújtani az egyenlőtlenségek kezeléséhez, egy, a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC-ben igen magas potenciál rejlik.

Az európai foglalkoztatással, a gazdasági rezilienciával és az intelligens növekedéssel kapcsolatos jelenlegi kihívások között olyan társadalmi-gazdasági kérdések szerepelnek, mint a munkanélküliség (különösen az ifjúsági munkanélküliség) kezelése, a készségek és a munkakörnyezet javítása, és a globális versenyben való helytállás.

- Magas a piaci koncentráció: 2013-ban a teljes uniós forgalom és hozzáadott érték körülbelül 50 %-a az Egyesült Királyságban, Németországban és Franciaországban keletkezett.
- A globalizáció, a digitalizáció és a technológiai innováció jelentős hatást gyakorol az európai iparágakra. E fejlemények megváltoztatták azt, ahogyan a művészek előállítják és forgalmazzák alkotásaikat és ahogy közönségükhöz viszonyulnak, átalakítva a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak hagyományos üzleti modelljeit, és alapjaiban változtatták meg a fogyasztói elvárásokat és viselkedést. Emellett az Európán kívüli tartalom-előállító vállalatok egyre növekvő ereje rendkívüli hatást gyakorolt a hagyományos értéklánra.
- A kreatív, kulturális és művészeti alkotások esetében gyakran felmerül az a probléma, hogy pénzzé kell tenniük eredményeiket és termékeiket, aminek következtében rendkívül bizonytalan tevékenységi területek jönnek létre. Új innovatív módszereket kell találni a mikro-, kis- és közepméretű kreatív és kulturális szervezetek és vállalkozások támogatásához.

Európa globális szereplőként betöltött szerepe magában foglalja azt az igényt, hogy javítani kell az európai kulturális tartalmak terjesztését. Európának meg kell őriznie versenyképességét az új technológiák (így például a mesterséges intelligencia, a dolgok internete és a blokklánc) létrehozásáért folyó globális digitális versenyben, aminek tekintetében a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak fontos tartalom-, termék- és szolgáltatásfejlesztők. Ezenkívül globális szinten a kulturális és kreatív ágazatok és iparágak (így például a tervezés és építészet) aktívan hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez, és a környezetbarát innováció motorjai, miközben a kulturális tartalom (irodalom, film és a művészetek) – a saját magából fakadó értéken túlmenően – felhívhatja a figyelmet a környezeti problémákra, és tájékoztathatja a közvéleményt.

II. Relevancia és hatás

Valamely kulturális és kreatív ágazattal és iparággal foglalkozó KIC – átfogó szemléletű és integrált megközelítésével – segítséget fog nyújtani az I. szakaszban meghatározott valamennyi kihívás kezelésében. Az élet, a társadalom és a gazdaság szinte valamennyi területére kiterjedő tevékenységeivel az említett KIC a gazdasági és társadalmi hatása tekintetében valószínűleg kimagaslóan releváns, stratégiai lehetőségeket nyitva meg a gazdasági, technológiai és társadalmi innováció számára. Valószínűleg meghatározó lesz annak lehetővé tételében is, hogy a művészeti felsőoktatási intézmények aktívabb szerepet játszanak a hibrid kompetenciák és az ipar igényeinek jobban megfelelő vállalkozói szellem fejlesztésében.

A kultúraalapú és kreativitásvezérelt innovációk fellendítik Európa versenyképességét vagy közvetlenül azáltal, hogy új vállalkozásokat és munkahelyeket teremtenek, vagy közvetetten azáltal, hogy ágazatokon átívelő előnyöket hoznak létre a tágabb értelemben vett gazdaság számára, ezáltal javítva az életminőséget és növelve Európa vonzerejét. A kulturális és kreatív ágazatok (így például a kulturális örökséget és a művészeteket) egyre inkább az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés és a munkahelyteremtés új forrásainak tekintik. Ezek az ágazatok már jelenleg is több mint 12 millió embert foglalkoztatnak az Unióban, ami az Unióban foglalkoztatottak több mint 7,5 %-át teszi ki. A kulturális örökség a kulturális és kreatív ágazatok kulcsfontosságú komponense, és nagyban hozzájárul az európai régiók, városok és vidéki területek vonzerejéhez. Fontos szerepet tölt be a magánberuházások, a tehetségek vonzása, a vállalkozások létrehozása, valamint a közvetlen és közvetett munkahelyteremtés terén.

A kultúra és kreativitás innovációhoz való hozzájárulását egyre inkább olyan nem technológiai tényezők vezérlik, mint a kreativitás, a tervezés és az új szervezeti folyamatok vagy üzleti modellek. Különösen a különböző értéklánccal (nevezetesen: zene, művészetek, tervezés, divat, audiovizuális szolgáltatások, videojátékok és építészet) rendelkező ágazatok bírnak gazdaságilag jelentős innovációs kapacitással és képesek ösztönözni az innovációt a gazdaság egyéb ágazataiban is.

A kultúra és a kulturális tevékenységekben való részvétel közvetlen hatással van a polgárok jólétére és a társadalmi befogadásra. A kulturális és kreatív iparágak erősítik az identitás, a demokrácia és a közösségi részvétel társadalmi értékeit. A kultúra hatalmas lehetőséget rejt magában, hogy erősítse az európai összetartozás érzését, ahol a sokszínűség értéket jelent. Ez alapvető fontosságú a reziliencia, a társadalmi hozzáférés, a társadalmi kohézió, a radikalizálódás elleni küzdelem és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése, valamint az európai politikai bizonytalanságok leküzdése és az egység iránti igény megválaszolása érdekében.

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC célja, hogy megteremtse a hálózati lehetőségeket, az együttműködést, a közös alkotást és a tudásátadást az oktatás, a kutatás, az üzleti élet, a közszféra és a harmadik szektor szervezetei között a kulturális és kreatív ágazatokon belül, valamint a társadalom és a gazdaság egyéb ágazatai irányában. Arra szolgál, hogy:

- elősegítse az alulról felfelé és felülről lefelé irányuló kezdeményezéseket uniós, nemzeti és regionális szinten. Ki fogja alakítani az innovatív ökoszisztémákban megalakuló új vállalkozások létrehozásához és növekedéséhez szükséges keretfeltételeket;
- számos tudományág (köztük a művészetek, a bölcsészettudományok, a társadalomtudományok, az alkalmazott természettudományok és az üzleti világ) kutatójának és diákjának, valamint a kulturális és kreatív iparágakban és egyéb ágazatokban tevékenykedő vállalkozóknak olyan ismereteket és készségeket nyújtson, amelyek az innovatív megoldások megvalósításához és azok új kulturális, társadalmi és üzleti lehetőségekké történő alakításához szükségesek; és
- lehetőséget teremtsen – az innováció akceleratoraként eljárva – további termékeny kölcsönhatások eléréséhez egyéb gazdasági és ipari ágazatokkal.

III. Szinergiák és kiegészítő jelleg a meglévő kezdeményezésekkel

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC számos egyéb uniós, valamint tagállami szintű kezdeményezést egészítene ki. Az uniós szinten várható főbb szinergiákat e szakasz ismerteti.

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC várhatóan szoros szinergiákat alakít ki a Horizont Európa keretében – és különösen a „Kultúra, kreativitás és befogadó társadalom” klasztert magában foglaló „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pillér keretében, a klaszternek a kulturális örökségre és a demokráciára irányuló beavatkozási területein – megvalósuló releváns szakpolitikai kezdeményezésekkel. Egy, a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC értékes horizontális inputokkal is szolgálhat a „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszterben végzett különböző tevékenységek számára, különösen az olyan gyártási technológiákra tekintettel, amelyek esetében az új termékek kifejlesztésének szükségessége nagymértékben támaszkodik a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra. Ezenkívül hatékonyan kiegészítheti a Horizont Európa egyéb részeit, a meglévő „EIT Digital” beavatkozását és az egyéb uniós programok, így például az InvestEU program, az Erasmus+, a Kreatív Európa program, a Digitális Európa program vagy a kohéziós politikai alapok keretében tervezett intézkedéseket.

A Kreatív Európa program kimagaslóan releváns lesz a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC tevékenységei szempontjából. A Kreatív Európa program területeket és külön pályázati felhívásokat határoz meg, amelyek tükrözik a kulturális és kreatív ágazat előtt álló egyes kihívásokat (így például készségek és foglalkoztatás és üzleti modellek), és célja, hogy erős szinergiákat és komplementaritásokat alakítson ki. Az InvestEU program keretében és a kulturális és kreatív ágazatok korlátozott finanszírozáshoz jutásával összefüggésben szinergiák várhatók a pénzügyi mechanizmussal, amely a pénzügyi közvetítők számára nyújtott biztosítékok révén járul hozzá a kulturális és kreatív projektek növekedéséhez.

Az ipari modernizációt célzó intelligens szakosodási stratégia (S3 stratégia) platform számos olyan kutatási és innovációs stratégiát azonosított, amelyek a kulturális és kreatív ágazatokra és iparágakra összpontosítanak, és a vállalkozói szemléletű szereplők széles körének bevonása révén új kapcsolatokat térképeznek fel a helyi eszközök, a potenciális piacok és a társadalmi kihívások között. Így különösen az S3 stratégia egyik fő célja a kutatást végző szervezetek, vállalkozások és közigazgatási szervek közötti új partnerségek előmozdítása, ami új együttműködési platformok létrehozását teszi szükségessé.

IV. Következtetés

A kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC nagyon alkalmas az e függelékben ismertetett főbb gazdasági és társadalmi kihívások kezelésére. A kreativitás az innováció egyik fő motorja, és a kulturális és kreatív ágazatokkal és iparágakkal foglalkozó KIC képes felszabadítani a művészi, kultúraalapú kreativitásban rejlő lehetőségeket, valamint elősegíteni az európai versenyképesség, fenntarthatóság, jólét és intelligens növekedés megerősítését.

2. függelék

Tájékoztató a vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-ről

E függelék áttekintést ad a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok és ökoszisztémák területéről a 2021–27-es innovációs terv elkészítésének idején. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC elindítását megelőzően a Bizottságnak elemzést kell végeznie a tudományos, technológiai és társadalmi-gazdasági fejlemények figyelembevétele érdekében, valamint biztosítania kell a következőket:

- 1) teljes körű összhang a Horizont Európa stratégiai tervezésével;
- 2) teljes körű összhang az európai partnerségekre vonatkozóan az (EU) 2021/695 rendelet III. mellékletében meghatározott kritériumokkal; és
- 3) koherencia a meglévő uniós, nemzeti és regionális szintű kezdeményezésekkel, beleértve az európai partnerségeket és a küldetéseket.

I. A kihívás

A tengerek, óceánok és szárazföldi vizek központi szerepet töltenek be az emberek életében, egészségében és jóllétében, az élelmiszer-ellátásban, a kritikus ökoszisztéma-szolgáltatásokban, a megújuló energiában és egyéb erőforrásokban, valamint az éghajlattal kapcsolatos dinamikákban és a biológiai sokféleség megőrzésében. Az elmúlt 100 évben a természeti erőforrások túlzásba vitt használata és az azokkal való helytelen gazdálkodás nagy nyomás alá helyezte az édesvízi és tengeri ökoszisztémákat. Ezért kihívást jelent egy olyan körforgásos és fenntartható kék gazdaság megteremtése, amely az ökológiai korlátokon belül fejlődik, és amelynek alapját a megfelelő mennyiségű és minőségű víz biztos rendelkezésre állása, valamint az egészséges és működő édesvízi és tengeri ökoszisztémák képezik. E kihívás főként a következőket foglalja magában: 1) vízhiány, aszály és árvizek; 2) a tengeri és édesvízi ökoszisztéma pusztulása; és 3) a körforgásos és fenntartható kék gazdaság.

1. Vízhiány, aszály és árvizek

A folyamatos éghajlatváltozás és túlzott mértékű édesvíz-kitermelés növeli a vízhiány, valamint az aszályok súlyosságát és előfordulásuk gyakoriságát. Amennyiben nem állnak rendelkezésre a vízbiztonsággal, a potenciális veszélyekkel és a kockázatok enyhítésével kapcsolatos információk és megoldások összegyűjtésére, előrejelzésére, előkészítésére és terjesztésére szolgáló innovatív módszerek és technológiák, az Uniót súlyos gazdasági és társadalmi károk érhetik. A vízhiány együtt jár a talajra nehezedő nyomással, amely a biomassza-termelésnek, a szénmegkötésnek és az érintetlen természeti területeknek – a dekarbonizációra és a biológiai sokféleségre vonatkozó célok eléréséhez szükséges – növeléséből adódik. A Bizottság hatásvizsgálata ⁽²⁸⁾ szerint a fehérje-előállításnak a takarmányozás nélküli akvakultúra, az integrált multitrofikus akvakultúra és az akváponia felé való elmozdulása enyhítheti a talajra és édesvízre nehezedő nyomást.

2. A tengeri és édesvízi ökoszisztéma pusztulása

A közvetlen emberi tevékenység és a felgyorsuló éghajlatváltozás nyomást gyakorol a part menti, tengeri és édesvízi ökoszisztémákra. A károk különböző formákban jelennek meg: a biológiai sokféleség csökkenésében, a halállományok kimerülésében, a tengerfenék többek között károkat okozó eszközök, így például halászeszközök használatával előidézett károsodásában, a folyóvizek elzáródásában, az eutrofizációs szennyezésben, valamint a tengeri hulladék – egyebek mellett az óceánokba került jelentős mennyiségű halászeszköz és mikroműanyag – felhalmozódásában. A rossz ökológiai állapot nemcsak a biológiai sokféleségre vonatkozó célokat veszélyezteti, hanem a tiszta víztől és az egészséges ökoszisztémáktól függő közösségeknek és vállalkozásoknak is károkat okoz. A pusztulás mérésére és enyhítésére szolgáló áruk és szolgáltatások globális piaca egyre növekszik és rendkívül versenyképes. A tengeri, part menti és édesvízi erőforrások bővítésére, helyreállítására és regenerálására képes innováció, valamint a fenntartható halászatot lehetővé tevő halászeszközökre és módszerekre irányuló innováció kulcsfontosságú az uniós vállalkozások versenyképessége, valamint a munkahelyteremtés és a növekedés Uniós-szerte történő előmozdítása szempontjából.

⁽²⁸⁾ A Bizottságnak „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i közleményét kísérő hatásvizsgálat.

3. A körforgásos és fenntartható kék gazdaság

A körforgásos gazdaság pályája nemcsak az emberi egészség és az erőforrás-hatékonyság szempontjából jelent biztosítékot, hanem a fenntartható növekedés egyik hajtóereje is. A tengeri szélenergia és az egyéb innovatív óceánenergia-technológiák alkalmazásának tervek szerinti példa nélküli növelése, amely nem áthatja alá a környezetvédelmet, lehetőségeket kínál mind a biológiai sokféleség helyreállítása (így például mesterséges zátonyok és osztrigatelepek), mind a tereket és a megújuló villamos energiát hasznosító olyan új tevékenységek, mint az akvakultúra és a hidrogén-elektrolízis számára. A takarmányozás nélküli akvakultúra képes újrahasznosítani a tápanyagtöbbletet, amely egyébként eutrofizációhoz vezetne. A tengeri szállítás kibocsátáscsökkentésére, valamint az ágazatban alkalmazott megújuló üzemanyagokra vonatkozó új célok innovációkat tesznek szükségessé a meghajtás és logisztika tekintetében. A szennyvíz újrahasznosítása megakadályozza a vízhiánnyal kapcsolatos, az éghajlatváltozás nyomán esetleg még súlyosabbá váló problémák kialakulását.

II. Relevancia és hatás

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC – átfogó szemléletű és integrált megközelítéssel – segítséget fog nyújtani az I. szakaszban említett kihívások kezeléséhez. E téma viszonylag erős tudásbázissal és komoly piaci potenciállal rendelkezik. Az elmúlt 15 évben az európai országok több víztudományi és -technológiai kutatási tanulmányt készítettek, mint az Amerikai Egyesült Államok és a világ többi országa együtt. Ezenkívül az Unió – Kína és az Amerikai Egyesült Államok mellett – egyike a vezető tengergazdaságoknak. A legfrissebb, 2018-as adatok szerint a kék gazdaság már létező ágazatai Unió-szerte több mint ötmillió főt foglalkoztattak, valamint 750 milliárd EUR forgalmat és 218 milliárd EUR bruttó hozzáadott értéket termeltek. Fennáll azonban erőfeszítések egyértelmű fragmentációja és az összeköttetések hiánya az oktatási, a kutatási és az innovációs tevékenységek között. A víztudomány területével foglalkozó kutatási és fejlesztési szervezeteknek például kevesebb mint 20%-a folytat hatékony együttműködést iparágakkal vagy vállalkozásokkal.

Az újonnan megjelenő innovációs ágazatok (így például a biotechnológiai ágazatok és a tengeri energiatermelés) új piaci lehetőségeket nyitnak meg az új technológiák és új vállalkozások számára, valamint a magas szintű képzettséget igénylő álláshelyek szempontjából. Az említett ágazatok, valamint a hagyományosabb tengerágazatok technológiai átállása tudományágakon átívelő megközelítéseket, valamint a tudományágak közötti határokat átlépő új oktatási típusokat követelnének meg. Így különösen a tudományos programok jellemzően meglehetősen széles körűek, míg az ágazatok speciális ismereteket és készségeket igényelnek. Ezen túlmenően olyan területeken, mint a mérnöki tudományok, a várostervezés és az építészet, a tantervek nem foglalkoznak kellő mélységben az ökológiával, a hajómérnöki tudományokkal és a vízgazdálkodással kapcsolatos kérdésekkel.

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC létrehozásának szándéka, hogy tényleges hozzájárulással szolgáljon az innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez és a tudásháromszög egészét átfogó együttműködés ösztönzéséhez az új technológiák és megközelítések elterjedésének gyorsítása, valamint a fenntarthatóbb termékek és módszerek fejlesztésének ösztönzése érdekében, különösen, ami a halászeszközöket illeti. A tudásháromszög-partnerek páneurópai multidiszciplináris közösségének létrehozása elősegítené a kék gazdaság szemléletének térnyerését, valamint az európai tengeri tengerparti tudomány és technológia nemzetközi versenyképességének megerősítését. Egy ilyen közösség elősegítené a kék tudomány és technológia olyan innovatív projektjeinek piaci bevezetését, amelyek megoldással szolgálnának a fenntarthatósággal kapcsolatos sürgető gyakorlati kihívásokra, és nemcsak európai, hanem globális szinten is előmozdítanák az „ökoszisztéma-alapú kék gazdaságot”. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC révén javulna a vízi-tengeri ökoszisztémákkal való humán interakciók irányítása, ami közvetlenül hozzájárulna – különösen a tengeri ökoszisztémákkal való fenntartható gazdálkodás biztosítása révén – az ökológiai korlátokon belül fejlődő fenntartható kék gazdasághoz.

III. Szinergiák és kiegészítő jelleg a meglévő kezdeményezésekkel

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek a lehető legerősebb szinergiákat kell létrehoznia a releváns uniós szakpolitikai kezdeményezésekkel és a Horizont Európán belül, és a releváns ENSZ-kezdeményezésekkel és a fenntartható fejlődési célokkal – különösen a „Tiszta víz és alapvető köztisztaság” 6. számú, a „Fenntartható városok és közösségek” 11. számú, a „Fellépés az éghajlatváltozás ellen” 13. számú és az „Óceánok és tengerek védelme” 14. számú fenntartható fejlődési céllal – is összhangban kell működnie.

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek összhangban kell lennie az (EU) 2020/2184 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁹⁾, a 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽³⁰⁾, a 2014/89/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽³¹⁾, az 1380/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³²⁾, az Európai Unió integrált tengerpolitikájáról szóló 2007. október 10-i bizottsági közleményben megállapított prioritásokkal és a nemzetközi kötelezettségvállalásokkal. A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek hozzá kell járulnia az európai zöld megállapodásban, különösen „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában, a levegőre, a vízre és a talajra vonatkozó szennyezőanyag-mentességi cselekvési tervben, a belvízi utak kapacitásának növelését és jobb kezelését célzó kezdeményezések keretében, valamint a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiában meghatározott prioritásokhoz.

Egyes regionális S3 stratégiák több olyan kutatási és innovációs stratégiát is azonosítottak, amelyek a tengeri és vízi ágazatokra összpontosítanak, és a vállalkozói szemléletű szereplők széles körének bevonása révén új kapcsolatokat térképeznek fel a helyi eszközök, a potenciális piacok és a társadalmi kihívások között.

A Horizont Európa alkotóelemeivel erős kiegészítő jelleget kell biztosítani, valamint az átfedéseket el kell kerülni, különösen a következők esetében:

- 1) az „egészséges óceán, tengerek, partmenti és belvízi vizek” területhez tartozó, lehetséges küldetés;
- 2) a releváns, különösen a következő területek köré szerveződő európai partnerségek: „Klímasemleges, fenntartható és produktív kék gazdaság”, „A biológiai sokféleség megmentése a földi élet megóvása érdekében”, „Water4All”, „A tiszta energiákra való átállás”, „A városi átállás előmozdítása”, „Élelmiszerrendszerek” és „A földközi-tengeri térségben folytatott kutatás és innováció” (Horizont 2020);
- 3) a „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség” elnevezésű II. pillér valamennyi klasztere;
- 4) kutatási infrastruktúrák; és
- 5) az EIC.

Az ígéretes innovációk bevezetése érdekében az Európai Beruházási Bankkal (EBB) és a BlueInvest-tel való erős kiegészítő jelleget is biztosítani kell, és el kell kerülni az átfedéseket.

IV. Következtetés

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC a legalkalmasabb az e függelékben említett főbb gazdasági, környezeti és társadalmi kihívások kezelésére. Erre a KIC-re különösen a vízzel kapcsolatos kihívások kezelésére szolgáló innovációs ökoszisztémák Európa-szerte történő megerősítése, az innovátorok és vállalkozók következő generációjának képzése, valamint az említett kihívásokra választ adó innovatív megoldások azonosítása és támogatása érdekében van szükség.

A vízi, tengeri és tengerparti ágazatokkal és ökoszisztémákkal foglalkozó KIC-nek:

- 1) csökkentenie kell a vízi, tengeri és tengerparti ágazatok innovációs környezetének széttagoltságát olyan innovációs ökoszisztémák létrehozásával, amelyek uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten össze fogják kapcsolni ágazatokon és tudományágakon átívelően a szereplőket és a hálózatokat;
- 2) a zöld és digitális átállásra vonatkozó uniós célkitűzések megvalósítása érdekében elő kell mozdítania a kék gazdaság ágazatain belüli integrált és multidiszciplináris megközelítést a felsőoktatási intézmények, a kutatást végző szervezetek, az innovatív vállalkozások, a közsféra és a harmadik szektor szervezetei közötti együttműködés révén;
- 3) ágazatokon és tudományágakon átívelően össze kell kapcsolnia a szereplőket és a hálózatokat uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten, különösen a releváns S3 stratégia, valamint a kék gazdaság ágazatait felölelő további regionális stratégiák azonosításával;
- 4) ki kell nevelnie a kék gazdaság ágazataiban az innovátorok és vállalkozók új nemzedékét, valamint képzést kell biztosítani számukra, felvértezve őket a fenntartható és versenyképes fejlődéshez szükséges vállalkozói és technológiai készségekkel;

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/2184 irányelve (2020. december 16.) az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről (HL L 435., 2020.12.23., 1. o.).

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/89/EU irányelve (2014. július 23.) a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról (HL L 257., 2014.8.28. 135. o.).

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

- 5) hozzá kell járulnia az ötletek új technológiai fejlesztésekké és szociális innovációvá való átalakítását szolgáló megfelelő keretfeltételek kialakításához, valamint ezek piaci bevezetéséhez az életminőség javítása és annak céljából, hogy az uniós polgárok javára szolgáljanak;
 - 6) sinergiákat kell kialakítani egyéb európai partnerségekkel, küldetésekkel, az EIC-vel, az EBB-vel és a BlueInvesttel az innovációk erősítése, egyéb ágazatok fenntartható fellendülésének lehetővé tétele, továbbá az innovatív megoldások piaci bevezetésének és társadalmi elfogadásának előmozdítása érdekében; és
 - 7) meg kell erősítenie az Unió mint globális szereplő helyzetét az óceánokkal foglalkozó tudományok, a szárazföldvíz-gazdálkodás, valamint az ökoszisztémák védelme és helyreállítása terén.
-

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU